

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
RESPUBLIKA O'RTA TIBBIYOT VA FARMATSEVTIKA XODIMLARI
MALAKASINI OSHIRISH VA ULARNI IXTISOSLASHTIRISH
MARKAZI ANDIJON FILIALI**

«TASDIQLAYMAN»

Respublika o'rta tibbiyot va
farmatsevtika xodimlari malakasini
oshirish va ularni ixtisoslashtirish
markazi Andijon filiali direktori

G.A. Turaxodjaeva

2026 y.

Bilimlar sohasi: Sog'liqni saqlash

” FARMASEVT ASSISTENTI”

ixtisoslashtirish

ISHCHI O'QUV DASTURI

(o'qish hajmi – 576 kredit)

Andijon – 2026 yil

Tuzuvchilar:

T. Erkinova

Respublika o'rta tibbiyot va farmasevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon Filiali o'qituvchisi

Jonyigitova.X

ADTO klinikasi Ichki dorixonasi provizor analitik, Respublika o'rta tibbiyot va farmasevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon Filiali soatbay o'qituvchisi

Taqrizchilar:

To'ychiyev .G'.O'

ADTI farmatsiya fakulteti farmatsevtik fanlar -I kafedra mudiri, katta o'qituvchi

Umarova M.M

ADTI farmatsiya fakulteti farmatsevtik fanlar -I kafedra katta o'qituvchisi

Ishchi o'quv dastur Respublika o'rta tibbiyot va farmasevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazining Andijon Filialining uslubiy kengashida ko'rib chiqildi va tasdiqlashga tavsiya etildi.

“ 24 ” mart 2026 yil.

bayonnoma № 2

Uslubiy kengash raisi:

G.I. Sodiqova

Ishchi o'quv dastur Respublika o'rta tibbiyot va farmasevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazining Andijon Filialining pedagogik kengashida ko'rib chiqildi va tasdiqlashga tavsiya etildi.

“ 26 ” mart 2026 yil.

bayonnoma № 2

Pedagogik kengash raisi :

G.A. Turaxodjayeva

1.Kirish

Mazkur ishchi dastur O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 6 maydagi "Tibbiyot va farmatsevtika ta'limi va ilm-fani tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4310-son va 2020 yil 7 apreldagi "Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4666-sonli qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Sog'likni saqlash vazirligining 2020 yil 15 iyundagi 160-sonli "Tibbiy-sanitariya va farmatsevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini tashkil etish bo'yicha meyoriy hujjatlarni yanada takomillashtirish to'g'risida"gi buyrug'i ijrosini ta'minlash doirasida yaratilgan. Ishchi dastur O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi tamonidan 2015 yili 24 avgustdagi "O'rta tibbiyot va dorishunos xodimlarni malakasini oshirish va ixtisoslashtirishdan o'tkazish to'g'risida"gi 336-buyrug'iga asosan 10 yildan ortiq mehnat stajida uzilish bo'lgan "Farmatsevt assistenti" mutaxasislarni 576 kredit ixtisoslashtirish uchun mo'ljallangan bo'lib, ishchi dasturda o'quv fanining mazmuni, uni o'zlashtirish shakli va usullari mujassamlashtirilgan, nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar orqali mustahkamlash va chuqur bilimlarni egallash alohida e'tiborga olingan. Ishchi dasturda o'quv fanning mazmuni, uni o'zlashtirish shakli va usullari mujassamlashtirilgan. Dastur mazmunida nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar orqali mustahkamlash va chuqur bilimlarni egallash alohida e'tiborga olingan. Dasturda fanlar modullarga ajratilgan bo'lib, kasbiy rivojlanish moduli fanlar hamda, mutaxassislik fanlar bo'yicha ta'lim olayotganlarning har tomonlama kasbiy, ma'naviy va siyosiy dunyoqarashlarini kengaytirishga qaratilgan yangiliklar, shuningdek, sog'liqni saqlash tizimidagi islohatlar, tibbiyot sohasining ilm – fani va amaliyotining rivojlanishi tendensiyalari va yutuqlari, yangi texnika va texnologiyalari to'g'risida ma'lumotlar kiritilib, tibbiy talimda uzluksizligi va uzviyligini, fanlar va bo'limlarni ketma-ketligini ta'minlangan holda tinglovchilarni mustaqil ishlashga va fikrlashga qaratilgan o'quv materiallarini qamrab olgan.

1.1. Maqsad:

O'qish natijasida "Farmatsevt assistent"larni yangi kompetensiyalarni shakllantirish, kasbiy faoliyat uchun zarur yangi bilim va ko'nikmalarni rivojlantirish va kasbiy darajasini oshirish. Ishchi dastur bo'yicha dorixona muassasalari va turli mulkchilik shaklidagi dorixonalar, tayyor dori-darmonlar, parafarmatsevtik mahsulot va tibbiy buyumlarni, dorivor o'simliklar va ulardan sharbatlar tayyorlaydigan dorilar bo'limlarida, davolash profilatika muassasalari uchun dori tayyorlaydigan dorixonalarda buyurtmalarni to'plovchi, farmatsevt tovarshunos, dori vositalarini ishlab chiqarish korxonalarida tayyor dori vositalarni qadoqlash va markirovkalash bo'yicha operator lavozimlarida faoliyat olib borishni rejalashtirayotgan o'rta tibbiyot xodimlarini har tomonlama yetuk, kasbiy rivojlantirish moduli bo'yicha yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlariga erishish, ular faoliyatini yanada takomillashtirish. Farmatsiya, farmakologiya fanining eksperimental farmakologiya, klinik farmakologiya,

farmakognoziya, farmkimyo, dori tayyorlash texnologiyasi, lotin tili, anatomiya va fiziologiya asoslari va boshqa fanlar bilan bog‘liqligini o‘rganish. Dori moddalarini izlab topish yo‘llari va uning tasnifi, dorivor o‘simliklardan, hayvonlardan va kimyoviy yo‘l bilan olinadigan dorivor moddalarni o‘rgatish bo‘yicha yangi nazariy bilimlarni amaliy ko‘nikmalar orqali mustahkamlash va chuqur bilimlarni egallashga qaratilgan.

1.2. Vazifalar:

- O‘quv jarayonini modulli tibbiy ta‘lim tamoyili bo‘yicha, zamonaviy, innovatsion, isbotlangan tibbiyotga asoslangan xalqaro ilmiy-amaliy ma‘lumotlarni davlat talablariga mos holda tuzilgan o‘quv dasturi bo‘yicha tizimli tashkillashtirish va davolash profilaktika muassasalarida ko‘rsatiladigan profilaktik, tashhislash va davolash uchun kerakli amaliy ko‘nikmalarni mustaqil qo‘llashga tayyorgarlikni shakllantirish;
- sog‘liqni saqlash tizimidagi islohotlar va meyeriy hujjatlarni ish faoliyatida qo‘llay olishga o‘rgatish;
- dorixona muassasalari ishini tashkil qilish, dorixonalarda retsept qabul qilish va ular asosida dori vositalarni berish;
- dori vositalarining retseptsiz savdosini tashkil qilish;
- dorixona sharoitda dori vositalarni tayyorlash va sifatini nazorat qilishni tashkillashtirish;
- dorixonalarda dori vositalarini xisobga olish va xisobot inventarizatsiya o‘tkazish;
- dorixonada tayyorlangan dori vositalari sifatini yaxshilash usullarini o‘rganish;
- dorixona muassasalariga farmatsevtik faoliyati uchun litsenziya berish muammolarini yechish;
- bemorlar hayotiga havf soluvchi holatlarda shoshilinch tez tibbiy yordam ko‘rsatish bo‘yicha nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalarini mukammallashtirish.

1.3. Ta‘lim oluvchilar toifasi (kontingenti):

Ishchi dastur farmatsevtika sohasida faoliyat olib borishni rejalashtirgan o‘rta tibbiyot xodimlarini malakaviy tavsifnomasi va lavozim yo‘riqnomalariga muvofiq, ya‘ni mutaxassisligini tasdiqlovchi hujjati bo‘lgan lekin mehnat stajida 10 yildan ortiq uzilish bo‘lgan "Farmatsevt assistenti" yo‘nalishi bo‘yicha ixtisoslashtirish uchun mo‘ljallangan.

1.4. Ishchi dasturni o‘zlashtira olish uchun zarur bo‘lgan tinglovchi kompetensiyasi:

- Farmatsevtik faoliyat bilan bog‘liq O‘zbekiston Respublikasi Qonunlari, qonunga kiritilgan o‘zgartirishlar, Sog‘liqni saqlash tizimidagi islohotlar va amaldagi meyoriy hujjatlardan keng foydalanishni bilish;
- aholiga o‘z vaqtida dori vositalar bilan hizmat ko‘rsatishning zamonaviy va samarali usullarini qo‘llay olish;

- davolash profilaktika muassasalarining dorixonalari va u yerda dori vositalarni tayyorlash, ulardagi kunlik ish yuritish tartiblari, dorixonalarni dorilar va tibbiy vositalar bilan ta'minlanishi, dorilarningsifati va yaroqlilik muddatini nazorat etish va tekshirish tadbirlarini o'tkazish;
- dori-darmonlarning farmakologik xususiyatlarini, ko'rsatma va mone'liklarini bilish;
- dori-darmonlarni to'g'ri saqlash, tarqatish va ta'minlash bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi;
- retseptsiz beriladigan dori-darmonlar, tibbiy jihozlar ro'yxatini bilish;
- mutaxassisligi bo'yicha chuqur va yangilangan to'liq nazariy va amaliy bilimlarga ega bo'lgan, uzluksiz o'z malakasini oshirishga tayyor bo'lgan, o'zgaruvchan sharoitlarga tez moslasha oladigan, etika va deontologiya asoslarni bilish va rioya qilish;
- davolash- profilaktika muassasalari dorixonalarida dori tayyorlash va ulardagi kunlik ish yuritish tartiblarini bilishi;
- dorixonaning dori va tibbiy vositalar sifatiga e'tibor berib sifatsizlarini ajrata olishi;
- dori vositalar va tibbiy buyumlarni saqlashni qoida va talablarga binoan amalga oshirishi;
- yangi dorivor o'simliklarni izlab topish va ulardan yangi dorilarni ajratib olish;
- dorixonalarda dori vositalarini xisobga olish;
- dorixonada tayyorlangan dori vositalari sifatini yaxshilash usullarini o'rganish.

1.5. Dasturning dolzarbligi:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 6 maydagi "Tibbiyot va farmatsevtika ta'limi va ilm-fani tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4310 -son va 2020 yil 7 apreldagi "Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4666-sonli qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining 2020 yil 15 iyundagi №160-sonli "Tibbiy-sanitariya va farmatsevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini tashkil etish bo'yicha meyoriy hujjatlarni yanada takomillashtirish to'g'risidagi" buyrug'i ijrosini ta'minlash doirasida, o'rta tibbiyot hodimlarini "Farmatsevtika assistenti" mutaxassislari sifatida shakllantirish maqsadida ishlab chiqilgan.

1.6. Dastur hajmi: 576 kredit (kuniga 6 kredit, haftada 36 kredit).

1.7. O'qish shakli:

- kunduzgi
- on/offline, masofaviy /an'anaviy o'qish ishdan ajralgan/ajralmagan holda.

1.8. Mashg'ulotlarni o'tish tartibi:

Mashg'ulotlar "Tibbiy-sanitariya va farmatsevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini tashkil etish to'g'risidagi" O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining 2020 yil 15 iyundagi №160-sonli buyrug'i va

markazning ichki tartib-qoidolari asosida rejalashtiriladi va amalga oshiriladi. Mashg'ulotlar 9⁰⁰da boshlanib, 13⁴⁰da tamom bo'ladi. Tushlik -30 daqiqa.

1.9. O'qish tugagandan so'ng beriladigan hujjat: O'quv kursini to'liq o'zlashtirgan va yakuniy attestatsiyani topshirgan tinglovchilarga "Farmatsevt assistenti" yo'nalishi bo'yicha 576 kredit ixtisoslashtirish o'tganligi haqida Davlat talablari namunasidagi sertifikat taqdim etiladi.

2. REJALASHTIRILAYOTGAN TA'LIM NATIJALARI

2.1. Rejalashtirilayotgan ta'lim (natijalari)dan so'ng tinglovchi kompetensiyasi:

- hamkasblar, bemorlar bilan muloqotda tibbiy faoliyatning axloqiy va deontologik jihatlarini amalga oshirish;
- intizomiy, ma'muriy, fuqarolik javobgarlikni amalga oshirayotganda tibbiy xatolarga yo'l qo'yishning oldini olish bo'yicha o'z faoliyati natijalarini tahlil qilishga tayyorligi;
- bemorlar bilan ishlashda foydalaniladigan tibbiy va texnik jihozlar bilan ishlash, shaxsiy kompyuter texnologiyalari, turli manbalardan ma'lumot olish, global kompyuter tarmoqlarida ma'lumotlar bilan ishlash imkoniyati va istagini amalga oshirish;
- kasbiy muammolarni hal qilishda zamonaviy axborot texnologiyalarining imkoniyatlaridan foydalanish;
- tibbiy-ijtimoiy va hamkorlik faoliyatini olib borish, kelishmovchiliklarni hal etish, hamkasabalar, mijozlar bilan to'g'ri muloqot qilish;
- yangi dori-darmonlarning farmakologik xususiyatlarini, ko'rsatma va moneliklari haqida ma'lumot berish;
- aholiga o'z vaqtida dori vositalar bilan xizmat ko'rsatishning zamonaviy va samarali usullarini amalda qo'llash;
- dori-darmonlarni to'g'ri saqlash, tarqatish va ta'minlash bo'yicha bilim va ko'nikmalarni yangilanadi;
- dorixona iste'molchiga sifatli dori-darmonlar, tibbiyot jihozlari va bemorlarning parvarishi bo'yicha gigiyenik maxsulotlar bilan ta'minlashishlarini amalga oshirish qobiliyatlari yangilanadi;
- iste'molchi talabini o'rganish va shu asosida omborga talabnoma berish ko'nikmalari yangilanadi;
- iste'molchidan qabul qilingan pullarning kassa operatsiyasi(amaliyoti)ni va pul muomalasi hisobotini yuritish qobiliyati oshadi;
- dori-darmonlarni tayyorlash jarayonida ishtirok etish ko'nikmalari yangilanadi;
- o'rnatilgan tartibda hujjatlarni yuritish;
- kasbiy faoliyatga oid jarayon bosqichlarini amalga oshirish maqsadida yuklatilgan vazifalarni samarali bajarish uchun ish joyini talab darajasida ta'minlanishiga erishish;
- kechiktirib bo'lmaydigan xolatlarda shifokorgacha birinchi tibbiy yordam ko'rsatish;

- muassasa va tashkilot rahbariyatiga kasbiy faoliyatni amalga oshirishda yuzaga kelgan muammo va masalalar haqida ma'lumot taqdim etish;
- o'z kasbiy vazifalarni aniq va sifatli bajarish bo'yicha ma'lumot olish, o'rta tibbiy xodim ishini takomillashtirish borasida takliflar kiritish;
- aholining turli qatlamlari orasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish;
- kasbiy faoliyat doirasida o'z vakolatlari, ma'suliyati va zimmasiga yuklatilgan vazifalarning qonuniyligini anglash.

3. DASTUR MAZMUNI.

3.1. "Farmatsevt assistenti" ixtisoslashtirish kursi 576 kredit ishchi o'quv dasturi rejasi

№	Modul va mavzular nomi	Kredit	Auditoriya mashg'ulotlari		Seminar	Attestatsiya
			Nazariy mashg'ulot	Amaliy mashg'ulot		
1.0	Kasbiy rivojlantirish moduli	78	42	36		
1.1	Modul: O'zbekiston Respublikasining tibbiyot sohasidagi davlat siyosati. Tibbiyot sohasida korrupsiyaning oldini olish.	6	6	-		
1.1.1	Sog'liqni saqlash tizimini yanada rivojlantirishning asosiy ustuvor yo'nalishlari	2	2	-		
1.1.2	PF-158son "O'zbekiston-2030" strategiyasi mazmun mohiyati	2	2	-		
1.1.3	Tibbiyot sohasida korrupsiyaviy jinoyatlarning yuzaga kelish omillari va javobgarlik masalalari. Korrupsiyaga qarshi kurashishga oid milliy qonunchilik tahlili va davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari, oldini olishga doir amalga oshirilayotgan ishlar	2	2	-		
1.2	Modul: Tibbiyotda zamonaviy axborot kommunikatsion texnologiyalari.	12	4	8		

1.2.1	Zamonaviy axborot texnologiyalari va ularning hamshiralik amaliyotidagi o‘rni	2	2	-		
1.2.2	Raqamli hamshiralik amaliyoti - elektron tibbiy yozuvlar, bemor ma’lumotlarini kiritish va tahlil qilish	2	-	2		
1.2.3	Ma'lumotlar xavfsizligi, sun'iy intellekt va yangi tibbiyot platformalari	2	-	2		
1.2.4	Tibbiyotda raqamli texnologiyalar	2	2			
1.2.5	Ma'lumotlar bazasini yaratish va undan foydalanish	2	-	2		
1.2.6	Elektron tibbiy hujjatlar bilan ishlash va axborot xavfsizligini ta'minlash asoslari	2	-	2		
1.3	Modul:Xorijiy til	12	4	8		
1.3.1	Letters of the English alphabet and basic terms used. The verb “to be”, “to have” Introducing yourself.	2	2	-		
1.3.2	Self-Introduction and Initial Patient Communication in English	2	-	2		
1.3.3	Human Anatomy: Naming and Pronunciation of Body Parts	2	-	2		
1.3.4	Ingliz tili alifbosidagi xarflar va asosiy qo'llaniladigan terminlar. The verb “to be”, “to have” Introducing yourself.	2	2	-		
1.3.5	Medical Specialties, Hospital Departments, and Nursing Roles	2	-	2		
1.3.6	Common Diseases, Medical Symptoms, and Patient Complaints	2	-	2		
1.4	Modul: Sog'liqni saqlash tizimidagi islohotlar va amaldagi meyoriy hujjatlar.	6	6	-		
1.4.1	Sog'liqni saqlash tizimini Davlat dasturlari, sog'liqni saqlash tizimi islohotlariga oid Prezident Farmonlari va Vazirlar Mahkamasining qarorlari.	2	2	-		
1.4.2	O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash tizimini isloh qilishni asosiy yo'nalishlari.	2	2	-		
1.4.3	Respublikada epidemiologik barqarorlikka erishish va uni ushlab turish. Davlat xususiy - sheriklik va tibbiyot turizmini rivojlantirish	2	2	-		

	borasida islohotlarning mazmun mohiyati.					
1.5	Modul:Sanitariya epidemiologik tartib meyorlari va infeksiyon nazorat.	12	8	4		
1.5.1	Infeksiya haqida tushuncha. Epidemiologiya asoslari.	2	2	-		
1.5.2	Karantin va o'ta xavfli yuqumli kasalliklar profilaktikasi.	2	2	-		
1.5.3	Shifoxona ichi infeksiyalari profilaktikasi.	2	-	2		
1.5.4	OIV/OITS haqida tushuncha.	2	2	-		
1.5.5	Davolash profilaktika muassasalarida yuqumli kasalliklarning oldini olish va kamaytirishga qaratilgan profilaktika hamda epidemiyaga qarshi chora-tadbirlar o'tkazish.	2	2	-		
1.5.6	SanQvaM bo'yicha joriy va mukammal tozalash o'tkazish. Qo'llarga gigienik ishlov berish usullari, texnikasi va qo'llarni yuvish tartibi.	2	-	2		
1.6	Modul: Sterilizatsiyada zamonaviy usullar va texnika xavfsizligi.	6	2	4		
1.6.1	Aseptika va antiseptika haqida tushuncha. Sterilizatsiya jarayoni.	2	2	-		
1.6.2	Zamonaviy sterilizatsiya apparatlari va texnika xavfsizligi masalalari	2	-	2		
1.6.3	Sterilizatsiya xonasida texnika xavfsizligi qoidalari.	2	-	2		
1.7	Modul:Sog'lom turmush tarzini shakllantirish mezonlari. Jismoniy faollik	6	2	4		
1.7.1	Sog'lom turmush tarzini tashkil etish asoslari.	2	2	-		
1.7.2	Sog'lom turmush tarzini shakllantirish mezonlari. To'g'ri ovqatlanish prinsiplari, kun tartibini to'g'ri tashkil etish	2	-	2		
1.7.3	Jismoniy faollik va chiniqishning salomatlikdagi ahamiyati, zararli odatlarning organizmga ta'siri, tibbiy	2	-	2		

	ko'riklarni tashkil etish va aholini jalb etish.					
1.8	Modul: Favqulotda vaziyatlar va shoshilinch holatlarda birinchi yordamini ko'rsatish.	18	10	8		
1.8.1	Favqulodda holatlarda aholiga tez tibbiy yordam ko'rsatish va halokatlar haqida asosiy tushunchalar.	2	2	-		
1.8.2	Terminal holatlar tasnifi, klinik va biologik o'lim belgilari.	2	-	2		
1.8.3	O'pka-yurak reanimatsiyasini bajarish algoritmi	2	-	2		
1.8.4	Cho'kish, kuyish, issiqlik va sovuq urishida xamshira taktikasi	2	2	-		
1.8.5	Qon ketishi turlari	2	2	-		
1.8.6	Shok va koma turlari va kelib chiqish sabablari. Birinchi yordam kursatish.	2	-	2		
1.8.7	O'tkir yurak qon tomir va nafas yetishmovchiligi, kelib chiqish sabablari.	2	2	-		
1.8.8	Nafas yo'llari obstruksiyasi. Yot jism nafas yullariga tushganda Geymlix usulini qo'llash texnikasi. Terminal holatlar, klinik va biologik o'lim belgilari.	2	2	-		
1.8.9	Yot jism nafas yo'llariga tushganda Geymlix usulini qo'llash texnikasi.	2	-	2		
2.0	Mutaxassislik fanlar	492	164	328		
2.1	Modul: Farmatsevtika asoslari. O'zbekistonda dorixona xizmatini tashkil etilishi va rivojlanish tarixi.	48	16	32		
2.1.1	Farmatsevtika sohasidagi islohatlar. Farmatsevtik faoliyatni tartibga soluvchi meyoriy xujjatlar.	2	2	-		
2.1.2	Farmatsevtik faoliyatni tartibga soluvchi meyoriy xujjatlarni yuritish.	2	-	2		
2.1.3	Farmatsevtik faoliyatni tartibga soluvchi meyoriy xujjatlarni yuritish.	2	-	2		
2.1.4	Dorixona muassasalari ishini tashkil etishda ish yuritish jarayonining ahamiyati.	2	2	-		

2.1.5	Farmatsevtik faoliyat turlarining amaliy me'zonlari.	2	-	2		
2.1.6	Farmatsevtik faoliyat turlarining amaliy me'zonlari.	2	-	2		
2.1.7	O'zbekiston Respublikasida Dorixonalarni ochish tartibi, ularning vazifalari.	2	2			
2.1.8	Farmatsevt mutaxassislarning amaldagi vazifalari.	2	-	2		
2.1.9	Farmatsevt mutaxassislarning amaldagi vazifalari.	2	-	2		
2.1.10	Dorixona muassasalarida amaldagi farmoyish xujjatlari.	2	2	-		
2.1.11	Dorixona muassasalari faoliyatida tashkiliy xujjatlarning o'rni.	2	-	2		
2.1.12	Dorixona muassasalari faoliyatida tashkiliy xujjatlarning o'rni.	2	-	2		
2.1.13	Ma'lumot-axborot xujjatlarining ahamiyati.	2	2	-		
2.1.14	Dorixonalarni ochish tartibi.	2	-	2		
2.1.15	Dorixonalarni ochish tartibi.	2	-	2		
2.1.16	O'zbekiston Respublikasida farmatsevtika sanoatining shakllanishi. Farmatsevtik faoliyat turlari.Litsenziya xaqida tushuncha.	2	2	-		
2.1.17	Dorixonaning moddiy-texnika bazasi, xonalarini yangi zamonaviy anjomlar,yordamchi vositalar bilan jihozlanishi.	2	-	2		
2.1.18	Dorixonaning moddiy-texnika bazasi, xonalarini yangi zamonaviy anjomlar,yordamchi vositalar bilan jihozlanishi.	2	-	2		
2.1.19	O'zbekiston Respublikasida Dorixonalarni ochish tartibi.	2	2	-		
2.1.20	Dorilarni sifati va muddatini nazorat etish.	2	-	2		
2.1.21	Dorilarni sifati va muddatini nazorat etish.	2	-	2		

2.1.22	O'zbekiston Respublikasida Dorixonalarning belgilangan vazifalari.	2	2			
2.1.23	Dorixonalarda turli xildagi dori vositalarni tayyorlash.	2	-	2		
2.1.24	Dorixonalarda turli xildagi dori vositalarni tayyorlash.	2	-	2		
2.2	Modul:Farmatsevtika menejmenti. Respublikamizda faoliyat yuritayotgan farmatsevtika sanoatining rivojlanishi. Mahalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalari.	84	28	56		
2.2.1	Farmatsiya menejmenti fani va uning vazifalari, mohiyati, uning boshqa ijtimoiy fanlar bilan integratsiyasi.	2	2	-		
2.2.2	Menejment obekti va subekti.	2	-	2		
2.2.3	Menejment turlari.	2	-	2		
2.2.4	Davolash-profilaktika muassasalari dorixonasi, vazifasi, tuzilishi, ish tartibi.	2	2	-		
2.2.5	Respublikada farmatsevtik ishlab chiqarish soxasini rivojlanishida farmatsevt assistentining vazifalari.	2	-	2		
2.2.6	Respublikada farmatsevtik ishlab chiqarish soxasini rivojlanishida farmatsevt assistentining vazifalari.	2	-	2		
2.2.7	Farmatsevtik marketing konsepsiyasi va uning nazariy asoslari.	2	2	-		
2.2.8	Marketing predmeti va vazifalarini amalda qo'llash.	2	-	2		
2.2.9	Marketing predmeti va vazifalarini amalda qo'llash.	2	-	2		
2.2.10	Marketing tamoyili, talablari va maqsadlari.	2	2	-		
2.2.11	Maxalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalari va ularni tayyorlash texnologiyalari.	2	-	2		
2.2.12	Maxalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalari va ularni tayyorlash	2	-	2		
2.2.13	Farmatsevtik marketing konsepsiyasi.	2	2	-		
2.2.14	Dorixona muassasalari faoliyatida tashkiliy xujjatlar bilan ishlash.	2	-	2		

2.2.15	Dorixona muassasalari faoliyatida tashkiliy xujjatlar bilan ishlash.	2	-	2		
2.2.16	Farmatsevtik tovarshunoslik fani va uning vazifalari, maqsadi.	2	2	-		
2.2.17	Tibbiyot tovarshunosligi tamoyillari va istiqbol ko'rsatkichlarini belgilash.	2	-	2		
2.2.18	Tibbiyot tovarshunosligi tamoyillari va istiqbol ko'rsatkichlarini belgilash.	2	-	2		
2.2.19	Tovarlar va ularning tasnifi.	2	2	-		
2.2.20	Tovarlar assortimentini boshqarish.	2	-	2		
2.2.21	Tovarlar assortimentini boshqarish.	2	-	2		
2.2.22	Tibbiyot tovarlarni yetkazib berish turlari.	2	2	-		
2.2.23	Assortiment tasniflashda farmatsevtning vazifalari.	2	-	2		
2.2.24	Assortiment tasniflashda farmatsevtning vazifalari.	2	-	2		
2.2.25	Tovarlarning sifati, ko'rsatkichlari, iste'mol xossalarini baholash.	2	2	-		
2.2.26	Tovarlar iste'mol xossalari va ko'rsatkichlari nomenklaturasini amalda qo'llash.	2	-	2		
2.2.27	Tovarlar iste'mol xossalari va ko'rsatkichlari nomenklaturasini amalda qo'llash.	2	-	2		
2.2.28	Standarlashning umumiy savollari.	2	2	-		
2.2.29	Sifat nazorati va standartlash ijrosini tashkil etish va amalga oshirish nazoratini olib borish.	2	-	2		
2.2.30	Sifat nazorati va standartlash ijrosini tashkil etish va amalga oshirish nazoratini olib borish.	2	-	2		
2.2.31	Sifatni nazorat qilish va JMP qoidalari. Farmatsevtika tashkilotlarida sifatni boshqarish va xorijiy tajriba.	2	2	-		
2.2.32	Farmatsevtika tashkilotlarida innovatsion menejmentni tadbiq etish.	2	-	2		
2.2.33	Farmatsevtika tashkilotlarida innovatsion menejmentni tadbiq etish.	2	-	2		
2.2.34	Tibbiyot tovarlarini qadoqlash va saqlashga qo'yilgan talablar.	2	2	-		

2.2.35	Tibbiyot tovarlarini qadoqlash va saqlashda farmatsevt assistentining vazifalari.	2	-	2		
2.2.36	Tibbiyot tovarlarini qadoqlash va saqlashda farmatsevt assistentining vazifalari.	2	-	2		
2.2.37	Tibbiy tovarlarni rusumlash (markirovkalash).	2	2	-		
2.2.38	Farmatsevtika faolyatida brending.	2	-	2		
2.2.39	Farmatsevtika faolyatida brending.	2	-	2		
2.2.40	Bog'lov ashyolari va vositalarini saqlashga qo'yilgan talablar.	2	2	-		
2.2.41	Dori vositalari assortimentini tahlil qilish.	2	-	2		
2.2.42	Dori vositalari assortimentini tahlil qilish.	2	-	2		
2.3	Modul: Lotin tili terminologiyasini farmatsevtika soxasida qo'llash.	84	28	56		
2.3.1	Tibbiy terminologiyada lotin va yunon tillarining o'rni va ahamiyati.	2	2	-		
2.3.2	Lotin alifbosi harflarini to'g'ri yozish va unli/undosh tovushlar talaffuzini mashq qilish.	2	-	2		
2.3.3	Bo'g'inlarni aniqlash va urg'u qo'yish qoidalarini matnlarda amaliy qo'llash.	2	-	2		
2.3.4	Harflar, unli va undosh tovushlar, ularning o'qilishi hamda talaffuz qoidalari.	2	2	-		
2.3.5	Anatomik terminlarni o'qish, grammatik tahlil qilish va talaffuz bo'yicha diktantlar.	2	-	2		
2.3.6	Otlarning turlanishi va lug'at shaklini to'g'ri yozish mashqlari.	2	-	2		
2.3.7	Lotin tilida urg'u qo'yish, bo'g'inlar uzunligi va qisqaligi.	2	2	-		
2.3.8	A'zo nomlarining lotincha va yunoncha ekvivalentlarini aniqlash hamda taqqoslash mashqlari.	2	-	2		
3.3.9	Anatomik va klinik atamalarda lotincha-yunoncha duplet atamalardan	2	-	2		

	to'g'ri foydalanish.					
2.3.10	Otlar turkumi, grammatik jins, son va kelishik tushunchasi.	2	2	-		
2.3.11	Sifatlarning otlar bilan moslashuvi: sifatlarning darajasi va so'z birikmalarini tuzish.	2	-	2		
2.3.12	Ikki va ko'p so'zli anatomik so'z birikmalarini o'zbek tilidan lotin tiliga tarjima qilish.	2	-	2		
2.3.13	Anatomiya hamda klinika terminologik elementlari.	2	2	-		
2.3.14	Lotincha anatomik so'z birikmalarini o'zbek tiliga to'g'ri tarjima qilish va grammatik tahlili.	2	-	2		
2.3.15	Yunoncha va lotincha prefikslar (old qo'shimchalar) va ularning ma'nosini tahlil qilish.	2	-	2		
2.3.16	Sifatlarning otlar bilan moslashuvi hamda grammatik va strukturaviy tahlil.	2	2	-		
2.3.17	Yunoncha va lotincha suffikslar (ket qo'shimchalar) yordamida yangi terminlar hosil qilish.	2	-	2		
2.3.18	Murakkab klinik terminlarni elementlarga ajratish va ularning umumiy ma'nosini aniqlash.	2	-	2		
2.3.19	Dori shakllari, osimlik va kimyoviy moddalar nomlanishi.	2	2	-		
2.3.20	Anatomik va klinik terminlar bo'yicha o'quv-lug'at va terminologik kartochkalar bilan ishlash.	2	-	2		
2.3.21	Qattiq dori shakllari (kapsula, tabletka, kukun) nomlarining lotincha yozilishi va grammatik shakli.	2	-	2		
2.3.22	Prefiks, suffiks va so'z yasovchi elementlar.	2	2	-		
2.3.23	Suyuq dori shakllari (eritma, damlama, damlamalar, surkama) nomenklaturasi bo'yicha mashqlar.	2	-	2		
2.3.24	Yumshoq va boshqa dori shakllari (surtma, shamcha, pasta) nomlarini to'g'ri rasmiylashtirish.	2	-	2		
2.3.25	Retsepturaning asosiy vazifalari, dori vositalari bilan ishlash qoidalari.	2	2	-		

2.3.26	O‘simlik va kimyoviy moddalar (kislota, tuzlar, oksidlar) lotincha nomlanishini tahlil qilish.	2	-	2		
2.3.27	Retsept blankasi namunalarini o‘rganish va uning tarkibiy qismlarini joy-joyiga qo‘yib tahlil qilish.	2	-	2		
2.3.28	Retseptning 9 ta majburiy qismi va tuzilishi.	2	2	-		
2.3.29	Retseptning <i>Inscriptio, Datum, Nomen aegroti</i> qismlarini to‘g‘ri to‘ldirish mashqlari.	2	-	2		
2.3.30	Retseptning lotincha qismi (<i>Designatio materiarii</i>)ni grammatik to‘g‘ri shakllantirish	2	-	2		
2.3.31	Retsept blankalarining shakllari va ularni to‘ldirish huquqiy va normativ talablari.	2	2	-		
2.3.32	Retseptda dori dozalari va miqdorlarini grammatik hamda raqamli ko‘rsatish qoidalar.	2	-	2		
2.3.33	Retseptning ko‘rsatma va topshiriq qismlarini (<i>Subscriptio, Signatura</i>) lotin va o‘zbek tillarida yozish.	2	-	2		
2.3.34	Buyruq shakllari va standart farmatsevtik iboralar.	2	2	-		
2.3.35	Retsepturada keng qo‘llaniladigan standart lotincha qisqartmalar bilan ishlash va ularni yoza olish.	2	-	2		
2.3.36	Qattiq va yumshoq dori shakllariga retsept blankalarini to‘g‘ri rasmiylashtirish	2	-	2		
2.3.37	Standart lotincha qisqartmalar, ularning qo‘llanilishi va ruxsat etilgan qoidalar.	2	2	-		
2.3.38	Suyuq va in‘eksiya uchun mo‘ljallangan dori vositalariga retsept yozish texnikasi.	2	-	2		
2.3.39	Yozilgan retseptlardagi grammatik, fonetik va normativ xatolarni topish hamda tuzatish mashqlari.	2	-	2		
2.3.40	Dozalash, qo‘llash usullari va so‘nggi nazorat.	2	2	-		
2.3.41	Har xil turdagi retsept blankalarini mustaqil to‘ldirish hamda terminologik tahlil.	2	-	2		

2.3.42	Har xil turdagi retsept blankalarini mustaqil to'ldirish hamda terminologik tahlil.	2	-	2		
2.4	Modul: Dori turlari texnologiyasi. Dorixonaga qo'yilgan talablar. Dori vositalarni organizmga ta'siri.	60	20	40		
2.4.1	Dorixona idishlari va qadoklovchi yordamchi vositalar kapsulalar. Dorixonaga qo'yilgan aseptik talablar.	2	2	-		
2.4.2	Dori shakllarini sinflarga bo'linishi, ularni organizmga yuborish yo'llari.	2	-	2		
2.4.3	Dori shakllarini sinflarga bo'linishi, ularni organizmga yuborish yo'llari.	2	-	2		
2.4.4	Dori vositalarning farmakologik tasnifi.	2	2	-		
2.4.5	Tayyorlangan dori turlarini qadoqlash va yorliqlash, yorliqlarning turlari.	2	-	2		
2.4.6	Tayyorlangan dori turlarini qadoqlash va yorliqlash, yorliqlarning turlari.	2	-	2		
2.4.7	Farmakokinetika va farmakodinamika tushunchasi.	2	2	-		
2.4.8	Suyuq dorilar, eritmalar, suspenziyalar, emulsiyalarni tayyorlash texnologiyasi.	2	-	2		
2.4.9	Suyuq dorilar, eritmalar, suspenziyalar, emulsiyalarni tayyorlash texnologiyasi.	2	-	2		
2.4.10	Dori moddalarni organizmga yuborish yo'llari.	2	2	-		
2.4.11	Yumshoq dori turlari.	2	-	2		
2.4.12	Linimentlar, surtma dorilar, pastalarni tayyorlash texnologiyasi.	2	-	2		
2.4.13	Dori moddalarning organizmda so'rilishi, taqsimlanishi va to'planishi.	2	2	-		
2.4.14	Kosmetologik Kremlar tayyorlash texnologiyasi.	2	-	2		
2.4.15	Kosmetologik Kremlar tayyorlash texnologiyasi.	2	-	2		
2.4.16	Dori preparatlarining sifatini nazorat qilishni zamonaviy usullari.	2	2	-		
2.4.17	Steril dori turlarini tayyorlash texnologiyasi.	2	-	2		
2.4.18	Steril dori turlarini tayyorlash texnologiyasi.	2	-	2		

2.4.19	Dori moddalarini tahlil qilish usullari.	2	2	-		
2.4.20	Tahlil qilishda fizik – kimyoviy usullardan foydalanish.	2	-	2		
2.4.21	Tahlil qilishda fizik – kimyoviy usullardan foydalanish.	2	-	2		
2.4.22	Drajelar va ularning ta'sir mexanizmi.	2	2	-		
2.4.23	Granulalar va xapdorilarni to'g'ri qo'llash.	2	-	2		
2.4.24	Granulalar va xapdorilarni to'g'ri qo'llash.	2	-	2		
2.4.25	Kapsulalar va tabletkalarning ta'siri haqida tushuncha.	2	2	-		
2.4.26	Nojo'ya ta'sirlarni oldini olish.	2	-	2		
2.4.27	Nojo'ya ta'sirlarni oldini olish.	2	-	2		
2.4.28	Qattiq dori shakllarining turlari, qo'llash tartibi.	2	2	-		
2.4.29	Gipotenziv vositalar. Gipertenziv vositalar.	2	-	2		
2.4.30	Gipotenziv vositalar. Gipertenziv vositalar.	2	-	2		
2.5	Modul: Respublikada farmatsevtik bozorni shakllanishi va rivojlanishi. Dorixona omborida tovarlar harakatini tashkil qilish.	84	28	56		
2.5.1	Respublikada farmatsevtik bozorni shakllanishi va rivojlanishi. Dorixona omborida tovarlar harakatini tashkil qilish.	2	2	-		
2.5.2	Litse-nziya talablari va shartlari	2	-	2		
2.5.3	Litsenziya talablari va shartlari	2	-	2		
2.5.4	Dori vositalari va tibbiy buyumlarni chakana realizatsiya qilishni litsenziyalash tartibi to'g'risidagi nizom.	2	2	-		
2.5.5	Litsenziya olish uchun zarur bo'lgan hujjatlar.	2	-	2		
2.5.6	Arizani ko'rib chiqish va rad etishning amaldagi shartlari.	2	-	2		
2.5.7	Dorixona filialini ochish tartibi	2	2	-		

2.5.8	Sifat nazorati va standartlash.	2	-	2		
2.5.9	Sifat nazorati va standartlash.	2	-	2		
2.5.10	Litsenziya talablari va shartlariga rioya etilishini nazorat qilish.	2	2	-		
2.5.11	Standartlashning umumiy savollari va asosiy ta'riflar.	2	-	2		
2.5.12	Standartlashning umumiy savollari va asosiy ta'riflar.	2	-	2		
2.5.13	Dori vositalari va tibbiy buyumlarni chakana realizatsiya qilishni litsenziyalash.	2	2	-		
2.5.14	Dorixonalarda olib boriladigan sanitariya tadbirlari.	2	-	2		
2.5.15	Dorixonalarda olib boriladigan sanitariya tadbirlari.	2	-	2		
2.5.16	Dori vositalari va tibbiy buyumlarni chakana realizatsiya qilish uchun moddiy-texnika bazaga, binoga (xonaga) qo'yiladigan talablar.	2	2	-		
2.5.17	Dori vositalari va tibbiyot buyumlarining ishlab chiqarish tashkilotlarining farm-nazorati.	2	-	2		
2.5.18	Dori vositalari va tibbiyot buyumlarining ishlab chiqarish tashkilotlarining farm-nazorati.	2	-	2		
2.5.19	Dorixona xonalarini yoritish va sanitariya jihatidan obodonlashtirish.	2	2	-		
2.5.20	Farmatsevtika tashkilotini loyihalashtirish, tashkiliy strukturaning turlari.	2	-	2		
2.5.21	Farmatsevtika tashkilotini loyihalashtirish, tashkiliy strukturaning turlari.	2	-	2		
2.5.22	Litsenziya talabgorining litsenziya talablari va shartlariga muvofiqligini o'rganish.	2	2	-		
2.5.23	Farmatsevtika tashkilotlarida inson resurslarini boshqarish nazariyasi va amaliyoti.	2	-	2		
2.5.24	Farmatsevtika tashkilotlarida inson resurslarini boshqarish nazariyasi va amaliyoti.	2	-	2		

2.5.25	Dorixona muassasasining hisob siyosati.	2	2	-		
2.5.26	Dori vositalari va tibbiy buyumlarni chakana realizatsiya qilishni litsenziyalash tartibi.	2	-	2		
2.5.27	Dori vositalari va tibbiy buyumlarni chakana realizatsiya qilishni litsenziyalash tartibi.	2	-	2		
2.5.28	Asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar hisobi.	2	2	-		
2.5.29	Litsenziya olish uchun zarur bo'lgan hujjatlar.	2	-	2		
2.5.30	Litsenziya olish uchun zarur bo'lgan hujjatlar.	2	-	2		
2.5.31	Keltirilgan tovarlarning hisobi.	2	2	-		
2.5.32	Tovar harakatining buxgalteriya hisobi.	2	-	2		
2.5.33	Tovar harakatining buxgalteriya hisobi.	2	-	2		
2.5.34	Tovarlar sarfining hisobi.	2	2	-		
2.5.35	Retseptlarsiz savdoni hisobga olish.	2	-	2		
2.5.36	Retseptlarsiz savdoni hisobga olish.	2	-	2		
2.5.37	Pul mablag'lari va hisob-kitob jarayonlarini yuritish.	2	2	-		
2.5.38	Dori vositalari va tibbiy buyumlarni chakana realizatsiya qilish uchun litsenziya berish bo'yicha hududiy komissiya faoliyati.	2	-	2		
2.5.39	Dori vositalari va tibbiy buyumlarni chakana realizatsiya qilish uchun litsenziya berish bo'yicha hududiy komissiya faoliyati.	2	-	2		
2.5.40	Dorixona muassasalari mablag'larining shakllanishi.	2	2	-		
2.5.41	Farmatsevtika korxonasini tashkil qilish.	2	-	2		
2.5.42	Farmatsevtika korxonasini tashkil qilish.	2	-	2		
2.6	Modul:Farmatsevtik kimyo. Dori preparatlarining sifatini nazorat qilishning zamonaviy usullari.	48	16	32		

2.6.1	Fan predmeti, maqsadi va boshqa fanlar bilan bogʻliqligi. Farmatsevt tayyorlashdagi oʻrni.	2	2	-		
2.6.2	Davlat Farmakopeyasi maqolalari bilan ishlash hamda dori moddalarining haqiqiylikini aniqlash boʻyicha umumiy reaksiyalar.	2	-	2		
2.6.3	Dori vositalarini sifat va miqdoriy tahlil qilishda fizik va biologik usullarni amalda qoʻllash.	2	-	2		
2.6.4	Davlat Farmakopeyasi (DF) va dori vositalari sifatini nazorat qilishning zamonaviy usullari.	2	2			
2.6.5	Refraktometriya usulida dori vositalari (eritmaları)ning sindirish koʻrsatkichini aniqlash va konsentratsiyasini hisoblash.	2	-	2		
2.6.6	Xromatografik tahlil usullari (qogʻoz, yupqa qatlamli va ustunli xromatografiya) yordamida dori aralashmalarini ajratish.	2	-	2		
2.6.7	Fizik, fizik-kimyoviy, kimyoviy hamda biologik tahlil usullari.	2	2	-		
2.6.8	Dori shakllarini dorixona sharoitida ekspress-tahlil (tezkor tahlil) qilish usullarini bajarish.	2	-	2		
2.6.9	Dori moddalarini titrimetrik usullarda miqdoriy aniqlash (kislota-asosli, kompleksometrik titrlash).	2	-	2		
2.6.10	Dori vositalarini tezkor tahlil qilish, refraktometriya va xromatografiya usullari asoslari.	2	2	-		
2.6.11	Alitsiklik alkan va birikmalar qatoriga kiruvchi dori preparatlarini chinligini va sofliğini aniqlash.	2	-	2		
2.6.12	Spirtlar va aldegidlar guruhi dori maddalarining (etanol, formaldegid va b.) sifat va miqdoriy tahlili.	2	-	2		
2.6.13	Olinish manbalari (tabiiy, sunʼiy, yarim sintetik), nomenklaturasi va barqarorligini taʼminlash	2	2	-		
2.6.14	Karbon kislotalar va ularning amidli hosilalari (sirkali, sut kislotalari va b.) tahlili hamda ularning olingan	2	-	2		

	natijalarini rasmiylashtirish.					
2.6.15	Aminokislotalar unumilari bo‘lgan dori vositalarining (glutamin kislotasi, aminokapron kislotasi va b.) xususiy reaksiyalari va saqlanishini baholash.	2	-	2		
2.6.16	Kimyoviy tuzilishi, alitsiklik hamda alifatik dori preparatlarining xossalari va tahlili.	2	2	-		
2.6.17	Beta-laktamid va aminoglikozid guruh antibiotiklarining chinligi hamda barqarorligini tahlil qilish.	2	-	2		
2.6.18	Tetratsiklin va boshqa guruh antibiotiklarining kimyoviy xossalari va sifat nazorati.	2	-	2		
2.6.19	Antibiotiklarning ta'rifi, olinish manbalari, kimyoviy tasnifi va ishlatilishi.	2	2	-		
2.6.20	Phenol va aromatik kislota hosilalari bo‘lgan dori vositalarining (salitsil kislotasi, aspiro va b.) umumiy va xususiy reaksiyalari.	2	-	2		
2.6.21	Aromatik aminlar va ularning hosilalarini (paratsetamol, anestezin va b.) identifikatsiya qilish va miqdoriy aniqlash.	2	-	2		
2.6.22	Aromatik qator dori maddalarining kimyoviy xossalari, umumiy va xususiy reaksiyalari, qo‘llanishi va saqlanishi.	2	2	-		
2.6.23	Turli saqlash sharoitlarining organik va aromatik dori moddalari barqarorligiga ta'sirini o'rganish hamda brakaj sifat nazorati.	2	-	2		
2.6.24	Yakuniy amaliy mashg'ulot: Noma'lum dori moddasini kompleks (fizik, kimyoviy, refraktometrik) tahlil qilish va xulosa berish.	2	-	2		
2.7	Modul:FarmakognoziY. Fito preparatlar. Xalq tabobatida ishlatiladigan dorivor o'simliklar.	84	28	56		
2.7.1	Farmakognoziya fanining qisqacha tarixi. O'zbekistonda farmakognoziya fanining rivojlanishi.	2	2	-		
2.7.2	Dorivor o'simliklar va ularning mahsulotlarini yig'ishni tashkil etish.	2	-	2		

2.7.3	Dorivor o'simliklar va ularning mahsulotlarini yig'ishni tashkil etish.	2	-	2		
2.7.4	Dori vositalarning farmakologik tasnifi. Dori preparatlarining xususiyatlari, tasniflanishi.	2	2	-		
2.7.5	Dorivor o'simliklarni tayyorlash.	2	-	2		
2.7.6	Dorivor o'simliklarni tayyorlash.	2	-	2		
2.7.7	Dori moddalarini takror yuborish, birgalikda qo'llash.	2	2	-		
2.7.8	O'simliklardan yangi dorilarni ajratib olish.	2	-	2		
2.7.9	O'simliklardan yangi dorilarni ajratib olish.	2	-	2		
2.7.10	O'simlik mahsulotlarini mezonlash, joylash va yorliqlashtirish. Fito choylarning organizmga ta'siri.	2	2	-		
2.7.11	O'simlik mahsulotlarini mezonlash, joylash va yorliqlashtirish.	2	-	2		
2.7.12	O'simlik mahsulotlarini mezonlash, joylash va yorliqlashtirish.	2	-	2		
2.7.13	Dorivor mahsulotlar tasnifi.	2	2	-		
2.7.14	O'simliklar tarkibidagi dorivor moddalar.	2	-	2		
2.7.15	O'simliklar tarkibidagi dorivor moddalar.	2	-	2		
2.7.16	Dori vositasining tegishli samaradorligiga va bezararligiga erishish yo'llari.	2	2	-		
2.7.17	O'simlik mahsulotlarining zararkunandalari va ularga qarshi kurashish tadbirlarini o'tkazish.	2	-	2		
2.7.18	O'simlik mahsulotlarining zararkunandalari va ularga qarshi kurashish tadbirlarini o'tkazish.	2	-	2		
2.7.19	Dorivor o'simliklar xomashyosini tayyorlash.	2	2	-		
2.7.20	Dorivor o'simlik mahsulotlarini tahlil qilib tekshirish usullarini o'tkazish.	2	-	2		
2.7.21	Dorivor o'simlik mahsulotlarini tahlil qilib tekshirish usullarini o'tkazish.	2	-	2		
2.7.22	Dorivor o'simliklarni tayyorlash, o'stirish va ularni muhofaza qilish.	2	2	-		

2.7.23	Dorivor o'simliklar mahsulotlarini standartlash.	2	-	2		
2.7.24	Dorivor o'simliklar mahsulotlarini standartlash.	2	-	2		
2.7.25	Dorivor o'simliklarni muhofazasi va ulardan samarali foydalanish.	2	2	-		
2.7.26	Fito choylarning organizmga ta'siri.	2	-	2		
2.7.27	Fito choylarning organizmga ta'siri.	2	-	2		
2.7.28	Dorivor mahsulotlarni tayyorlash, quritish mezonlari.	2	2	-		
2.7.29	Dorixonaga sifatsiz maxsulotni kelib tushishini oldini olishga qaratilgan chora-tadbirlar	2	-	2		
2.7.30	Dorixonaga sifatsiz maxsulotni kelib tushishini oldini olishga qaratilgan chora-tadbirlar	2	-	2		
2.7.31	Dorivor mahsulotlarni standart holiga keltirish.	2	2	-		
2.7.32	Dorivor o'simliklarning nojo'ya ta'sirlari.	2	-	2		
2.7.33	Dorivor o'simliklarning nojo'ya ta'sirlari.	2	-	2		
2.7.34	Dorivor mahsulotlarni idishlarga joylashtirish (qadoqlash).	2	2	-		
2.7.35	Dori vositalari bilan imtiyozli ta'minlash bo'yicha xarajatlarni moliyalashtirish (haq to'lash) tartibi.	2	-	2		
2.7.36	Dori vositalari bilan imtiyozli ta'minlash bo'yicha xarajatlarni moliyalashtirish (haq to'lash) tartibi.	2	-	2		
2.7.37	Dorivor mahsulotlarni saqlash.	2	2	-		
2.7.38	Dorixonada zahiralar bo'limi ishini tashkil qilish.	2	-	2		
2.7.39	Dorixonada zahiralar bo'limi ishini tashkil qilish.	2	-	2		
2.7.40	Vitaminlar to'g'risida umumiy tushuncha. Vitaminlarning o'simliklar hayotidagi ahamiyati.	2	2	-		
2.7.41	Dori vositalariga bo'lgan ehtiyoj va talab istiqbolini aniqlash.	2	-	2		
2.7.42	Vitaminlarning o'simliklar to'qimasidagi BIOSintezi va	2	-	2		

	o‘simliklar hayotidagi ahamiyati.					
2.7.33	Attestatsiya	6			6	
	Jami	576	206	364	6	

“Farmatsevt assistenti “ixtisoslashtirish yo‘nalishi o‘quv modullarining mazmuni

1.1. Modul. O‘zbekiston Respublikasining tibbiyot sohasidagi davlat siyosati. Tibbiyot sohasida korrupsiyaning oldini olish.

Modul: O‘zbekiston Respublikasining tibbiyot sohasidagi davlat siyosati .O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit
Tinglovchida kasbiy kompetensiyaning shakllanishini ta‘minlovchi bilim, ko‘nikmalar	PF-158. “O‘zbekiston -2030” strategiyasi mazmun mohiyati haqida. Tibbiyotdagi islohotlar va korrupsiya nima? Tibbiyotdagi islohotlar – bu sog‘liqni saqlash tizimini modernizatsiya qilish, xizmat ko‘rsatish sifatini oshirish, moliyaviy va tashkiliy samaradorlikni yaxshilash bo‘yicha amalga oshiriladigan o‘zgarishlar. Misol: elektron sog‘liqni saqlash tizimlari, poliklinika va dorixonalarni raqamlashtirish, diagnostika va davolash standartlarini takomillashtirish. Korrupsiya – bu tibbiyot tizimida qonunga xilof ravishda shaxsiy foyda olish uchun amalga oshiriladigan harakatlar. Misol: noto‘g‘ri retsept yozish, tibbiy xizmat uchun ortiqcha to‘lov, shifokor tomonidan bemorning manfaatlarini e‘tiborsiz qoldirish. Tibbiyot mutaxassisi uchun bu ikki jihatni tushunish va ularga qarshi samarali kurashish kompetensiya talab qiladi. 2. Kompetensiya tushunchasi Kompetensiya – bu muayyan faoliyatni muvaffaqiyatli

	amalga oshirish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malaka majmui. Tibbiyotdagi islohotlar va korrupsiya bo'yicha zarur kompetensiyalar A) Bilim kompetensiyalari Tibbiyot tizimidagi islohotlar, ularning maqsad va prinsiplarini bilish Sog'liqni saqlash qonunchiligi va etika normalarini tushunish Korrupsiyaning turlari va oqibatlarini bilish B) Amaliy ko'nikmalar Sog'liqni saqlash jarayonlarini samarali va shaffof boshqarish Resurslardan tejamkor va qonuniy foydalanish Korrupsiya holatlarini aniqlash va ularga munosabat bildirish C) Analitik va qaror qabul qilish kompetensiyalari Tibbiyot jarayonlarida islohotlarni baholash Korrupsiya xavfini aniqlash va oldini olish strategiyasini ishlab chiqish Qaror qabul qilishda axloqiy va qonuniy asoslarni hisobga olish D) Kommunikativ kompetensiyalar Bemorlar, jamoa va rahbariyat bilan shaffof va samarali muloqot qilish Korrupsiyaga qarshi tashabbuslarni targ'ib qilish Axborot va trening orqali xodimlarni islohotlar va etikaga o'rgatish E) Shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalar
--	--

	Axloqiy prinsiplarni saqlash Javobgarlik va fidoyilik Sogʻliqni saqlash tizimini shaffof va adolatli qilishga intilish
Oʻquv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	1. Sovgʻalar va ishbilarmonlik mehmondoʻstligi bilan bogʻliq korrupsiyaviy xavf-xatarlar: • Qachon sovgʻa berish yoki qabul qilish qonunga zid va korrupsiya sifatida baholanishi mumkinligini; • Qonuniy ishbilarmonlik munosabatlari bilan shaxsiy manfaat oʻrtasidagi farqni; • Qonun va ichki hujjatlarda belgilangan sovgʻalarni qabul qilish/bosh tortish qoidalarini; • Sovgʻa yoki mehmondoʻstlik orqali taʼsir oʻtkazish holatlari bilan bogʻliq jiddiy xavf-xatarlarni. • Uchinchi shaxslar orqali pul yoki sovgʻa qabul qilish kabi yashirin xavflarni aniqlashni. 2. Korrupsiyaviy harakatlar tushunchasi va ularning turlari: • Korrupsiyaviy xatti-harakatlar (pora berish/olish, suisteʼmol qilish, manfaatlar toʻqnashuvi, soxta hujjat tayyorlash va h.k.) nima ekanini; • Davlat xizmatchilari, tibbiyot xodimlari va boshqa mansabdor shaxslar tomonidan amalga oshirilishi mumkin boʻlgan korrupsiyaviy harakatlar turlari. 3. Korrupsiyaviy harakatlar uchun intizomiy javobgarlik: • Qonun va ichki meyoriy hujjatlarga koʻra xodimlar tomonidan sodir etilgan intizomiy buzilishlarni; • Intizomiy choralar (hayfsan, lavozimdan ozod etish, tanbeh va h.k.) qanday holatlarda qoʻllanilishini; • Xizmat tekshiruvi, intizomiy ish yuritish va qaror qabul qilish tartibini. 4. Korrupsiyaviy harakatlar uchun jinoiy javobgarlik: • Oʻzbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksida belgilangan korrupsiya bilan bogʻliq moddalar (210-modda – pora berish, 211-modda – pora olish, 205-modda – hokimiyat yoki mansab vakolatini suisteʼmol qilish va b.); • Jinoyat tarkibi, javobgarlik turlari va jazo choralari

	(jarima, ozodlikdan mahrum etish va h.k.); • Aybdor shaxslarga nisbatan amaliyotda qanday jazo qo'llanilishi mumkinligi.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	1.Sovg'alar va mehmondo'stlik bilan bog'liq xatarlarni baholash va to'g'ri munosabatda bo'lish ko'nikmasi • Qonuniy va noqonuniy sovg'a/mehmondo'stlik o'rtasidagi farqni anglash; • Sovg'a yoki xizmat qabul qilishdan bosh tortish yuzasidan to'g'ri qaror qabul qilish; • Ishbilarmonlik munosabatlarida xolislik va kasb etikasiga amal qilish. 2. Fuqarolar bilan tozalik va shaffoflikka asoslangan munosabat o'rnatish ko'nikmasi • O'zaro munosabatlarda xizmat vazifalariga tayanish, shaxsiy manfaatlardan qochish; • Kontragentlar bilan kelishuvlarda korrupsiya xavfini oldindan ko'ra bilish; • Tashqi ta'sirlarga moyillikdan saqlanish va qarorlarni mustaqil qabul qilish. 3. Hujjatlar ekspertizasi va ijrosini xolis va shaffof amalga oshirish ko'nikmasi • Hujjatlar bilan ishlashda faktlar va dalillarga tayanish; • Ijro nazorati jarayonida "shaxsiy munosabatlar" emas, qonun va reglamentlarga asoslanish; • Hujjatlar orqali manfaatli tarafni qo'llab-quvvatlash xavfini aniqlash va undan saqlanish. 4. Korrupsiyaviy harakatlar to'g'risida xabardor qilish ko'nikmasi • Korrupsiya holatlarini qanday va qayerga xabar qilishni aniq bilish; • Xabar berishdagi anonimlik, himoya va huquqiy kafolatlardan xabardor bo'lish; • Xabar mazmunini aniq, asosli va ishonchli tarzda shakllantirish. 5. Qonunga muvofiq murojaat qilish va xabar berish ko'nikmasi Korrupsiya holatlari yuzaga kelganda qanday organlarga,

		qanday tartibda murojaat qilishni bilish;
O'quv mazmuni:	moduli	Korrupsiya tushunchasi va uning turlari haqida bilim berish; Milliy va xalqaro qonunchilikni tahlil qilish; Korrupsiyaga qarshi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlarini o'rganish; Talabalarda huquqiy madaniyatni shakllantirish; Amaliy holatlar tahlili asosida huquqiy fikrlashni rivojlantirish. 1. Korrupsiya tushunchasi – Korrupsiya nima ekanligi, uning ta'rifi, mohiyati va kelib chiqish sabablari; – Korrupsiyaning asosiy turlari: pora olish va berish, xizmat mavqeidan suiiste'mol qilish, manfaatlar to'qnashuvi va h.k. 2. Milliy qonunchilik asoslari – “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi Qonunning asosiy normalari; – O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksi va Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksdagi korrupsiyaga oid moddalar; – Korrupsiyaga qarshi Milliy strategiya va dasturlar mazmuni. 3. Davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlari – Korrupsiyaga qarshi davlat siyosatining maqsadlari va vazifalari; – Hukumat organlari va jamoatchilikning bu sohadagi o'rni; – Ochiqlik va shaffoflikni ta'minlash orqali korrupsiyani kamaytirish usullari. 4. Huquqiy madaniyat va ong – Korrupsiyaning jamiyatga va davlatga keltiruvchi zararlari haqida tushuncha; – Fuqarolarning huquqiy bilimi va mas'uliyatining

	ahamiyati; – Etik meyorlarga amal qilish va halollikning ahamiyati. 5. Amaliy misollar tahlili orqali bilimlarni mustahkamlash – Real hayotdagi korrupsiya holatlarini tahlil qilish; – Ularni huquqiy nuqtai nazardan baholash; – Qonuniy va samarali yechimlar taklif qilish qobiliyatini rivojlantirish. Tibbiyot sohasida korrupsiyaviy jinoyatlar tushunchasi – Pora olish va berish, xizmat mavqeidan suiiste'mol qilish, dori vositalari bilan bog'liq jinoyatlar. 2. Korrupsiyaviy jinoyatlarning asosiy sabablari – Nazoratning sustligi, tizimdagi shaffoflik yetishmasligi, huquqiy madaniyat pastligi, jamiyatda jazosizlik hissi. 3. Ichki va tashqi omillar – Tibbiyot muassasalaridagi tashkiliy kamchiliklar; – Aholining korrupsiyaga nisbatan murosali munosabati. 4. Korrupsiya uchun javobgarlik turlari – Jinoiy javobgarlik: Jinoyat kodeksining 210, 211, 212-moddalari; – Ma'muriy va intizomiy javobgarlik: jarima, ishdan bo'shatish, ogohlantirish.
Adabiyotlar: 1. PF-158-son 11.09.2023u."O'zbekiston-2030"strategiyasi 2. O'zbekiston Respublikasining 03.01.2017 yildagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi O'RQ-419-sonli Qonuni // [Elektron manba]. URL: https://lex.uz/docs/3088008. 3. O'zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksi // [Elektron manba]. URL:	

<https://lex.uz/docs/111453>.

4. O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual kodeksi // [Elektron manba]. URL: <https://www.lex.uz/acts/111460>.

5. O‘zbekiston Respublikasining Ma‘muriy javobgarlik to‘g‘risidagi kodeksi // [Elektron manba]. URL: <https://lex.uz/docs/97664>.

6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 02.02.2017 yildagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonunining qoidalarini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-2752-sonli Qarori // [Elektron manba]. URL: <https://lex.uz/docs/3105125>.

Elektron ta’lim resurslari:

[-www.minzdrav.uz-](http://www.minzdrav.uz)

www.gov.uz

www.press-service.uz

www.parlament.gov.uz

- www.uza.uz

- www.cbu.uz-

- www.lex.uz

- www.ziynet.uz

1.2. Modul: Tibbiyotda raqamli texnologiyalar

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	12 kredit: 4/8
Tinglovchida kasbiy kompetensiyaning shakllanishini ta’minlovchi bilim, ko’nikmalar	Tibbiyotda raqamli texnologiyalar bo‘yicha zarur kompetensiyalar A) Bilim kompetensiyalari Raqamli texnologiyalar va ularning tibbiyotdagi qo‘llanilishini bilish Elektron sog‘liqni saqlash tizimi (EHR/EMR) va telemeditsina printsiplarini tushunish Ma’lumot xavfsizligi va bemor maxfiyligini himoya

	qilish qonunchiligini bilish AI va diagnostika dasturlarining asosiy ishlash printsiplari B) Amaliy ko‘nikmalar Elektron sog‘liqni saqlash tizimidan samarali foydalanish Telemeditsina orqali bemorlar bilan masofaviy konsultatsiya o‘tkazish Raqamli diagnostika vositalarini ishlatish (masalan, laboratoriya natijalarini tahlil qilish) Ma’lumotlarni xavfsiz saqlash va uzatish C) Analitik va qaror qabul qilish kompetensiyalari Raqamli ma’lumotlardan tahlil qilish va xulosalar chiqarish Diagnostika va davolash bo‘yicha qarorlarni AI va boshqa raqamli vositalardan foydalangan holda qabul qilish Ma’lumotlar xavfsizligi va etik cheklovlarni hisobga olish D) Kommunikativ kompetensiyalar Bemorlar va hamkasblarga raqamli texnologiyalarni tushuntirish Telemeditsina konsultatsiyalarida aniq va samarali muloqot qilish Raqamli tizimlar bo‘yicha jamoa bilan hamkorlik qilish
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	• Kompyuterga axborot kiritish va axborot olish qoidalarini; • kompyuterni tuzilishi to‘g‘risida qisqacha ma’lumotni, kompyuterning foydali va zararli tomonlarini, kompyuterda ishlash jarayonida

	sanitariya qoidalariga rioya qilishni; • tibbiyotda zamonaviy axborot kommunikatsion texnologiyalari bilan ishlashni; • sogʻlom jamiyat qurishda axborotlashtirishning oʻrnini; • sogʻliqni saqlash tizimini axborotlashtirishda jahon tajribalarini; • axborotlarga ishlov berish, kiritish va chiqarish qurilmalari va ularning tavsifini; • tibbiyotda aloqa va kommunikatsiya vositalarini; • maʼlumotlarni saqlash, qayta ishlash va uzatish; • xozirgi kunda tibbiyotda informatsion texnologiyalari sohasi rivojlanib kelmoqda- tibbiyot xodimlari uchun planshetlardan foydalanib, <i>online</i>- registratsiya qilish va ulardan foydalana olishi.
Oʻquv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	• kompyuter texnikasi bilan ishlashda texnika havfsizligini; • dasturlar bilan ishlashni; • maʼlumotlar bazasi yaratish, ular ustida ishlashni va dasturlash asoslarini; • kompyuter grafik usullaridan foydalana olishni; • tibbiy axborotlar almashinuvi va uni izlashda internet tarmogʻida ishlashni; • elektron pochta dasturi bilan ishlashni; • AKT sogʻliqni saqlash tizimida qoʻllashni.
Oʻquv moduli mazmuni:	Tibbiyot sohasida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish. Tibbiyotda qoʻllanilayotgan zamonaviy axborot texnologiyasi qurilmalarining dasturiy va texnik taʼminoti toʻgʻrisida nazariy va amaliy bilimlar Tibbiy statistik maʼlumotlarni toʻgʻri tahlil qilish va ulardan kasallikning oldini olish yoki davolashda qoʻllash. Axborot texnologiyalaridan foydalanish borasida amaliy koʻnikmalarga ega boʻlish, internet tarmogʻida ishlash, axborot qidirish va ulardan foydalanish, tibbiyot axborot tizimlari xususiyatlari, maʼlumotlar bazasini tashkil etish, ekspert tizimlari va axborot xavfsizligi asoslarini bilish.

Adabiyotlar:

1. A.A.Abduqodirov, A.G.Xayitov «Axborot texnologiyalari», Toshkent “O‘qituvchi ta’minoti”, Toshkent Mehnat -2000 yil.
2. A.Axmedov, N.Taylaqov “Informatika”, Toshkent, O‘zbekiston -2002y.
3. A.Sattorov “Informatika va axborot texnologiyalari” Toshkent, O‘qituvchi-2003
- 4.T.Xolmatov, N. Taylaqov “Amaliy matematika, dasturlash va kompyuterning dasturiy tuzilmalari”
5. Sheraliev F.A. “Informatika va axborot texnologiyalari” Termiz-2010.

6. Informatika asoslari

Mualliflar: M. Aripov, A. Haydarov

Yuklab olish:

Informatika asoslari PDF

(https://uzsmart.uz/kitoblar/view/6551?utm_source=chatgpt.com)

7. Informatika va axborot texnologiyalari

Muallif: Z.S. Abdullayev

8. Kompyuter savodxonligi kitobchasi

Yuklab olish:

Kompyuter savodxonligi PDF(https://pdfbox.uz/books/uzbek/11329-kompyuter-savodxonligi-kitobchasi?utm_source=chatgpt.com)

9. Kompyuterli va raqamli texnologiyalar

Mualliflar: Hoshimov, Tulyaganov

10. Informatika (klassik darslik)

Muallif: N.V. Makarova

Elektron ta’lim resurslari:

1. DMED haqida asosiy tushuncha (**Kapital.uz**)
2. O‘zbekcha tayyor adabiyotlar (PDF / DOC) (**soff.uz**)
2. DMED bo‘yicha test savollar (**Hujjat24**)

1.3. Modul. Ingliz tili.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	12 kredit: 4/8
O'quv moduli mazmuni:	Ingliz tilini o'qitishning maqsadi va vazifalari. Tibbiyot xamshiralariga ingliz tilini tanishtirish va tibbiyot soxasiga aloqadorligini tushuntirish xamda shu soxaga oid terminlarni o'rganish. Ingliz tili alifbosidagi xarflar va asosiy qo'llaniladigan terminlar. The verb "to be", "to have" Introducing yourself. Tana a'zolarining nomlanishi. Tibbiyotda ko'p uchraydigan kassaliklar, kasallik belgilari xamda tibbiyot mutaxassislarining nomlarini ingliz tilidagi talaffuzini o'rgatish. Tana a'zolarining nomlanishi. Tibbiyotda ko'p uchraydigan kassaliklar, kasallik belgilari xamda tibbiyot mutaxassislarining nomlarini ingliz tilidagi talaffuzini o'rgatish. Ularni og'zaki nutqda ishlatilishini amaliy mashqlar yordamida o'rgatish va qo'llash. Tibbiyot mutaxassislarining nomlarini ingliz tilidagi talaffuzini o'rgatish. Ularni og'zaki nutqda ishlatilishini amaliy mashqlar yordamida o'rgatish va qo'llash. Berilgan qo'llanmalardan foydalangan xolda (At the doctor) mavzularida tinglovchilarni og'zaki nutqini rivojlantirish
O'quvmodul yakunida bilishi lozim:	Tana a'zolarining nomlanishini. Tibbiyotda ko'p uchraydigan kassaliklar, kasallik belgilari xamda tibbiyot mutaxassislarining nomlarini ingliz tilidagi talaffuzini bilishi lozim.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	Ularni og'zaki nutqda ishlatilishini amaliy mashqlar yordamida o'rgatish va qo'llashni. Tibbiyot mutaxassislarining nomlarini ingliz tilidagi talaffuzini bajara olishi. Berilgan qo'llanmalardan foydalangan xolda (At the doctor) mavzularida tinglovchilarni og'zaki nutqini rivojlantirishni.

Adabiyotlar:

- 1.M.T.Abdurahimova Ingliz Tili.Toshkent.1999 y. (Tibbiyot o'quvchilari uchun).
 - 2.A.A.Gaffarov. Ingliz tili grammatikasi. Toshkent.2010 y.
 - 3.Endlish Matters English-Uzbek English Dictionary, Mac Milan.
 - 4.New Inside Out Ceria Jones , Jon Hard , Phillip Kerr , Macmillan A1 - C1.
 - 5.Macmillan English Grammar in Context , Michael Vince , Macmillan
- dasturiy ta'minoti", Toshkent Mehnat -2000 yil.

Elektron ta'lim resurslari

<http://www.minzdrav.uz/>

<http://www.dtm.uz/>

<http://www.ziyonet.uz/>

<http://www.uztea.uz/>

<http://www.txt.uz/>

<http://www.englishprofile.org>

<http://www.teachingenglish.org>

1.4. Modul. Sog'liqni saqlash tizimidagi islohotlar va amaldagi meyoriy hujjatlar.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit nazariy
O'quv moduli mazmuni:	Sog'liqni sog'liqni saqlash tizimidagi islohotlar quyidagilarga qaratilgan: • tibbiy xizmat sifatini oshirish • aholini to'liq qamrab olish • raqamli tibbiyotni joriy etish • xususiy sektorni jalb qilish • xalqaro standartlarga moslashish Sog'liqni saqlash tizimidagi asosiy islohotlar: 1. Yangi boshqaruv va moliyalashtirish modeli 2025 yildan boshlab yangi model joriy etilmoqda (pilot

hududlarda).

Tizimda: davlat va xususiy sektor hamkorligi kuchaytirilmoqda
mablag‘lar samarali taqsimlanmoqda

Ayrim hududlarda tajriba tariqasida joriy etilmoqda

2. Birlamchi tibbiy yordamni kuchaytirish.

Oilaviy poliklinikalar faoliyati kengaytirilmoqda .Qishloq va tumanlarda: yangi shifoxonalar qurilmoqda infratuzilma yaxshilanmoqda

3. Raqamlashtirish (Digital Health)

Tibbiy hujjatlar elektron shaklga o‘tkazilmoqda

Elektron navbat, elektron karta tizimi joriy qilinmoqda

Tez tibbiy yordamda elektron boshqaruv tizimi ishlamoqda

4. Majburiy tibbiy sug‘urta tizimi.Aholini tibbiy xizmat bilan qamrab olish uchun bosqichma-bosqich majburiy sug‘urta joriy etilmoqda

5. Kadrlar va tibbiy ta’limni isloh qilish.Shifokorlar malakasini oshirish tizimi takomillashtirilmoqda .Klinik protokollar va standartlar joriy qilinmoqda

6. Dori vositalari va farmatsevtika tizimi.Dori vositalarini ro‘yxatdan o‘tkazish va nazorat qilish kuchaytirilmoqda
Farmatsevtika xavfsizligi markazlari tashkil etilmoqda

Amaldagi asosiy meyoriy-huquqiy hujjatlar

Prezident farmon va qarorlari

- 2018 yil — Sog‘liqni saqlash tizimini tubdan takomillashtirish to‘g‘risidagi farmon
- 2023 yil — Sog‘liqni saqlashda davlat boshqaruvini takomillashtirish (PQ-197)
- 2025 yil — PQ-185-son qaror
 - yangi tibbiy xizmat modeli
 - infratuzilmani rivojlantirish

Vazirlar Mahkamasi qarorlari

- Sog‘liqni saqlashni tashkil etish va moliyalashtirish
- Nogironlikni belgilash tizimini takomillashtirish (2024, 741-son)

Sog‘liqni saqlash vazirligi buyruqlari

	2025 yil — 9-son buyruq (idoraviy hujjatlarga o‘zgartishlar) 2024–2025 yillar: ○ klinik protokollar ○ tibbiy standartlar ○ raqamlashtirish bo‘yicha buyruqlar Qonunlar • “Fuqarolar sog‘lig‘ini saqlash to‘g‘risida”gi Qonun • “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonun Sanitariya va gigiyena meyorlari • Sanepidemiologiya qoidalari • Davlat standartlari va tibbiy talablar
O‘quvmodul yakunida bilishi lozim:	Sog‘liqni saqlash tizimini Davlat dasturlarini, sog‘liqni saqlash tizimi islohotlariga oid Prezident Farmonlari va Vazirlar Mahkamasining qarorlarini. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash tizimini isloh qilishni asosiy yo‘nalishlarini. Birlamchi tibbiy sanitariya yordamini isloh qilish. Onalik va bolalikni muhofaza qilish tizimini milliy modulini yaratish. Ijtimoiy ahamiyatga ega bo‘lgan kasalliklarga qarshi kurashish chora-tadbirlarini takomillashtirish. Sog‘liqni saqlash tizimida yangi davr. Tibbiyot kadrlarini tayyorlash tizimini takomillashtirish. Respublikada epidemiologik barqarorlikka erishish va uni ushlab turish to‘g‘risida ma‘lumotlarni bilishi, davlat xususiy - sheriklik va tibbiyot turizmini rivojlantirish borasida islohotlarning mazmun mohiyatini.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	Sog‘liqni saqlash tizimidagi meyoriy hujjatlar asosida ish olib borishni; Davlat dasturlariga muvofiq profilaktika, tabiatni muhofaza qilish, sanitariya-gigiyena va epidemiologiyaga qarshi chora tabdirlarni tashkil etish va o‘tkazishni; Sog‘liqni saqlash tizimidagi islohotlar va amaldagi meyoriy hujjatlar. Sog‘liqni saqlash tizimini isloh qilish. Davlat dasturlari, sog‘liqni saqlash tizimi islohotlariga oid Prezident Farmonlari va Vazirlar Mahkamasining qarorlari, Sog‘liqni saqlash Vazirligining sohaga oid buyruqlari va amaldagi meyoriy hujjatlar bilan tanishtirish, ular asosida ish yuritishni o‘rganishi.

Adabiyotlar. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlari va Sog‘liqni saqlash vazirligining buyruqlari:

1.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-158-son qarori.11.09.2023y.

”O‘zbekiston-2030”strategiyasi .

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 7 apreldagi “Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va yanada uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ 4666-sonli qarori.

3.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining18.12.2018 yil PQ 4063-sonli

“ Yuqumli bo‘lmagan kasalliklarning profilaktikasini, sog‘lom turmush tarzini qo‘llab –quvvatlash va aholining jismoniy faolligi darajasini oshirish chora- tadbirlari to‘g‘risida” gi Qarori.

4.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 11noyabr PF 4887-sonli “Aholining sog‘lom ovqatlanishi va jismoniy faolligini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risidagi” farmoni

5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025 yil — **PQ-185-son qarori” Yangi tibbiy xizmat modeli, infratuzilmani rivojlantirish”**

6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori.№216. 2022yil 25 aprel,” 2022-2026 yillarda onalik va bolalikni muhofaza qilishni kuchaytirish to‘g‘risida”

7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori. №296 2023 yil 8-sentabr

“ Onalar va bolalar salomatligini muxofaza qilish axolining reproduktiv salomatligini mustaxkamlash chora –tadbirlari to‘g‘risida “

1.5. Modul. Infekcion nazorat.

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	12 kredit: 8 nazariy/4 amaliy
O‘quv moduli mazmuni:	Infeksiya haqida tushuncha. Epidemiologiya asoslari. Infekcion nazorat, maqsad va vazifalari. Shifoxona ichi infeksiyalari profilaktikasi. SanQvaM -0342-17, SanQvaM- 0317-15. Sanitariya epedimiologiya sohasida qo‘llaniladigan meyoriy hujjatlar. Ularning

	maqsadi, aholi salomatligini saqlash, kasallanishlarning oldini olish, aholining sanitariya-epidemiologik osoyishtaligi sohasidagi munosabatlarni tartibga solish. Sanitariya qoida va meyorlari bo'yicha ish olib borish. Tibbiy chiqindilarni yig'ish, saqlash va yo'q qilish. Karantin va o'ta xavfli yuqumli kasalliklar haqida umumiy ma'lumotlar. Karantin va o'ta xavfli yuqumli kasalliklar guruhiga kiruvchi kasalliklar, ularning profilaktikasi. O'ta xavfli yuqumli kasalliklar aniqlanganda epidemiyaga qarshi chora-tadbirlar rejasi. OIV va OITS haqida tushuncha. Avariyal holatlar haqida ma'lumot. Davolash profilaktika muassasalarida yuqumli kasalliklarning oldini olish va kamaytirishga qaratilgan profilaktika hamda epidemiyaga qarshi chora-tadbirlar o'tkazish. SanQvaM bo'yicha joriy va mukammal tozalash o'tkazish. Qo'llarga gigienik ishlov berish usullari, texnikasi va qo'llarni yuvish tartibi.
O'quvmodul yakunida bilishi lozim:	Shifoxona ichi infeksiyalari profilaktikasi. SanQvaM -0342-17, SanQvaM- 0317-15. Sanitariya epidemiologiya sohasida qo'llaniladigan meyoriy hujjatlar. Ularning maqsadi, aholi salomatligini saqlash, kasallanishlarning oldini olish, aholining sanitariya-epidemiologik osoyishtaligi sohasidagi munosabatlarni tartibga solish. Shifoxona ichi infeksiyasini oldini olishda SanQvaMlarga rioya qilish, muolajalar vaqtida avariya holatlari yuzaga kelishini oldini olish, avariya holatlari yuzaga kelganda o'tkaziladigan chora-tadbirlar yig'indisini. O'ta xavfli va karantin infeksiyalarda epidemiyaga qarshi o'tkaziladigan chora-tadbirlarni.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	SanQvaM bo'yicha joriy va mukammal tozalashni. Qo'llarni gigienik yuvish usullarini. O'ta xavfli va karantin infeksiyalarda epidemiyaga qarshi o'tkaziladigan va kasalliklarning oldini olishga qaratilgan chora-tadbirlar. O'ta xavfli infeksiyalarda himoya kiyimini kiyish va yechish tartibi. Qon orqali yuqadigan kasalliklarni oldini olish, muolajalar vaqtida avariya holatlari yuzaga kelishini oldini olish, avariya holatlari yuzaga kelganda o'tkaziladigan chora-tadbirlarni. Qo'llarga gigienik

	ishlov berish usullari, texnikasi va qo'llarni yuvish tartibini.
Adabiyotlar: 1. SanQvaM № 0342/17 - 10 yanvar 2017 y. 2. "Mejdunarodnie mediko-sanitarnie pravila (2005) vtoroe izdanie VOZ 3. "Ebola isitmasi". H.B.Saparov. B.O'.Rovshanov. Toshkent -2014 y. 4. "Infeksionnie bolezni s kursom VICH infektsii i epidemiologii" A.K. Belousova. V.N.Dunayseva. Feniks – 2007 y. 5. "VICH – infeksiya". Pod redaksiyey AN RUzDaminova.T.ATashkent-2010 g. 6. COVID-19 bo'yicha milliy qo'llanma JSST. O'zbekiston Sog'liqni saqlash vazirligi. 2020 yil 26 mart. 7. Elektron ta'lim resurslari: O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi sayti → rasmiy sanitariya meyorlari va hujjatlar ZiyonET → bepul darsliklar va o'quv qo'llanmalar http://www.edu.uz http://www.pedagog.uz www.tma.uz, www.lex.uz https://ru.pinterest.com/vkhamidov/	

1.6.Modul. Sterilizasiyada zamonaviy usullar va texnika xavfsizligi

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit- 2/4
O'quv moduli mazmuni:	Sterilizasiyani olib borish xonalaridagi aseptika va antiseptika tadbirlari, ularning talab darajasida bajarilish tartib va qoidalari bilan tanishtirib, nazariy va amaliy tajribalarini takomillashtirish. Sterilizasiyaning sifatli bo'lish darajasiga erishish uchun tegishli tadbirlarni o'z tartib va qoidasiga binoan

	bajarilishini ta'minlash bo'yicha yetarlicha bilim berish. Sterilizasiya va avtoklavlash tadbirlariga tinglovchilarni amaliy tomondan o'qitish va o'rgatish. Mashg'ulotlar davomida markazlashtirilgan va markazlashtirilmagan sterilizasiya bo'limlari turlari haqida tushuncha berish, zamonaviy sterilizasiya apparatlari bilan tanishtirish, texnika xavfsizligi masalalari bo'yicha ma'lumotlar berib borish. Asosiy diqqat va e'tiborni sterilizasiya ishlarini to'g'ri olib borish, sterilizasiyaning sifatli bo'lishini ta'minlovchi tadbirlar va uni tekshirish uchun zarur indikatorlardan to'g'ri foydalanish va ishlatish qoidalariga to'la amal qilish.
O'quvmodul yakunida bilishi lozim:	Sterilizasiya sohasi bo'yicha mavjud bo'lgan fizikaviy, kimyoviy, mexanik, biologik, aralash va yangi zamonaviy usullar to'g'risida to'liq ma'lumotlar berib tinglovchilarning bilimlarini mustahkamlash. Sterilizasiya tadbirlarini bajarishda uning sifatini fizikaviy, kimyoviy va biologik usullari bilan tekshirish va ushbu usullarning afzallik va kamchiliklari to'g'risida ham to'liq ma'lumotlarga ega bo'lish. Sterilizatorlar va avtoklavlar bilan ishlash davridagi texnika xavfsizligi qoidalari haqida tushunchaga ega bo'lishi.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	Tinglovchilar o'zlashtirgan tushunchasi mobaynida sterilizasiyaning turli usullarini, tibbiy asboblarni quruq issiqlik shkaftida sterillashni, tibbiy vositalarning sterillanganlik sifatini tekshirish usullarini, sterilizasiya bo'limidagi kundalik bajariladigan aseptika va antiseptika tadbirlarini tegishli tartib va qoidaga binoan olib borishni, texnika xavfsizligini, tibbiy vositalarning sterilizasiya sifatini tekshirish usullarini bajara olishlari kerak.
Adabiyotlar: 1.Avtoklavlash va sterilizatsiyalashda texnika xavfsizligi buyicha o'rta tibbiyot xodimlari uchun o'quv-dasturi qo'llanma. -2014y	

2. Avtoklavlash va sterilizatsiyalash texnika xavfsizligi buyicha o'rta tibbiyot xodimlari uchun o'quv uslubiy qullanma. Tashkent. 2009. y

3. O'zbekiston respublikasi sanitariya qoidalari, meyorlar va gigiyena normativlari. O'zR SanQvaM № 0365 -19

4. Tibbiy anjom-asboblarning va buyumlarni sterilizatsiya qilish markazlarini loyihalashtirish, qurish va ekspluatatsiya qilish sanitariya qoidalari va meyorlari.

5. Elektron ta'lim resurslari:

1. Zamonaviy sterilizatsiya usullari

- **Sterilizatsiya usullari. Sterilizatsiya xususiyatlari**

Muallif: **Arzimato'va Ra'no Pardaboy qizi** ([JournalSS](#))

2. Aseptika va antiseptika asoslari

- **Tibbiyot xodimlarining aseptika va antiseptik sterilizatsiya usullarini qo'llanishi**

Mualliflar:

- **Sh.Y. Radjabov**
- **G.R. Kadamova**
- **M.M. Olimova** ([pedagogs.uz](#))

3. Mikrobiologiya va sterilizatsiya

- **Mikrobiologiya va virusologiya**

- Mualliflar: OTM professor-o'qituvchilari (NamDU) ([www.namdu.uz](#))

4. Umumiy tibbiyot va dezinfeksiya

- **Tibbiyotda dezinfeksiya va sterilizatsiya asoslari** ([book.bsmi.uz](#))

5. Sterilizatsiya usullari va qo'llanilishi, Stomatologiyada sterilizatsiya

- **Sterilizatsiya usullari va ularning qo'llanilishi**

- Muallif: **Shoda Team** ([Hujjat24](#))

1.7. Modul. Sog'lom turmush tarzini shakllantirish mezonlari. Jismoniy faollik.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	6 kredit-2nazariy /4amaliy
O'quv moduli mazmuni:	Sog'lom turmush tarzini tashkil etish asoslari. Sog'lom turmush tarzini shakllantirishda maqsadli guruhlar bilan ishlash. Atrof muhit va ekologik omillarning salomatlikka ta'siri, to'g'ri ovqatlanish prinsiplari, kun tartibini to'g'ri tashkil etish, jismoniy faollik va chiniqishning salomatlikdagi ahamiyati, zararli odatlarning organizmga

	ta'siri, tibbiy ko'riklarni tashkil etish va aholini jalb etish. Aholiga tibbiy bilimlarni targ'ibot qilishda sog'lom turmush tarzini namoyon qilish. Sog'lom turmush tarzi haqida tushuncha va aholi sog'ligini saqlashdagi tutgan o'rni. Rasional ovqatlanishni yo'lga qo'yish. Jismoniy faollikni oshirish. Kasalliklarning oldini olishda sog'liqni saqlash muassasalari, jamoat va davlat tashkilotlari, turli jamg'arma, matbuot organlarining roli. Dispanser ko'rigining aholi sog'lig'ini saqlashdagi ahamiyati, maqsadi va vazifalari. Dispanser nazoratida turadigan guruhlarni sog'lomlashtirish.
O'quvmodul yakunida bilishi lozim:	Salomatlik tushunchasini, salomatlik darajasi ko'rsatkichlarini, salomatlikka ta'sir etuvchi omillarni, salomatlikni saqlash va mustaxkamlash bilimlar usullarini, sog'liqni saqlashda birlamchi bo'g'ini ta'rifi, maqsadi va prinsiplarini, sog'liqni saqlashning birlamchi bo'g'ini faoliyati va aholisini, sog'liqni ta'minlash va mustahkamlash va kasalliklarni oldini olishni, hayot darajasi ko'rsatkichlarini; hayot tuzilishi, hayot uslubi, hayot sifati tushunchalarini; salomatlik va sog'lom turmush tarzining, sportning, shaxsiy gigiyenaning unga ta'siri, ahamiyatini; sog'lom turmush tarzining oila a'zolari salomatligiga ta'sirini; sog'lom turmush tarzining tarkibiy qismlarini; dispanser ko'rigi haqida tushuncha, uning maqsad va vazifalarini. Inson salomatligini mustahkamlashga qaratilgan standart va algoritmlar to'g'risida tushunchani.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	Aholining turli guruhlarda (yoshiga, mehnat turiga, jinsiga qarab) psixosomiyal holatni aniqlashni. Davolovchi jismoniy tarbiyani; Inson salomatligini saqlash hamda uni tiklashda jismoniy tarbiya mashqlari va harakat faolligini samarali omillardan biri ekanligini hamda jismoniy mashqlarni oddiy va murakkab, kuchsiz va kuchli, sekin va tez bajariladigan turlarga bo'lib, ularni har xil yoshdagi sog'lom odamlarda hamda bemorlarda qo'llash metodikasini. Skandinaviya yurish usullarini.

Adabiyotlar:

- 1.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 10 noyabrda qabul qilingan “Aholining sog‘lom ovqatlanishini ta‘minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ 4887-sonli qarori.
- 2.O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 18 dekabrda qabul qilingan “Yuqumli bo‘lmagan kasalliklarning profilaktikasini, sog‘lom turmush tarzini qo‘llab – quvvatlash va aholining jismoniy faolligi darajasini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ 4063-sonli qarori.
- 3.Irgashev.Sh.B. Formirovanie zdorovogo obraza jizni i sanitarno prosvetitel'naya rabota. Jurnal "Organizatsiya i upravlenie zdavooxraneniem" № 12.2020 g.
- 4.Irgashev. Sh.B. "OIV/OITS muammolari va profilaktikasi" Tashkent 2008 g.
- 5.Irgashev. Sh.B. Tursunxodjaeva. L.A. Pervichnaya profilaktika narkozavisimosti sredi uchashixsya obrazovatel'nix shkol, Uchebnoe – metodicheskoe posobie dlya uchiteley, Ministerstvo zdavooxraneniya Respublike Uzbekistan. Tashkent 2011 g.
- 6.Natsionalnaya programma po borbe protiv tabaka v Respublike Uzbekistan na 2008 – 2012 gg. Tashkent 2007 g.
- 7.Ayupova R.X., Ismailov Sh.A. – *Sog‘lom turmush tarzi asoslari*
- 8.Xolmatov B.X. – *Valeologiya asoslari*
- 9.Karimov A.A., Rasulova M.N. – *Ovqatlanish gigiyenasi*
- 10.Toshpulatova D.A. – *Ratsional ovqatlanish asoslari*
- 11.Abdullayev A.A. – *Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi*
- 12.Azizov N.N. – *Sport va sog‘lom turmush tarsi*
- 13.Elektron adabiyotlar va ilmiy maqolalar
 1. inlibrary.uz – sog‘lom turmush maqolalari
 2. globalsciences.uz – ilmiy tadqiqotlar
 3. avitsenna.uz – ovqatlanish bo‘yicha tavsiyalar
 4. yuz.uz – sog‘lom turmush dasturlari
 5. hujjat24.uz – o‘quv materiallar

1.8.Modul Favqulotda xolatlarda tez tibbiy yordam ko‘rsatish.

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	18 kredit: 10/8
O‘quv moduli mazmuni:	Favqulotda vaziyatlar haqida tushuncha. Favqulotda vaziyatlar tasnifi, uning turlari, kelib chiqish sabablari, manbalari. Jabrlanuvchilarni saralash tartibi. Tibbiy saralash (traj usuli) va evakuatsiya qilish. Jabrlanuvchini ahvolini baholash, asosiy hayotiy ko‘rsatkichlarni (nafas, puls, ong, AD)aniqlash. Birlamchi tekshiruv (ABC algoritmi). Bemor uchun zarur

	vaziyatni yaratish. Terminal holat. Terminal holat bosqichlari. Terminal holat bosqichlari. Klinik va biologik o'lim belgilari. CPR – yurak-o'pka reanimatsiyasining nazariy asoslari. Kattalar va bolalarda yurak massaji va sun'iy nafas berishni o'tkazish algoritmi. Tez tibbiy yordam chaqirish tartibi. Kattalar va bolalarda yurak massaji va sun'iy nafas berishni o'tkazish algoritmi. Tez tibbiy yordam chaqirish tartibi.
O'quvmodul yakunida bilishi lozim:	Bemorlarni xolatiga qarab yordam ko'rsatish. Shikastlangan bemorlarga tibbiy va ruhan yordam ko'rsatish. Favqulotda xolatlarda pasiyentlarni evakuasiya qilishda faol qatnashish. Favqulotda vaziyat va tibbiy ofatlarda birinchi yordam ko'rsatishni. O'tkir nafas yetishmovchiligi, o'tkir yurak qon – tomir yetishmovchiligida sun'iy nafas berishni; yurakni bilvosita (yopiq) massaj qilishni; Asosiy tadbirlarni “SAV” ketma-ketligi. ekzogen zaharlanish, tibbiy ofatlarda shok holatlarida, terminal holatlarda, harorat ta'sirida (kuyish, muzlash)larning tushunchasi, tashxisi, klinik belgilari va birinchi tibbiy yordam ko'rsatish bo'yicha bilimlarni.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	Shoshilinch holatlarda, favqulotda vaziyatlarda birinchi tibbiy yordam ko'rsatishni; turli jarohatlarda bog'lam va shinalar qo'yishni; Yopiq pnevmo-klapanli pnevmotorakslarda birinchi yordam ko'rsatishni; Shikastlangan kishini ahvolini baholashni; hushsiz holatda birinchi yordam ko'rsatishni; ko'p qon yo'qotganda birinchi yordam ko'rsatishni; suyak singanda birinchi yordam ko'rsatishni; yurak xurujida birinchi yordam ko'rsatishni; nafas qiyinligi birinchi yordam ko'rsatishni; og'ir kuyganda birinchi yordam ko'rsatishni; turli jarohatlarda birinchi yordam ko'rsatishni, shoshilinch xolatlarda, favqulotda vaziyatlarda birinchi tibbiy yordam ko'rsatishni; Oziq-ovqat mahsulotlari, alkogoldan zaharlanishda tez tibbiy yordam berishni; Ovqatdan, is gazidan zaxarlanishlarda, turli xashoratlar chaqqanda, cho'kishlarda, issiqlik urishida, og'ir kuyganda, sovuq urishida birinchi yordam ko'rsatish. Transportirovka qoidalarini.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar: 1. Y.Allayorov .Y.Tojiboyev “Favqulodda vaziyatlarda tez tibbiy yordam asoslari” Toshkent «Ilm Ziya» nashriyoti 2012 yil. 2. S.F.Bagnenko,A.Miroshnichenko,A.L.Vyortkin “Rukovodstvo po skoroy meditsinskoy pomoshi” “GEOTAR-Media”-2008. 534-548 bet. 3.V.N.Turaqulov,L.X.Musajonova “ Shoshilinch tez tibbiy yordamda xamshiralik ishi” o‘quv qo‘llanma A. Navoiy nomli nashriyot -2019 . 4.“103” birigadalari tomonidan tez tibbiy yordam ko‘rsatish standartlari” Toshkent – 2023y. 5. Bekmurodova M. “Jarrohlik va reanimatsiya asoslarida hamshiralik ishi” Toshkent-2003 421-436 bet. 6.T.V.Otvagina.”Neotlojnaya meditsinskaya pomosh.”Rostov-Na-Donu 2007. 86-97bet 7.J.M.Sobirov,SH.E. Otaxonov, A.Z.Gazizov, A.G. Parpiyev “Shoshilinch xolatlar” Toshkent “Yangi avlod”-2006y. 132-149 bet.	

2.Mutaxassislik fanlar modullari

2.1.Modul. Farmatsevtika asoslari. O‘zbekistonda dorixona xizmatini tashkil etilishi va rivojlanish tarixi.

O‘quv moduliga ajratilgan kredit:	48 kredit
O‘quv moduli mazmuni:	O‘zbekiston Respublikasida dorixona xizmati. O‘zbekiston Respublikasida dorixonalarni ochish tartibi. Litsenziya xaqida tushuncha.Farmatsevtik faoliyat turlariga litsenziya olish masalalari. Dorixonaning moddiy-texnika bazasi, xonalarining yangi zamonaviy anjomlar,yordamchi vositalar bilan jihozlanishi. Dorixonaning farmatsevt assistenti vazifalari, xuquqlari. Dorixonalarda turli xildagi dori vositalarni tayyorlash.

	Dorixonalarda turli xil dorilarning tegishli qoida va tartib asosida saqlanishi. Dorilarning sifati va muddatini nazorat etish masalalari. Dorixona ombori haqida va u yerda tovarlar harakatini tashkil qilish. Davolash-profilaktika muassasasi dorixonasi, uning vazifalari. Turli xildagi dorixonalar tomonidan olib boriladigan sanitariya tadbirlari.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	• O'zbekiston Respublikasida dorixona xizmatini mohiyatini; • O'zbekiston Respublikasida dorixonalarni ochish tartibini; • litsenziya xaqida tushunchani; • farmatsevtik faoliyat turlariga litsenziya olish masalalarini; • dorixonaning moddiy-texnika bazasi, xonalarining yangi zamonaviy anjomlarni, yordamchi vositalar bilan jihozlanishi meyorlarini; • dorixonaning farmatsevt assistenti vazifalari, xuquqlarini; • dorixonalarda turli hildagi dori vositalarni tayyorlash qoidalarini; • dorixonalarda turli xil dorilarning tegishli qoida va tartib asosida saqlanishi tartibini; • dorilarning sifati va muddatini nazorat etishning ahamiyatini; • dorixona ombori va u yerda tovarlar harakatini tashkil qilish tartibini; • davolash-profilaktika muassasasi dorixonasi, uning vazifalarini; • turli xildagi dorixonalar tomonidan olib boriladigan sanitariya tadbirlarini.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	• O'zbekiston Respublikasida dorixonalarni ochish tartibiga amal qilishni; • farmatsevtik faoliyat turlariga litsenziya olish uchun talablarga amal qilishni; • Dorixonaning moddiy-texnika bazasi, xonalarining yangi zamonaviy anjomlar, yordamchi vositalar bilan jihozlanishi qoidalariga amal qilishni; • dorixonaning farmatsevt assistenti va zifalarini bajarishni;

	• dorixonalarda turli hildagi dori vositalarni tayyorlashni; • dorixonalarda turli hil dorilarning tegishli qoida va tartib asosida saqlanishini; • dorilarning sifati va muddatini nazorat etishni; • dorixona omborida tovarlar harakatini tashkil qilishni; • davolash-profilaktika muassasasi dorixonasida ishlashni; • dorixonalar tomonidan olib boriladigan sanitariya tadbirlarini o'tkazishni.
--	--

2.2.Modul: Farmatsevtika menejmenti. Respublikamizda faoliyat yuritayotgan farmatsevtika sanoatining rivojlanishi. Maxalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalari.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	84 kredit
O'quv moduli mazmuni:	Farmatsiya menejmenti fani va uning vazifalari, mohiyati,uning boshqa ijtimoiy fanlar bilan integratsiyasi. Menejment obekti va subekti. Menejment turlari. Respublikada farmatsevtik bozorni shakllanishi va rivojlanishi. Respublikada farmatsevtik ishlab chiqarishsoxasini rivojlanishi, ishlab chiqarilayotgan dori turlari, ularga qo'yilgan talablar. Mahalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalari.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	• Farmatsiya menejmenti fani va uning vazifalari, mohiyatini; • farmatsiya menejmentining boshqa ijtimoiy fanlar bilan integratsiyasini; • menejment obekti va subekti haqida tushunchani; • farmatsiya menejmenti turlarini; • farmatsevtik bozorni shakllanishi va rivojlanishi tamoyillarini; • Respublikada farmatsevtik ishlab chiqarish soxasini rivojlanishida "Farmatsevt assistenti"vazifalarini; • ishlab chiqarilayotgan dori turlarini; • dori turlariga qo'yilgan talablarni; • maxalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalarini.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi	• Farmatsiya menejmenti fani vazifalari, mohiyatini va uni amalda qo'llashni; • menejment obekti va subekti tamoyillari bilan ishlashni;

lozim:	• farmatsiya menejmenti turlari va amalda qo'llanilishini; • farmatsevtik bozorni shakllantirish va rivojlantirish ko'nikmalarini; • Respublikada farmatsevtik ishlab chiqarish soxasini rivojlanishida "Farmatsevt assistenti" vazifalarini amalda qo'llashni; • ishlab chiqarilayotgan dori turlarini;ularga qo'yilgan talablarga amal qilish ko'nikmalarini; • maxalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalari bilan ishlashni.
---------------	--

2.3.Modul: Lotin tili terminologiyasini farmatsevtika soxasida qo'llash.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	84 kredit
O'quv moduli mazmuni:	Lotin tili terminologiyasidan keng foydalanish. Dori vositalari, xamda retsept blankalari bilan ishlash. Lotincha-yunoncha termin-elementlarni umumiy ma'nosini bilish. Co'z birikmalarining ma'nosini tug'ri taxlil kilish. Lotin tili fanini o'zlashtirish asosida lotin tili harflarini yozilishi va o'qilishini, a'zo nomlarini lotincha va yunoncha tarjimasi, farmatsevtik terminlar haqida tushuncha.Terminlarni fonetik va grammatik jihatdan to'g'ri o'qish va yozish,ularni amaliyotda qo'llash.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	• Lotin tili terminologiyasi haqida tushuncha; • lotin tili terminalogiyasini farmetsevtika soxasida qo'llash qoidalari; • dori vositalari, xamda retsept blankalari bilan ishlash tartibi; • lotincha-yunoncha termin-elementlarni umumiy ma'nosini; • so'z birikmalarining ma'nosini tug'ri taxlil kilish qoidalarini; • lotin tili fanini o'zlashtirish asosida lotin tili harflarini yozilishi va o'qilishini, a'zo nomlarini lotincha va yunoncha tarjimasini; • farmatsevtik terminlar haqida tushunchani; • terminlarni fonetik va grammatik jihatdan tug'ri o'qish va yozish tartibini.
O'quv moduli	• Lotin tili terminologiyasidan amalda keng

yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	foydalanishni; • dori vositalari, xamda retsept blankalari bilan ishlashni; • lotincha-yunoncha termin-elementlarni umumiy qoidalariga amal qilishni; • soʻz birikmalarining maʼnosini tugʻri taxlil qilishni; • lotin tili fanini oʻzlashtirish asosida lotin tili harflarini yozilishi va oʻqilishini; • aʼzo nomlarini lotincha va yunoncha tarjimasini; • farmatsevtik terminlarni amalda qoʻllashni; • terminlarni fonetik va grammatik jihatdan tugʻri oʻqish va yozish, ularni amaliyotda qoʻllashni.
---	---

2.4. Modul: Dori turlari texnologiyasi. Dorixonaga qoʻyilgan talablar. Dori vositalarni organizmga taʼsiri.

Oʻquv moduliga ajratilgan kredit:	60 kredit
Oʻquv moduli mazmuni:	Dori turlari texnologiyasi fanining predmeti, maqsadi va rivojlanish tarixi. Dori vositasi, dori moddasi, zaxarli va kuchli taʼsir etuvchinarkotik va psixotrop dorilari roʻyhati xaqida tushuncha. Dori shakllarini sinflarga boʻlinishi, ularni organizmga yuborish yoʻllari. Tayyorlangan dori turlarini qadoqlash va yorliqlash, yorliqlarning turlari. Dori turlari: suyuq dorilar, eritmalar, suspenziyalar, emulsiyalar, yumshoq dori turlari. Linimentlar, surtma dorilar, pastalar. Kosmetologik Kremlar. Steril dori turlari va aseptik sharoitda tayyorlanadigan dori shakllari. Ineksion dorilar va ularning organizmga taʼsiri.
Oʻquv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	• Dori turlari texnologiyasi fanining predmeti, maqsadi va rivojlanish tarixini; • dori vositasi, dori moddasi, zaxarli va kuchli taʼsir etuvchi narkotik va psixotrop dorilari roʻyhati xaqida tushunchani; • dori shakllarini sinflarga boʻlinishi, ularni organizmga yuborish yoʻllari texnikasini; • tayyorlangan dori turlarini qadoqlash va yorliqlash qoidalarini; • yorliqlar va ularning turlarini; • dori turlari: suyuq dorilar, eritmalar, suspenziyalar, emulsiyalar, yumshoq dori turlari va ularni qoʻllash yoʻriqnomalarini; • linimentlar, surtma dorilar, pastalar, kosmetologik

	Kremlar va ularni qo'llash texnikasini; • aseptik sharoitda tayyorlanadigan steril dori turlarini; • inekSION dorilar va ularning organizmga ta'sirini.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	• Dori moddasi, zaxarli va kuchli ta'sir etuvchi narkotik va psixotrop dori vositalari bilan ishlashni; • dori shakllarini sinflarga bo'linishi, ularni organizmga yuborish ko'nikmalarini; • tayyorlangan dori turlarini qadoqlash va yorliqlashni; • yorliqlar va ularning turlaridan to'g'ri foydalanishni; • dori turlari: suyuq dorilar, eritmalar, suspenziyalar, emulsiyalar, yumshoq dori turlari va ularni qo'llashni; • linimentlar, surtma dorilar, pastalar, kosmetologik Kremlar va ularni qo'llash ko'nikmalarini; • aseptik sharoitda tayyorlanadigan steril dori turlari va saqlash ko'nikmalarini; • inekSION dorilar va ularning organizmga yuborish yo'llarini.

2.5. Modul: Respublikada farmatsevtik bozorni shakllanishi va rivojlanishi. Dorixona omborida tovarlar harakatini tashkil qilish.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	84 kredit
O'quv moduli mazmuni:	Dorixona omborida tovarlar harakatini tashkil qilish. Tibbiy va farmatsevtik tovarshunoslik fani va uning maqsad va vazifalari haqida tushuncha. Tibbiyot tovarshunosligining asosiy tamoyillari. Tovarlar, ularning tasnifi. Tovarlar assortimenti. Assortiment tasniflash. Tibbiyot tovarlarni tasniflash va yetkazib berish masalalari. Tovarlarning sifati, ko'rsatkichlari, me'zonlari. iste'mol xossalari. Sifat nazorati va standartlash Standartlashning umumiy savollari va asosiy ta'riflar. Tibbiyot tovarlarini qadoqlash va saqlash. Hisob-kitob qilish maqsadida tibbiyot tovarlarning assortimentini o'rganish. Tibbiyot tovarlarni tayyorlovchi sanoat korxonasi va ushbu mahsulotlardan foydalanuvchi tibbiyot muassasasining assortiment siyosatini tahlil qilish uchun tovarlarning assortiment ko'rsatkichlarining xususiyatlarini o'rganish. Tibbiyot tovarlarning assortimentini boshqarish.
O'quv moduli yakunida tinglovchi	• Tibbiy va farmatsevtik tovarshunoslik fani va uning maqsad va vazifalarini; • tibbiyot tovarshunosligining asosiy tamoyillarini; • tovarlar, ularning tasnifini;

bilishi lozim:	• tovarlar assortimentini; • assortiment tasniflashni; • tibbiyot tovarlarni tasniflash va yetkazib berish masalalari; • tovarlarning sifati, ko'rsatkichlari, me'zonlarini; • iste'mol xossalarini o'rganish; • sifat nazorati va standartlashni; • standartlashning umumiy savollari va asosiy ta'riflarni; • tibbiyot tovarlarini qadoqlash va saqlashni.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	• Tibbiy va farmatsevtik tovarshunoslik fani va uning maqsad va vazifalaribilan ish olib borishni; • tibbiyot tovarshunosligining asosiy tamoyillarini; • tovarlar, ularning tasnifi; • tovarlar assortimenti bilan ishlashni; • assortiment tasniflashni; • tibbiyot tovarlarni tasniflash va yetkazib berishni; • tovarlarning sifati, ko'rsatkichlari nazoratini olib borishni; • iste'mol xossalari o'rganishni; • sifat nazorati va standartlashni; • standartlashning umumiy savollari va asosiy ta'riflarni; • tibbiyot tovarlarini qadoqlash va to'g'ri saqlashni.

2.6 Modul: Farmatsevtik kimyo. Dori preparatlarining sifatini nazorat qilishning zamonaviy usullari.

O'quv moduliga ajratilgan kredit:	48 kredit
O'quv moduli mazmuni:	Farmatsevtik kimyo fani haqida umumiy tushuncha. Kimyo, biologiya, farmatsiya fanlari bilan aloqasi. Davlat farmakopeyasi, farmatsevtik kimyo fanining, farmatsevt mutaxassislar tayyorlashdagi ahamiyati. Dori moddalarini tahlil qilish usullari: fizik, kimyoviy, biologik. miqdori va ekspress tahlil usullari, xromatografiya usullari. Organik birikmalar. Organik birikmalarning olinish manbalari va tabiiy, sun'iy usullari. Ularning tasnifi va nomenklaturasi. Saqlash sharoiti va barqarorligini ta'minlash choralari. Alitsiklik alkanlar. Spirtlar va aldegidlar. Karbon kislotalar va ularning amidli xosilalari. Aminokislotalar. Antibiotiklar. Antibiotiklarning ta'rif, olinishi, kimyoviy

	tasnifi, ishlatilishi. Aromatik birikmalar.Dori moddalarini tahlil qilish usullari. Taxlilidagi umumiyliklar va xususiy reaksiyalar,qo‘llanishi va saqlanishi.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	• Farmatsevtik kimyo fani haqida umumiy tushunchani; • kimyo, biologiya, farmatsiya fanlari bilan aloqasini; • davlat farmakopeyasi, farmatsevtik kimyo fanining, farmatsevt mutaxassislar tayyorlashdagi ahamiyatini; • dori moddalarini tahlil qilish usullarini; • fizik, kimyoviy, biologik. miqdori va ekspress tahlil usullarini; • organik birikmalar,organik birikmalarning olinish manbalari va tabiiy, sun’iy usullarini; • ularning tasnifi va nomenklaturasini; • saqlash sharoiti va barqarorligini ta’minlash choralarini; • alitsiklik alkanlar,spirtlar va aldegidlar, karbon kislotalar va ularning amidli xosilalari haqida tushunchani; • aminokislotalar,antibiotiklarni olinishi, kimyoviy tasnifi, ishlatilish qoidalarini; • dori moddalarini tahlil qilish usullari, taxlildagi umumiyliklar haqida tushuncha.
O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	• Farmatsevtik kimyo fani haqida umumiy tushuncha. Kimyo, biologiya, farmatsiya fanlari bilan aloqasini; • dori moddalarini tahlil qilishni; • fizik, kimyoviy, biologik. miqdori va ekspress tahlil usullarini to‘g‘ri o‘tkazishni; • organik birikmalar,organik birikmalarning olinish manbalari va tabiiy, sun’iy usullaridan foydalanishni; • ularning tasnifi va nomenklaturasi,saqlash sharoiti va barqarorligini ta’minlashni; • aminokislotalar, antibiotiklar, antibiotiklarning ta’rifi, olinishi, kimyoviy tasnifi va amalda qo‘llanilishini; • aromatik birikmalar va ularni tahlil qilishni; • taxlilidagi umumiyliklar va xususiy reaksiyalar,qo‘llanishi va saqlanishini.

2.7 Modul: Farmakognoziya. Fito preparatlar. Xalq tabobatida ishlatiladigan dorivor o'simliklar.

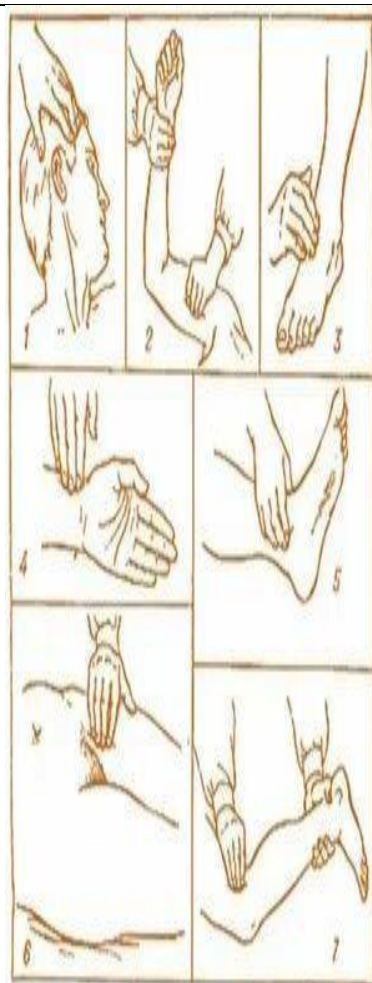
O'quv moduliga ajratilgan kredit:	84 kredit
O'quv moduli mazmuni:	O'zbekistonda farmakognoziya fanining rivojlanishi. Uning farmatsiya va tibbiyotdagi ahamiyati. Yangi dorivor o'simliklarni izlab topish va ulardan yangi dorilarni ajratib olish bo'yicha ilmiy tadqiqot ishlari. Respublikada dorivor o'simliklar va ularning maxsulotlarini yig'ishni tashkil etish. Yig'ishning umumiy va o'ziga xos qoida va tartibi. Dorivor o'simlik mahsulotlarini o'ziga xos quritish va buning ahamiyati. O'simlik mahsulotlarini mezonlash, joylash va yorliqlashtirish. Dorivor o'simlik maxsulotlarini saqlash qoidasi, muddati. Ularga tashqi muhitning ta'siri. O'simlik mahsulotlarining zararkunandalari va ularga qarshi kurashish tadbirlari. Dorivor o'simlik mahsulotlarini tahlil qilib tekshirish usullari. Fito choylarning tarkibi va ularni organizmga ta'siri.
O'quv moduli yakunida tinglovchi bilishi lozim:	• O'zbekistonda farmakognoziya fanining rivojlanish tarixini; • uning farmatsiya va tibbiyotdagi ahamiyatini; • yangi dorivor o'simliklarni izlab topish va ulardan yangi dorilarni ajratib olish bo'yicha ilmiy tadqiqot tamoyillarini; • Respublikada dorivor o'simliklar va ularning maxsulotlarini yig'ishni va uni tashkil etishni o'ziga xos qoida va tartibi. • dorivor o'simlik mahsulotlarini o'ziga xos quritish va buning ahamiyatini; • o'simlik mahsulotlarini mezonlash, joylash va yorliqlashtirish qoidalarini; • dorivor o'simlik maxsulotlarini saqlash qoidasi, muddatini; • ularga tashqi muhitning ta'sirini; • o'simlik mahsulotlarining zararkunandalari va ularga qarshi kurashish tadbirlarini; • dorivor o'simlik mahsulotlarini tahlil qilib tekshirish usullarini; • fito choylarning tarkibi va ularni organizmga ta'sir mexanizmini;

O‘quv moduli yakunida tinglovchi bajara olishi lozim:	• O‘zbekistonda sharoitida yangi dorivor o‘simliklarni izlab topish va ulardan yangi dorilarni ajratib olishni; • Respublikada dorivor o‘simliklar va ularning maxsulotlarini yig‘ish va uni tashkil etishni; • yig‘ishning umumiy va o‘ziga xos qoida va meyorlarini amalda qo‘llashni; • dorivor o‘simlik mahsulotlarini o‘ziga xos quritish va to‘g‘ri saqlashni; • o‘simlik mahsulotlarini mezonlash, joylash va yorliqlashtirishni; • dorivor o‘simlik maxsulotlarini qo‘llash ko‘rsatma va qarshi ko‘rsatmalariga amal qilishni; • dorivor o‘simliklarga tashqi muxit ta’sirini salbiy omillarini oldini olishni; • o‘simlik mahsulotlarining zararkunandalari va ularga qarshi kurashish tadbirlarida ishtok etishni; • dorivor o‘simlik mahsulotlarini tahlil qilib tekshirishni; • fito choylarning tarkibi va ularni organizmga ta’sir mexanizmi bo‘yicha to‘g‘ri qo‘llashni.
---	--

№	Bajariladi gan ishlar mazmuni	Eskizlar, chizmalar rasmlar,	Kerakli bo‘lgan jixozlar.	Bajarilish tartibi
---	-------------------------------------	---------------------------------	------------------------------	--------------------

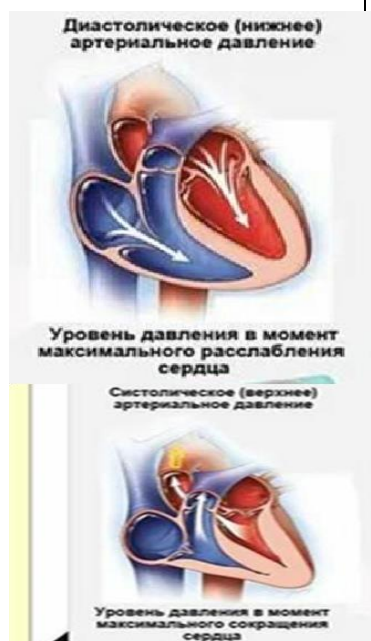
1	Qo'llarni yuvish	HANDS WASHING MEDICAL INSTRUCTION VectorStock VectorStock.com/6372085 	suyuk sovun,bir martalik qog'oz salfetka.	Ho'llash va sovunlash: Qo'llarni toza suv bilan ho'llang va yetarli miqdorda sovun surting. Kaftlarni ishqalash: Kaftlarni bir-biriga qaratib, aylanma harakatlar bilan ishqalang. Barmoqlar orasini tozalash: O'ng kaftni chap qo'l orqasiga qo'yib, barmoqlarni bir-birining orasiga kiringazing va ishqalang. So'ngra qo'llarni almashtiring. Barmoqlarni qulflash: Barmoqlarni bir-biriga ilashtirib (qulflab), barmoqlar orqa yuzasini qarama-qarshi kaft bilan ishqalang. Bosh barmoqlarni yuvish: Chap qo'l bosh barmog'ini o'ng kaft bilan qisib ushlab, aylanma harakatlar bilan tozalang. Keyin o'ng bosh barmoqni ham shunday yuving. Tirnoqlar va barmoq uchlari: O'ng qo'l barmoq uchlarini chap kaftga qo'yib, aylanma harakatlar bilan ishqalang. Bu tirnoq ostidagi mikroblarni ketkazadi. Keyin qo'llarni almashtiring.
---	-------------------------	---	--	--

2.	Radial pulsni aniqlash. Bemorni qulay xolatda o'tkazish yoki yotqizish.		Suyuq sovun, bir martalik qog'oz salfetka. Sekundomer, harorat varaqasi, ruchka. Qizil ruchka.	Radial pulsni aniqlash. 1.Qo'llar yuviladi va quritiladi. 2.Bemorga muolaja maqsadi tushuntiriladi 3.Bemor qulay xolatda o'tkaziladi yoki yotqiziladi. 4.Bemorning qo'li bo'sh egilgan holatda bo'lishi kerak. 5.Radial pulsni aniq lashda tekshiruvchi bilakning ichki yuzasi, 1/3 pastki qismi, 1 – barmoq asosi bo'ylab bilak arteriyasi tomi rini shunday ushlashi kerakki II, III, IV barmoqlari tomir ustida bo'lishi kerak. 6.Pulsni tekshirayot gan vaqtda tekshiruv chi IV barmog'i bemor ning I - barmog'i ro'parasida bo'lishi kerak. 7.Pulsasiya qilayotgan arteriyani uchchala barmoq bilan paypaslab, asta bilak suyagining ichki tomoniga bosiladi 8. Pulsni aniqlayotganda uni maromiga, to'liqligiga ESLATMA: ahamiyat beriladi. 9. Bilak arteriyasida pulsni sanash mumkin
----	--	--	---	---

bo'lmaganda uyqu va chakka sanaladi. 10. sohalarida Natijasi harorat varaqasiga qizil ruchka belgilanadi. ESLATMA: 1. Puls urishini bun dan tashqari quyi dagi sohalarda aniqlash mumkin: a) Karotid puls – uyqu arteriyasida, ya'ni kekirdakning yon tomonidagi anatomik chuqurchada aniqlanib, kattalarda o'pka – yurak reani matsiyasini o'tkaz ganda foydalaniladi. b) Braxial puls - elka arteriyasida, ya'ni tirsak chuqurchasi markazining kichik barmoq aniqlanadi, tomonida asosan arterial qon bosimini o'lchashda foydalani ladi. v) Femoral puls – son arteriyasida, ya'ni tos suyagining yuqori oldingi qismi va chov birlashmasi o'rtasida aniqlanadi, asosan oyoqlarning qon bilan ta'minlanishi yoki o'pka – yurak reanimasiyasi o'tkazilganda ko'krak qafasining

				kompressiyalarini baholashda foydalaniladi. g) Pedal puls – oyoq kaftining dorzal yuzasida va to‘piqning ichki (medial) o‘simtasini orqa pastroq qismida aniqlanadi, asosan oyoqlarning qon bilan ta’minlanishini baholashda foydalaniladi d) Apikal puls – yurak cho‘qqisi turtkisida, ya’ni chap o‘mrov o‘rta chizig‘i bo‘ylab, 4 – 5 qovurg‘alararo sohada stetoskop yordamida eshitiladi. e) Apikal va radial pulsni aniqlash orqali puls defisitini (tanqisligi) aniqlash:
3	Arterial bosim (a.b.)ni o‘lchash.	 	Tonometr, fonendoskop	Arterial bosim (a.b.)ni o‘lchash. 1. Qo‘llar yuviladi va quritiladi. 2. Bemorga muolaja maqsadi tushuntiriladi 3. Arterial bosimni o‘lchash uchun bemor qulay o‘tkaziladi yoki yotqiziladi. 4. Bemorning o‘ng yoki chap bilagini yelkasigacha yalang‘ochlanadi. 5. Bemor qo‘li krovat ga yoki stulga kafti bilan yuqoriga qaratib qo‘yiladi

6. Tonometr vintelini burab manjetini havo si chiqariladi.

7. Bemorni tirsagidan 2-3 sm yuqoriga manjetni 2 barmoq sigʻadigan qilib oʻrab olinadi.

8. Bemorning tirsak boʻgʻimida yelka arteriyasi tomir urishini 2,3,4 barmoqlar yordamida topiladi.

9. Tomir urgan joyga fonendoskop membranasini

qoʻyiladi, eshituv nayi quloqqa ulanadi.

10. Vintelni berkitib rezina

ballon yordamida manjetkaga havo yuboriladi.

11. Vintelni ochib, havo asta-sekin chiqariladi.

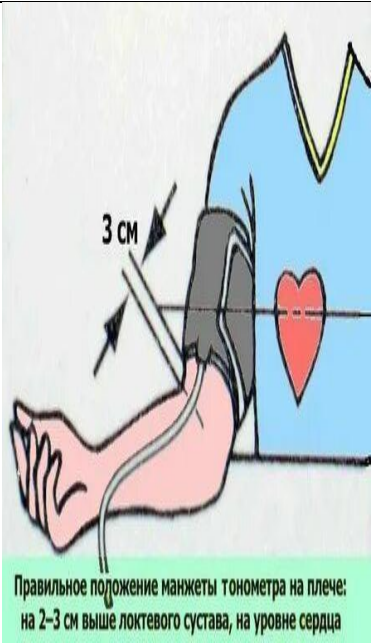
12. Havo chiqish vaqtida fonendoskopda tomir urishi eshitiladi. Bu sistolik

bosim koʻrsatgichidir.

13. Havo chiqishi davomida tovushlar eshitilmay qoladi. Bu diastolik

bosim koʻrsatgichini bildiradi.

14. Tovushlarning eshitilgan

				va eshitilmagan joylardagi natijani monometrdan yozib olinadi. 15. Vintelni to'liq ochib, manjetkani ichidagi xavo to'liq chiqariladi. 16. Manjetka bemor bilagidan olinadi. 17. Natija xarorat varaqsiga belgilanadi. ESLATMA: Normada sistolik bosim kattalarda 100-130 mm.simob ustuniga, diastolik bosim 60- 90mm. simob ustuniga teng bo'ladi.
4	Nafas olish sonini sanash	HANDS WASHING MEDICAL INSTRUCTION 	Sekundomer- 1 ta, lotok – 1ta, gemodi namika varaqlari-1 ta suyuq sovun -1 ml, qog'oz sochiq-20sm, steril qo'lqop -1 juft,70% li etil spirti – 5 ml, paxta sharcha-10 gr, 0,5% gipoxlorid natriy eritmasi -500 ml	1. Qo'llar yuviladi va quritiladi. 2.Bemor bilan ishonchli munosabat o'rnatiladi. 3.Muolaja mohiyati va ketma-ketligi tushuntiriladi. Bemordan muolajaga roziligi olinadi. 5.Kerakli jihozlar tayyorlanadi. 6.Hamshira qo'llari yuviladi va quritiladi. 7.Nafasni sanash uchun bemor karovatga o'tirgan yoki yotgan bo'lishi kerak. Bemor oldida joylashib o'tiriladi va bemorni chalgitish

uchun uning qo'lini
pulsni aniqlash maq
sadida ushlagandek
ushlanadi.

9.Hamshira qo'lini
bemorning bilagidan
ushlab, agar ko'krak
tipidagi nafasni
aniqlash kerak bo'lsa
bemorning ko'krak
sohasiga, qorin tipini
aniqlashda epigastral
sohasiga pulsni
aniqlash maqsadida
qo'ygandek qo'yadi.

10.Nafas olish
sekundomerdan
foydalangan holda
sanaladi.

11.Nafas olish
sanalganda uning
maromini, sonini,
chuqurligini va tipini
baholanadi.

12.Nafas harakatlari 1
daqqa davomida
sanaladi.

5	Hushdan ketganda birinchi yordam ko'rsatish.	HANDS WASHING MEDICAL INSTRUCTION VectorStock VectorStock.com/6372086 Побрызгать лицо холодной водой, дать понюхать ватку с нашатырным спиртом	Yostiq yoki katlanadigan adyol ,Nam sochiq yoki salqin suv, Nashatir spirti (ammiak) ,Paxta ,Bir martalik qo'lpoplar ,Qaychi yoki tugmani ochish uchun vosita ,O'ralgan qulay mato (matrascha yoki polietilen) , Zaruratda yonboshlatish uchun orqa yostiq (kichik) , Og'ir holatlar uchun telefon yoki aloqa vositasi	1. Avvalo xavfsizlikni ta'minlang: O'zingiz va jabrlanuvchi uchun xavfsiz joyda ekaningizga ishonch hosil qiling (masalan, yo'l o'rtasida bo'lsa, uni chetga olib chiqing 2.BIRINCHI YORDAM QADAMLARI: Jabrlanuvchini tekshiring Odamga ohang bilan murojaat qiling : "Yaxshimisiz?", "Meni eshityapsizmi?" Javob bermasa, yengil silkitib ko'ring. 3. Burun tagiga paxtaga shimdirilgan nashatir spirti tutqazish mumkin – bu odamning o'ziga kelishiga yordam beradi. Ammo nashatirli paxtani burunga tiqmaslik, uni ichkariga quyib yubormaslik va hushsiz holatda odamni ichimlik bilan sug'ormaslik kerak – bu xatoliklar odamga zarar yetkazishi mumkin. 4. Nafas olishni va yurak urishini tekshiring.
---	---	--	---	--

Nafas chiqishini og‘iz yoki burundan eshiting yuzingiz bilan sezishga harakat qiling.

5. Ko‘krakning ko‘tarilishini kuzating. Nafas va urishni aniqlash 10 soniyadan oshmasligi kerak.

6. Agar nafas olmasa yoki yurak urishi to‘xtagan bo‘lsa: Zudlik bilan tez yordam chaqiring (103). Yurak urishini sun’iy yo‘l bilan tiklash (KPR) boshlang:

Ko‘krakning markaziga ikki qo‘lni qo‘yib, har bir bosish 5–6 sm chuqurlikda va daqiqasiga ~100–120 marta bo‘lishi kerak.

7. Agar nafas olayotgan bo‘lsa, ammo hushsiz bo‘lsa: Uni yonbosh holatga o‘tkazing (stabil yon holat): Nafas yo‘llari ochiq bo‘lishi uchun tilni orqaga tushib qolishining oldini oladi.

Nafasini va holatini doimiy kuzatib boring. Kiyimlarini bo‘shating Yoqa, belbog‘, sutyen yoki boshqa qisuvchi

				kiyimlarni yeching.
6	Antropometriya o'tkazish	Ulchov tasmasi 	santimetrli o'lchov tasmasi; ruchka; suyuq sovun	Mijozdan issiq yoki qalin kiyimlarini yechishini iltimos qiling; O'lchashni yupqa kiyim ustidan amalga oshiring; Mijozdan o'lchash tasmasini gavda atrofidan (pastki qovurg'a va tos suyagining yuqori nuqtasi orasida joylashgan markaziy nuqtada) o'tkazishni iltimos qiling; O'lchash tasmasi bir xil sathda turganligiga ishonch hosil qiling; Mijozdan gavdasining og'irligini bir tekisda taqsimlagan holda, oyoqlarini birga qo'yishini iltimos qiling; Qo'llarini bo'shashgan holatda tutishi; Me'yoriy nafas olib so'ngra nafas chiqarishini iltimos qiling; Bel aylanasi uzunligini o'lchang; O'lchash tasmasi qattiq siqmagan holda, teriga yopishib turishi lozim (rasmlarga qarang).

				Mijozdan santimetrli tasmani qaytarab oling; Qo'llarni sovun bilan yuving. Me'yorida bel aylanasi erkaklarda 100 sm , ayollarda 90 sm bo'lishi kerak
7	Tana haroratini o'lchash.		tibbiy termometr, sochiq, harorat daftari, zararsizlantiruvchi eritma solingan idish (1% li xloramin eritmasi)	Qo'l yuviladi va quritiladi. Bemorga muolaja haqida ma'lumot beriladi. Bemor qulay vaziyatda yotqiziladi. Termometr olinadi va simob ustuni silkitib tushiriladi. Termometr qo'yiladigan soha ko'zdan kechiriladi va sochiq bilan quruq qilib artiladi. Termometr teri burmasiga qo'yiladi. Bunda termometrdagi simob rezervuari badanga tegib turishi kerak. 10 daqiqadan so'ng termometr olinadi. Termometrdagi ko'rsatgich aniqlanadi. Termometr ko'rsatgichi harorat daftariga qayt qilinadi. Termometr simob ustuni pastga tushguncha silkitiladi. Termometr zararsizlantiriladi.

				Harorat varaqasiga qayd qilinadi. Termometrni zararsizlantirish: termometr zararsizlantiruvchi eritmalaridan biriga solib qo'yiladi (2% li xloramin eritmasiga 30 daqiqaga, 3% perikis vodorodli eritmasiga 80 daqiqaga, 0,5% li dizoksan eritmasiga 20 daqiqaga) oqar suvda chayiladi va quruq qilib artiladi. Termometr quruq joyda, tagiga paxta solingan idishda saqlanadi.
8	Kollaps , Shokda birinchi yordam.	HANDS WASHING MEDICAL INSTRUCTION VectorStock VectorStock.com/6372086 	Yostiq yoki katlanadigan adyol ,Nam sochiq yoki salqin suv, Nashatir spirti (ammiak) ,Paxta , bir martalik qo'ldoplar ,Qaychi yoki tugmani ochish uchun vosita ,O'ralgan qulay mato (matrascha yoki polietilen) , Zaruratda yonboshlatish uchun orqa	1. Holatni baholash va yordam chaqirish Jabrlanuvchining holatini tezda baholang: hushida yoki yo'qmi, nafas olyaptimi. Tez yordam 103 chaqiring. 2. Jabrlanuvchini yotqizing, iloji bo'lsa beliga orqa bilan, tekis joyga. Oyoqlarini biroz ko'tarib qo'ying – bu miya va yurakka qon oqimini yaxshilaydi. 3. Agar voqea yopiq joyda bo'lsa, derazani oching, shamollatish yarating.Kiyimlarning yoqasini,

		  	yostiq (kichik) , Og‘ir holatlar uchun telefon yoki aloqa vositasi	belbog‘ini, tugmalarini yeching, siqib turgan qismlarni bo‘shating. 4. Boshni yon tomon ga buring, bu tilning orqaga tushib nafas yo‘llarini to‘sib qo‘y masligi uchun zarur. Agar qayt qilish ehtimoli bo‘lsa, yonbosh yotqizing. 5. Terisi sovuq, oqarib ketgan bo‘lsa – tanani iliqlashtirish chorala rini ko‘ring. Sovuq ter chiqishi – bu qon aylanishining buzilganidan darak beradi. Nashatir spirtiga shimdirilgan paxtani burun tagiga olib boring (1–2 soniyaga). Agar nashatir bo‘lmasa, odekolon bilan artish mumkin. 7. Og‘ir holatlarda nafas va yurakni tekshirish Nafas yoki yurak urishi yo‘q bo‘lsa: Sun‘iy nafas (masalan, “og‘izdan og‘izga”) Yurakni bilvosita massaji (ko‘krakni 100–120 marta daqiqasiga bosish) 8. Agar bemor
--	--	--	---	--

				hushiga kelsa: Sokin yotishini ta'minlang. Suyuqlik bering (masalan, iliq shirin choy), agar qusmayotgan bo'lsa Avval ichib yurgan dori vositalarini o'zi istasa, faqat o'zi qabul qilgan dorilarni bering
9	Yurakni bilvosita massaj qilish texnikasi.	HANDS WASHING MEDICAL INSTRUCTION VectorStock VectorStock.com/6372068 	Sun'iy nafas berish uchun niqob yoki plyonka, avtomatlashtirilgan tashqi defibrillyator, gigiyenik qo'lqoplar, se kundomer, yassi va qattiq sirt, antiseptik vositalar.	1. Bemor holatini tayyorlash: Bemor qattiq va tekis sirt ustiga yotqiziladi. Ko'krak va qorin qismini siqib turgan kiyimlardan butunlay ozod qilinadi. 2. Qutqaruvchi bemorning chap tomonida joylashadi. Chap qo'l kafti ko'krak suyagining pastki uchdan bir qismiga, ya'ni hanjarsimono'simtada n 2–3 sm yuqoriga vertika l holatda qo'yiladi. 3 Qo'llarning joylashuvi: O'ng qo'l chap qo'lning ustiga qo'yiladi. Bunda bilaklar tekis, kaftlar yumshoq bukilgan, barmoqlar esa na chap kaftga, na bemorning ko'kragiga tegmasligi kerak. 4. Ikkala qo'l to'g'ri va bukilmagan

holatda bo'lishi kerak. Qutqaruvchi o'z vaznidan foydalangan holda ko'krak suyagini umurtqa tomon 4–5 sm bosadi. Har bir bosish taxminan 0.5 soniya davom etadi, urishsiz, tiniq ritmda bajariladi. Tezlik: daqiqasiga 60–80 marta.

5. Yurak massaji + sun'iy nafas:
Yurak massaji sun'iy nafas bilan birga olib boriladi. Qutqaruvchilar sonidan qat'i nazar, nafas va bosish nisbati 2:15 bo'lishi kerak (2 marta nafas, 15 marta ko'krak bosilishi)

6 Yurak massajining samaradorlik belgilari:

- a) Massaj vaqtida bo'yin arteriyasida puls sezilishi
- Ko'z qorachig'ining torayishi, yorug'likka reaksiya paydo bo'lishi
- c) Teri rangi pushti rangga kirishi
- d) O'z-o'zidan nafas olish va hushning tiklanishi

10	O'pka sun'iy ventilyatsiyasini o'tkazish	HANDS WASHING MEDICAL INSTRUCTION VectorStock VectorStock.com/6372086 	4 qavat qilib buklangan steril salfetkalar, og'iz-halqum naychasi (havo yo'li), AMBU qopchasi bilan birga yuz niqobi.	1. Nafas yo'llarini ochish: Bemorni qattiq va tekis yuzaga yotqiziladi, boshi yon tomonga buriladi. Ko'rsatkich barmoq steril salfetka yoki ro'molcha bilan o'ralgan holda, bemorning og'zi va halqumi begona narsalardan tozalanadi. 2. "Og'izdan og'izga" usulida sun'iy nafas berish: Yordam ko'rsa tuvchi bemor yoniga joylashadi. Bir qo'l ostidan bemor ning bo'ynini ushlab, ikkinchi qo'l bilan pesho nasini bosadi va boshini maksimal orqa ga egadi. Ikki barmoq bilan burunni bekitadi, ikkinchi qo'li bilan og'izni biroz ochadi. Og'iz orqali mahkam yopib, kuchli va tez nafas (0.8–1.0 litr) yuboradi. Bemor passiv ravishda nafas chiqaradi. Sanitar-gigiyena uchun nafas berishda steril salfetka yoki bintdan foydalaniladi, ammo qalinmato qo'llanilmaydi. Kattalarda nafas chastotasi: daqiqasiga 14–16 marta. To'g'ri bajarilayotganini ko'krak qafasi ning harakati bilan
----	--	---	--	--

aniqlanadi: nafas olayotganda ko'tari lishi, chiqarayotganda tushishi.

3 Og'izdan burunga" usulida sun'iy nafas berish: Pastki jag' shikastlanganda yoki og'iz ochilmasa qo'llaniladi. Bosh orqaga egiladi, bir qo'l peshonada, ikkinchisi bilan pastki jag' yuqo riga ko'tariladi va og'iz yopiladi. Burun ni lablari bilan qam rab, nafas yubori ladi.

4. AMBU moslamasi bilan sun'iy nafas: Niqob bemorning yuziga qo'yiladi, og'iz va burunni to'liq yopadi.

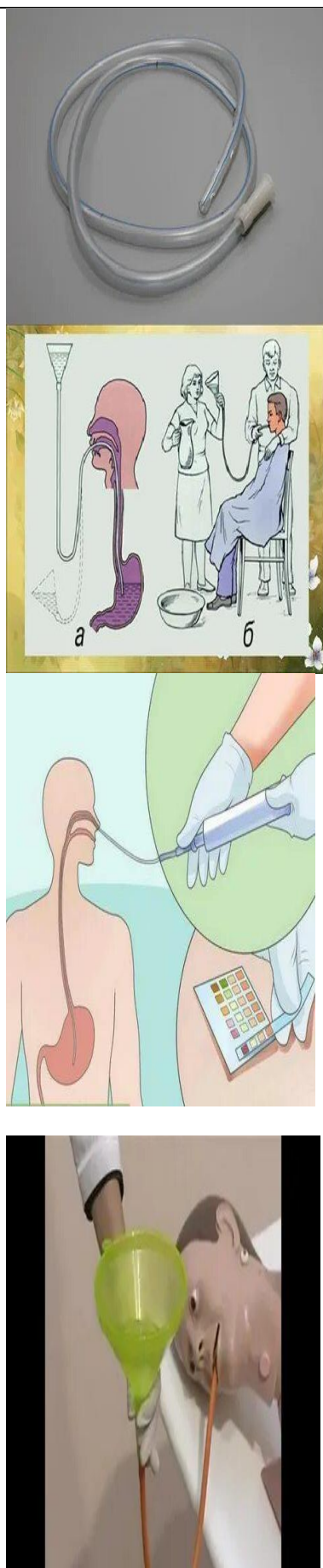
Niqobning yuqori (burun qismi) qismi bosh barmoq bilan,

pastki qismi esa III, IV va V barmoqlar yordamida jag'ni yuqoriga ko'tarib mahkamlanadi.

II barmoq niqobning pastki qismini mahkam ushlab turadi. Bosh orqaga egilgan holatda bo'lishi lozim. Bo'sh qo'l bilan Ambu xaltachasi ritmik tarzda siqiladi — nafas yuboriladi. Nafas chiqishi maxsus klapan orqali

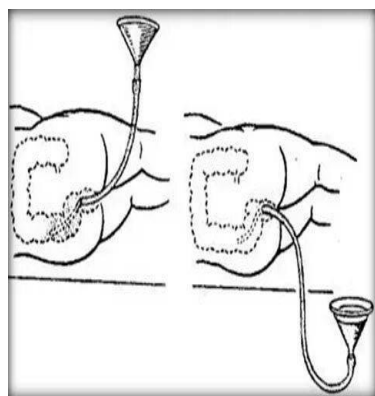
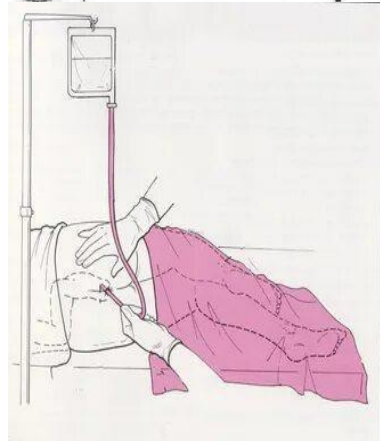
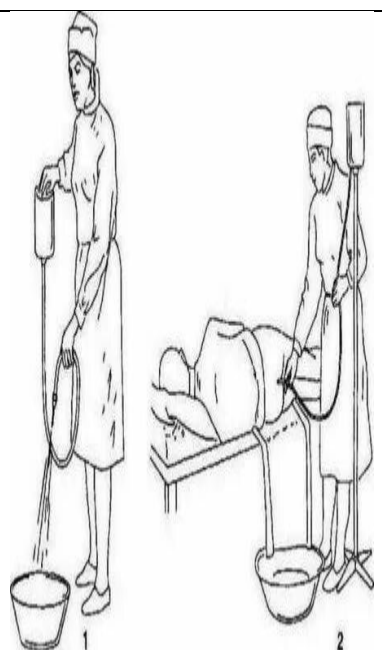
				atmosferaga chiqadi 5. Sun'iy nafas yurak massaji bilan birga qo'llanganda: Tavsiya etilgan nisbat: 2 ta sun'iy nafas : 15 ta yurak siqilishi (2:15). Sun'iy nafas berish vaqtida yurak massaji to'xtatiladi, ammo bu tanaffus 3 soniyadan oshmasligi lozim
11	Pulsoksimetr ,		pulsoksimetr, ruchka, stul yoki kushetka (mijoz uchun).	Tibbiyot xodimi quyidagi qadamlarni bajarishi lozim: Qo'llarni sovun bilan yuving; Pulsoksimetriyani o'tkazishdan oldin tekshirilayotgan barmoqning terisi toza ekanligiga va tirnoq ustida lak yo'qligiga ishonch hosil qiling; Pulsoksimetrni yoqing; Pulsoksimetrni mijozning barmog'iga qo'ying; Bir necha soniya kuting; Pulsoksimetr aniq signalini olganida, ekranda yurak urushi va saturatsiya aks etadi;

12	Oshqozonni yuvish ketma ketligi.	HANDS WASHING MEDICAL INSTRUCTION VectorStock VectorStock.com/6372086 Оборудование для экстренного промывания желудка довольно простое, однако необходимо помнить, что трубка, вводимая в желудок, должна быть стерильной.	Steril, yo‘gon me’da zondi, voronka, 1 chelak yuvish uchun eritma (4,2% li natriy gidrokarbonat eritmasi, suv), 1 litrli ko‘zacha, klyonkali fartuk, klyonka, suv solish uchun tog‘ora, sochiq, “Janye” shpritsi, qo‘lqop.	1 .Bemorga muolaja maqsadi tushuntiriladi; 2. Qo‘l yuviladi va quritiladi; 3. Fartuk va qo‘lqop kiyiladi; 4. Bemordan ko‘ylak tugmachalarini yechish so‘raladi; 5. Bemor to‘g‘ri o‘tqaziladi: stulga suyangan holda boshi oldinga engashgan, oyoqlari bir oz ochilgan holda o‘tqaziladi; 6. Bemorning bo‘yin va ko‘kragiga klyonka fartuk tutiladi; 7. Pinset yordamida steril, nam zond olinadi. O‘ng qo‘l bilan yopiq uchidan 10-15 sm oraliqda ushlanadi, chap qo‘l bilan ikkinchi uchi ushlanadi; 8. Me’daga qancha santimetrda zond kiritilishi aniqlanadi; 9. Bemordan og‘iz ochish va burun orqali chuqur nafas olish so‘raladi. Zondning yopiq uchi til ustiga qo‘yiladi; 10. Bemordan yutinishi so‘raladi. Har bir yutinganda zond asta-sekin
----	----------------------------------	---	---	---

yuboriladi. Zond belgilangan qismigacha kiritiladi;
 11. Zondning ikkinchi uchiga voronka kiygiziladi;
 12. O'rnatilgan voronka bemorning tizzasigacha tushuriladi va yuvush uchun tayyorlangan eritma bilan to'ldiriladi;
 13. Eritma solingan voronka asta-sekinlik bilan ko'tariladi.
 14. Voronka yana asta-sekin tizzagacha tushiriladi va ichidagi suyuqlik tog'oraga tushuriladi;
 15. Muolaja me'dadan toza suv tushguncha 15 -16 marta qaytariladi;
 16. Salfetka bilan zond uchi o'raladi;
 17. Asta-sekinlik bilan zond me'dadan chiqariladi va salfetka bilan artiladi;
 18. Bemor oldidan klyonka olinadi va ishlatilgan asboblarni zararsizlantiriladi;
 Qo'lqop va fartuk yechiladi va zararsizlantiriladi;
 20. Me'da yuvilgandan so'ng bemor ahvoli kuzatiladi.

13.	Sifonli huqna o'tkazish ketma ketligi.	HANDS WASHING MEDICAL INSTRUCTION VectorStock VectorStock.com/6372085 	Suyuq sovun, bir martalik qog'oz salfetka, vazelin, bir martalik qo'lqop, kleyonka fartuk. Steril yo'g'on naycha, lotok, kleyonka, katta taglik, shpatel. Hajmi 1 litrli voronka, 10-12 litr qaynatilgan, harorati 37C li suv solingan idish, 1litr hajmdagi krujka. Voronka, yuvindi suvlar uchun idish. 0,5% gipoxlorid natriy eritmasi	1 .Bemorga muolaja maqsadi tushuntiriladi; . Qo'l yuviladi va quritiladi; . Fartuk va qo'lqop kiyiladi; . Bemordan ko'ylak tugmachalarini yechish so'raladi; . Bemor to'g'ri o'tqaziladi: stulga suyangan holda boshi oldinga engashgan, oyoqlari bir oz ochilgan holda o'tqaziladi; 6.Bemorning bo'yin va ko'kragiga klyonka fartuk tutiladi; 7.Pinset yordamida steril, nam zond olinadi. O'ng qo'l bilan yopiq uchidan 10-15 sm oraliqda ushlanadi, chap qo'l bilan ikkinchi uchi ushlanadi; . Me'daga qancha santimetrda zond kiritilishi aniqlanadi; . Bemordan og'iz ochish va burun orqali chuqur nafas olish so'raladi. Zondning yopiq uchi til ustiga qo'yiladi; 10.Bemordan yutinishi so'raladi. Har bir yutinganda zond asta-sekin yuboriladi. Zond belgilangan qismigacha kiritiladi;
-----	---	--	--	--

11. Zondning ikkinchi uchiga voronka kiygiziladi;
 . O'rnatilgan voronka bemor tizzasigatushuriladi va yuvush uchun tayyorlangan eritma bilan to'ldiriladi;
 . Eritma solingan voronka asta-sekinlik bilan ko'tariladi.
 . Voronka asta-sekin tizzagacha tushiriladi va ichidagi suyuqlik tog'oraga tushuriladi;
 . Muolaja me'dadan toza suv tushguncha 15 -16 marta qaytariladi;
 16. Salfetka bilan zond uchi o'raladi;
 . Asta-sekinlik bilan zond me'dadan chiqariladi va salfetka bilan artiladi;
 . Bemor oldidan klyonka olinadi va asboblarni zararsizlantiriladi;
 . Qo'lqop va fartuk yechiladi va zararsizlantiriladi;
 20. Me'da yuvilgandan so'ng bemor ahvoli kuzatiladi.

4.DASTURNI AMALGA OSHIRISHNING TASHKILIY-PEDAGOGIK TA'MINOTI

4.1.O'quv bazalari: Respublika o'rta tibbiyot va farmatsevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon filiali Buvasa'din ko'chasi ,18-uy.Davolash profilaktika muassasalari qoshidagi o'quv bazalari.

Amaliyot bazasi: davolash profilaktika muassasalari qoshidagi o'quv bazalari.

4.2. Mashg'ulotlarni o'tkazish uchun zarur jihozlar ro'yxati:

Modul bo'yicha dars olib borish uchun nazariy, amaliy va seminar darslar o'tiladigan o'quv auditoriyalari.

Multimediali jamlanma: slaydlar to'plami bo'lgan rrt ko'rinishli ma'ruzalar SD diskda ko'rgazma materiallar, ekran videofilmlar.

Klinik amaliy kunikmalarni mustaxkamlash trening o'quv xonasi mulyaj, fantom, mavzular bo'yicha turli jadvallar, tasviriy ko'rgazma va qo'llanmalar, tarqatmalar.

4.3. ADABIYOTLAR RO'YXATI:

4.3.1. Qonunchilik va meyoriy-huquqiy hujjatlar:

1. 2020 yil 7 apreldagi "Tibbiy-sanitariya sohasida kadrlarni tayyorlash va uzluksiz kasbiy rivojlantirishning mutlaqo yangi tizimini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ 4666-sonli qarori.

2. O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining 2020 yil 15 iyundagi 160-sonli "Tibbiy-sanitariya va farmatsevtika kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini tashkil etish bo'yicha meyoriy hujjatlarni yanada takomillashtirish to'g'risidagi" buyrug'i.

3. Sog'liqni saqlash xodimlari malakasini oshirish va ularni qayta tayyorlash tizimi faoliyatini tashkil etish va boshqarishga qo'yiladigan davlat talablari;

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 5.05.2017 yildagi "O'zbekiston Respublikasida tibbiy ta'lim tizimini yanada isloh qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2956-son qarori.

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 6.05.2019 yildagi № 4310-sonli "Tibbiyot va farmatsevtika ta'limi va ilm-fani tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori.

6. №377. 13.07.2017y. "O'zbekiston Respublikasi aholisiga ko'rsatiladigan ixtisoslashtirilgan tibbiy yordamni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida".

7. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risidagi qonuni".

8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 7.12.2018 yildagi № 5590-sonli "O'zbekiston Respublikasi sog'liqni saqlash tizimini tubdan takomillashtirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida"gi Farmoni.

9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2017-2021-yillarda mamlakatimizni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi" 07.02.2017 yildagi Farmoni.

10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Professional ta'lim tizimini yanada takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 06.09.2019 yildagi Farmoni.

4.3.2.Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Xidoyatova Z.SH., Islomova M.Z., Saidova M.Y.: Farmatsevtika ishini tashkil qilish fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun o'quv-uslubiy ko'rsatma 1-to'plam Toshkent – 2009 yil.
2. Xidoyatova Z.SH., Islomova M.Z., Saipova D.T., Saidova, M.Y.: Farmatsevtika ishini tashkil qilish fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun o'quv-uslubiy qo'llanmalar. 2-to'plam. Toshkent – 2014 yil.
3. O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining 2002 yil 15 aprelda 177-sonli buyrug'i "Dorixona muassasalari tomonidan tayyorlanadigan va idishga joylanadigan dori vositalarini tashqi bezagiga doir qoidalarini tasdiqlash" haqida.
4. O'zbekiston Respublikasi vazirlar mahkamasining 2017 yil 17 iyuldagi 31-37 sonli "Aholini dori vositalari va tibbiyot buyumlari bilan ta'minlash tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora tadbirlar to'g'risida"gi qarori.
5. X.S. Zaynutdinov, R.Z. Ziyoyev, O.S. Isaxodjayev, G.YE. Sodiqova: «Farmatsiya ishini tashkil qilish va iqtisodiyoti» Toshkent, "Ilm Ziyos" nashriyoti, 2012 y.
6. Yusupov M.A., Komilov A.M.: «Farmatsiya ishini tashkil qilish va iqtisodiyoti». Toshkent "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi". 2004y. 7. Oxunova Z.S., G.A. Madraximova: "Farmatsiya menejmenti" Toshkent, "Ilm Ziyos" nashriyoti, 2006 yil.
8. Xidoyatova Z.SH., Islomova M.Z., Saidova M.Y.: Farmatsevtika ishini tashkil qilish fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun o'quv-uslubiy ko'rsatma 1-to'plam Toshkent – 2009 yil.
9. Xidoyatova Z.SH., Islomova M.Z., Saipova D.T., Saidova, M.Y.: Farmatsevtika ishini tashkil qilish fanidan amaliy mashg'ulotlar uchun o'quv-uslubiy qo'llanmalar.

4.3.3 Elektron ta'lim resurslari:

<http://www.minzdrav.uz>

<http://www.Neuro.uz>

<http://www.laparoscopy.uz>

<http://www.Qonber.uz>

<http://www.recipe.ru>

<http://www.ZiyoneT.uz>

5. Oraliq nazorat.

Oraliq nazorat –test, suxbat, vaziyatli masala yechish, yozma ish yoki ularni kombinatsiyalangan shakllarda o'tkaziladi va natijalari gurux jurnalida qayd etiladi. O'zbekiston Respublikasi o'rta tibbiyot va farmatsevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon filialida ixtisoslashtirish kurslarida oraliq nazoratlar bir necha moduldan so'ng o'zgaruvchi shaklida nazariy amaliy savollarni o'z ichiga olgan xolda 5 ta savoldan iborat biletlar yordamida amalga oshiriladi. Har bir mutaxassislik asosiy fanlari bo'yicha oraliq nazorat olinadi. Oraliq nazorat quyidagicha baxolanadi; Har bir savolga to'g'ri javob berganda 10 balldan baholanadi. 50-40 ball-5, 30-40 ball-4,

20-30 ball- 3, 10-20 ball-2 .Oraliq nazoratdan o'tgan tinglovchilar nazoratning keyingi bosqichi Yakuniy attestatsiyaga qo'yiladi.

Oraliq nazorat savollar

1-bilet

1. Farmatsevt assistentining asosiy vazifalari va mas'uliyatlari nimalardan iborat?
2. Dori vositalarini to'g'ri saqlash shartlari (harorat, namlik, yorug'lik) qanday bo'lishi kerak?
3. Retsept asosida beriladigan dorilar bilan retseptsiz beriladigan dorilar o'rtasidagi farqlarni tushuntiring.
4. Bemorni dori vositasidan foydalanish bo'yicha maslahatlashda farmatsevt assistentining roli qanday?
5. Yaroqlilik muddati o'tgan dori vositalari aniqlanganda qanday tartibda choralar ko'riladi?

2-bilet

1. Farmatsevt assistenti ish faoliyatida sanitariya-gigiyena qoidalarining ahamiyati nimada?
2. Dori vositalarini qabul qilish va hisobga olish jarayoni qanday amalga oshiriladi?
3. Inyeksiya uchun mo'ljallangan dori shakllari qanday sharoitda saqlanadi?
4. Dorilarni berishda yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan xatolar va ularning oldini olish usullari.
5. Farmatsevt assistenti va hamshira o'rtasidagi hamkorlik nimada namoyon bo'ladi?

3-bilet

1. Dori vositalarining asosiy dori shakllari va ularning qo'llanilish yo'llari.
2. Sovuq zanjir (cold chain) tushunchasi va uning farmatsevtik amaliyotdagi ahamiyati.
3. Bemorning dori vositasiga allergik reaksiyasi yuzaga kelganda qanday choralar ko'riladi?
4. Kuchli ta'sir etuvchi va zaharli dorilar bilan ishlash qoidalari.
5. Farmatsevt assistentining hujjatlarni to'g'ri yuritishdagi vazifalari.

4-bilet

1. Dori vositalarini berishda “5 ta to‘g‘ri” tamoyili nimani anglatadi?
2. Dori vositalarini markirovkalash (yorliqlash) qoidalari qanday?
3. Saqlash sharoitlari buzilgan dorilar aniqlanganda qanday choralar ko‘riladi?
4. Farmatsevt assistentining kasbiy etikasi va bemor bilan muloqot qoidalari.
5. Tibbiy chiqindilarni to‘g‘ri yig‘ish va utilizatsiya qilish tartibi.

5-bilet

1. Antiseptika va aseptika tushunchalari va ularning farqi.
2. Steril va nosteril dori vositalari o‘rtasidagi farqlar.
3. Dori vositalarining nojo‘ya ta’sirlari haqida bemorni xabardor qilish tartibi.
4. Farmatsevt assistentining favqulodda holatlardagi (allergik shok, hushdan ketish) harakatlari.
5. Tibbiyot muassasasida dori vositalari hisobini yuritishning ahamiyati.

6-bilet

1. Dori vositalarini qabul qilishda qadoqlanish va hujjatlarni tekshirish tartibi.
2. Inyeksiya uchun eritmalarni tayyorlash va saqlash qoidalari.
3. Farmatsevt assistentining mehnat xavfsizligi va shaxsiy himoya vositalari.
4. Narkotik va psixotrop dori vositalari bilan ishlash tartibi.
5. Dori vositalarini noto‘g‘ri qo‘llash oqibatlarini va ularning oldini olish yo‘llari.

7-bilet

1. Dori vositalarini saqlashda harorat rejimlarini turlari va ularning ahamiyati.
2. Farmatsevt assistentining bemor shikoyatlarini qabul qilish va yo‘naltirishdagi vazifalari.
3. Antibiotiklarni berishda rioya qilinadigan asosiy qoidalar.
4. Dori vositalarini aralashtirishda (mos kelmaslik) e’tibor beriladigan holatlar.
5. Farmatsevt assistentining kasbiy javobgarligi.

8-bilet

1. Suyuq dori shakllari (eritma, sirop, suspenziya) va ularning xususiyatlari.
2. Bolalar va keksalarga dori berishda e’tibor qilinadigan jihatlar.

3. Dorilarni noto'g'ri saqlash oqibatlarini.
4. Farmatsevt assistenti ish joyida sanitariya rejimini saqlash qoidalarini.
5. Dori vositalarini qayta hisoblash (inventarizatsiya) tartibi.

9-bilet

1. Tashqi qo'llash uchun mo'ljallangan dori shakllari va ularning qo'llanilishi.
2. Dori vositalarini berishda hujjatlashtirishning ahamiyati.
3. Farmatsevt assistentining axborot berishdagi huquq va majburiyatlari.
4. Dori vositalarini qabul qilishda aniqlanadigan nuqsonlar (shikast, yaroqlilik).
5. Dorilar bilan ishlashda yong'in xavfsizligi qoidalarini.

10-bilet

1. Dori vositalarining farmakologik guruhlarini haqida umumiy tushuncha.
2. Dorilarni qabul qilish vaqti va ovqat bilan bog'liqligi.
3. Farmatsevt assistentining shaxsiy gigiyenasi va tashqi ko'rinish talablari.
4. Tibbiy muassasada ichki mehnat tartib-qoidalarini.
5. Dori vositalarini noto'g'ri saqlash yoki berish uchun javobgarlik choralari.

11-bilet

1. Dori vositalarining biologik ta'siri va organizmga kirish yo'llari.
2. Farmatsevt assistentining bemorga dori qabul qilish tartibini tushuntirishdagi roli.
3. Dorilarni saqlashda yaroqlilik muddatini nazorat qilish usullari.
4. Tibbiy muassasada ichki sanitariya nazoratining ahamiyati.
5. Farmatsevt assistentining kasbiy sirni saqlash majburiyati.

12-bilet

1. Tabletkalar va kapsulalarning farqi va afzalliklari.
2. Dori vositalarining o'zaro ta'siri (dori-dori o'zaro ta'siri) tushunchasi.
3. Farmatsevt assistentining retseptlarni tekshirishdagi vazifalari.
4. Dorilarni qabul qilishda yo'l qo'yiladigan keng tarqalgan xatolar.
5. Farmatsevt assistentining huquqiy javobgarligi.

13-bilet

1. Inyeksiya turlari (teri osti, mushak ichiga, vena ichiga) va ularning farqi.
2. Sterilizatsiya usullari va ularning qo'llanilishi.
3. Farmatsevt assistentining tibbiy hujjatlarni yuritishdagi aniqlik talablari.
4. Dorilarni tayyorlashda aseptika qoidalariga rioya qilish.
5. Farmatsevt assistentining favqulodda holatlarda axborot berish tartibi.

14-bilet

1. Dorilarni berishda bemorning yoshi va holatini hisobga olish.
2. Farmatsevt assistentining tibbiy jamoada tutgan o'rni.
3. Dori vositalarini saqlashda yorug'likdan himoyalash qoidalar.
4. Dorilarni qaytarish va almashtirish tartibi.
5. Farmatsevt assistentining kasbiy rivojlanishi va malaka oshirishi.

15-bilet

1. Dori vositalarining kelib chiqishi (sintetik, o'simlik, biologik).
2. Farmatsevt assistentining ish faoliyatida etik me'yorlar.
3. Dorilarni qabul qilishda aniqlanadigan hujjat kamchiliklari.
4. Tibbiy muassasada dori vositalari bilan ishlashda mas'uliyat.
5. Dorilardan foydalanishda bemorni ogohlantirish zarur bo'lgan holatlar.

16-bilet

1. Tabletk va kapsulalarning farqi va afzalliklari.
2. Dori vositalarining o'zaro ta'siri (dori-dori o'zaro ta'siri) tushunchasi.
3. Farmatsevt assistentining retseptlarni tekshirishdagi vazifalari.
4. Dorilarni tayyorlashda aseptika qoidalariga rioya qilish.
5. Farmatsevt assistentining favqulodda holatlarda axborot berish tartibi.

17-bilet

1. Dori vositalarini saqlashda harorat rejimlarini turlari va ularning ahamiyati.
2. Farmatsevt assistentining bemor shikoyatlarini qabul qilish va yo'naltirishdagi vazifalari.
3. Farmatsevt assistentining tibbiy hujjatlarni yuritishdagi aniqlik talablari.
4. Dorilarni tayyorlashda aseptika qoidalariga rioya qilish.
5. Farmatsevt assistentining favqulodda holatlarda axborot berish tartibi.

18-bilet

1. Dori vositalarining asosiy dori shakllari va ularning qo'llanilish yo'llari.
2. Sovuq zanjir (cold chain) tushunchasi va uning farmatsevtik amaliyotdagi ahamiyati.
3. Farmatsevt assistentining shaxsiy gigiyenasi va tashqi ko'rinish talablari.
4. Tibbiy muassasada ichki mehnat tartib-qoidalari.
5. Dori vositalarini noto'g'ri saqlash yoki berish uchun javobgarlik choralari

19-bilet

1. Farmatsevt assistentining asosiy vazifalari va mas'uliyatlari nimalardan iborat?
2. Dori vositalarini to'g'ri saqlash shartlari (harorat, namlik, yorug'lik) qanday bo'lishi kerak?
3. Retsept asosida beriladigan dorilar bilan retseptsiz beriladigan dorilar o'rtasidagi farqlarni tushuntiring.
4. Dori vositalarini qabul qilishda aniqlanadigan nuqsonlar (shikast, yaroqlilik).
5. Dorilar bilan ishlashda yong'in xavfsizligi qoidalari.

20-bilet

1. Farmatsevt assistenti ish faoliyatida sanitariya-gigiyena qoidalarining ahamiyati nimada?
2. Dori vositalarini qabul qilish va hisobga olish jarayoni qanday amalga oshiriladi?
3. Farmatsevt assistentining mehnat xavfsizligi va shaxsiy himoya vositalari.
4. Narkotik va psixotrop dori vositalari bilan ishlash tartibi.
5. Dori vositalarini noto'g'ri qo'llash oqibatlari va ularning oldini olish yo'llari.

6.YAKUNIY ATTESTATSIYA

6.1. Yakuniy attestatsiyaga qo'yiladigan talablar

Qayta tayyorlash kurslari tinglovchilarining bilim va ko'nikmalari 100 ballik tizimda quyidagi nazorat turlari bo'yicha amalga oshiriladi:

boshlang'ich nazorat (kirish testi);

oralik nazorat(M1+M2) – 50 ball (50%);

yakuniy attestatsiya — 50 ball (50%).

Nazorat turi	Maksimal ball	Saralash ball
Oraliq nazorat	50	30
Yakuniy attestatsiya	50	30
Jami	100	60

Boshlang'ich nazorat (kirish testi) – o'qishning birinchi kuni og'zaki so'rov yoki test sinovlari tarzida amalga oshiriladi.

Boshlang'ich nazorat-xar bir mutaxassislik boshlanishidan oldin tinglovchilarning shu mutaxassislik bo'yicha tayanch bilimlarini aniqlash maqsadida mutaxassislikning birinchi darsida ixtisoslik mavzulari doirasida tayyorlangan nazorat savollari asosida og'zaki so'rov tarzida amalga oshiriladi. Andijon filialda Boshlang'ich nazorat uchun 20 talik testlar tayyorlangan va shu asosda olinadi.

Oraliq nazorat –test, suxbat, vaziyatli masala yechish, yozma ish yoki ularni kombinasiyalangan shaklarida o'tkaziladi va natijalari gurux jurnalida qayd etiladi. O'zbekiston Respublikasi o'rta tibbiyot va farmasyevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon filialida ixtisoslashtirish kurslarida oraliq nazoratlar bir necha moduldan so'ng ozg'aki so'rov shaklida nazariy amaliy savollarni o'z ichiga olgan xolda 5 ta savoldan iborat biletlar yordamida amalga oshiriladi. Har bir mutaxassislik asosiy fanlari bo'yicha oraliq nazorat olinadi. Oraliq nazorat quyidagicha baxolanadi; Har bir savolga to'g'ri javob berganda 10 balldan baholanadi. 50-40 ball-5, 30-40 ball-4, 20-30 ball- 3, 10-20 ball-2 .Oraliq nazoratdan o'tgan tinglovchilar nazoratning keyingi bosqichi Yakuniy attestatsiyaga qo'yiladi.

Yakuniy attestatsiya uchun ajratilgan 50 ball quyidagicha taqsimlanadi:

1-Test sinovi – 20 ball;

2-Amaliy ko'nikmani baxolash – o'tdi/o'tmadi

3-Yakuniy suhbat (vaziyatli masalalarni yechish) – 30 ball.

Qayta tayyorlash kurslarida tinglovchilarning kurs bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichi quyidagicha aniqlanadi:

$$YAB = ON(0,5) + T(0,2) + AK(o'tdi/o'tmadi) + YAS (0,3)$$

Bu yerda , YAB – Yakuniy baxo; ON- oraliq nazorat; AK- amaliy ko‘nikma; YAS – Yakuniy suxbat.

Test sinovi –qayta tayyorlash mutaxassisliklari bo‘yicha ishlab chiqilgan test banki asosida o‘tkaziladi. Saralash ball 60 % ni tashkil etadi. Tinglovchiga test topshiriqlari bankidan 50 tadan kam bo‘lmagan xajmda test savollari beriladi. Har bir to‘g‘ri javob 0.4 ball bilan baholanadi .Test sinovidan o‘tgan tinglovchilar Yakuniy attestatsiyaning amaliy ko‘nikmani baxolash bosqichiga qo‘yiladi.

Amaliy ko‘nikmani egallash darajasini baxolashda o‘rta tibbiyot va farmasevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirishga qo‘yiladigan amaldagi Davlat talabi va malaka talablari doirasida tinglovchi tomonidan amalga oshirilishi lozim ko‘nikmalar sinovdan o‘tkaziladi. Baxolash natijalari “o‘tdi” va “o‘tmadi” sifatida belgilanadi. Amaliy ko‘nikmalarni bajarish algoritmi bo‘yicha biron bir qadamni noto‘g‘ri bajargan yoki bajarmagan tinglovchi Yakuniy attestatsiyaning mazkur boqsichidan “o‘tmagan” deb xisoblanadi va keyingi yakuniy suxbat bosqichiga kiritilmaydi.

Yakuniy suxbat bosqichida tinglovchiga xar biri 3 ta savoldan iborat 2 ta vaziyatli masala beriladi. Vaziyatli masalalarni yechish natijasi mazkur vaziyatli masalada belgilangan savollarga berilgan to‘g‘ri javoblar soni asosida shakllantiriladi. Xar bir to‘g‘ri javob 5 balldan, 6 ta to‘g‘ri javob 30 %ni beradi “o‘tdi”, to‘g‘ri javoblar soni 4 tadan kam bo‘lsa “o‘tmadi” deb baxolanadi, saralash balli 20 ball.

Tinglovchining bilim va ko‘nikmalarini baxolash mazkur ichki Tartibda nazarda tutilgan mezonlar asosida amalga oshiriladi.

6.2 Nazorat savollari

1. O‘zbekistonda dorixona tizimining shakllanishi va rivojlanishining asosiy tarixiy bosqichlarini tavsiflang.
2. Sharq uyg‘onish davri mutafakkirlari (Abu Ali ibn Sino, Abu Rayhon Beruniy)ning farmatsevtika rivojiga qo‘shgan hissasi nimadan iborat?
3. O‘zbekistonda dorixona xizmatini tashkil etishning huquqiy va me‘yoriy asoslari qaysi hujjatlar bilan tartibga solinadi?
4. Zamonaviy dorixona tizimining sog‘liqni saqlash tizimidagi o‘rni va asosiy vazifalari nimalardan iborat?
5. Dorixona muassasalarining turlari va ularning bir-biridan farqli jihatlarini tushuntiring.
6. Davlat va xususiy dorixonalarining faoliyatini tashkil etishdagi o‘ziga xos xususiyatlar nimalardan iborat?

7. "Dori vositalari va farmatsevtika faoliyati to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunining mohiyati nimada?
8. Dorixona xizmatini takomillashtirishda Raqamli sog'liqni saqlash (elektron retseptlar, tizimlar) tizimining roli qanday?
9. O'zbekistonda farmatsevtika ta'limi va kadrlar tayyorlash tizimining rivojlanish tarixi haqida gapiring.
10. Farmatsevt xodimlarining kasbiy etikasi va deontologiyasining asosiy prinsiplari nimalardan iborat?
11. Farmatsevtika menejmentining asosiy vazifalari va funksiyalarini sanab o'ting.
12. O'zbekiston farmatsevtika sanoatining bugungi kundagi holati va rivojlanish tendensiyalarini tahlil qiling.
13. Mahalliy dorivor preparatlar ishlab chiqarishni rag'batlantirish bo'yicha qabul qilingan Prezident farmon va qarorlarining ahamiyati nimada?
14. O'zbekistondagi yirik mahalliy farmatsevtika korxonalari va ularning mahsulot turlari haqida ma'lumot bering.
15. Mahalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalarining eksport salohiyatini oshirish uchun qanday choralar ko'rilmogda?
16. "Ekslyuziv" dori vositalari va "Jenerik" (generik) preparatlar o'rtasidagi farqni menejment nuqtayi nazaridan tushuntiring.
17. Farmatsevtika korxonalarida menejment tizimini tashkil qilishda GMP (Zamonoviy ishlab chiqarish amaliyoti) standartining o'rni qanday?
18. Dori vositalarining narxini shakllantirish va ularni davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlari qanday ishlaydi?
19. Farmatsevtika sanoatida innovatsion texnologiyalarni joriy etish va investitsiyalarni jalb qilish muammolari nimalardan iborat?
20. Mahalliy dori vositalarining raqobatbardoshligini oshirishda marketing va menejment strategiyalarining ahamiyati.
21. Lotin tili va tibbiy-farmatsevtik terminologiyaning kelib chiqishi hamda uning xalqaro ahamiyati nimada?
22. Retseptura tarkibidagi lotincha qisqartmalarning asosiy qoidalari va ularni to'g'ri o'qish talablarini tushuntiring.
23. Dorivor o'simliklar va ularning qismlarini lotin tilida nomlanishi qanday grammatik qoidalarga asoslanadi?
24. Kimyoviy elementlar, kislotalar va tuzlarning lotincha nomlanish tizimini misollar bilan tushuntiring.
25. Retseptning majburiy tarkibiy qismlari (Strukturasi) lotin tilida qanday ifodalanadi?
26. "Anatomik-terapevtik-kimyoviy" (ATC) tasniflash tizimida lotin tili terminlarining qo'llanilishi.
27. Farmatsevtik terminologiyada ishlatiladigan eng ko'p uchraydigan klinik va farmatsevtik so'z yasovchi qo'shimchalar (affikslar)ga misollar keltiring.

28. Retsept yozishda uchraydigan asosiy lotincha fe'l shakllari va buyruq maylidagi iboralarni ko'rsating (Masalan: *Misce, ut fiat...*).
29. Dori shakllari (poroshok, maz, tabletka, eritma va h.k.) lotin tilida qanday nomlanadi va kelishiklarda qanday o'zgaradi?
30. Lotin tili terminologiyasini bilish farmatsevtning amaliy faoliyatida dori vositalarini to'g'ri tayyorlash va berishda qanchalik muhim?
31. Dori turlari texnologiyasi fanining maqsad va vazifalari, uning farmatsevtikadagi o'rni nimadan iborat?
32. Dorixonalarda dori vositalarini tayyorlash xonalari (assistent xonasi, distillash xonasi)ga qo'yiladigan sanitariya-gigiyena talablari qanday?
33. Dorixona sharoitida suyuq dori shakllarini (eritmalar, nastoykalar, qaynatmalar) tayyorlash texnologiyasining o'ziga xosliklari.
34. Yumshoq dori shakllari (maz, pasta, shamchalar)ni dorixonada tayyorlash prinsiplari va texnologik bosqichlarini tasvirlang.
35. Qattiq dori shakllari (poroshoklar)ni tayyorlash va ularni dozalarga ajratish qoidalari qanday?
36. Dorixonada tayyorlanadigan dori vositalarining sterilligini ta'minlash va aseptika qoidalariga rioya qilish talablari nimalardan iborat?
37. Dori vositalarining organizmga ta'sir qilish mexanizmlari (farmakodinamika va farmakokinetika tushunchalari)ni izohlang.
38. Dori vositalarining organizmga yuborilish yo'llari (oral, parenteral, rektal va b.) va ularning dori samoradorligiga ta'siri.
39. Dori moddalarining o'zaro ta'sirining turlari (sinergizm va antagonizm) va ularning amaliy ahamiyati.
40. Dorilarning organizmdan chiqib ketish (eliminatsiya, ekskresiya) jarayonlari va nojo'ya ta'sirlarning kelib chiqish sabablari.
41. O'zbekiston Respublikasida farmatsevtika bozorining shakllanish bosqichlari va bugungi kundagi bozor konyunkturasi.
42. Farmatsevtika bozorida talab va taklif qonuniyatlari qanday ishlaydi va ularga ta'sir qiluvchi omillar nimalardan iborat?
43. Dorixona omborlariga dori vositalari va tibbiy buyumlarni qabul qilib olish tartibi hamda uning qonuniy rasmiylashtirilishi.
44. Dorixona omborida dori vositalarini saqlashda GSP (Zamonoviy saqlash amaliyoti) qoidalarining talablari nimalardan iborat?
45. Tez buziladigan, termolabil (sovitkichda saqlanadigan) va yorug'likka sezgir dori vositalarini omborda saqlash sharoitlarini tushuntiring.
46. Giyohvandlik, psixotrop va kuchli ta'sir qiluvchi dori vositalarini omborda saqlash va ularning hisobotini yuritishning maxsus tartibi qanday?
47. Dorixona omborida tovarlar harakati (kirim, chiqim, spetsifikatsiya) va moddiy javobgarlik tizimi qanday tashkil etiladi?
48. Tovar-moddiy boyliklarini inventarizatsiya (taftish) qilish tartibi va uning dorixona faoliyatidagi ahamiyati.

49. Yaroqlilik muddati o'tgan yoki sifatsiz deb topilgan dori vositalarini hisobdan chiqarish va utilizatsiya qilish qoidalari.
50. Logistika va ta'minot zanjirini boshqarishning dorixona ombori samaradorligini oshirishdagi roli.
51. Farmatsevtik kimyo fanining asosiy vazifalari va dori vositalari sifatini ta'minlashdagi roli.
52. O'zbekiston Respublikasi Davlat Farmakopeyasining tuzilishi va dori vositalari sifatini nazorat qilishdagi qonuniy kuchi.
53. Dori preparatlarini chinligini aniqlashda qo'llaniladigan sifat (kimyoviy) reaksiyalari va ularning turlari.
54. Dori vositalarining miqdoriy tahlilida keng qo'llaniladigan titrimetrik (neytralizatsiya, kompleksometriya, yodometriya) usullarning mohiyati.
55. Dori vositalari sifatini nazorat qilishda fiziko-kimyoviy tahlil usullari (refraktometriya, polyarometriya) qanday qo'llaniladi?
56. Zamonaviy farmatsevtik tahlilda xromatografiya (Yuqori samarali suyuqlik xromatografiyasi - YOSX / HPLC, Yupqa qatlamli xromatografiya) usulining afzalliklari va qo'llanilishi.
57. Spektrofotometriya (UV, IK-spektroskopiya) usuli yordamida dori moddalarining sifati va miqdorini aniqlash prinsiplari.
58. Dori vositalarining tozaligini va ulardagi yot moddalar (aralashmalar)ning yo'l qo'yiladigan chegaralarini aniqlash usullari.
59. Dorixona sharoitida ekspress-tahlil (ichki nazorat) turlari (fizik, kimyoviy, so'rov tahlili) va ularni o'tkazish tartibi.
60. Dori vositalarining barqarorligi (stabilnost) va ularning yaroqlilik muddatini aniqlashda farmatsevtik kimyoning o'rni.
61. Farmakognoziya fanining predmeti va uning mahalliy dorivor o'simlik xomashyolarini o'rganishdagi ahamiyati.
62. Dorivor o'simlik xomashyolarini yig'ish, quritish, birlamchi qayta ishlash va saqlashning umumiy qoidalari.
63. O'zbekiston florasida uchraydigan va ilmiy tibbiyotda keng qo'llaniladigan asosiy dorivor o'simliklarni sanab o'ting.
64. Fito preparatlar (o'simliklardan olinadigan tayyor dori shakllari)ning kimyoviy dori vositalaridan afzalliklari va o'ziga xos xususiyatlari nimada?
65. Dorivor o'simliklar tarkibidagi biologik faol moddalarning asosiy guruhlari (alkaloidlar, glikozidlar, flavonoidlar, saponinlar) va ularning organizmga ta'siri.
66. Yurak glikozidlari saqlovchi dorivor o'simlik xomashyolari va ulardan olinadigan preparatlarning tibbiyotda qo'llanilishi.
67. Efir moyli o'simliklar va ulardan tayyorlanadigan fito preparatlarning farmakologik xususiyatlari.
68. O'zbekiston Respublikasida xalq tabobatining huquqiy maqomi va xalq tabobatida ishlatiladigan dorivor o'simliklarni ilmiy tibbiyotga integratsiya qilish masalalari.

69. Dorivor o'simlik xomashyolarining sifatini va undagi biologik faol moddalar miqdorini farmakognostik tahlil qilish usullari.
70. Tabiatda dorivor o'simliklar zaxiralarini muhofaza qilish va ularni madaniylashtirish (plantatsiyalar tashkil etish)ning ahamiyati.

6.3 Test.

1 variant

1. Tibbiyotda ishlatiladigan yod qanday manbadan olinadi?

- A) yodidlardan
- V) yodatlardan
- S) minerallardan
- D) burg'u suvlaridan

2. Osh tuzini tozalashda sulfatlar va fosfatlar qanday reaktiv yordamida cho'ktiriladi?

- A) bariy xlorid
- V) magniy sulfat
- S) bariy nitrat
- D) ammoniy molibdat

3. Osh tuzini tozalashda magniy tuzlari qanday reaktiv bilan cho'ktiriladi?

- A) natriy karbonat
- V) natriy sulfid
- S) ammoniy vanadat
- D) natriy fosfat

4. Kaliy xlorid qanday mineraldan olinadi?

- A) asharit
- V) kalsiy
- S) apatit
- D) silvinit

5. Bor kislota qanday mineraldan olinadi?

- A) asharit
- V) kalsiy
- S) silvinit
- D) kirezit

6. Yodoform sintezida quyidagi birikmalarndan qaysi biri ishtirok etadi?

- A) metil spirti
- V) propil spirti
- S) etil spirti
- D) izopropil spirti

7. Ftoratan olishda qanday xom ashedan foydalaniladi?

- A) 1, 1-diftor-2-xlor-2-ftor etan
- V) 1-ftor-1-xlor-2, 2-diftoretan
- S) 1, 1, 1-triftor-2-xlor etan
- D) 1, 1, 1-tirftor-2-xlor etanol

8. Uglevodning etil spirtigacha achishida qaysi ferment ishtirok etadi?

- A) amilaza
- V) maltoza
- S) zimaza
- D) fruktaza

9. Glitserin qanday olifendan olinadi?

- A) etilen
- V) propilen
- S) buten-1
- D) butadiyen

10. Formaldegid sintezida oksidlovchi nima?

- A) kislorod
- V) havo kislorodi
- S) marganey IV-oksid
- D) bixromat kaliy

11. Formaldegid sintezida qaysi katalizator ishlatiladi?

- A) mis
- V) temir
- S) rux
- D) kumush

12. Urotropinning olinishidagi reaktivlarni ko'rsating?

- A) natriy sulfid
- V) askorbin kislota va ammiak
- S) limon kislota va formalin
- D) ammiak va formaldegid

13. Xloralgidrat olish uchun 1 mol xloralga necha mol suv qo'shish kerak?

- A) 0, 5 mol
- V) 1 mol
- S) 1, 5 mol
- D) 2 mol

14. Urotropin sintezida necha mol formaldegid ishtirok etadi?

- A) 2ta
- V) 3 ta

- S) 4 ta
- D) 6 ta

15. Geksametilentetramin sintezida necha mol ammiak ishtirok etadi?

- A) 1 ta
- V) 2 ta
- S) 3 ta
- D) 4 ta

16. Urotropin sintezida necha mol suv ajralib chiqadi?

- A) 2
- V) 3
- S) 4
- D) 6

17. Geksametilentetramin qanday tuzilishga ega?

- A) alifatik
- V) aromatik
- S) alitsiklik
- D) terpen

18. Geksametilentetramin tuzilishiga ko'ra qanday birikmalarga yaqin?

- A) terpenlar
- V) beta-laktamidlar
- S) aminoglikozidlar
- D) adamantanlar

19. Glyutamin kislota sintezida ishtirok etadigan reaktivlarni ko'rsating.

- A) molon kislota va vodorod sianid
- V) aminomolon kislota va vodorod sianid
- S) aminomolon efiri va akrilonitrol
- D) aminomolon efiri va vinilnitril

20. Aminokapron kislotasini olishda qanday qayta guruhlanish reaksiyasi qo'llaniladi?

- A) Klayzen
- V) Mannix
- S) Sakaguchi
- D) Bekman

21. Glutamin kislotasini eng ko'p saqlovchi manbani ko'rsating?

- A) kazein
- V) laktoglobulin
- S) miozin
- D) bug'doy kepagi

*

22. Dietil efirini olish jarayonida qanday yot modda hosil bo'lmaydi?

- A) etilen
- V) etiliden peroksidi
- S) sirka angidridi
- D) vodorod peroksidi

23. Amilnitril va nitroglitserin nitrobirikmalar guruhiga kiritilishi kimyoviy jihatdan to'g'rimi?

- A) to'g'ri
- V) noto'g'ri
- S) to'g'ri, chunki amilnitril to'yingan uglevodorodlar guruhiga kirmaydi
- D) to'g'ri, chunki amilnitril to'yinmagan uglevodorodlar guruhiga kiradi

24. Amilnitrit sintezida qanday oraliq reaktiv ishlatiladi?

- A) xlorid kislota
- V) sirka kislota
- S) chumoli kislota
- D) sulfat kislota

25. Erinitda nechta nitroguruh mavjud?

- A) 1ta
- V) 2 ta
- S) 3 ta
- D) 4 ta

26. Nitroglitserin tarkibida qanday xususiy yot aralashma mavjud?

- A) etilenglikol dinitrat
- V) glitserin mononitrat
- S) dietilenglikol dinitrat
- D) glitserin dinitrat

27. Fenol va rezorsin sintezida olinadigan xom ashyo bir xilmi?

- A) bir xil
- V) bir xil emas
- S) har xil
- D) hamma javob noto'g'ri

28. Fenol sintezida sulfolanish reaksiyasi qanday reaktivdan foydalaniladi?

- A) xlorulfon kislota
- V) xlor tianili
- S) sulfat kislotaning xlor angidridi
- D) sulfat kislota

29. Timol sintezida dastlabki xom ashyoni ko'rsating

- A) toluol

- V) benzol
- S) etilbenzol
- D) m-krezol

30. Fenoftalein sintezida ishtirok etadigan reaktivlarni ko'rsating

- A) ftal kislota va rezorsin
- V) ftal kislota va fenol
- S) ftal kislota va o-krezol
- D) ftal angidridi va fenol

31. Salitsil kislotani Kolbe-Shmidt usuli bilan olishda ishtirok etadi:

- A) fenol, natriy ishqorisi
- V) fenol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid
- S) benzol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid
- D) fenol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid, xlorid kislota

32. Salitsilamid olishda xom ashyoni ko'rsating.

- A) benzol
- V) fenol
- S) salitsil kislota
- D) metilsalitsilat

33. Oksafenamid sintezida xom ashyoni ko'rsating.

- A) benzol
- V) fenol
- S) salitsil kislota
- D) salol

34. Trimekain nimaning hosilasi?

- A) atsetanilidni
- V) 2-metil atsetanilidni
- S) 2, 4-dimetilatsetanilidni
- D) 2, 4, 6-trimetilatsetanilidni

35. Anestezin sintezidagi xom ashyoni ko'rsating?

- A) nitrobenzol
- V) toluol
- S) p-nitrotoluol
- D) m-nitrotoluol

36. Anestezin sintezida qanday oksidlovchi ishlatiladi?

- A) kislorod
- V) havo kislorodi
- S) xlorli axak
- D) kaliy bixromat

37. Davlat reyestri nima?

- A) tibbiyotda ishlatish uchun ruxsat etilgan dori vositalari qayd etilgan ro'yxat bo'lib, qonuniy statusga ega
- V) oddiy yoki murakkab tarkibga ega bo'lgan dori shakllari ro'yxati
- S) me'yoriy-texnik hujjatlar ro'yxati
- D) tibbiyot buyumlari ro'yxatidan iborat rasmiy hujjat

38. Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining ma'lumotiga ko'ra, u yoki bu Davlatda sog'liqni saqlash tizimini yo'lga quyish uchun taxminan qancha dori vositasi ro'yxatga olinishi lozim.

- A) 2000-3000
- V) 3500-10000
- S) 3500-4000
- D) 2500-5000

39. AQSH, Italiya, Fransiya davlatlarining farmakopeyasida taxminan qanchagacha dori vositalari qayd etilgan?

- A) 11000-24000
- V) 10000-20000
- S) 150000-250000
- D) 15000-25000

40. Dori vositalari va tibbiyot texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qoshida nechta qo'mita faoliyat ko'rsatadi?

- A) 2 ta, farmakologiya laboratoriya
- V) 1 ta laboratoriya
- S) 3 ta laboratoriya, farmakopeya, farmakologiya
- D) 4 ta: 1) farmakologiya; 2) farmakopeya; 3) tibbiyot texnikasi; 4) narkotiklarni nazorat qilish qo'mitasi

41. Dori vositalarining ekspertizasi va standartizatsiyasi Davlat markazi qoshida nechta laboratoriya faoliyat ko'rsatadi?

- A) 4 ta, farmatsevtik tahlil, farmakologik, mikrobiologik, tibbiyot texnikasini tekshirish laboratoriyalari
- V) 1 ta mikrobiologik
- S) 3 ta farmatsevtik tahlil, farmakologiya, mikrobiologiya
- D) 2 ta mikrobiologik, farmatsevtik tahlil

42. Dori vositalari sifatiga bo'lgan talabni belgilovchi me'yoriy hujjatlarni ko'rsating?

- A) VFM, texnik hujjat
- V) FM, litsenziya
- S) VFM, FM, TSH
- D) VFM, FM, texnik hujjat, korxona standarti, DF, KSt, TS

43. Farmakopeya maqolalari necha yil muddat kuchga ega bo‘ladi?

- A) 6 yil
- V) 7 yil
- S) 5 yil
- D) 3 yil

44. O‘zbekiston Respublikasida “Standartlash to‘g‘risidagi qonun” qachon qabul qilingan?

- A) 1993 yil 28 dekabr
- V) 1993 yil 1 dekabr
- S) 1995 yil 28 dekabr
- D) 1995 yil 1 dekabr

45. O‘zbekiston Respublikasida Sog‘liqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qachon tashkil etilgan?

- A) 1993 yil 28 dekabr
- V) 1993 yil 1 dekabr
- S) 1995 yil 5 may
- D) 1995 yil 1 dekabr

46. Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasining asosiy vazifalarini ko‘rsating?

- A) soha bo‘yicha standart va texnika shart-sharoitlarini ishlab chiqish, tasdiqlash, ro‘yxatdan o‘tkazish va nashr etish
- V) dori vositalarini ro‘yxatdan o‘tkazish
- S) sotsial-iqtisodiy, ilmiy-texnik dasturlar va loyihalarni amalga oshirish
- D) tibbiyot mahsulotlari, tibbiyot buyumlari, dori vositalari hamda Respublika sanoatida ishlab chiqarilgan va import qilingan dori vositasi tarkibidagi inson salomatligi uchun zararli moddalar miqdorini aniqlash masalalari

47. O‘zbekiston Respublikasining “Dori vositalari va farmatsevtik faoliyat haqidagi qonun” qachon qabul qilingan?

- A) 1997 yil 25 may
- V) 1997 yil 25 aprel
- S) 1997 yil 25 iyun
- D) 1995 yil 25 may

48. Farmakopeya bu:

- A) dori vositalarini tayyorlanishi va sifatini nazorat qilish bo‘yicha davlat standartlarining yig‘indisi
- V) dori vositalarini farmakologik xossalarini ko‘rsatuvchi davlat standartlari yig‘indisi
- S) dori vositalarini tayyorlanishini ko‘rsatuvchi davlat standartlari yig‘indisi

D) standartlash ishlarini tashkil etish bo'yicha yo'riqnoma

49. Dori vositasini ro'yxatga olish uchun farmakopeya qo'mitasiga tavsiya etish lozim bo'lgan hujjatlarni ko'rsating.

- A) yo'llanma xat, dori vositalarining tayyorlanish texnologiyasi, FM loyihasi, tushuntirish xati, yaroqlilik muddati bo'yicha ma'lumotlar, dori vositasining analitik pasporti, dori vositasining namunalari, ishlatilishi bo'yicha ma'lumotlar
- V) yo'llanma xat va farmakopeya maqolasi
- S) yo'llanma xat, dori vositasining farmakopeya maqolasi va namunasi
- D) to'g'ri javob yo'q.

50. Qanday dori vositasi dastlabki nazoratdan o'tkaziladi?

- A) syeriyalab ishlab chiqarilayotgan dori vositasi
- V) seriyalab ishlab chiqarish uchun mo'ljallanayotgan dori vositasi
- S) yangi texnologiya bo'yicha ishlab chiqarilayotgan dori vositalari
- D) yangi dori shaklida taklif etilayotgan dori moddasi

2-variant

1. Davlat reyestri nima?

- A) tibbiyotda ishlatish uchun ruxsat etilgan dori vositalari qayd etilgan ro'yxat bo'lib, qonuniy statusga ega
- V) oddiy yoki murakkab tarkibga ega bo'lgan dori shakllari ro'yxati
- S) me'yoriy-texnik hujjatlar ro'yxati
- D) tibbiyot buyumlari ro'yxatidan iborat rasmiy hujjat

2. Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining ma'lumotiga ko'ra, u yoki bu Davlatda sog'liqni saqlash tizimini yo'lga quyish uchun taxminan qancha dori vositasi ro'yxatga olinishi lozim.

- A) 2000-3000
- V) 3500-10000
- S) 3500-4000
- D) 2500-5000

3. AQSH, Italiya, Fransiya davlatlarining farmakopeyasida taxminan qanchagacha dori vositalari qayd etilgan?

- A) 11000-24000
- V) 10000-20000
- S) 150000-250000
- D) 15000-25000

4. Dori vositalari va tibbiyot texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qoshida nechta qo‘mita faoliyat ko‘rsatadi?

- A) 2 ta, farmakologiya laboratoriya
- V) 1 ta laboratoriya
- S) 3 ta laboratoriya, farmakopeya, farmakologiya
- D) 4 ta: 1) farmakologiya; 2) farmakopeya; 3) tibbiyot texnikasi; 4) narkotiklarni nazorat qilish qo‘mitasi

5. Dori vositalarining ekspertizasi va standartizatsiyasi Davlat markazi qoshida nechta laboratoriya faoliyat ko‘rsatadi?

- A) 4 ta, farmatsevtik tahlil, farmakologik, mikrobiologik, tibbiyot texnikasini tekshirish laboratoriyalari
- V) 1 ta mikrobiologik
- S) 3 ta farmatsevtik tahlil, farmakologiya, mikrobiologiya
- D) 2 ta mikrobiologik, farmatsevtik tahlil

6. Dori vositalari sifatiga bo‘lgan talabni belgilovchi me‘yoriy hujjatlarni ko‘rsating?

- A) VFM, texnik hujjat
- V) FM, litsenziya
- S) VFM, FM, TSH
- D) VFM, FM, texnik hujjat, korxona standarti, DF, KSt, TS

7. Farmakopeya maqolalari necha yil muddat kuchga ega bo‘ladi?

- A) 6 yil
- V) 7 yil
- S) 5 yil
- D) 3 yil

8. O‘zbekiston Respublikasida “Standartlash to‘g‘risidagi qonun” qachon qabul qilingan?

- A) 1993 yil 28 dekabr
- V) 1993 yil 1 dekabr
- S) 1995 yil 28 dekabr
- D) 1995 yil 1 dekabr

9. O‘zbekiston Respublikasida Sog‘liqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qachon tashkil etilgan?

- A) 1993 yil 28 dekabr
- V) 1993 yil 1 dekabr
- S) 1995 yil 5 may
- D) 1995 yil 1 dekabr

10. Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasining asosiy vazifalarini ko‘rsating?

- A) soha bo‘yicha standart va texnika shart-sharoitlarini ishlab chiqish, tasdiqlash, ro‘yxatdan o‘tkazish va nashr etish
- V) dori vositalarini ro‘yxatdan o‘tkazish
- S) sotsial-iqtisodiy, ilmiy-texnik dasturlar va loyihalarni amalga oshirish
- D) tibbiyot mahsulotlari, tibbiyot buyumlari, dori vositalari hamda Respublika sanoatida ishlab chiqarilgan va import qilingan dori vositasi tarkibidagi inson salomatligi uchun zararli moddalar miqdorini aniqlash masalalari

11. O‘zbekiston Respublikasining “Dori vositalari va farmatsevtik faoliyat haqidagi qonun” qachon qabul qilingan?

- A) 1997 yil 25 may
- V) 1997 yil 25 aprel
- S) 1997 yil 25 iyun
- D) 1995 yil 25 may

12. Farmakopeya bu:

- A) dori vositalarini tayyorlanishi va sifatini nazorat qilish bo‘yicha davlat standartlarining yig‘indisi
- V) dori vositalarini farmakologik xossalarini ko‘rsatuvchi davlat standartlari yig‘indisi
- S) dori vositalarini tayyorlanishini ko‘rsatuvchi davlat standartlari yig‘indisi
- D) standartlash ishlarini tashkil etish bo‘yicha yo‘riqnoma

13. Dori vositasini ro‘yxatga olish uchun farmakopeya qo‘mitasiga tavsiya etish lozim bo‘lgan hujjatlarni ko‘rsating.

- A) yo‘llanma xat, dori vositalarining tayyorlanish texnologiyasi, FM loyihasi, tushuntirish xati, yaroqlilik muddati bo‘yicha ma’lumotlar, dori vositasining analitik pasporti, dori vositasining namunalari, ishlatilishi bo‘yicha ma’lumotlar
- V) yo‘llanma xat va farmakopeya maqolasi
- S) yo‘llanma xat, dori vositasining farmakopeya maqolasi va namunasi
- D) to‘g‘ri javob yo‘q

14. Qanday dori vositasi dastlabki nazoratdan o‘tkaziladi?

- A) syeriyalab ishlab chiqarilayotgan dori vositasi
- V) seriyalab ishlab chiqarish uchun mo‘ljallanayotgan dori vositasi

- S) yangi texnologiya bo'yicha ishlab chiqarilayotgan dori vositalari
- D) yangi dori shaklida taklif etilayotgan dori moddasi

15. Qanday dori vositasi arbitraj nazoratdan o'tkaziladi?

- A) seriyalab ishlab chiqarilayotgan dori vositasi
- V) seriyalab ishlab chiqarish uchun mo'ljallanayotgan dori vositasi
- S) yangi texnologiya bo'yicha ishlab chiqarilayotgan dori vositalari
- D) sifati bo'yicha kelishmovchilikka sabab bo'lgan dori vositalari

16. Farmakopeya loyihasidagi "Yorliqlash" qanday hujjat asosida rasmiylashtiriladi?

- A) RH 19-11
- V) tarmoq standarti
- S) korxona standarti
- D) VFM

17. Inyeksion dori shakllari sifatini nazorat qilish qaysi ko'rsatkichlari aniqlanadi?

- A) tasvirlanishi, chinligi, miqdoriy tahlili
- V) sterilligi, pirogenligi, zaharliligi, mexanik qo'shimchalar, yot aralashmalar, gistaminsimon ta'sir etuvchi moddalar, to'ldirilish hajmi, tasvirlanishi, chinligi, miqdoriy tahlili
- S) sterilligi, mexanik qo'shimchalar, yot aralashmalar, gistaminsimon ta'sir etuvchi moddalar, to'ldirilish hajmi, tasvirlanishi, chinligi, miqdoriy tahlili
- D) pirogenligi, zaharliligi, mexanik qo'shimchalar, yot aralashmalar, gistaminsimon ta'sir etuvchi moddalar, tasvirlanishi, chinligi, miqdoriy tahlili

18. Organik erituvchilar qoldig'ini bo'lishi dori vositalarining me'yoriy-texnik hujjat ga qachon kiritiladi?

- A) dori vositasi tayyorlash texnologiyasida zaharli erituvchilardan foydalanilganda
- V) dori shaklini ishlab chiqarishda
- S) dori moddasini olish jarayonida
- D) doimiy ravishda

19. VFM, FM va KFM ning qayd qilish raqami:

- A) O'zR SSV indeksi, hujjat tartib soni va tasdiqlangan yili
- V) hujjat tartib soni va tasdiqlangan yili
- S) O'zR SSV indeksi va tasdiqlangan yili
- D) hujjatga berilgan tartib soni

20. Dori vositasining sertifikatida deganda nima tushuniladi?

- A) dori vositasining pasporti
- V) dori vositasining sifatsizligi to'g'risidagi hujjat
- S) dori vositasini sifatli to'g'risidagi guvohnoma

D) dori vositasining sifat va miqdoriy ko'rsatkichlari me'yoriy-texnik hujjat talablariga mos ekanligini tasdiqlovchi hujjat

21. Tarmoq standartlarida (TSt) :

A) dori moddalarni tayyorlash, qadoqlash, manzilga yetkazish, qabul qilish, saqlash sharoitlari, xavfsizlikni ta'minlash va V) to'g'risida tegishli ko'rsatmalar berilgan bo'ladi

V) qadoqlash, qabul qilish, saqlash sharoitlari to'g'risida tegishli ko'rsatmalar berilgan bo'ladi

S) manzilga yetkazish, xavfsizlikni ta'minlash, dori moddalarni tayyorlash to'g'risida tegishli ko'rsatmalar berilgan bo'ladi

D) dori moddalarni yetkazib berish bo'yicha tegishli ko'rsatmalar berilgan bo'ladi

22. Dori vositalari sifat standarti loyihasining tushuntirish xatida:

A) me'yoriy-texnik hujjat ning ishlab chiqqan korxonaning nomi, dori moddani olish texnologiyasi, tahlil usullari haqida ma'lumotlar beriladi

V) me'yoriy-texnik hujjat ning ishlab chiqqan korxonaning nomi, dori moddani olish texnologiyasi, sifatini nazorat qilish usullari, uning chet el farmakopeyalaridagi o'xshashlari, qayd etilganligi, dori vositasining yangiligi haqida ma'lumotlar beriladi

S) dori vositasining yangiligi va tahlil usullari haqida ma'lumotlar beriladi

D) faqat dori moddani olish texnologiyasi, yangiligi va tahlil usullari haqida ma'lumotlar beriladi

23. Umumiy farmakopeya maqolasi bu:

A) dori vositasi va tibbiyot buyumlari sifatiga qo'yilgan talablarni belgilovchi me'yoriy texnik hujjat

V) dori vositasiga qo'yilgan asosiy talablarni o'z ichiga olgan yoki nazoratning standart usullari tasvirlangan davlat sifat standarti

S) O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan keng miqyosda ishlab chiqariladigan dori vositasi uchun 5 yilga mo'ljallangan davlat sifat standarti

D) keng miqyosda ishlab chiqariladigan yangi dori vositasi va dorivor o'simlik xomayosining dastlabki turkumi uchun tuzilgan O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan davlat sifat standarti

24. Farmakopeya maqolasi bu:

A) dori vositasi va tibbiyot buyumlari sifatiga qo'yilgan talablarni belgilovchi me'yoriy texnik hujjat

V) dori vositasiga qo'yilgan asosiy talablarni o'z ichiga olgan yoki nazoratning standart usullari tasvirlangan davlat sifat standarti

S) O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan keng miqyosda ishlab chiqariladigan dori vositasi uchun 5 yilga mo'ljallangan davlat sifat standarti

D) keng miqyosda ishlab chiqariladigan yangi dori vositasi va dorivor o'simlik xomayosining dastlabki turkumi uchun tuzilgan O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan davlat sifat standarti

25. Vaqtinchalik farmakopeya maqolasi bu:

A) dori vositasi va tibbiyot buyumlari sifatiga qo'yilgan talablarni belgilovchi me'yoriy texnik hujjat

V) dori vositasiga qo'yilgan asosiy talablarni o'z ichiga olgan yoki nazoratning standart usullari tasvirlangan davlat sifat standarti

S) O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan keng miqyosda ishlab chiqariladigan dori vositasi uchun 5 yilga mo'ljallangan davlat sifat standarti

D) keng miqyosda ishlab chiqariladigan yangi dori vositasi va dorivor o'simlik xomayosining dastlabki turkumi uchun tuzilgan O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan 3 yilga mo'ljallangan davlat sifat standarti

26. Farmakopeya qo'mitasi bu:

A) standart va texnik shartlarini, dori vositalari va tibbiyot buyumlari sifatiga qo'yilgan talablarni ishlab chiqaruvchi muassasa

V) standartlarni ro'yxatdan o'tkazuvchi muassasa

S) standartlarni tasdiqlovchi muassasa

D) dori vositalari va tibbiyot buyumlari sifatiga qo'yilgan talablarni belgilovchi me'yoriy texnik hujjatlarni tasdiqlovchi rasmiy ekspert muassasa

27. O'zR "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyati haqidagi qonun"dagi asosiy tushunchalardan biri bo'lgan "dori vositasi" tushunchasi bu:

A) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan dori preparatlarni qo'llashga ruxsat etilgan toza biologik faol moddalar

V) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan, kasallikni oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun qo'llashga ruxsat etilgan vositalar

S) belgilangan farmakologik faollikka ega bo'lgan, klinik sinov obyektlari hisoblanadigan muayyan dori shaklidagi modda yoki moddalar aralashmasi

D) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan vositalar

28. O'zR "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyati haqidagi qonun"dagi asosiy tushunchalardan biri bo'lgan "dori moddalari" tushunchasi bu:

A) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan dori preparatlari qo'llashga ruxsat etilgan toza biologik faol moddalar

V) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan, kasallikni oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun qo'llashga ruxsat etilgan vositalar

- S) belgilangan farmakologik faollikka ega bo'lgan, klinik sinov obyektlari hisoblanadigan muayyan dori shaklidagi modda yoki moddalar aralashmasi
- D) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan vositalar

29. O'zR "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyati haqidagi qonun"dagi asosiy tushunchalardan biri bo'lgan "dori shakli" tushunchasi bu:

- A) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan dori preparatlarni qo'llashga ruxsat etilgan toza biologik faol moddalar
- V) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan, kasallikni oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun qo'llashga ruxsat etilgan vositalar
- S) belgilangan farmakologik faollikka ega bo'lgan, klinik sinov obyektlari hisoblanadigan muayyan dori shaklidagi modda yoki moddalar aralashmasi
- D) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan vositalar

30. O'zR "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyati haqidagi qonun"dagi asosiy tushunchalardan biri bo'lgan "farmakologik vositalar" tushunchasi bu:

- A) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan dori preparatlarni qo'llashga ruxsat etilgan toza biologik faol moddalar
- V) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan, kasallikni oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun qo'llashga ruxsat etilgan vositalar
- S) belgilangan farmakologik faollikka ega bo'lgan, klinik sinov obyektlari hisoblanadigan muayyan dori shaklidagi modda yoki moddalar aralashmasi
- D) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan vositalar

31. UFM, FM, VFM va KFM tasdiqlanganidan so'ng O'zR SSV ning Farmakopeya qo'mitasi tomonidan berilgan belgida nimalar qayd etiladi?

- A) O'zR SSV ning indeksi, hujjatning tartib soni
- V) O'zR SSV ning indeksi, hujjatning tartib soni, tasdiqlangan yili
- S) O'zR SSV ning indeksi, tasdiqlangan yili
- D) O'zR SSV ning indeksi, hujjatning tartib soni, tasdiqlangan yili, korxona kodi

32. Standart namunalar bu:

- A) dori moddalar tarkibidagi faqat yot aralashmalarni tekshirish uchun foydalaniladigan moddalardir
- V) dori moddasi fizik-kimyoviy va biologik usullar yordamida tahlil qilinganda solishtirish uchun foydalaniladigan moddalardir
- S) faqat me'yoriy texnik hujjat talabiga javob beradigan substansiya namunasi
- D) farmakopeya maqolasi tasdiqlanib, Davlat standart namunasining katalogiga kiritilgan standart namuna

33. Davlat standart namunalari bu:

- A) dori moddalar tarkibidagi faqat yot aralashmalarni tekshirish uchun foydalaniladigan moddalardir
- V) dori moddasi fizik-kimyoviy va biologik usullar yordamida tahlil qilinganda solishtirish uchun foydalaniladigan moddalardir
- S) faqat me'yoriy texnik hujjat talabiga javob beradigan substansiya namunasi
- D) farmakopeya maqolasi tasdiqlanib, Davlat standart namunasining katalogiga kiritilgan standart namuna

34. Ishchi standart namunalari bu:

- A) dori moddalar tarkibidagi faqat yot aralashmalarni tekshirish uchun foydalaniladigan moddalardir
- V) dori moddasi fizik-kimyoviy va biologik usullar yordamida tahlil qilinganda solishtirish uchun foydalaniladigan moddalardir
- S) faqat me'yoriy texnik hujjat talabiga javob beradigan substansiya namunasi
- D) farmakopeya maqolasi tasdiqlanib, Davlat standart namunasining katalogiga kiritilgan standart namuna

35. Guvoh moddalarning standart namunalari bu:

- A) guvoh moddalarning standart namunalari sifatida Davlat standart namunalari yoki ishchi standart namunalardan foydalanish mumkin
- V) dori moddasi fizik-kimyoviy va biologik usullar yordamida tahlil qilinganda solishtirish uchun foydalaniladigan moddalardir
- S) faqat me'yoriy texnik hujjat talabiga javob beradigan substansiya namunasi
- D) farmakopeya maqolasi tasdiqlanib, Davlat standart namunasining katalogiga kiritilgan standart namuna

36. Davlat standart namunalarining saqlanish sharoitlarini ko'rsating.

- A) salqin, og'zi yashxi berkiladigan idishda, yorug'lik tushmaydigan joylarda
- V) namlik va yorug'likdan himoyalangan holda, +5eS haroratda, konteynerlarda, payvandlangan ampulalarda
- S) namlik va yorug'likdan himoyalangan holda, +5eS haroratda
- D) salqin, og'zi yashxi berkiladigan idishda, yorug'lik tushmaydigan joylarda, maxsus ro'yxat bo'yicha

37. Tahlil natijalarini interpretatsiyalash necha bo'limdan iborat?

- A) 3 bo'limdan: 1) ketma-ket olingan qiymatlarning mosligini baholash 2) bajarilishi lozim bo'lgan tahlil sonini hisoblash 3) mahsulot sifatini kafolatlash
- V) 2 bo'limdan: 1) mahsulot sifatini baholash 2) bajarilish lozim bo'lgan tahlil sonini hisoblash
- S) 3 bo'limdan: 1) nisbiy xatolik; 2) absolyut; 3) sistematik
- D) hamma javob to'g'ri

38. Fisher mezoni qanday belgi bilan belgilanadi?

- A) U
- V) R
- S) R
- D) F

39. Standart cheklanish qanday belgi bilan belgilanadi?

- A) U
- V) R
- S) R
- D) S

40. Farmatsevtik tahlilda ruy beradigan xatoliklarni sanab o‘ting.

- A) tasodifiy, sistematik, qo‘pol xatoliklar
- V) tasodifiy, sistematik, absolyut
- S) sistematik, nisbiy, absolyut
- D) absolyut, nisbiy, qo‘pol

41. Razmax varirovaniya qanday belgi bilan belgilanadi?

- A) S
- V) W
- S) U
- D) R

42. Olingan natijalarning bir xilligi qanday aniqlanadi?

- A) absolyut xatolik qiymatiga ko‘ra
- V) nazorat mezonining qiymatiga ko‘ra
- S) nisbiy xatolik qiymatiga ko‘ra
- D) sistematik xatolik qiymatiga ko‘ra

43. Subyektga bog‘liq bo‘lmagan, tahlil usubi shartlarining ba’zilarini ma’lum bir sabablarga ko‘ra buzilishi tahlil natijalarini hisobini olib borishda qanday xatolik ro‘y beradi?

- A) sistematik
- V) tasodifiy
- S) qo‘pol xatolik
- D) absolyut xatolik

44. Qaysi xatolik – subyektiga–shaxsning kayfiyati, diqqat-e’tibori, uskunaning me’yorda ishlamasligiga bog‘liq?

- A) absolyut
- V) qo‘pol
- S) nisbiy
- D) tasodifiy

45. Tahlil aniqligi deb nimaga aytiladi?

- A) 1 vaktida olingan natijalarning bir biriga mosligi

- V) qo‘pol xatolikka yul kuyilmaganligi
- S) olingan qiymatlarning ulchangan qiymatga kanchalik yaqinligi
- D) nisbiy xatoliklar qiymati

46. Bir xil sharoitda bir xil moddalar turkumida bir xil tahlil uslubida olingan natijalarning bir-biriga yaqinligi nima deb ataladi?

- A) tahlilning aniqligi
- V) tahlilning qaytaruvchanligi
- S) qo‘pol xatolik
- D) tahlil natijalarining mosligi

47. Bir xil moddalarning har xil seriyalarda turli vaktida turli usullar bilan olingan tahlil natijalarining bir-biriga yaqinligi qanday ataladi?

- A) qo‘pol xatolik
- V) tahlilning qaytaruvchanligi
- S) tahlilning aniqligi
- D) tahlilning ishonarliligi

48. Dori moddalarni matematik - statistik tahlil qilish usullari natijasida nimalarni aniqlash mumkin?

- A) tahlil natijalarining ishonarliligi, aniqligi, olingan natijalarining bir - biriga mosligi
- V) qo‘pol xatolarga yo‘l qo‘yilmaganligi
- S) bir necha tahlil natijalarining aniqliligi, tahlil usulining yaroqliligi
- D) barcha javob noto‘g‘ri

49. Styudent mezoni qaysi belgi bilan belgilanadi?

- A) A
- V) U
- S) R
- D) $t(R,f)$

50. Turg‘un bo‘lmagan dori vositasini ko‘rsating.

- A) natriy tiosulfatning 40 % eritmasi
- V) natriy salitsilatning 10% eritmasi
- S) natriy bromidning 20% eritmasi
- D) perekis vodorod 3% eritmasi.

3-variant

1. Biologik usullar farmatsevtik tahlilda qanday maqsadlarda ishlatiladi?

- A) dori moddalarning chinligini aniqlash uchun
- V) dori moddalarning tozaligini aniqlash uchun
- S) dori moddalarning miqdorini aniqlash uchun
- D) dori moddalarning faolligi bo'yicha miqdorini aniqlash uchun

2. Qaysi gurux dori moddalar biologik usul bilan tahlil qilinadi?

- A) alkaloidlar, antibiotiklar, gormonlar
- V) antibiotiklar, yurak glikozidlari, gormonlar
- S) yurak glikozidlari, vitaminlar, gormonlar, antibiotiklar
- D) antibiotiklar, yurak glikozidlari, sulfanilamidlar

3. Yurak glikozidlarining biologik faolligi ularning qaysi xossasiga asosan baholanadi?

- A) jonivorlar yuragini sistola holatida to'xtataoladigan xossasiga
- V) jonivorlar yurak urishini sekinlashtiraoladigan xossasiga
- S) jonivorlar yurak urishini tezlashtiraoladigan xossasiga
- D) inson yuragini sistola holatida to'xtataoladigan xossasiga

4. Yurak glikozidlarining biologik faolligi qanday jonivorlarda aniqlanadi?

- A) kuchuk, quyon, baqa
- V) baqa, mushuk, kabutar
- S) quyon, baqa, kabutar
- D) sichqon, kuchuk, mushuk

5. Antibiotiklarning biologik faolligi qanday aniqlanadi?

- A) jonivorlar yuragini sistola holatida to'xtataoladigan toksik dozasini aniqlash bo'yicha
- V) inson yuragini sistola holatida to'xtataoladigan toksik dozasini aniqlash bo'yicha
- S) mikroblar o'sishini to'xtatish xususiyatini o'rganish bo'yicha
- D) jonivorlar yuragini diastola holatda to'xtataolish xususiyati bo'yicha

6. Gormonlarning biologik faolligi qanday aniqlanadi?

- A) jonivorlar yuragini sistola holatida to'xtatadigan toksik dozasi qarang
- V) inson yuragini sistola holatida to'xtatish xususiyatini aniqlash bo'yicha
- S) mikroblar testini o'tirmasligiga qarab
- D) dori moddasining biologik faolligini quyondarda yoki kalamushlarda aniqlab

7. Gormonlar, antibiotiklar va zardoblarning sterilligi qanday aniqlanadi?

- A) mikroblar testining o'sish intensivligini aniqlash bo'yicha
- V) dori moddasi yuborilgandan so'ng, quyondaroratining o'zgarishi bo'yicha
- S) mikroblar testini o'tirmasligiga qarab
- D) membranali filtrlash usulida

8. Qanday dori vositalari pirogenlikka tekshirib turiladi?

- A) poroshoklar va miksturalar
- V) surtma dorilar va ko'z tomchilari
- S) tozalangan suv va inyeksion eritmalar
- D) inyeksiya uchun ishlatiladigan suv va inyeksion eritmalar

9. Pirogenlikka tekshirish qanday bajariladi?

- A) mikroblar testining o'sishiga qarab
- V) dori vositasi ta'sirida quyondarorasining harorati o'zgarishiga qarab yoki LAL-test bo'yicha
- S) mikroblar testining o'tirmasligiga qarab

10. Qanday dori vositalarining mikrobiologik tozaligi aniqlanadi?

- A) tozalangan suv, ko'z tomchilari, tabletkalar, granulalar, eritmalar, ko'z tomchilari
- V) ko'z tomchilari, kapsulalar, ekstraktlar, inyeksion eritmalar, siroplar
- S) Tabletkalar, kapsulalar, granulalar, eritmalar, siroplar, surtma dorilar va boshqa dori turlari
- D) steril dori turlari, inyeksion eritmalar, ko'z tomchilari, chaqaloqlar uchun tayyorlangan miksturalar

11. Mikrobiologik tozalik qanday aniqlanadi?

- A) bakteriyalar va zamburuglarning miqdori, ayrim turdagi mikroblarning yo'qligiga qarab
- V) dori vositasi ta'sirida mikroblar testining o'sish intensivligi aniqlanadi
- S) dori vositasi ta'sirida mikroblar testining o'sishining kamayishiga qarab
- D) dori vositasi ta'sirida quyondarorasining harorati o'zgarishi aniqlanadi

12. LAL-testdan farmatsevtika amaliyotida qanday maqsadda foydalaniladi?

- A) toksiklikni aniqlash uchun
- V) sterillikni aniqlash uchun
- S) pirogenlikni aniqlash uchun
- D) zaharlilikni aniqlash uchun

13. Qanday hollarda dori moddalarning miqdori biologik usullarda aniqlanadi?

- A) fiziko-kimyoviy usullarda tahlil qilish imkoniyati bo'lmaganda
- V) fizik usullarda tahlil qilish imkoniyati bo'lmaganda
- S) kimyoviy usullarda tahlil qilish imkoniyati bo'lmaganda
- D) biologik usulda tahlil qilish iqtisodiy samarali bo'lganda

14. Vitaminlarning biologik faolligini aniqlashda qanday hayvonlardan foydalaniladi?

- A) kalamushlardan
- V) dengiz cho'chqalaridan
- S) kabutarlar, baqalar, mushuklardan
- D) hamma javob to'g'ri

15. Yurak glikozidlarining biologik faolligi qanday hayvonlarda aniqlanadi?

- A) kalamushlarda
- V) dengiz cho'chqalarida
- S) kabutarlar, baqalar, mushuklarda
- D) hamma javob to'g'ri

16. Insulinning biologik faolligi qanday hayvonlarda tekshiriladi?

- A) kalamushlarda
- V) dengiz cho'chqalarida
- S) kabutarlar, baqalar, mushuklarda
- D) quyonlarda

17. Pirogenlikni aniqlashda qanday hayvonlardan foydalaniladi?

- A) kalamushlardan
- V) dengiz cho'chqalaridan
- S) kabutarlar, baqalar, mushuklardan
- D) quyonlardan

18. Dori moddalarining miqdori biologik usulda tahlil qilinganda ularning miqdori qaysi birlikda ifodalanadi?

- A) mg
- V) mkg
- S) %
- D) TB (YED) /mg

19. Yurak glikozidlarining biologik faolligi qanday ifodalanadi?

- A) mg
- V) mkg
- S) %
- D) baqa TB, kabutar TB, mushuk TB

20. Antibiotiklarning biologik faolligi qanday ifodalanadi?

- A) mg
- V) mkg
- S) %
- D) TB (YED)

21. Dori moddalarining pirogenligini aniqlash usullarini ko'rsating.

- A) fizikaviy usul
- V) kimyoviy usul
- S) LAL-test
- D) fiziko-kimyoviy usul

22. Pirogen moddalar deb:

- A) yuqori molekulali lipopolisaxaridlar
- V) yuqori molekulali birikmalar
- S) yuqori molekulali polipeptidlar
- D) quyi molekulali birikmalar

23. Dori moddalarining pirogenligini aniqlashning LAL-test usuli nimaga asoslangan?

- A) amyobalar lizatining (qon hujayralari) gramm-manfiy bakteriyalar endotoksinlari bilan reaksiyaga kirishishiga
- V) planariyalar lizatining (qon hujayralari) gramm-manfiy bakteriyalar endotoksinlari bilan reaksiyaga kirishishiga
- S) planariyalar lizatining (qon hujayralari) gramm-manfiy bakteriyalar ekzotoksinlari bilan reaksiyaga kirishishiga
- D) gidraning gramm-manfiy bakteriyalar ekzotoksinlari bilan reaksiyaga kirishishiga

24. Antibiotiklarning biologik tahlil usuli nimaga asoslangan?

- A) mikroorganizmlar o'sishini to'xtatish xususiyatini aniqlashga
- V) giperavitaminozni chaqirish xususiyatini aniqlashga
- S) yurakni sistolik sharoitda to'xtatish xususiyatini aniqlashga
- D) mikroorganizmlarning o'ldirishga asoslangan

25. Vitaminlarning biologik tahlil usuli nimaga asoslangan?

- A) mikroorganizmlar o'sishini to'xtatish xususiyatini aniqlashga
- V) gipoavitaminozni chaqirish xususiyatini aniqlashga
- S) gipoavitaminozni davolash xususiyatini aniqlashga
- D) mikroorganizmlarning o'ldirishga asoslangan

26. Insulinning biologik tahlil usuli nimaga asoslangan?

- A) mikroorganizmlar o'sishini to'xtatish xususiyatini aniqlashga
- V) gipoavitaminozni chaqirish xususiyatini aniqlashga
- S) gipoavitaminozni davolash xususiyatini aniqlashga

D) qondagi qand miqdorini kamayishini aniqlashga

27. Dori moddalarning sterilligini aniqlash usulini ko'rsating.

A) mikroorganizmlar o'sishini to'xtatish usuli

V) to'g'ridan-to'g'ri ekish usuli, membranali filtrlash usuli

S) kimyoviy usul

D) vizual usul

28. Yurak glikozidi saqlagan preparatlarning ta'sir kuchini baholash nimaga asoslangan?

A) ularning eng kam dozasi hayvonlarda yurak ishini "sistola" holatida to'xtatib qo'yish xossasiga asoslangan

V) ularning eng kam dozasi hayvonlarda yurak ishini "diastola" holatida to'xtatib qo'yish xossasiga asoslangan

S) ularning eng katta dozasi hayvonlarda yurak ishini "sistola" holatida to'xtatib qo'yish xossasiga asoslangan

D) ularning eng katta dozasi hayvonlarda yurak ishini "diastola" holatida to'xtatib qo'yish xossasiga asoslangan

29. Yurak glikozidi saqlagan preparatlarning biologik faolligi

A) ma'lum dozadagi miqdor kuchini toza preparatdan tayyorlangan standart namunaning eng kam miqdordagi dozasining ta'sir kuchi bilan taqqoslash orqali baholanadi

V) eng kam toksik dozadagi miqdor kuchini toza preparatdan tayyorlangan standart namunaning eng kam miqdordagi dozasining ta'sir kuchi bilan taqqoslash orqali baholanadi

S) eng ko'p dozadagi miqdor kuchini toza preparatdan tayyorlangan standart namunaning eng kam miqdordagi dozasining ta'sir kuchi bilan taqqoslash orqali baholanadi

D) baholanmaydi

30. Baqaga ta'sir etuvchi birlik, ya'ni baqa ta'sir birligi deb:

A) botqoq erkak baqasining yurak ishini sistola holatida bir soat davomida to'xtatib qo'yadigan yurak glikozidining eng kam miqdoriga

V) o'rmon erkak baqasining yurak ishini sistola holatida bir soat davomida to'xtatib qo'yadigan yurak glikozidining eng kam miqdoriga

S) botqoq erkak baqasining yurak ishini sistola holatida bir minut davomida to'xtatib qo'yadigan yurak glikozidining eng kam miqdoriga

D) o'rmon erkak baqasining yurak ishini sistola holatida bir sekund davomida to'xtatib qo'yadigan yurak glikozidining eng kam miqdoriga

31. Qondagi qand (glyukoza) miqdori quyida keltirilgan usullarning qaysi biri yordamida aniqlanadi?

A) permanganatometriya

V) FEK usuli

- S) Xagendorn-Yensen usuli
- D) Fisher usuli

32. Inyeksiya uchun suv va eritmalarning pirogenligini aniqlashda quyonlarning uch marta o'lchanilgan tana haroratining yig'indisi

- A) 2,2 eS dan oshmasligi kerak
- V) 2,2 eS dan kam bo'lmasligi kerak
- S) 1,4 eS dan oshmasligi kerak
- D) 1,8 eS dan oshmasligi kerak

33. Dori preparatlarining zaharlilik xususiyati

- A) 6 ta sichqonda (har bir seriya uchun) aniqlanadi
- V) 5 ta sichqonda (har bir seriya uchun) aniqlanadi
- S) 10 ta sichqonda (har bir seriya uchun) aniqlanadi
- D) 15 ta sichqonda (har bir seriya uchun) aniqlanadi

34. Inyeksiya uchun suv va eritmalarning tarkibidagi pirogen moddalarni aniqlash:

- A) vazni 2,0-3,5 kg, tana harorati 38,5-39,5 eS bo'lgan quyonlarda olib boriladi
- V) vazni 2,0-3,5 g, tana harorati 38,5-39,5 eS bo'lgan quyonlarda olib boriladi
- S) vazni 2,0-3,5 kg, tana harorati 38,5-39,5 K bo'lgan quyonlarda olib boriladi
- D) vazni 2,0-3,5 kg, tana harorati 38,5-39,5 eS dan yuqori bo'lgan quyonlarda olib boriladi

35. Insulin preparatining biologik ta'sir kuchi

- A) qondagi qand miqdorini kamaytirish xususiyati bo'yicha aniqlanadi
- V) qondagi qand miqdorini oshirish xususiyati bo'yicha aniqlanadi
- S) qondagi qand miqdorini kamaytirish xususiyati toza insulindan tayyorlangan standart namuna bilan taqqoslab aniqlanadi
- D) qondagi fruktoza miqdorini kamaytirish xususiyati toza insulindan tayyorlangan standart namuna bilan taqqoslab aniqlanadi

36. Yurak glikozidlarining biologik faolligini aniqlashda tajribalar baqaning

- A) teri ostiga, mushak ichiga, to'g'ri yuragiga yuborib aniqlanadi
- V) teri ostiga, to'g'ri yuragiga, vena tomiriga yuborib aniqlanadi
- S) teri ostiga, mushak ichiga, to'g'ri yuragiga yuborib aniqlanadi
- D) to'g'ri yuragiga yuborib aniqlanadi

37. JSST ma'lumotlariga ko'ra qalbakilashtirilgan dori vositalari muomalaga kirib kelishiga sabab bo'luvchi omillar.

- A) taklifga nisbatan talabning ko'p bo'lishi
- V) dori vositalarining muomalasini me'yorlashtiruvchi qonunlardagi kamchiliklar va kuchsiz jazo choralarining qo'llanilishi
- S) dori vositalari narxining balandligi
- D) Barcha javoblar noto'g'ri

38. Qalbakilashtirilgan dori vositalarini farmatsevtika bozoriga kirib kelishidan ko‘zatiladigan noxush holatlar.

- A) haqiqiy dori vositasi ishlab chiqaruvchi firma va dori vositasiga nisbatan iste’molchilarda ishonchsizlik uyg‘onishi
- V) ishlab chiqaruvchi firma va davlat tashkilotlariga yetkaziladigan iqtisodiy zarar
- S) bemor organizmiga zararli va unga kerak bo‘lmagan biologik faol moddalarning kiritilishi
- D) Barcha javoblar noto‘g‘ri

39. Dori vositalarining qalbakilashtirilgan obyektlarini belgilang.

- A) ta’sir etuvchi moddalar
- V) dori shakli, joylanishi
- S) yaroqlilik muddati, seriya raqamlari
- D) Barcha javoblar noto‘g‘ri

40. Nechanchi yilda JSST tashabbusi bilan dori mahsulotlarining sifati haqida muammolar xalqaro savdoda global miqyosga ko‘tarildi?

- A) 1950 y.
 - V) 1948 y.
 - S) 1989 y.
 - D) 1965 y.
41. Qalbakilashtirilgan dori vositalari necha guruhga bo‘linadi?

- A) 8
- V) 10
- S) 6
- D) 5

42. Qalbakilashtirilgan dori vositalarini aniqlash usullarini ko‘rsating.

- A) vizual
- V) fizik-kimyoviy
- S) hujjatlarni tekshirish
- D) Barcha javoblar noto‘g‘ri

43. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining “birinchi guruhi”ning asosiy xususiyati nima?

- A) deyarli xavfsiz, lekin davolovchi samaraga ega emas
- V) bemor organizmiga kuchli ta’sir ko‘rsatadi.
- S) byemorga davolovchi ta’sir ko‘rsatib, boshqa kasalliklar keltirib chiqaradi.
- D) V) S)

44. Tarkibida ta’sir etuvchi moddasi bo‘lmagan dori vositalari qanday nomlanadi?

- A) platsebo, po‘kak-preparat

- V) po‘kak-preparat
- S) implantant, po‘kak-preparat
- D) yordamchi modda

45. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining “ikkinchi guruhi”ga qanday dorilar kiradi?

- A) yorliqda ko‘rsatilmagan yoki ularni imitatsiyalovchi ta’sir ko‘rsatuvchi moddalar saqlovchi preparatlar
- V) ta’sir etuvchi moddasi arzonroq, ammo samarasiz moddaga almashtirilgan
- S) arzon preparat o‘rami qimmatroq o‘ramga almashtirilgan
- D) Barcha javoblar noto‘g‘ri

46. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining “ikkinchi guruhi”ga kiruvchi dori vositalarining o‘ziga xos tomonlari

- A) ta’sir etuvchi moddasi arzonroq, ammo samarasizroq moddaga almashtirilgan
- V) arzon preparat o‘rami qimmatroq o‘ramga almashtirilgan
- S) A) V)
- D) to‘g‘ri javob yo‘q

47. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining “uchinchi guruhi”ga kiruvchi dori vositalarining o‘ziga xos tomonlari

- A) yorliqda ko‘rsatilmagan ta’sir etuvchi moddalardan farqlanuvchi ta’sir etuvchi moddalar saqlagan preparatlar
- V) ta’sir etuvchi moddalari bo‘lmagan preparatlar
- S) ta’sir etuvchi moddasi miqdori ko‘p bo‘lgan preparatlar
- D) V) S)

48. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining qaysi guruhiga kiruvchi preparatlardan ishlab chiqaruvchi zarar ko‘radi?

- A) 1
- V) 2
- S) 3
- D) 4

49. Qalbakilashtirilgan dori vositalarning qaysi guruhiga kiruvchi preparatlar yarim falsifikat deyiladi?

- A) birinchi
- V) ikkinchi
- S) beshinchi
- D) to‘rtinchi

50. Qalbakilashtirilgan dori vositalarning oltinchi guruhiga kiruvchi preparatlar qanday ataladi?

- A) nusxa preparatlar
- V) yarim falsifikat
- S) platsebo

D) A) V) S)

4-variant

1. Tibbiyotda ishlatiladigan yod qanday manbadan olinadi?

- A) yodidlardan
- V) yodatlardan
- S) minerallardan
- D) burg'u suvlaridan

2. Osh tuzini tozalashda sulfatlar va fosfatlar qanday reaktiv yordamida cho'ktiriladi?

- A) bariy xlorid
- V) magniy sulfat
- S) bariy nitrat
- D) ammoniy molibdat

3. Osh tuzini tozalashda magniy tuzlari qanday reaktiv bilan cho'ktiriladi?

- A) natriy karbonat

- V) natriy sulfid
- S) ammoniy vanadat
- D) natriy fosfat

4. Kaliy xlorid qanday mineraldan olinadi?

- A) asharit
- V) kalsiy
- S) apatit
- D) silvinit

5. Bor kislota qanday mineraldan olinadi?

- A) asharit
- V) kalsiy
- S) silvinit
- D) kirezit

6. Yodoform sintezida quyidagi birikmalardan qaysi biri ishtirok etadi?

- A) metil spirti
- V) propil spirti
- S) etil spirti
- D) izopropil spirti

7. Ftoratan olishda qanday xom ashedan foydalaniladi?

- A) 1, 1-diflor-2-xlor-2-ftor etan
- V) 1-ftor-1-xlor-2, 2-difloreten
- S) 1, 1, 1-triflor-2-xlor etan
- D) 1, 1, 1-triflor-2-xlor etanol

8. Uglevodning etil spirtigacha achishida qaysi ferment ishtirok etadi?

- A) amilaza
- V) maltoza
- S) zimaza
- D) fruktaza

9. Glitserin qanday olifendan olinadi?

- A) etilen
- V) propilen
- S) buten-1
- D) butadiyen

10. Formaldegid sintezida oksidlovchi nima?

- A) kislorod
- V) havo kislorodi
- S) marganey IV-oksidi
- D) bixromat kaliy

11. Formaldegid sintezida qaysi katalizator ishlatiladi?

- A) mis
- V) temir
- S) rux
- D) kumush

12. Urotropinning olinishidagi reaktivlarni ko'rsating?

- A) natriy sulfid
- V) askorbin kislota va ammiak
- S) limon kislota va formalin
- D) ammiak va formaldegid

13. Xloralgidrat olish uchun 1 mol xloralga necha mol suv qo'shish kerak?

- A) 0,5 mol
- V) 1 mol
- S) 1,5 mol
- D) 2 mol

14. Urotropin sintezida necha mol formaldegid ishtirok etadi?

- A) 2ta
- V) 3 ta
- S) 4 ta
- D) 6 ta

15. Geksametilentetramin sintezida necha mol ammiak ishtirok etadi?

- A) 1 ta
- V) 2 ta
- S) 3 ta
- D) 4 ta

16. Urotropin sintezida necha mol suv ajralib chiqadi?

- A) 2
- V) 3
- S) 4
- D) 6

17. Geksametilentetramin qanday tuzilishga ega?

- A) alifatik
- V) aromatik
- S) alitsiklik
- D) terpen

18. Geksametilentetramin tuzilishiga ko'ra qanday birikmalarga yaqin?

- A) terpenlar

- V) beta-laktamidlar
- S) aminoglikozidlar
- D) adamantanlar

19. Glyutamin kislota sintezida ishtirok etadigan reaktivlarni ko'rsating.

- A) molon kislota va vodorod sianid
- V) aminomolon kislota va vodorod sianid
- S) aminomolon efiri va akrilonitrol
- D) aminomolon efiri va vinilnitril

20. Aminokapron kislotasini olishda qanday qayta guruhlanish reaksiyasi qo'llaniladi?

- A) Klayzen
- V) Mannix
- S) Sakaguchi
- D) Bekman

21. Glutamin kislotasini eng ko'p saqllovchi manbani ko'rsating?

- A) kazein
- V) laktoglobulin
- S) miozin
- D) bug'doy kepagi

22. Dietil efirini olish jarayonida qanday yot modda hosil bo'lmaydi?

- A) etilen
- V) etiliden peroksidi
- S) sirka anhidridi
- D) vodorod peroksidi

23. Amilnitril va nitroglitserin nitrobirikmalar guruhiga kiritilishi kimyoviy jihatdan to'g'rimi?

- A) to'g'ri
- V) noto'g'ri
- S) to'g'ri, chunki amilnitril to'yingan uglevodorodlar guruhiga kirmaydi
- D) to'g'ri, chunki amilnitril to'ymagan uglevodorodlar guruhiga kiradi

24. Amilnitrit sintezida qanday oraliq reaktiv ishlatiladi?

- A) xlorid kislota
- V) sirka kislota
- S) chumoli kislota
- D) sulfat kislota

25. Erinitda nechta nitroguruh mavjud?

- A) 1ta
- V) 2 ta

- S) 3 ta
- D) 4 ta

26. Nitroglitserin tarkibida qanday xususiy yot aralashma mavjud?

- A) etilenglikol dinitrat
- V) glitserin mononitrat
- S) dietilenglikol dinitrat
- D) glitserin dinitrat

27. Fenol va rezorsin sintezida olinadigan xom ashyo bir xilmi?

- A) bir xil
- V) bir xil emas
- S) har xil
- D) hamma javob noto'g'ri

28. Fenol sintezida sulfolanish reaksiyasi qanday reaktivdan foydalaniladi?

- A) xlorsulfon kislota
- V) xlor tianili
- S) sulfat kislota
- D) sulfat kislota

29. Timol sintezida dastlabki xom ashyoni ko'rsating

- A) toluol
- V) benzol
- S) etilbenzol
- D) m-krezol

30. Fenoftalein sintezida ishtirok etadigan reaktivlarni ko'rsating

- A) ftal kislota va rezorsin
- V) ftal kislota va fenol
- S) ftal kislota va o-krezol
- D) ftal angidridi va fenol

31. Salitsil kislota Kolbe-Shmidt usuli bilan olishda ishtirok etadi:

- A) fenol, natriy ishqorisi
- V) fenol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid
- S) benzol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid
- D) fenol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid, xlorid kislota

32. Salitsilamid olishda xom ashyoni ko'rsating.

- A) benzol
- V) fenol
- S) salitsil kislota
- D) metilsalitsilat

33. Oksafenamid sintezida xom ashyoni ko'rsating.

- A) benzol
- V) fenol
- S) salitsil kislota
- D) salol

34. Trimekain nimaning hosilasi?

- A) atsetanilidni
- V) 2-metil atsetanilidni
- S) 2, 4-dimetilatsetanilidni
- D) 2, 4, 6-trimetilatsetanilidni

35. Anestezin sintezidagi xom ashyoni ko'rsating?

- A) nitrobenzol
- V) toluol
- S) p-nitrotoluol
- D) m-nitrotoluol

36. Anestezin sintezida qanday oksidlovchi ishlatiladi?

- A) kislorod
- V) havo kislorodi
- S) xlorli axak
- D) kaliy bixromat

37. Davlat reyestri nima?

- A) tibbiyotda ishlatish uchun ruxsat etilgan dori vositalari qayd etilgan ro'yxat bo'lib, qonuniy statusga ega
- V) oddiy yoki murakkab tarkibga ega bo'lgan dori shakllari ro'yxati
- S) me'yoriy-texnik hujjatlar ro'yxati
- D) tibbiyot buyumlari ro'yxatidan iborat rasmiy hujjat

38. Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining ma'lumotiga ko'ra, u yoki bu Davlatda sog'liqni saqlash tizimini yo'lga quyish uchun taxminan qancha dori vositasi ro'yxatga olinishi lozim.

- A) 2000-3000
- V) 3500-10000
- S) 3500-4000
- D) 2500-5000

39. AQSH, Italiya, Fransiya davlatlarining farmakopeyasida taxminan qanchagacha dori vositalari qayd etilgan?

- A) 11000-24000
- V) 10000-20000
- S) 150000-250000
- D) 15000-25000

40. Dori vositalari va tibbiyot texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qoshida nechta qo‘mita faoliyat ko‘rsatadi?

A) 2 ta, farmakologiya laboratoriya

V) 1 ta laboratoriya

S) 3 ta laboratoriya, farmakopeya, farmakologiya

D) 4 ta: 1) farmakologiya; 2) farmakopeya; 3) tibbiyot texnikasi; 4) narkotiklarni nazorat qilish qo‘mitasi

41. Dori vositalarining ekspertizasi va standartizatsiyasi Davlat markazi qoshida nechta laboratoriya faoliyat ko‘rsatadi?

A) 4 ta, farmatsevtik tahlil, farmakologik, mikrobiologik, tibbiyot texnikasini tekshirish laboratoriyalari

V) 1 ta mikrobiologik

S) 3 ta farmatsevtik tahlil, farmakologiya, mikrobiologiya

D) 2 ta mikrobiologik, farmatsevtik tahlil

42. Dori vositalari sifatiga bo‘lgan talabni belgilovchi me‘yoriy hujjatlarni ko‘rsating?

A) VFM, texnik hujjat

V) FM, litsenziya

S) VFM, FM, TSH

D) VFM, FM, texnik hujjat, korxona standarti, DF, KSt, TS

43. Farmakopeya maqolalari necha yil muddat kuchga ega bo‘ladi?

A) 6 yil

V) 7 yil

S) 5 yil

D) 3 yil

44. O‘zbekiston Respublikasida “Standartlash to‘g‘risidagi qonun” qachon qabul qilingan?

A) 1993 yil 28 dekabr

V) 1993 yil 1 dekabr

S) 1995 yil 28 dekabr

D) 1995 yil 1 dekabr

45. O‘zbekiston Respublikasida Sog‘liqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qachon tashkil etilgan?

A) 1993 yil 28 dekabr

V) 1993 yil 1 dekabr

S) 1995 yil 5 may

D) 1995 yil 1 dekabr

46. Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasining asosiy vazifalarini ko'rsating?

- A) soha bo'yicha standart va texnika shart-sharoitlarini ishlab chiqish, tasdiqlash, ro'yxatdan o'tkazish va nashr etish
- V) dori vositalarini ro'yxatdan o'tkazish
- S) sotsial-iqtisodiy, ilmiy-texnik dasturlar va loyihalarni amalga oshirish
- D) tibbiyot mahsulotlari, tibbiyot buyumlari, dori vositalari hamda Respublika sanoatida ishlab chiqarilgan va import qilingan dori vositasi tarkibidagi inson salomatligi uchun zararli moddalar miqdorini aniqlash masalalari

47. O'zbekiston Respublikasining "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyat haqidagi qonun" qachon qabul qilingan?

- A) 1997 yil 25 may
- V) 1997 yil 25 aprel
- S) 1997 yil 25 iyun
- D) 1995 yil 25 may

48. Farmakopeya bu:

- A) dori vositalarini tayyorlanishi va sifatini nazorat qilish bo'yicha davlat standartlarining yig'indisi
- V) dori vositalarini farmakologik xossalarini ko'rsatuvchi davlat standartlari yig'indisi
- S) dori vositalarini tayyorlanishini ko'rsatuvchi davlat standartlari yig'indisi
- D) standartlash ishlarini tashkil etish bo'yicha yo'riqnoma

49. Dori vositasini ro'yxatga olish uchun farmakopeya qo'mitasiga tavsiya etish lozim bo'lgan hujjatlarni ko'rsating.

- A) yo'llanma xat, dori vositalarining tayyorlanish texnologiyasi, FM loyihasi, tushuntirish xati, yaroqlilik muddati bo'yicha ma'lumotlar, dori vositasining analitik pasporti, dori vositasining namunalari, ishlatilishi bo'yicha ma'lumotlar
- V) yo'llanma xat va farmakopeya maqolasi
- S) yo'llanma xat, dori vositasining farmakopeya maqolasi va namunasi
- D) to'g'ri javob yo'q.

50. Qanday dori vositasi dastlabki nazoratdan o'tkaziladi?

- A) seriyalab ishlab chiqarilayotgan dori vositasi
- V) seriyalab ishlab chiqarish uchun mo'ljallanayotgan dori vositasi
- S) yangi texnologiya bo'yicha ishlab chiqarilayotgan dori vositalari
- D) yangi dori shaklida taklif etilayotgan dori moddasi

Farmatsiyadan testlar to'plami

I-VARIANT

1. Bitta poroshokning ogirlikini aniklang?

Oling: Atropin sulfat 0,0002

Kand poroshogi 0,15

Aralashtiring, poroshok xosil bulsin.

Shunday dozadan №6 ta bering.

Belgilang. 1 por. 3 maxal

ichilsin.

A.0,15

B.0,02

C.0,18

D.0,17

2. Kuyida keltirilgan retseptda triturat ishlatiladimi? Oling: Platifillin

gidrotartrat 0,001

Papaverin gidroxlorid 0,01 Aralashtiring, poroshok xosil bulsin.

Shunday dozadan №10 ta bering.

Belgilang. 1 por. 2 maxal ichilsin.

Tugri javobni aniklang:

A.1:10

B.1:100

C.1:20

D.1:15

3. Kuyida keltirilgan retseptda kand poroshogining mikdorini aniklang?

Oling: Skopolamin gidrobromid 0,0001

Kand poroshogi 0,2

Aralashtiring, poroshok xosil bulsin.

Shunday dozadan №10 ta bering.

A.1,9

B.2,0

C.2,1

D.1,8

4. Kuyida keltirilgan moddalardan kaysi biri buyevchi modda xisoblanadi?

A.akrixin

B.streptotsid

C.sulgin

D.benzonaftol

5. Benzonaftol kaday modda xisoblanadi?

A.gidrofil - buyevchi

B.kuchli ta'sir etuvchi

C.kiyinmaydalanuvchi

6. Talk kaday modda xisoblanadi?

A.tuzguvchi

B.gidrofob

C.buyovchi

D.kiyinmaydalanuvchi

7. 10 gr kand poroshogiga necha tomchi anis moyi kushiladi?

A.5 tomchi

B.7 tomchi

C.2 tomchi

D.4 tomchi

8. Umumiy poroshokning ogirligini aniklang?

Oling: Atropin sulfat 0,0002

Platifillin gidrotartrat 0,001

Papaverin gidrokslorid 0,01

Kand poroshogi 0,2

Aralashtiring, poroshok xosil bulsin.

Shunday dozadan №6 ta

bering.

A.1,44

B.1,21

C.1,25

D.1,27

9. Triturat tayerlanganda indifferent modda sifatida nima olinadi?

A.sut kandi

B.fruktoza

C.glyukoza

D.kand poroshogi

10. Trituratlar necha kunga muljallab tayerlanadi?

A.30 kun

B.10 kun

C.7 kun

D.15 kun

11. Trituratlar kaday nisbatlarda tayerlanadi?

A.1:100; 1:10

B.1:2

C.1:5

D.1:100; 1:25

12. Bitta poroshokning ogirligini aniklang?

Oling: Belladonna ekstrakti 0,01

Anestezin 0,15

Aralashtiring, poroshok xosil bulsin.

Shunday dozadan №10 ta bering.

Belgilang. 1 por. 3 maxal ichilsin.

A.0,16

B.0,11

C.0,2

D.0,14

13. 1 gr kiyin maydalanuvchi modda bilan poroshok tayierlashda 90% etanoldan necha tomchi olinadi? -10 tomchi

A.7 tomchi

B.3 tomchi

C.20 tomchi

D.4 tomchi

14.Dorixonada tayyorlangan dorilar sifatini kim nazorat qilib turishi shart?

A. Mudir

B. Texnolog

C. Farmatsevt-analitik

D. Sotuvchi

15. Organoleptik nazoratda bolalarga tayyorlangan ichish uchun dorilarning nimasi albatta tekshiriladi?

A. Miqdori

B. Ta'mi

C. Chinligi

D. Rangi

15. San-Pinning birinchi bo'limi nima xaqida?

A.Dorixonaning joylashishi

B.Qurilish

C.Umumiy xolatlar

D.Qoidalar

16. Dorixona xodimlarini shaxsiy gigiyenasi va xonalarning tozaligi

SanPinning qaysi bo'limida aks etgan?

A. 5-bo'lim

B. 1-bo'lim

C. 4-bo'lim

D. 2-bo'lim

17. Assistentlar, analitiklar va qaysi xonalar bir-biriga yaqin joylashishi kerak?

A. Aseptik

B. Sotuv

C. Distilyatsiya

D. Ombor

18. Qaysi xonada farmatsevt xalat, qalpoq, tapochkalarni kiyib so'ng aseptik xonaga o'tadi?

A. Tambur

B. Koktoriy

C. Assistentlar

D. Analitik

19. Dorixonada blok xonalar nechta seksiyadan iborat?

A. 5

B. 4

C. 3

D. 2

20. Qaysi blok albatta ventilyatsiya bilan jixozlanishi shart?

A. Aseptik

B. Yuvish xonasi

C. Savdo zali

D. Analitik xona

21. Aseptik blok va distilyatsiya xonasida nima bo'lishi shart?

A. Avtoklav

B. Bakteriotsid nurlatgich

C. Doska

D. Stol

22. Dorixona xodimlari ishga qabul qilinishidan oldin qanday tekshiruvdan o'tishi shart?

A. Texnik

B. Intellektual

C. Attestatsiy

D. Tibbiy

23. Retseptsiz savdo bo'limi qayerda joylashgan bo'ladi?

A. Metodik xonada

B. Tortish xonasida

C. Retseptura xonasida

D.Kutish zalida

24. Retseptsiz savdo bo'limini kim boshqaradi?

- A.Farmatsevt- bo'lim mudiri
- B.Farmatsevt-mudir o'rinbosari
- C.Sanitar yuvuvchi
- D. O'rta ma'lumotli farmatsevt

25. OTC ga ta'rif bering...

- A.Retseptsiz sotiladigan DV lar
- B.Retsept bo'yicha sotiladigan DV lar
- C.Bepul beriladigan DV lar
- D.Imtiyozli beriladigan DV lar

26. O'zbekistonda retseptsiz dori vositalarini sotish hajmini kengayishiga olib kelgan omillarni ko'rsating...

- A. DV lar assortimentining ortishi
- B. Aholining bilim daraja va saviyasining o'sishi
- C. Sog'lom turmush tarziga intilish
- D. Barcha javoblar to'g'ri

27. OTC vositalarini tavsiya etishda farmatsevtning asosiy vazifalari qaysilar?

- A. OTC vositasi haqida to'liq ma'lumot berish
- B. Ma'lumot beruvchi yo'riqnoma mavjudligini tekshirish
- C. Ratsional ishlatish va saqlash sharoitlarini ko'rsatish
- D. Barcha javoblar to'g'ri

28.O'z-o'zini davolashda nimalarga rioya qilish kerak?

- A.OTC vositasining davlat reestrda mavjudligiga
- B.Assotimentning xilma-xilligiga
- C.O'ziga tashxis qo'ya olishlikka
- D.Barcha javoblar to'g'ri

29.OTC vositalari nimalarga asoslangan holda turkumlanadi?

- A.Barcha javoblar to'g'ri
- B.Shaxsiy sabab va afzalliklarga ko'ra
- C.Farmatsevt maslahatlariga ko'ra
- D.Do'stlar maslahatlariga ko'ra

30.OTS vositalarga umumiy talablar:

- A.Farmakoterapevtik
- B.Ma'lumot
- C.Iqtisodiy, informatsion
- D.Barcha javoblar to'g'ri

31.ATC turkumlanish tizimi nechta darajaga ega?

- A.5 ta
- B. 4 ta
- C.3 ta
- D.2 ta

32.ATC kodi qaysi dori vositalarga berilmaydi?

- A.Diuretiklarga
- B.Substansiyalarga
- C.Yordamchi vositalarga va xalq tabobati vositalariga
- D.Xamma javoblar to‘g‘ri

33.Pushti rangdagi maxsus retseptura blankalariga qanday dori vositalari retsepti yoziladi?

- A.Giyohvand dori vositalari
- B.Zaxarli ta‘sir etuvchi dorilar
- C.Ambulatoriya sharoitida davolanishga muhtoj bo‘lgan bemorlar uchun retsept
- D.Barcha javoblar to‘g‘ri

34.Retsept tarkibida zaxarli, giyohvand, psixotrop moddalar va prekursorlar bo‘lsa bunday dorilar retsepti nima qilinadi?

- A.Dorixonada qoladi
- B.Bemorga signatura beriladi
- C.Bemorlarga bepul dori vositasi beriladi
- D.Birinchi va ikkinchi javoblar to‘g‘ri

35.Omborxonadagi temir shkafda va seyflarda qanday dori vositalar saqlanadi?

- A.Giyohvand, zaxarli va psixotrop moddalar
- B.Giyohvand, psixotrop, prekursorlar, etil spirti
- C.Psixotrop va prekursorlar
- D.Prekursorlar

36.Giyohvandlik dori vositalarga berilgan talabnomada qanday ma‘lumotlar bo‘lishi kerak?

- A.Tashkilot rekviziti, dumaloq muxr, imzo, dori vositalarini lotin tilida yozish kerak
- B.Dori vositalari lotin tilida yoziladi, muxr, imzo
- C.Tashkilotning dumaloq muxri, imzo, shtamp
- D.Shtamp, muxr, imzo

37.Agar retseptda zaxarli giyohvand va boshqa ingredientlar qo‘shilmasidagi kuchli ta‘sir qiluvchi vositalar yozib berilgan bo‘lsa ularni tayyorlangan dori tarkibiga kiritiladimi?

- A.Kiritilmaydi alohida beriladi
- B.Kiritilmay alohida berish taqiqlanadi

C.Kiritilmaydi va qo‘shimcha dori vositalari yoziladi

D.Barcha javob to‘g‘ri

38.Giyohvand vositasining, psixotop va zaxarli moddalarining nomlari retseptning qaysi qismida yoziladi?

A.Oxirida

B.O‘rtasida

C.2 so‘z boshida

D.Boshida

39.Tibbiyotda va ilmiy maqsadlarda ishlatiladigan giyohvand dori preparatlarini ko‘rsating

A.Promedol, kokain

B.Ampitsilin

C.Siprolet

D.To‘g‘ri javob berilmagan

40.Narkotik dori vositalarini ishlatish me‘yorlari

A.1000 ta aholi uchun gr larda

B.100 ta aholi uchun gr larda

C.10 ta aholi uchun gr larda

D.1 ta aholi uchun gr larda

41.Cheklangan chakana narhlarda sotiladigan dori preparatlarini ko‘rsating

A.Aspirin, analgin

B.Nitroglitsirin, valerianka

C.Ammiak eritmasi, papaverin

D.Barcha javoblar tog‘ri

42.SSV ligiga qanday faoliyat turlarini litsenziyalash yuklatilgan

A.Tibbiy faoliyat

B.Farmasevtik faoliyati

C.Giyohvandlik vositalari, psixotrop moddalar va prekursorlarning aylanmasi bilan bog‘liq faoliyat

D.Hamma javoblar to‘g‘ri

43.Shifoxona dorixonasining ishlash vaqti kim tomonidan belgilanadi?

A.Aholi tomonidan

B.Bo‘limlar boshliqlari tomonidan

C.Dorixonaning o‘zi belgilaydi

D.DPM bosh vrachi tomonidan

44.DPMLarning ixtisosi va tuzilishiga ko‘ra shifoxona dorixonalarining tasnifi qanday?

A.Umumiy turdagi shifoxonalarning dorixonalari, ixtisoslashtirilgan va ruhiy asab kasalliklari shifoxonasi dorixonalari, maxsus klinik shifoxonalari dorixonalari.

B.Xususiyl dorixona

C.Jamoa dorixonlari

D.Aksiyadorlik dorixonalari

45.Shifoxona dorixonasining bevosita rahbarligi kim tomonidan amalga oshiriladi?

A.O'rta ma'lumotli farmatsevt assistent

B.Oliy ma'lumotli farmatsevt

C.Farmatsevt-texnolog

D.DPM bosh vrachi

46.Shifoxona dorixonasida zaxarli dori vositalari qanday saqlanadi?

A.Qulflanadigan seyflarda

B. Assistentlar stolida

C.Mudirning stolida

D. Barcha javoblar to'g'ri

47.Shifoxona dorixonasidagi narkotik dori vositalari qanday saqlanadi?

A.Yogochdan yasalgan qulflanadigan shkaflarda

B.Faqat temir shkaflarda qulflanib saqlanadi

C.Assistentlar stolida

D.Farmatsevt-texnolog stolida

48.Zaxarli doriga berilgan yuk xati talabnomalar shifoxonada qancha vaqt saqlanadi?

A.4 yil

B.1 yil

C.3 yil

D.5 yil

49.Narkotik dori vositalariga yozilgan talabnomalar necha yil davomida saqlanadi?

A.5 yil

B.3 yil

C.1 yil

D.2 yil

50.DPM dorixonasi aholiga xizmat ko'rsatadigan dorixonadan qaysi jixati bilan farqlanadi?

A.Kutish zali

B.Retseptura xonasi

C.Savdo zali bo'lmasligi bilan

D.Ekspeditsiya xonasi bo'lmashligi bilan

II-variant

1.Shifoxona dorixonalarida qanday xonalar mavjud?

- A.Ishlab chiqarish xonasi, saqlash xonalari, ma'muriy va xizmatchilar xonalari, maishiy xo'jalik xonasi
- B.Saqlash xonalari
- C.Maishiy xo'jalik xonasi
- D.Savdo zali

2.Sog'liqni saqlash muassasalarida sarflangan narkotik dori vositalarining bo'sh ampulalarni qanday xujjat asosida xisobdan chiqariladi?

- A.Bosh shifokorga berilgan bo'shagan ampulalar soni qayd etilgan dalolatnoma asosida
- B.Sarflangan dori vositasining qaydnomasi
- C.Bosh shifokor muoviniga berilgan xujjat
- D.Hamma javoblar to'g'ri

3.O'z vaqtida DPM bo'limlarini dori vositasi va tibbiyot tovarlari bilan ta'minlash kimning zimmasida?

- A.Sog'liqni saqlash vazirligining
- B.DPM dorixonasining mudiri
- C.Dorixona assistenti
- D.Har bir bo'lim boshlig'ining

4.Shifoxona dorixonasining ishlab chiqarish xonalariga qaysi xonalar kiradi?

- A.Talabnomalarni qabul qilish, assistentlar xonalari
- B.Muzlatuvchi kameralar xonasi
- C.Mudirning xonasi
- D.Buxgalteriya xonasi

5.DPM dorixonasining asosiy vazifalari qanday?

- A.DPM bo'limlaridan dori vositalari va tibbiyot buyumlari uchun talabnomalar qabul qilib olish, ular asosida dori vositalari tayyorlash, sifatini tekshirib, tegishli bo'limlarga tarqatish va boshqa ishlar bilan shug'ullanish.
- B.Aholini dori vositalari bilan ta'minlash.
- C.Ambulator bemorlarni dori vositalari bilan ta'minlash.
- D.Sanatoriylarni dori vositalari bilan ta'minlash.

6.Dorixona mudirining vazifalari qanday?

- A.Talabnomalarni qabul qilib olib, ular asosida dori vositalarini tayyorlash, sifatini nazorat qilib, tarqatishni tashkil etish, dorixonada sanitariya tartibi

qoidalariga rioya qilish, tasdiqlangan shakllarda o'z vaqtida xisobotlar tuzib topshirish.

B.Xujjatlarni rasmiylashtirish

C.Dori vositalarini saqlash

D.Xodimlar ishini taqsimlash

7.DPM dorixonalarida qanday xonalar mavjud?

A.Ishlab chiqarish, tovarlarni saqlash, maishiy xo'jalik, ma'muriy va xizmatchilar xonalari

B.Tovarlarni qabul qilish xonasi

C.Assistentlar xonasi

D.Yuvish xonasi

8.DPM dorixonalarida sanitar yuvuvchi lavozimi qaysi lavozimdagi shaxslarning umumiy sonidan kelib chiqadi?

A.Farmatsevt-texnolog va farmatsevtlarning umumiy sonidan

B.Farmatsevt- texnologlarning umumiy sonidan

C.Farmatsevtlarning umumiy sonidan

D.Qadoqlovchilarning umumiy sonidan

9.DPM dorixonasida qanday xisob-kitob xujjatlari bo'lishi kerak?

A.Dorixonaga keltirilgan tovarlarni schot-fakturasini qayd etish daftari, talabnomalar, qiymati aniqlangan talabnomalarni qayd etish daftari va boshqa xujjatlar, xisobotlar

B.Buyurtma

C.Yuk xati

D.Xisobot

10.Shifoxona dorixonalari qaysi muddatda inventarizatsiya qilinadi?

A.Har yili 1 marta

B.Yilda 3 marta

C.Oyda 1 marta

D.Chorakda 2 marta

11.DPM dorixonasi xujjatlarining saqlanishiga kim javobgar?

A.Farmatsevt-texnolog

B.Farmatsevt-assistent

C.Farmatsevt

D.Dorixona mudiri

12.Qaysi dorixonalarda sanitar-yuvuvchi lavozimi farmasevt-texnolog va farmatsevtlarning umumiy sonidan kelib chiqadi?

A.Aksiyadorlik dorixonalarida

B.Xususiylar dorixonalarida

C.Davlat tasarrufidagi dorixonalarida

D.Shifoxonalararo dorixonalarda

13.Iste'moli cheklangan dori vositalariga bo'lgan ehtiyoj qaysi formula bilan ifodalaniladi?

A. $E=B \cdot C$;

B. $E=D \cdot C$;

C. $E=D \cdot B$;

D. $E=M/1000$

14 dorixona sistemasida bo'lishi kerak bo'lgan dori vositalari miqdoridir.

A.Talab;

B.Iste'mol;

C.Daromad;

D.Taklif

15.Ta'sir doirasi keng bo'lgan dori vositalari...

A.Og'riq qoldiruvchi, isitma tushuruvchi;

B.Sil kasalligida ishlatiladigan dori vositalari;

C.Qand kasalligida ishlatiladigan dori vositalari;

D.Giyohvand dori vositalari .

16.Maxsus ta'sirga ega bo'lgan kasalliklarni davolashda ishlatiladigan aloxida guruhlar uchun qaysi formuladan foydalaniladi?

A. $E=M/1000$;

B. $E=D \cdot K \cdot B$;

C. $E=K \cdot B \cdot D$;

D. $M=E/1000$.

17.Iste'moli cheklangan dori vositasi bu.....?

A.Og'riq qoldiruvchi;

B.Isitma tushuruvchi;

C.Giyoxvand dori vositalari, etil spirti;

D.Qandli diabet

18. Dori vositalarga bo'lgan ehtiyoj:

A. Bu aholini va davolash-profilaktika muassasalarini dori vositalari va tibbiyot buyumlarini sotib olish imkoniyatini aks ettirish va ularga talabni o'z vaqtida qondirishning haqiqiy imkoniyatidir.

B.Iste'mol tushunchasi

C.Dori vositalari bilan ta'minlash

D.Tibbiyot maxsulotlarini sifatini tekshirish

19.Dori vositalari ehtiyojini aniqlashda ular iste'moliga ta'sir etuvchi omillar:

- A. mamlakatimizning iqtisodiy o_ishini;
- B. aholi sonini o_ishini va uning moddiy farovonligini yaxshilashini;
- C. davolash-profilaktika va dorixonalarini va ulardagi bo_lgantibbiyot va dorixona xodimlari sonini ko_payib borishini;
- D. xamma javob to_g_ri

20. Ehtiyojlar bir necha turdagi omillarga qaratilgan bo_lishi mumkin:

- A. Fiziologik (ovqatga, kiyimga, uy-joylarga); -
- B. Sotsial (u yoki bu sotsial guruhga mansub bo_lish);
- C. Intelektual (bilimga, hissiyotga, erkin fikrga va boshqa).
- D. xamma javoblar to_g_ri

21. Taklif bu:

- A. Iste'molchilarning talabnomalari asosida (tibbiyot) tovarlarni ta'minotchilar tomonidan berilgan haqiqiy hajmi.
- B. Ehtiyojni bir qismi bo_lib, sotib olish xususiyati bilan mustahkamlanadi
- C. Talabning bir qismi
- D. Xamma javob to_g_ri

22. Dori vositalarga bo'lgan talab turlari:

- A. Qondirilgan
- B. Qondirilmagan
- C. Shakllanayotgan
- D. Xamma javoblar to'g'ri

23. Farmasevtik logistika qanday faoliyat xisoblanadi?

- A. Farmasevtik tovarlarni oqimini boshqaradigan va iste'molchiga yetkazib beruvchi faoliyat;
- B. Tovar ishlab chiqarish jarayonidan iste'molchiga yetib kelishidagi faoliyat;
- C. Xom ashyo olishdan boshlab tayyot maxsulot jarayonigacha ketgan jarayondagi faoliyat;
- D. To'g'ri javob yo'q

24. Ulgurji savdo tizimida distributsiyaning vazifasi nimalardan iborat?

- A. Tovarni iste'molchidan sotib olib bozorga olib chiqish
- B. Tovarni ulgurji sotib olib, ulgurji omborga olib kelish va bozorga olib chiqish
- C. Chakana savdo omborxonasidan olib, ulgurji savdoga olib chiqish
- D. Chakana savdodan bozorga olib chiqish

25. Omborxonada moddiy javobgar shaxs kimlardan iborat?

- A. Omborxona mudiri,
- B. Omborxona mudiri, mudirning o'rinbosari va bo'lim boshliqlari
- C. Bo'lim boshliqlari, mudir o'rinbosari
- D. Mudir o'rinbosari, miqdoriy xisobda turuvchi dori vositalar bo'lim boshliqlari

26. Logistik faoliyatning asosiy vazifalari nimadan iborat?

- A.Yuklarni taqsimlash, iste'molchiga yetkazib berish
- B.Iste'molchiga yuklarni yetkazib berish
- C.Yukni ortish, tushirish, yetkazib berish
- D.Taqsimlash, ortish, sifatli xizmat ko'rsatish

27.Dorixona omboriga dori vositalarini qaysi bo'lim orqali kirim qilinadi?

- A.Qabul qilish bo'limi
- B.Ekspeditsiya bo'limi
- C.ASU bo'limi
- D.Buxgalteriya bo'limi

28.Qabul qilish dalolatnomasida qanday ma'lumotlar bo'lishi kerak?

- A.Komissiya a'zolarining imzosi, tovar qabul qilingan sana, tovarning nomi, seriyasi, yaroqlilik muddati.
- B.Tovar qabul qilingan sana, imzo, muxr.
- C.Sana, seri yasi, raxbarning imzosi va muxri
- D.Sana, miqdori, yaroqlilik muddati, imzo, muxr

29.Omborxonada dori vositalarini saqlash sharoiti:

- A.Ozoda xonalarda maxsus taglik va stellajlarda 15 sm dan past bo'lmagan balandlikda
- B.Shkaflarda, polda, karton qutilarda
- C.Stelajda, karton qutilarda
- D.Yerto'lada, maxsus tagliklarda

30.Dorixona omborxonasiga muvofiqlik sertifikatini bo'lmagan dori vositalarini kirim qilinadimi?

- A.Kirim qilinadi
- B.SSVdan ruxsat so'raladi .
- C.Bosh boshqarmadan ruxsat so'raladi.
- D.Kirim qilinmaydi va qaytarib yuboriladi.

31.Omborxonaning ish faoliyati qaysi me'yoriy xujjat asosida olib boriladi?

- A.SSVning 2002yil 16 dekabr 547-sonli buyrug'i
- B.SSVning 2002 yil 26 iyun 297-sonli buyrug'i
- C.SSVning 2001 yil 20 apreldagi 164-sonli buyrug'i
- D.SSVning 2001 yil 4 oktyabrdagi 444-sonli buyrug'i

32.Omborxonada prekursorlarni saqlash tartibi...

- A.Aloxida xonada, temir seyf va shkaftda qulflangan xolatda
- B.Boshqa turdagi dori vositalaridan aloxida xonada
- C.Tez alanga oluvchi dori vositalari bilan birga
- D.Stellajlarda

33.Ulgurji savdo omborxonasi maydoni necha kvadrat metr bo'lishi kerak?

- A.Umumiy maydon 184m² bo'lishi kerak .

- B.Umumiy maydon 130m² bo'lishi kerak
- C.Umumiy maydon 80m² bo'lishi kerak
- D.Umumiy maydon 34m² bo'lishi kerak

34.Omborxonada dezinfeksiyalovchi vositalarni saqlash tartibi...

- A.Aloxida xonada, plastmassa idishda saqlanadi
- B.Germetik yopiq idishlarda, salqin yorug'lik tushmaydigan joylarda saqlanadi
- C.Germetik yopiq idishlarda, salqin xonada saqlanadi
- D.Quyosh tushmaydigan salqin joylarda saqlanadi

35.Omborxonada giyohvand dori vositalarini saqlash tartibi?

- A.Seyf va temir eshiklarda, aloxida xonada, signalizatsiya o'rnatilgan xolda saqlanadi
- B.Seyf va shkaflarda
- C.Qorong'i xonada, xavo almashadigan xonada, stellajlarda saqlanadi
- D.Temir eshik o'rnatilgan va stellaj ustida saqlanadi

36.Omborxonada psixotrop dori vositalarini saqlash tartibi...

- A.Aloxida xonada boshqa dori vositalar bilan birga
- B.Qulflanadigan temir shkaflar va seyflarda, aloxida xonada
- C.Tez alanga oluvchi dori vositalar bilan birga saqlanadi
- D.Qog'oz qutilarda, stellajlarda, xavosi almashadigan xonada saqlanadi

37.Omborxona mudiri lavozimiga qanday ma'lumotga ega bo'lgan mutaxassislar tayinlanadi?

- A.Oliy ma'lumotli farmatsevt
- B.O'rta ma'lumotli farmatsevt
- C.Oliy tibbiy ma'lumotli
- D.O'rta maxsus tibbiy ma'lumotli

38.Logistik kanal deganda nimani tushunasiz?

- A.Yuk yetkazib beruvchi, iste'molchi, tashuvchi, vositachi, sug'urtachilardan iborat qisman tartibga solingan ko'plik
- B.Yuk yetkazib beruvchi, vositachi, sug'urtachi
- C.Yuk yetkazib beruvchi, vositachi, sug'urtachi, tashuvchi
- D.Vositachi, yuk yetkazuvchi, iste'molchi va sug'urtachilardan iborat ko'plik

39.Logistik zanjir qanday birlashtiriladi?

- A.Ishlab chiqaruvchi, vositachi tashuvchi
- B.Vositachi, tashuvchi
- C.Ishlab chiqaruvchi, vositachi va iste'molchi
- D.Vositachi, tashuvchi, iste'molchi

40. Logistik tizimning iste'molchilarga xizmat ko'rsatish sifatining eng asosiy ko'rsatkichlari...

- A. Buyurtmani qabul qilishdan to uni bajarguncha o'tgan vaqt
- B. Talab bo'yicha yetkazib berish imkoniyatining mavjudligi va ishonchliligi
- C. Zaxiralarning mavjudligi, ta'minotning bir maromdaligi, buyurtmalarning bajarilishini to'raligi va tushunarliiligi, buyurtmaning joylashtirilishini qulayligi
- D. Baxolarning ob'ektivligi va xizmat ko'rsatish baxolari xaqidagi axborotlarning doimiyligi

41. Dorixonaning zaxira bo'limining asosiy vazifalari:

- A. Dorixona ta'minotchilaridan keltirilgan dori vositalari va boshqa tibbiyot tovarlarini qabul qilib olish, ularni boshqa bo'limlarga tarqatish, laboratoriya, qadoqlash ishlarini bajarish
- B. Tovarlarni qabul qilib olish
- C. Dori vositalari sifatini nazorat qilish
- D. Tovarlarni tarqatish

42. Dorixonaning zaxira bo'limidagi farmatsevtning burchlari nimadan iborat?

- A. Konsentrlangan eritmalarini, yarimfabrikatlar, dorixonada tez-tez uchrab turadigan retseptlar bo'yicha oldindan dori vositalari tayyorlash, qadoqlangan mahsulotlarni qabul qilish, tovarlarni saqlash xonalarida to'g'ri saqlanishini ta'minlash va xokazo.
- B. Xisobot ishlarini olib borish
- C. Dori vositalarini qadoqlash
- D. Tovarlarni tarqatish

43. Qadoqlovchilarning vazifalari.

- A. Dori vositalarini qadoqlash, tovarlarni qabul qilishda, ularni bo'limlarga tarqatishda qatnashish, tarozilardan va boshqa asboblardan to'g'ri foydalanish va xokazo.
- B. Tovarlarni qabul qilish
- C. Tovarlarni tarqatish
- D. Dori vositalari sifatini tekshirish

44. Zahira bo'limidagi bajarilgan ishlar qaysi daftarda qayd etiladi?

- A. Laboratoriya va qadoqlash ishlarini xisobga olish daftarida
- B. Qabul qilish dalolatnomasi" da
- C. Yuk xati" da
- D. Talabnoma" da

45. Qaysi daftarda dori tayyorlashda ishlatilgan xom ashyo va tayyor mahsulotlarning narxlari orasidagi farqlar aks ettiriladi?

- A. Qabul qilish dalolatnomasi" da
- B. Laboratoriya va qadoqlash ishlarini xisobga olish daftari"da
- C. Yuk xati" da
- D. Talabnoma" da

46. Talabnomada asosan qanday ma'lumotlar keltirilgan bo'ladi?

- A. Dori vositalari nomi, o'lchov birligi, talab qilingan va berilgan miqdori
- B. Retseptlar to'grisidagi ma'lumot
- C. Shifokorlarga axborot
- D. Yuqori tashkilotlarning nomi

47. Yuk xatida asosan qanday ma'lumotlar keltirilgan bo'ladi?

- A. Dori vositasining shifri, seriyasi, yaroqlilik muddati, omborxona narxi va boshqalar
- B. Retseptning nomeri
- C. Talabnomaning nomeri
- D. Sana

48. Qabul qilish dalolatnomasida qanday ma'lumotlar bo'lishi shart?

- A. Dori vositasining saqlash muddati, o'lchov birligi, omborxona, sotish, baza narxlari
- B. Dori vositasining tarkibi
- C. Dori vositasining ishlatilishi
- D. Dori vositasining xossasi

49. Qaysi xujjatga asosan zaxira bo'limidan dori vositalari dorixonaning boshqa bo'limlari va shaxobchalariga tarqatiladi?

- A. Laboratoriya qadoqlash ishlarini xisobga olish daftariga asosan
- B. Qabul qilish dalolatnomasiga asosan
- C. Yuk xatiga asosan
- D. Talabnoma yuk xatiga asosan

50. Talabnomaning birinchi nusxasi qaysi xujjatga ilova qilinadi?

- A. Tovarlar xisobotiga
- B. Qabul qilish dalolatnomasiga
- C. Laboratoriya va qadoqlash ishlarini xisobga olish daftariga
- D. Talabnoma yuk xatiga

III-variant

1. Dorixonada qabul qilingan, sarflangan zaxarli, narkotik, kamyob dori vositalar va etil spirtining xisobi qaysi xujjatda olib boriladi?

- A. Zaxarli, narkotik, kamyob dori vositalari va etil spirtini xisobga olish daftarida"
- B. Qabul qilish dalolatnomasida
- C. Talabnomada
- D. Yuk xati talabnomada

2. Dorixonada qabul qilingan sarflangan zaxarli, narkotik, kamyob dori vositalar va etil spirtining xisobini kim olib boradi?

A. Bo‘lim mudiri yoki moddiy javobgar shaxs

B. Qadoqlovchi

C. Sanitar yuvuvchi

3. Dorixonada tayyorlangan dorilar sifatini kim nazorat qilib turishi shart?

A. Mudir

B. Texnolog

C. Farmatsevt-analitik

D. Sotuvchi

4. Organoleptik nazoratda bolalarga tayyorlangan ichish uchun dorilarning nimasi albatta tekshiriladi?

A. Miqdori

B. Ta‘mi

C. Chinligi

D. Rangi

5. Og‘zaki nazoratni kim amalga oshiradi?

A. Farmatsevt-texnolog

B. Analitik

C. Mudir

D. Sotuvchi

6. Dorixona xodimlarini shaxsiy gigiyenasi va xonalarning tozaligi SanPinning qaysi bo‘limida aks etgan?

A. 5-bo‘lim

B. 1-bo‘lim

C. 4-bo‘lim

D. 2-bo‘lim

7. Assistentlar, analitiklar va qaysi xonalar bir-biriga yaqin joylashishi kerak?

A. Aseptik

B. Sotuv

C. Distilyatsiya

D. Ombor

8. Qaysi xonada farmatsevt xalat, qalpoq, tapochkalarni kiyib so‘ng aseptik xonaga o‘tadi?

A. Tambur

B. Koktoriy

C. Assistentlar

D. Analitik

9. Dorixonada blok xonalar nechta seksiyadan iborat?

A. 5

B. 4

C. 3

D. 2

10. Qaysi blok albatta ventilyatsiya bilan jixozlanishi shart?

- A. Aseptik
- B. Yuvish xonasi
- C. Savdo zali
- D. Analitik xona

11. Aseptik blok va distelyatsiya xonasida nima bo'lishi shart?

- A. Avtoklav
- B. Bakteriotsid nurlatgich
- C. Doska
- D. Stol

12. Dorixona xodimlari ishga qabul qilinishidan oldin qanday tekshiruvdan o'tishi shart?

- A. Texnik
- B. Intellektual
- C. Attestatsiya
- D. Tibbiy

13. Retseptsiz savdo bo'limi qayerda joylashgan bo'ladi?

- A. Metodik xonada
- B. Tortish xonasida
- C. Retseptura xonasida
- D. Kutish zalida

14. Retseptsiz savdo bo'limini kim boshqaradi?

- A. Farmatsevt- bo'lim mudiri
- B. Farmatsevt-mudir o'rinbosari
- C. Sanitar yuvuvchi
- D. O'rta ma'lumotli farmatsevt

15. OTC ga ta'rif bering...

- A. Retseptsiz sotiladigan DV lar
- B. Retsept bo'yicha sotiladigan DV lar
- C. Bepul beriladigan DV lar
- D. Imtiyozli beriladigan DV lar

16. O'zbekistonda retseptsiz dori vositalarini sotish hajmini kengayishiga olib kelgan omillarni ko'rsating...

- A. DV lar assortimentining ortishi
- B. Aholining bilim daraja va saviyasining o'sishi
- C. Sog'lom turmush tarziga intilish
- D. Barcha javoblar to'g'ri

17. OTC vositalarini tavsiya etishda farmatsevtning asosiy vazifalari qaysilar?

- A. OTC vositasi haqida to'liq ma'lumot berish
- B. Ma'lumot beruvchi yo'riqnoma mavjudligini tekshirish
- C. Ratsional ishlatish va saqlash sharoitlarini ko'rsatish
- D. Barcha javoblar to'g'ri

18.O'z-o'zini davolashda nimalarga rioya qilish kerak?

- A.OTC vositasining davlat reestrda mavjudligiga
- B.Assotimentning xilma-xilligiga
- C.O'ziga tashxis qo'ya olishlikka
- D.Barcha javoblar to'g'ri

19.OTC vositalari nimalarga asoslangan holda turkumlanadi?

- A.Barcha javoblar to'g'ri
- B.Shaxsiy sabab va afzalliklarga ko'ra
- C.Farmatsevt maslahatlariga ko'ra
- D.Do'stlar maslahatlariga ko'ra

20.OTS vositalarga umumiy talablar:

- A.Farmakoterapevtik
- B.Ma'lumot
- C.Iqtisodiy, informatsion
- D.Barcha javoblar to'g'ri

21.ATC turkumlanish tizimi nechta darajaga ega?

- A.5 ta
- B. 4 ta
- C.3 ta
- D.2 ta

22.ATC kodi qaysi dori vositalarga berilmaydi?

- A.Diuretiklarga
- B.Substansiyalarga
- C.Yordamchi vositalarga va xalq tabobati vositalariga
- D.Xamma javoblar to'g'ri

22. Pushti rangdagi maxsus retseptura blankalariga qanday dori vositalari retsepti yoziladi?

- A.Giyohvand dori vositalari
- B.Zaxarli ta'sir etuvchi dorilar
- C.Ambulatoriya sharoitida davolanishga muhtoj bo'lgan bemorlar uchun retsept
- D.Barcha javoblar to'g'ri

23.Retsept tarkibida zaxarli, giyohvand, psixotrop moddalar va prekursorlar bo'lsa bunday dorilar retsepti nima qilinadi?

- A.Dorixonada qoladi
- B.Bemorga signatura beriladi

C.Bemorlarga bepul dori vositasi beriladi

D.Birinchi va ikkinchi javoblar to'g'ri

24.Omborxonadagi temir shkafda va seyflarda qanday dori vositalar saqlanadi?

A.Giyohvand, zaxarli va psixotrop moddalar

B.Giyohvand, psixotrop, prekursorlar, etil spirti

C.Psixotrop va prekursorlar

D.Prekursorlar

25.Giyohvandlik dori vositalarga berilgan talabnomada qanday ma'lumotlar bo'lishi kerak?

A.Tashkilot rekviziti, dumaloq muxr, imzo, dori vositalarini lotin tilida yozish kerak

B.Dori vositalari lotin tilida yoziladi, muxr, imzo

C.Tashkilotning dumaloq muxri, imzo, shtamp

D.Shtamp, muxr, imzo

26.Agar retseptda zaxarli giyohvand va boshqa ingridientlar qo'shilmasidagi kuchli ta'sir qiluvchi vositalar yozib berilgan bo'lsa ularni tayyorlangan dori tarkibiga kiritiladimi?

A.Kiritilmaydi alohida beriladi

B.Kiritilmay alohida berish taqiqlanadi

C.Kiritilmaydi va qo'shimcha dori vositalari yoziladi

D.Barcha javob to'g'ri

27.Giyohvand vositasining, psixotop va zaxarli moddalarining nomlari retseptning qaysi qismida yoziladi?

A.Oxirida

B.O'rtasida

C.2 so'z boshida

D.Boshida

28.Tibbiyotda va ilmiy maqsadlarda ishlatiladigan giyohvand dori preparatlarini ko'sating

A.Promedol, kokain

B.Ampitsilin

C.Siprolet

D.To'g'ri javob berilmagan

29.Narkotik dori vositalarini ishlatish me'yorlari

A.1000 ta aholi uchun gr larda

B.100 ta aholi uchun gr larda

C.10 ta aholi uchun gr larda

D.1 ta aholi uchun gr larda

30.Cheklangan chakana narhlarda sotiladigan dori preparatlarini ko'rsating

- A.Aspirin, analgin
- B.Nitroglitsirin, valerianka
- C.Ammiak eritmasi, papaverin
- D.Barcha javoblar tog'ri

31.SSV ligiga qanday faoliyat turlarini litsenziyalash yuklatilgan

- A.Tibbiy faoliyat
- B.Farmasevtik faoliyati
- C.Giyohvandlik vositalari, psixotrop moddalar va prekursorlarning aylanmasi bilan bog'liq faoliyat

32.Shifoxona dorixonasining ishlash vaqti kim tomonidan belgilanadi?

- A.Aholi tomonidan
- B.Bo'limlar boshliqlari tomonidan
- C.Dorixonaning o'zi belgilaydi
- D.DPM bosh vrachi tomonidan

33.DPMlarning ixtisosi va tuzilishiga ko'ra shifoxona dorixonalarining tasnifi qanday?

- A.Umumiy turdagi shifoxonalarning dorixonalari, ixtisoslashtirilgan va ruhiy asab kasalliklari shifoxonasi dorixonalari, maxsus klinik shifoxonalari dorixonalari.
- B.Xususiylar dorixona
- C.Jamoa dorixonlari
- D.Aksiyadorlik dorixonalari

34.Shifoxona dorixonasining bevosita rahbarligi kim tomonidan amalga oshiriladi?

- A.O'rta ma'lumotli farmatsevt assistent
- B.Oliy ma'lumotli farmatsevt
- C.Farmatsevt-texnolog
- D.DPM bosh vrachi

35.Shifoxona dorixonasida zaxarli dori vositalari qanday saqlanadi?

- A.Qulflanadigan seyflarda
- B. Assistentlar stolida
- C.Mudirning stolida
- D. Barcha javoblar to'g'ri

36.Shifoxona dorixonasidagi narkotik dori vositalari qanday saqlanadi?

- A.Yogochdan yasalgan qulflanadigan shkaflarda
- B.Faqat temir shkaflarda qulflanib saqlanadi
- C.Assistentlar stolida
- D.Farmatsevt-texnolog stolida

37.Zaxarli doriga berilgan yuk xati talabnomalar shifoxonada qancha vaqt saqlanadi?

- A.4 yil
- B.1 yil
- C.3 yil
- D.5 yil

38.Narkotik dori vositalariga yozilgan talabnomalar necha yil davomida saqlanadi?

- A.5 yil
- B.3 yil
- C.1 yil
- 143
- D.2 yil

39.DPM dorixonasi aholiga xizmat ko'rsatadigan dorixonadan qaysi jixati bilan farqlanadi?

- A.Kutish zali
- B.Retseptura xonasi
- C.Savdo zali bo'lmasligi bilan
- D.Ekspeditsiya xonasi bo'lmasligi bilan

40.Shifoxona dorixonalarida qanday xonalar mavjud?

- A.Ishlab chiqarish xonasi, saqlash xonalari, ma'muriy va xizmatchilar xonalari, maishiy xo'jalik xonasi
- B.Saqlash xonalari
- C.Maishiy xo'jalik xonasi
- D.Savdo zali

41.Sog'liqni saqlash muassasalarida sarflangan narkotik dori vositalarining bo'sh ampulalarni qanday xujjat asosida xisobdan chiqariladi?

- A.Bosh shifokorga berilgan bo'shagan ampulalar soni qayd etilgan dalolatnoma asosida
- B.Sarflangan dori vositasining qaydnomasi
- C.Bosh shifokor muovini ga berilgan xujjat
- D.Hamma javoblar to'g'ri

42.O'z vaqtida DPM bo'limlarini dori vositasi va tibbiyot tovarlari bilan ta'minlash kimning zimmasida?

- A.Sog'liqni saqlash vazirligining
- B.DPM dorixonasining mudiri
- C.Dorixona assistenti
- D.Har bir bo'lim boshlig'ining

43.Shifoxona dorixonasining ishlab chiqarish xonalariga qaysi xonalar kiradi?

- A.Talabnomalarni qabul qilish, assistentlar xonalari
- B.Muzlatuvchi kameralar xonasi
- C.Mudirning xonasi
- D.Buxgalteriya xonasi

44.DPM dorixonasining asosiy vazifalari qanday?

- A.DPM bo‘limlaridan dori vositalari va tibbiyot buyumlari uchun talabnomalar qabul qilib olish, ular asosida dori vositalari tayyorlash, sifatini tekshirib, tegishli bo‘limlarga tarqatish va boshqa ishlar bilan shug‘ullanish.
- B.Aholini dori vositalari bilan ta‘minlash.
- C.Ambulator bemorlarni dori vositalari bilan ta‘minlash.
- D.Sanatoriylarni dori vositalari bilan ta‘minlash.

45.Dorixona mudirining vazifalari qanday?

- A.Talabnomalarni qabul qilib olib, ular asosida dori vositalarini tayyorlash, sifatini nazorat qilib, tarqatishni tashkil etish, dorixonada sanitariya tartibi qoidalariga rioya qilish, tasdiqlangan shakllarda o‘z vaqtida xisobotlar tuzib topshirish.
- B.Xujjatlarni rasmiylashtirish
- C.Dori vositalarini saqlash
- D.Xodimlar ishini taqsimlash

46.DPM dorixonalarida qanday xonalar mavjud?

- A.Ishlab chiqarish, tovarlarni saqlash, maishiy xo‘jalik, ma‘muriy va xizmatchilar xonalari
- B.Tovarlarni qabul qilish xonasi
- C.Assistentlar xonasi
- D.Yuvish xonasi

47.DPM dorixonalarida sanitar yuvuvchi lavozimi qaysi lavozimdagi shaxslarning umumiy sonidan kelib chiqadi?

- A.Farmatsevt-texnolog va farmatsevtlarning umumiy sonidan
- B.Farmatsevt- texnologlarning umumiy sonidan
- C.Farmatsevtlarning umumiy sonidan
- D.Qadoqlovchilarning umumiy sonidan

48.DPM dorixonasida qanday xisob-kitob xujjatlari bo‘lishi kerak?

- A.Dorixonaga keltirilgan tovarlarni schot-fakturasini qayd etish daftari, talabnomalar, qiymati aniqlangan talabnomalarni qayd etish daftari va boshqa xujjatlar, xisobotlar
- B.Buyurtma

C.Yuk xati

D.Xisobot

49.Shifoxona dorixonalari qaysi muddatda inventarizatsiya qilinadi?

A.Har yili 1 marta

B.Yilda 3 marta

C.Oyda 1 marta

D.Chorakda 2 marta

50.DPM dorixonasi xujjatlarining saqlanishiga kim javobgar?

A.Farmatsevt-texnolog

B.Farmatsevt-assistent

C.Farmatsevt

D.Dorixona mudiri

IV-variant

1.Qaysi dorixonalarda sanitar-yuvuvchi lavozimi farmasevt-texnolog va farmatsevtlarning umumiy sonidan kelib chiqadi?

A.Aksiyadorlik dorixonalarida

B.Xususiy dorixonalarida

C.Davlat tasarrufidagi dorixonalarida

D.Shifoxonalararo dorixonalarda

2.Farmasevtik logistika qanday faoliyat xisoblanadi?

A.Farmasevtik tovarlarni oqimini boshqaradigan va iste'molchiga yetkazib beruvchi faoliyat;

B.Tovar ishlab chiqarish jarayonidan iste'molchiga yetib kelishidagi faoliyat;

C.Xom ashyo olishdan boshlab tayyot maxsulot jarayonigacha ketgan jarayondagi faoliyat;

D.To'g'ri javob yo'q

3.Ulgurji savdo tizimida distributsiyaning vazifasi nimalardan iborat?

- A.Tovarni iste'molchidan sotib olib bozorga olib chiqish
- B.Tovarni ulgurji sotib olib, ulgurji omborga olib kelish va bozorga olib chiqish
- C.Chakana savdo omborxonasidan olib, ulgurji savdoga olib chiqish
- D.Chakana savdodan bozorga olib chiqish

4.Omborxonada moddiy javobgar shaxs kimlardan iborat?

- A.Omborxona mudiri,
- B.Omborxona mudiri, mudirning o'rinbosari va bo'lim boshliqlari
- C.Bo'lim boshliqlari, mudir o'rinbosari
- D.Mudir o'rinbosari, miqdoriy xisobda turuvchi dori vositalar bo'lim boshliqlari

5.Logistik faoliyatning asosiy vazifalari nimadan iborat?

- A.Yuklarni taqsimlash, iste'molchiga yetkazib berish
- B.Iste'molchiga yuklarni yetkazib berish
- C.Yukni ortish, tushirish, yetkazib berish
- D.Taqsimlash, ortish, sifatli xizmat ko'rsatish

6.Dorixona omboriga dori vositalarini qaysi bo'lim orqali kirim qilinadi?

- A.Qabul qilish bo'limi
- B.Ekspeditsiya bo'limi
- C.ASU bo'limi
- D.Buxgalteriya bo'limi

7.Qabul qilish dalolatnomasida qanday ma'lumotlar bo'lishi kerak?

- A.Komissiya a'zolarining imzosi, tovar qabul qilingan sana, tovarning nomi, seriyasi, yaroqlilik muddati.
- B.Tovar qabul qilingan sana, imzo, muxr.
- C.Sana, seri yasi, raxbarning imzosi va muxri
- D.Sana, miqdori, yaroqlilik muddati, imzo, muxr

8.Omborxonada dori vositalarini saqlash sharoiti:

- A.Ozoda xonalarda maxsus taglik va stellajlarda 15 sm dan past bo'lmagan balandlikda
- B.Shkaflarda, polda, karton qutilarda
- C.Stelajda, karton qutilarda
- D.Yerto'lada, maxsus tagliklarda

9.Dorixona omborxonasiga muvofiqlik sertifikatini bo'lmagan dori vositalarini kirim qilinadimi?

- A.Kirim qilinadi
- B.SSVdan ruxsat so'raladi .
- C.Bosh boshqarmadan ruxsat so'raladi.
- D.Kirim qilinmaydi va qaytarib yuboriladi.

10.Omborxonaning ish faoliyati qaysi me'yoriy xujjat asosida olib boriladi?

- A.SSVning 2002yil 16 dekabr 547-sonli buyrug'i

- B.SSVning 2002 yil 26 iyun 297-sonli buyrug‘i
- C.SSVning 2001 yil 20 apreldagi 164-sonli buyrug‘i
- D.SSVning 2001 yil 4 oktyabrdagi 444-sonli buyrug‘i

11.Omborxonada prekursorlarni saqlash tartibi...

- A.Aloxida xonada, temir seyf va shkafda qulflangan xolatda
- B.Boshqa turdagi dori vositalaridan aloxida xonada
- C.Tez alanga oluvchi dori vositalari bilan birga
- D.Stellajlarda

12.Ulgurji savdo omborxonasi maydoni necha kvadrat metr bo‘lishi kerak?

- A.Umumiy maydon 184m² bo‘lishi kerak .
- B.Umumiy maydon 130m² bo‘lishi kerak
- C.Umumiy maydon 80m² bo‘lishi kerak
- D.Umumiy maydon 34m² bo‘lishi kerak

13.Omborxonada dezinfeksiyalovchi vositalarni saqlash tartibi...

- A.Aloxida xonada, plastmassa idishda saqlanadi
- B.Germetik yopiq idishlarda, salqin yorug‘lik tushmaydigan joylarda saqlanadi
- C.Germetik yopiq idishlarda, salqin xonada saqlanadi
- D.Quyosh tushmaydigan salqin joylarda saqlanadi

14.Omborxonada giyohvand dori vositalarini saqlash tartibi?

- A.Seyf va temir eshiklarda, aloxida xonada, signalizatsiya o‘rnatilgan xolda saqlanadi
- B.Seyf va shkaflarda
- C.Qorong‘i xonada, xavo almashadigan xonada, stellajlarda saqlanadi
- D.Temir eshik o‘rnatilgan va stellaj ustida saqlanadi

15.Omborxonada psixotrop dori vositalarini saqlash tartibi...

- A.Aloxida xonada boshqa dori vositalar bilan birga
- B.Qulflanadigan temir shkaf va seyflarda, aloxida xonada
- C.Tez alanga oluvchi dori vositalar bilan birga saqlanadi
- D.Qog‘oz qutilarda, stellajlarda, xavosi almashadigan xonada saqlanadi

16.Omborxona mudiri lavozimiga qanday ma‘lumotga ega bo‘lgan mutaxassislar tayinlanadi?

- A.Oliy ma‘lumotli farmatsevt
- B.O‘rta ma‘lumotli farmatsevt
- C.Oliy tibbiy ma‘lumotli
- D.O‘rta maxsus tibbiy ma‘lumotli

17.Logistik kanal deganda nimani tushunasiz?

- A.Yuk yetkazib beruvchi, iste'molchi, tashuvchi, vositachi, sug'urtachilardan iborat qisman tartibga solingan ko'plik
- B.Yuk yetkazib beruvchi, vositachi, sug'urtachi
- C.Yuk yetkazib beruvchi, vositachi, sug'urtachi, tashuvchi
- D.Vositachi, yuk yetkazuvchi, iste'molchi va sug'urtachilardan iborat ko'plik

18.Logistik zanjir qanday birlashtiriladi?

- A.Ishlab chiqaruvchi, vositachi tashuvchi
- B.Vositachi, tashuvchi
- C.Ishlab chiqaruvchi, vositachi va iste'molchi
- D.Vositachi, tashuvchi, iste'molchi

19.Logistik tizimning iste'molchilarga xizmat ko'rsatish sifatining eng asosiy ko'rsatkichlari...

- A.Buyurtmani qabul qilishdan to uni bajarguncha o'tgan vaqt
- B.Talab bo'yicha yetkazib berish imkoniyatining mavjudligi va ishonchliligi
- C.Zaxiralarning mavjudligi, ta'minotning bir maromdaligi, buyurtmalarning bajarilishini to'laligi va tushunariligi, buyurtmaning joylashtirilishini qulayligi
- D.Baxolarning ob'ektivligi va xizmat ko'rsatish baxolari xaqidagi axborotlarning doimiyligi

20 Dorixonaning zaxira bo'limining asosiy vazifalari:

- A.Dorixona ta'minotchilaridan keltirilgan dori vositalari va boshqa tibbiyot tovarlarini qabul qilib olish, ularni boshqa bo'limlarga tarqatish, laboratoriya, qadoqlash ishlarini bajarish
- B.Tovarlarni qabul qilib olish
- C.Dori vositalari sifatini nazorat qilish
- D.Tovarlarni tarqatish

21.Dorixonaning zaxira bo'limidagi farmatsevtning burchlari nimadan iborat?

- A.Konsentrlangan eritmaları, yarimfabrikatlar, dorixonada tez-tez uchraydigan retseptlar bo'yicha oldindan dori vositalari tayyorlash, qadoqlangan mahsulotlarni qabul qilish, tovarlarni saqlash xonalarida to'g'ri saqlanishini ta'minlash va xokazo.
- B.Xisobot ishlarini olib borish
- C.Dori vositalarini qadoqlash
- D.Dori vositalarini guruxlarga bo'lish

22.Qadoqlovchilarning vazifalari.

- A.Dori vositalarini qadoqlash, tovarlarni qabul qilishda, ularni bo'limlarga tarqatishda qatnashish, tarozilardan va boshqa asboblardan to'g'ri foydalanish va xokazo.
- B.Tovarlarni qabul qilish

- C. Tovarlarini tarqatish
- D. Dori vositalari sifatini tekshirish

23. Zahira bo'limidagi bajarilgan ishlar qaysi daftarda qayd etiladi?

- A. —Laboratoriya va qadoqlash ishlarini xisobga olish daftari
- B. —Qabul qilish dalolatnomasi" da
- C. —Yuk xati" da
- D. —Talabnoma" da

24. Qaysi daftarda dori tayyorlashda ishlatilgan xom ashyo va tayyor mahsulotlarning narxlari orasidagi farqlar aks ettiriladi?

- A. —Qabul qilish dalolatnomasi" da
- B. Laboratoriya va qadoqlash ishlarini xisobga olish daftari"da
- C. —Yuk xati" da
- D. —Talabnoma" da

25. Talabnomada asosan qanday ma'lumotlar keltirilgan bo'ladi?

- A. Dori vositalari nomi, o'lchov birligi, talab qilingan va berilgan miqdori
- B. Retseptlar to'grisidagi ma'lumot
- C. Shifokorlarga axborot
- D. Yuqori tashkilotlarning nomi

26. Yuk xatida asosan qanday ma'lumotlar keltirilgan bo'ladi?

- A. Dori vositasining shifri, seriyasi, yaroqlilik muddati, omborxona narxi va boshqalar
- B. Retseptning nomeri
- C. Talabnomaning nomeri
- D. Sana

27. Qabul qilish dalolatnomasida qanday ma'lumotlar bo'lishi shart?

- A. Dori vositasining saqlash muddati, o'lchov birligi, omborxona, sotish, baza narxlari
- B. Dori vositasining tarkibi
- C. Dori vositasining ishlatilishi
- D. Dori vositasining xossasi

28. Qaysi xujjatga asosan zaxira bo'limidan dori vositalari dorixonaning boshqa bo'limlari va shaxobchalariga tarqatiladi?

- A. Laboratoriya qadoqlash ishlarini xisobga olish daftariga asosan
- B. Qabul qilish dalolatnomasiga asosan
- C. Yuk xatiga asosan
- D. Talabnoma yuk xatiga asosan

29. Talabnomaning birinchi nusxasi qaysi xujjatga ilova qilinadi?

- A. Tovarlar xisobotiga
- B. Qabul qilish dalolatnomasiga

C.Laboratoriya va qadoqlash ishlarini xisobga olish daftariga

D.Talabnoma yuk xatiga

30.Dorixonada qabul qilingan, sarflangan zaxarli, narkotik, kamyob dori vositalar va etil spirtining xisobi qaysi xujjatda olib boriladi?

A. —Zaxarli, narkotik, kamyob dori vositalari va etil spirtini xisobga olish daftarida"

B.Qabul qilish dalolatnomasida

C.Talabnomada

D.Yuk xati talabnomada

31.Dorixonada qabul qilingan sarflangan zaxarli, narkotik, kamyob dori vositalar va etil spirtining xisobini kim olib boradi?

A.Bo‘lim mudiri yoki moddiy javobgar shaxs

B.Qadoqlovchi

C.Sanitar yuvuvchi

D.Farmatsevt

32.Qaysi dori vositalari uchun alohida buyurtma-talabnomalar yoziladi?

A.Tarkibida zaxarli moddalar saqlagan va etil spirti bo‘lgan dori vositalari uchun

B.Yakka tartibda tayyorlangan dori vositalari uchun

C.Zudlik bilan tayyorlangan dori vositalari uchun

D.Bolalarga tayyorlangan dori vositalari uchun

33.Narkotik dori vositalarining zaxirasi qanday miqdordan oshmasligi kerak?

A.Ularning bir oylik extiyoji uchun kerak bo‘ladigan miqdordan

B.1 haftalik extiyoji uchun kerak bo‘ladigan miqdordan

C.1,2 kunlik extiyoji uchun kerak bo‘ladigan miqdordan

D. A va B javoblar to‘g‘ri

34.Zaxira bo‘limida qanday xonalar bo‘ladi?

A.Tovarlarni qabul qilish, dori vositalari va boshqa tibbiyot buyumlarni saqlash xonalari

B.Yordamchi materiallarni saqlash xonalari

C.Dorivor o‘simliklar saqlash xonalari

D.Defektar xonasi

35.Zaxira bo‘limida qanday ishlarni amalga oshirish uchun alohida xona bo‘ladi?

A.Laboratoriya qadoqlash ishlarini bajarish uchun

B.Dori vositalarini guruxlarga ajratish uchun

C.Dori vositalarini dozasini aniqlash uchun

D.Dori vositalarini tayyorlash uchun

36.Zahira bo‘limidagi dori vositalari qanday saqlanishi lozim?

A.Davlat farmakopeyasi, meʼyoriy texnik xujjatlar, yoʻriqnomalar talablariga muvofiq

B.Fizikaviy, kimyoviy xossalarga binoan

C.Toksikologik xossalarga binoan

D.Kimyoviy hossalarga muvofiq ravishda

37.Dori vositalarini saqlashda ularning qanday xususiyatlariga qarab guruxlarga tasniflash mumkin?

A.Toksikologik, farmakologik xossalari

B.Fizikaviy xossalari

C.Toksikologik xossalari

D.Farmakologik xossalari

38.Etil spirti va tez alanganuvchi preparatlar qayerda saqlanadi?

A.Ogʻzi maxkam yopiladigan idishlarda, yorugʻlikdan ximoya qilingan xolda, salqin joylarda, aloxida xonalarda

B.Yorugʻlikdan ximoya qilinmagan joylarda

C.Ogʻzi ochiq idishda

D.Issiq joylarda

39.Zaxarli va narkotik dori vositalari qayerda saqlanadi?

A. Aloxida shart-sharoitlarga rioya qilgan xolda, maxsus seyflarda, yorugʻlik yoki tovush signalizatsiyasi bilan taʼminlangan xolda

B.Faqat maxsus joylarda

C.Duch kelgan joylarda

D.Signalizatsiya boʻlmagan joylashgan

40.Qaysi yillarda Oʻzbekiston Respublikasida elektron tijorat uchun dasturni tasdiqlash koʻzda tutilmoqda?

A. 2018-2021-yillarda

B. 2017-2021-yillarda

C. 2017-2022-yillarda

D. 2017-2025-yillarda

41. Dorixonani kompyuterlashtirish qanday muammolarni xal qilishda yordam beradi?

A. Axborot ishlarini oʻtkazish uchun dorixona xodimlarini tezkor maʼlumotlar bilan taminlash

B. Dorixona muassasalari moliyaviy xoʻjalik faoliyatini avtomatlashtirish

C. Rahbar va farmatseft xodimlarga avtomatlashgan ish oʻrnini tashkil qilish

D. Hamma javob toʻgʻri

42.Elektron tijorat toʻgʻrisidagi Oʻz.R.ning Qonuni nechta moddadan iborat:

A 14 ta.

V 7 ta

S 16 ta

D. 24 ta

43.Elektron tijorat bu:

A.Axborot tizimlaridan foydalangan xolda amalga oshiriladigan tovarlarni sotish,ishlarni bajarish va xizmatlar ko__rsatishga doir tadbirkorlik faoliyati

V.Tovarlarini sotish,ishlarni bajarish va xizmatlar ko__rsatishga doir tadbirkorlik faoliyati

S.Ishlarni bajarish va xizmatlar ko__rsatishga doir tadbirkorlik faoliyati

D.Xamma javob to__g__ri

44.Elektron tijoratni qanday shaxslar amalga oshirishi mumkin?

A.YUridik va jismoniy shaxslar

V Jismoniy shaxslar

S. YUridik shaxslar

D.Xamma javoblar to__g__ri

45.Elektron tijoratni amalga oshiruvchi shaxslar to__g__risidagi axborot qanday ma'lumotlardan iborat?

A.YUridik shaxsning tashkiliy xususiy shakli ko__rsatilgan xoldagi to__liq nomi

V.Pochta va elektron manzili

S.Litsenziyasi borligi to__g__risidagi ma'lumot

D.Xamma javoblar to'g'ri

46.Axborot vositachilarining xizmatlari qanday xujjat asosida korsatiladi?

A.SHartnoma

V.Bitim

S.Diplom

D.Sertifikat

47.Elektron tijoratda shartnoma nima asosida tuzilishi mumkin?

A.Elektron xujjatlarni ayrboshlash

V. Elektron xujjatlarni jonatish

S.SHartlarni bajarish boyicha xarakatlarni amalga oshirish

D.Xamma javoblar to'g'ri

48.Bitim tuzilganligining dalili sifatida qanday xujjatlardan foydalanish mumkin?

A.Elektron xujjatlardan

V. Xuquqiy xujjatlardan

S.Normativ xujjatlardan

D.Xamma javoblar to'g'ri

49. Elektron tijorat togrisidagi qonun xujjatlari buzilganda aybdor shaxslar...

- A. Belgilangan tartibda javobgar boladilar
- V. Javobgar boladilar
- S. Javobgar bolmaydilar
- D. Xamma javoblar to'g'ri

50. Shifoxona dorixonasining ishlab chiqarish xonalariga qaysi xonalar kiradi?

- A. Talabnomalarni qabul qilish, assistentlar xonalari
- B. Muzlatuvchi kameralar xonasi
- C. Mudirning xonasi
- D. Buxgalteriya xonasi

V-variant

1. Farmatsevtik bozorning marketing muhitida boshqariladigan omillarini ko'rsating?

- A. farmatsevtik bozordagi raqobat
- B. korxonaning dori vositalarining narxi
- C. xukumatning sog'liqni saqlash sohasidagi qonun va qarorlari
- D. farmatsevtik bozordagi assortimentning yangilanishi, ishlab chiqarishda yangi texnologiyalarning tatbiq etilishi

2. Narkotik moddalar qanday retsept qog'oziga yoziladi?

- A. oddiy kog'ozga
- B. havo rang
- C. rangsiz
- D. pushti rang

3. Marketingning asosiy sub'-ektlari

- A. bemorlar shifokorlar dorixonalar korxonalar
- B. bemorlar vositachilar narx korxonalar
- C. bozor bemorlar korxonalar reklama
- D. korxonalar byemorlar narx vositachilar.

4. Suvli ajratmalar tayyorlashning asosiy qoidalari keltirilgan O‘zbekiston Respublikasi buyrug‘ini ko‘rsating?

- A. O‘zR SSV buyrug‘i № 195 (21 aprel 2000 y.)
- B. O‘zR SSV buyrug‘i № 198 (28 aprel 2003 y.)
- C. O‘zR SSV buyrug‘i № 582 (29 dekabr 2002 y)
- D. O‘zR SSV buyrug‘i № 444 (4 oktyabr 2001 y.).

5. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi qoshidagi farmakologiya qo‘mitasi qachon tashkil topgan?

- A. 1990 yil
- B. 1992 yil
- C. 1991 yil
- D. 1994 yil

6. Dori vositalarning chinligini obyektiv aniqlash uchun qaysi usul qo‘llaniladi?

- A. YUQX
- B. IK spektroskopiya
- C. IAX
- D. gaz xromotografiya.

7. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasining tarkibiga qanday qo‘mitalar kiradi?

- A. farmakologiya, farmakopeya, Antimonopol qo‘mitalari
- B. Farmakopeyanarkotiklar nazorati, yangi tibbiy texnika toksikologiya qo‘mitalari
- C. farmakologiya, farmakopeya, narkotiklar nazorati, yangi tibbiy texnika qo‘mitalari
- D. narkotiklar nazorati, Farmakologiya, milliy etika qo‘mitalari

8. Oqqaldirmoq (Ko‘ka) o‘simligi va maxsulotining lotincha,io‘zbekcha va ruscha nomlari.

- A. herba Farfarae- Oqqaldirmoq (Ko‘ka) yer ustki qismi- trava mat’ i machexi Tussilago farfara-Oddiy Oqqaldirmoq (Ko‘ka) - mat’ -i-machexa obyknovennaya Asteraceae- astraguldoshlar- astrovnye

- B. folia Farfarae-Oqqaldirmoq (Ko‘ka) bargi- listya mat – i- machexi
Tussilago farfara – oddiy Oqqaldirmoq (Ko‘ka) – mat –i-machexa
обыкновенная Asteraceae- astraguldoshlar-astrovnye
- C. herba Farfarae – Oqqaldirmoq (Ko‘ka) yer ustki qismi- trava mat i
machexi Tussilago officinalis- dorivor Oqqaldirmoq (Ko‘ka) - mat’ i
machexa Asteraceae-astraguldoshlar- atsrovnye
- D. herba Farfarae – Oqqaldirmoq (Ko‘ka) yer ustki qismi- trava mat i
machexi

9. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasidagi qaysi qo‘mita dori vositalarini klinika oldi va klinik sinovlardan o‘tkazadi?

- A. yangi tibbiy texnika qo‘mitasi
- B. farmakopeya qo‘mitasi
- C. narkotiklar nazorati qo‘mitasi.
- D. farmakologiya qo‘mitasi

10. Dori vositalari va tibbiy buyumlarni sifat standartlari talablarini bajarilishi, sertifikatlangan maxsulotlarni ishlab chikarish, tayyorlash, sifatini nazorat qilish, saqlash, tashish, sotish va qo‘llash jarayo-nida nazoratni amalga oshiradi;

- A. farmnazorat bo‘limi
- B. farmakopeya qo‘mitasi
- C. narkotiklar nazorat qo‘mitasi
- D. sertifikatlashtirish bo‘limi.

11. Angiotenzin-2 ni antagonistlarini belgilang

- A. rezerpin, raunatin
- B. valzartan, lazartan
- C. amiodoron, nadolol
- D. oktadin, metildofa.

12. Mahsulot,jarayon yoki xizmatning belgilangan talablarga muvofiqligini yozma ravishda tasdiqlash jarayoni – bu:

- A. attestatsiya
- B. sertifikatlashtirish
- C. akkreditatsiya
- D. litsenziyalashtirish.

13. Jelatin eritmasi qanday tayyorlanadi?

- A. ezib hovonchada tayyorlanadi

- B. hisoblangan suvda suv hammomida isitish orqali eritib
- C. hisoblab chiqilgan issiq suvda eritib aralashtirish bilan.
- D. jelatinaga nisbatan 5 - 10 barobar suvda 30-40 min bo'ktirib, so'ngra ustiga suv qo'shib suv hammomida erib ketguncha qizdiriladi

14. Muvofiqlik sertifikatini berishni rad etishga qanday sabablar asos bo'ladi?

- A. namuna olishdagi kelishmovchilik
- B. gigiyenik sertifikatining rasmiylashtirilmaganligi
- C. Laboratoriya sinovlarining salbiy natijalari va topshirilgan xujjatlarning to'liq emasligi
- D. sinovlardagi xatolik.

15. Retseptda kraxmal eritmasi konsentratsiyasi ko'rsatilmagan bo'lsa, necha foizli eritma tayyorlanadi?

- A. 10 %
- B. 2 %
- C. 5 %
- D. 3 %.

16. Aholini yuqori sifatli va bezarar dori vositalari bilan ta'minlashda yagona davlat siyosatini amalga oshirish va iste'molchilar manfaatini himoya qilish maqsadida O'zbekiston Respublikasida qachondan boshlab dori vositalarini majburiy sertifikatlash-tirish tartibi joriy etildi.

- A. 2004 yil 5 dekabr
- B. 2001 yil 1 yanvar
- C. 2002 yil 25 dekabr.
- D. 2003 yil 1 yanvar

17. Qanday moddalar murakkab kukun tarkibiga oxirida qo'shiladi?

- A. rangli moddalar
- B. qiyin maydalanuvchi moddalar.
- C. xech qanday modda qo'shilmaydi
- D. to'zg'uvchi moddalar

18. Sertifikatlashtirish idoralari va sinov labora-toriyalaring texnik kompetentligi (ularning belgi-langani tartibda jihozlanganligi, hodimlarining malakasi, shart-sharoit, kerakli reaktivlar bilan ta'minlanganligi) hamda mustaqilliligini baholash bu-

- A. akkreditatsiya
- B. attestatsiya
- C. litsenziyalash

D. sertifikatlashtirish

19. Qaysi usul bilan faol substansiyaning barcha yutilishi sohalarini aniqlash mumkin?

- A. IQ
- B. YUQX
- C. spektroskopiya
- D. IAX.

20. O‘zbekiston Respublikasida farmatsevtik mahsulotlarni sertifikatlashtirish uchun akkreditatsiyadan o‘tgan faoliyat yuritayotgan sertifikatlashtirish idoralari nechta?

- A. 5 ta
- B. 7 ta
- C. 9 ta
- D. 3 ta

21. Dorivor Gulxayri maxsuloti

- A. ildizi
- B. yer ustki qismi
- C. mevasi
- D. bargi va ildizpoyasi

22. Tarkibi va (yoki) ishlab chiqaruvchisi haqida yolg‘on ma‘lumot ilova qilingan dori vositasi, bu -...

- A. sifatsiz dori vositasi
- B. yaroqlilik muddati o‘tgan dori vositasi
- C. qalbakilashtirilgan dori vositasi
- D. generik dori vositasi

23. Arterial bosimning o‘ta baland bo‘lishida ko‘llanuvchi vositalarni belgilang

- A. dibazol, papaverin, magniy sulfat
- B. javoblarning barchasi to‘g‘ri
- C. nitroglitserin, natriy nitroprussid
- D. pentamin, furosemid.

24. Sifatsiz yoki qalbakilashtirilgan dori vositalarini yoxud tibbiy buyumlarni o'tkazish maqsadida ishlab chiqarish, tayyorlash, olish, saqlash, tashish yoki o'tkazishda qaysi moddalar bilan jazo qo'llaniladi?

- A. 195^3 va 165^1 moddalar
- B. 186^3 va 148^1 moddalar
- C. 122^3 va 165^1 moddalar
- D. 186^3 va 165^1 moddalar

25. Shilimshiqlarning lotincha nomlanishini ko'rsating?

- A. decoctum
- B. solutio
- C. mucilagines
- D. infusum

26. Davolash-profilaktika muassasalarida dori vositalarini tayinlash xamda bemorning dori vositalarini kabul kilish, saklash va qo'llash tartibi, shuningdek dorixona muassasalari tomonidan aholiga dori vositalarini retsept asosida berish to'g'risida" Nizom kachon va kaysi buyruk asosida tasdiklangan?

- A. O'zRSSV ning 2010 yil 18iyundagi 191-sonli buyrug'i asosida;
- B. O'zR SSVning 1997 yil 25apreldagi buyrug'i asosida;
- C. O'zR SSVning 2004 yil 30iyundagi buyrug'i asosida;
- D. O'zR SSVning 2004 yil 30iyundagi buyrug'i asosida;

27. Inyeksion suv tarkibidagi qanday yot modalar yiliga 2 marta tekshiriladi?

- A. qaytaruvchi moddalar, NH_4^+ , CO_2
- B. pirogen moddalarga
- C. to'g'ri javoblar yo'q.
- D. Cl^- , SO_4^- , Ca_2^+ yot moddalarining yo'qligiga

28. O'zbekiston Respublikasida Xo'jalik yurituvchi subyektlarning nazoratlari qaysi organ tomonidan boshqariladi?

- A. O'zRSSVning Litsenziya Kengashi;
- B. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtiruvchi Respublika kengashi;
- C. Oliy majlis;
- D. Mutasaddi tashkilotlar;

29. Qaynatmalarning lotincha nomini ko'rsating?

- A. mucilagines
- B. infusa
- C. solutio.
- D. decocta

30. Rejali farmatsevtik nazorat o'tkazish qanday xujjatlarga asosan amalga oshiriladi?

- A. Nazorat qiluvchi organlar faoliyatini muvofiqlashtiruvchi Respublika Kengashi"ning buyrug'i;
- B. Farmnazorat bo'limi boshlig'ining buyrug'i;
- C. DV va TBSN BB boshlig'ining buyrug'i va "Nazorat qiluvchi organlar faoliyatini muvofiqlashtiruvchi Respublika Kengashi" rejasidan ko'chirma;
- D. Sog'liqni Saqlash vazirligining buyrug'i;

31. Damlamalarning lotincha nomini ko'rsating?

- A. infusa
- B. decocta
- C. musilagines
- D. solutio

32. Refraktometrik usul nimaga asoslangan?

- A. eritmalarning nur o'tkazish ko'rsatkichini aniqlashga
- B. eritmalarning nur sindirish ko'rsatkichini aniqlashga
- C. eritmalarning nur yutish miqdoriga asoslangan
- D. eritmani mutloq nur yutmasligiga.

33. Quyida keltirilgan miksturani umumiy hajmi qancha?

Oling: Streptotsid 2,0 Qand qiyomi 20 ml Tozalangan suv 120 ml

- A. 142 ml
- B. 120 ml
- S. 140 ml
- D. 122 ml

34. Nitroglitserin farmokologik ta'sirlarini belgilang

- A. yurak qisqarish kuchi kamayadi
- B. sistolik hajm ortadi
- C. miotrop ta'siriga ega
- D. yurak qisqarish kuchi ortadi.

35. Quyidagi keltirilgan dorixatni tayyorlashda ingrediyentlar qo'shilishining ketma ketligini ko'rsating?

Rp: Infusi radicis Althaeae 150 ml

Hexamethylenetetramini 1,0

Sirupi sacchari 5 ml

Elixiris pectorali 5 ml M.D.S.

1. gulxayri ildizi damlamasi

2. geksametilentetramin

3. kand sharbati

4 ko'krak eliksiri;

A. 1324

B. 3214

C. 1234

D. 4132

36. Dorixona ukropi kimyoviy tarkibi

A. efir moylari, saponinlar, o'shlovchi moddalar

B. efir moylari(anetol), yog'lar, oqsillar

C. alkaloidlar, vitaminlar, yog'lar

D. oqsil moddalari, yog'lar, alkaloidlar

37. Xo'jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy hisobotlari to'g'riligini tekshirish, moliya xujjatlarining ekspertizasi va taxlili bu-

A. farmnazorat;

B. litsenziyalash;

C. faoliyat monitoringi;

D. audit;

38. 5% li formalin eritmasidan 200 ml tayyorlash uchun qancha formalin va tozalangan suv olinadi?

A. formalin -50 ml, tozalangan suv -150 ml

B. formalin -5 ml, tozalangan suv -195 ml

C. formalin -15 ml, tozalangan suv -185 ml.

D. formalin -10 ml, tozalangan suv -190 ml

39. Farmnazorat yakunida qanday xujjat rasmiylashtiriladi?

A. dalolatnoma;

B. sertifikat;

C. talabnoma;

D. shaxodatnoma;

40. Qanday dori shaklida va qaysi asbobda to‘la deformatsiyalanish vaqti aniqlanadi?

- A. pilyulya, pilyulya tayyorlash asbobida
- B. surtma, aylanma kajava asbobida
- C. shamcha, Kruvchinskiy asbobida
- D. tabletka, aylanma kajava asbobida.

41. Markaziy bank tomonidan O‘zbekiston Respublikasida milliy valyuta so‘m qachon joriy qilindi?

- A. 1996 yil;
- B. 1994 yil;
- C. 1998 yil;
- D. 2001 yil;

42. Qaysi dori turlari to‘la sifat va miqdoriy tahlil qilinadi?

- A. qattiq dori turlariga
- B. inyeksion eritmalar, narkotik va zaharli moddalar, chaqaloqlar uchun tayyorlangan dorilar, xlorid kislota eritmasi
- C. barcha inyeksion eritmalar
- D. narkotik va zaharli moddalar.

43. Xususiy, aksiyador, tijorat va qo‘shma banklarga kredit berish , valyuta operatsiyalari bo‘yicha xisob-kitob qilish; bank ishlari bilan shugullanish uchun litsenziya berish;

milliy valyutani joriy qilish, O‘zbekiston Respublikasining oltin fondini ta‘minlash masalalari bo‘yicha qoida va me‘yorlarni qaysi bank belgilaydi?

- A. tijorat bank;
- B. ipoteka bank;
- C. markaziy bank;
- D. milliy bank;

44. Moychechak o‘simligi, maxsuloti va oilasining nomi

- A. folium Chamomillae-moychechak bargi- list romashki Matricaria recubita-dorivor moychechak- romashka обыкновенная Rosaceae-ra‘noguldoshlar-rozotsvetnye
- B. herba Chamomillae- moychechak yer ustki qismi –trava tomashki Matricaria recubita-dorivor moychechak – romashka aptechnaya Asteraceae- astraguldoshlar – астровые
- C. flores Chamomillae-moychechak gullari- svetki romashki Matricaria recubita – dorivor moychechak- romashka aptechnaya Asteraceae-astraguldoshlar- астровые
- D. herba Chamomillae- moychechak yer ustki qismi –trava tomashki

45. O‘zbekiston Respublikasi tashqi iqtisodiy faoliyati Milliy banki to‘lovlarning qaysi (ikki davlat o‘rtasida mol aylanmasining xisob kitob) usulini amalga oshiradi?

- A. lizing;
- B. konsalting;
- C. marketing;
- D. klering;

46. Beta - blokatorlar farmokologik ta’sirini belgilang

- A. avtomatizmning ortishi
- B. qisqaruvchanlikning ortishi
- C. avtomatizmning susayishi.
- D. qisqaruvchanlikning susayishi

47. Markaziy bank boshqarmasining raisi kim tomonidan tayinlanadi va tasdiqlanadi?

- A. Respublika prezidenti tayinlaydi, Oliy Majlisda tasdiqlanadi;
- B. Vazirlar maxkamasi;
- C. Qonunchilik palatasi;
- D. Senat;

48. Bodom urug‘idan emulsiya tayyorlashda retseptda uning konsentratsiyasi ko‘rsatilmagan bo‘lsa, necha foizli emulsiya tayyorlanadi?

- A. 5 % li
- B. 1 % li
- C. 10 % li
- D. 20 % li

49. ...- inglizcha so‘z blib, bu atamaning ortida “ish” ya’ni biron bir faoliyat bilan shug‘ullanish yoki korxona tashkil qilish, jamiyat (iste’molchilar) uchun zarur bo‘lgan mahsulotlarni yaratish, ishlab chiqarish yoki sotish, hamda ushbu faoliyat natijasida daromad olish ma’nosi yotadi.

- A. marketing;
- B. biznes;
- C. menejment;
- D. audit;

50. Quyidagi tarkib bo‘yicha protargol eritmasini to‘g‘ri tayyorlash texnologiyasini tanlang?

Oling: Protargol eritmasi 0,5%-100 ml B.B.

- A. 0,5 g protargol hovonchada bir necha tomchi suv bilan ezib, so‘ng qolgan suv qo‘shiladi

- B. og‘zi keng yordamchi idishga 100 ml tozalangan suv o‘lchab olinadi va uning yuziga 0,5 g protargol ehtiyotlik bilan sepiladi va 15-20 min to‘la erib ketguncha qoldiriladi;
- C. 0,5 g protargol 100 ml tozalangan suvda chayqatib eritiladi.
- D. to‘g‘ri javob yo‘q

VI-variant

1 Dorixona ukropi kimyoviy tarkibi

- A. alkaloidlar, vitaminlar, yog‘lar
- B. efir moylari(anetol), yog‘lar, oqsillar
- C. oqsil moddalari, yog‘lar, alkaloidlar
- D. efir moylari, saponinlar, o‘shlovchi moddalar

2. O‘zbekiston Respublikasida xo‘jalik yurituvchi subyektlarning nazoratlari qaysi organ tomonidan boshqariladi

- A. Nazorat organlari faoliyatini muvofiqlashtiruvchi respublika Kengashi
- B. O‘zR SSV ning litsenziya kengashi
- C. oliy majlis
- D. mutasaddi tashkilotlar.

3. Chinni hovonchalar sonini ko‘rsating

- A. 7 ta
- B. 10ta
- C. 5 ta
- D. 2 ta

4. Farmnazorat yakunida qanday hujjat rasmiylashtiriladi

- A. sertifikat
- B. talabnoma
- C. dalolatnoma
- D. shahodatnoma.

5. Kukunlarning ta‘riflanishi

- A. qattiq dori turi bo‘lib, gaz holatdagi dispersion muhit hisoblanadi
- B. qattiq dori turi bo‘lib, sirtga ishlatiladi
- C. qattiq dori turi bo‘lib, ichish uchun ishlatiladi
- D. ichish uchun va sirtga ishlatiladigan sochiluvchanlik xossasiga ega qattiq dori turi

6. O‘zbekistonda ishlab chiqarilmaydigan prekursorlarni ko‘rsating

- A. sulfat kislota, xlorid kislota, sirka ангидрид
- B. амfetamin, endorfin, морфин
- C. kokain, efedra o‘ti, sirka ангидриди, metiletilketon, izosafrol
- D. sirka ангидрид, sulfat kislota, izosafrol.

7. Xo‘jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy hisobotlari to‘g‘riligini tekshirish, moliya hujjatlarining ekspertizasi va tahlili bu

- A. farmnazorat
- B. litsenziyalash
- C. audit
- D. faoliyat monitoringi.

8. OITS kasalligini diagnostika usullarini aniqlang.

- A. allergik reaksiyalar
- B. gigiyenik tekshirish usullari
- C. klinik va biokimyoviy tekshirish usullari
- D. radiatsion tekshirish usullari.

9. Rejali farmatsevtik nazorat o‘tkazish qanday hujjatlarga asosan amalga oshiriladi

- A. DV va TTSN BB boshlig‘ining buyrug‘i va “Nazorat qiluvchi organlar faoliyatini muvofiqlashtiruvchi respublika Kengashi” rejasidan ko‘chirma
- B. “Nazorat qiluvchi organlar faoliyatini muvofiqlashtiruvchi respublika Kengashi”ning buyrug‘i
- C. farmnazorat bo‘limi boshlig‘ining buyrug‘i
- D. sog‘liqni saqlash vazirligining buyrug‘i

10. Markaziy bank tomonidan O‘zbekiston Respublikasida milliy valyuta so‘m qachon joriy qilindi

- A. 1996 yil
- B. 1998 yil
- C. 1994 yil
- D. 2001 yil.

11. Xususiy, aksiyador, tijorat va qo‘shma banklarga kredit berish, valyuta operatsiyalari bo‘yicha hisob - kitob qilish; bank ishlari bilan shugullanish uchun litsenziya berish; milliy valyutani joriy qilish, O‘zbekiston Respublikasining oltin fondini ta‘minlash masalalari bo‘yicha qoida va me‘yorlarni qaysi bank belgilaydi

- A. tijorat bank
- B. ipoteka bank
- C. milliy bank.
- D. markaziy bank

12. O‘zbekiston Respublikasi tashqi iqtisodiy faoliyati Milliy banki to‘lovlarning qaysi (ikki davlat o‘rtasida mol aylanmasining xisob kitob) usulini amalga oshiradi

- A. lizing
- B. konsalting
- C. klering
- D. marketing.

13. Muvofiqlik sertifikatini berishni rad etishga qanday sabablar asos bo‘ladi

- A. laboratoriya sinovlarining salbiy natijalari va topshirilgan hujjatlarning to‘liq emasligi
- B. namuna olishdagi kelishmovchilik
- C. gigiyenik sertifikatining rasmiylashtirilmaganligi
- D. sinovlardagi xatolik.

14. Antisklerotik dori vositalarini aniqlang.

- A. verapomil, dilteazim
- B. simarin, konvullotoksin
- C. klofibrit, lipostabil
- D. dipiridomol, aspirin.

15. Aholini yuqori sifatli va bezarar dori vositalari bilan ta’minlashda yagona davlat siyosatini amalga oshirish va iste’molchilar manfaatini himoya qilish maqsadida O‘zbekiston Respublikasida qachondan boshlab dori vositalarini majburiy sertifikatlashtirish tartibi joriy etildi

- A. 2001 yil 1 yanvar
- B. 2002 yil 25 dekabr.
- C. 2003 yil 1 yanvar
- D. 2004 yil 5 dekabr

16. Sertifikatlashtirish idoralari va sinov laboratoriyalaring texnik kompetentligi (ularning belgilangan tartibda jihozlanganligi, hodimlarining

malakasi, shart-sharoit, kerakli reaktivlar bilan ta'minlanganligi) hamda mustaqilliligini baholash bu-

- A. attestatsiya
- B. litsenziyalash
- C. akkreditatsiya
- D. sertifikatlashtirish.

17. Qanday inyeksion eritmalarni bilasiz

- A. natriy xloridning 0.9%-li, glyukozaning 5, 10, 20, 25%-li
- B. glyukozani 50 %
- C. glyukozani 90 %
- D. novakain va glyukozani 45 %.

18. Oqqaldirmoq (Ko'ka) o'simligi va maxsulotining lotincha, o'zbekcha va ruscha nomlari.

- A. folia Farfarae-Oqqaldirmoq (Ko'ka) bargi- listya mat – i- machexi
Tussilago farfara – oddiy Oqqaldirmoq (Ko'ka) – mat –i-machexa
обыкновенная Asteraceae- astraguldoshlar-astrovye
- B. herba Farfarae- Oqqaldirmoq (Ko'ka) yer ustki qismi- trava mat' i
machexi Tussilago farfara-Oddiy Oqqaldirmoq (Ko'ka) - mat'-i-machexa
обыкновенная Asteraceae- astraguldoshlar- astrovye
- C. herba Farfarae – Oqqaldirmoq (Ko'ka) yer ustki qismi- trava mat i
machexi Tussilago officinalis- dorivor Oqqaldirmoq (Ko'ka) - mat' i
machexa Asteraceae-astraguldoshlar- atsrovye
- D. herba Farfarae – Oqqaldirmoq (Ko'ka) yer ustki qismi- trava mat i
machexi

19. O'zbekiston Respublikasida farmatsevtik mahsulotlarni sertifikatlashtirish uchun akkreditatsiyadan o'tgan faoliyat yuritayotgan sertifikatlashtirish idoralari nechta

- A. 5 ta
- B. 9 ta
- C. 7 ta
- D. 3 ta.

20. Moddaning tuzilishiga gidroksil guruhini kiritish natijasida uning faolligi qanday o'zgaradi

- A. farmakologik effekt kamayadi
- B. moddaning zaharliligi kuchayadi
- C. moddaning eruvchanligi o'zgaradi
- D. farmakalogik effekt kuchayadi.

21. Tarkibi va (yoki) ishlab chiqaruvchisi haqida yolgʻon maʼlumot ilova qilingan dori vositasi, bu -...

- A. sifatsiz dori vositasi
- B. yaroqlilik muddati oʻtgan dori vositasi
- C. **qalbakilashtirilgan dori vositasi**
- D. generik dori vositasi.

22. Dorivor Valeriana maxsulotini kimyoviy tarkibi

- A. maxsulot alkaloidlar, glikozidlar, kislotalar saqlaydi
- B. maxsulot efir moyilari(asosiy tasir etuvchi moddasi – bornilizovalerianat), izovalerian kislotasi, valepotriatlar saqlaydi
- C. maxsulot efir moylari, yurak glikozidlari, flavonoidlar saqlaydi
- D. maxsulotda efir moylari, oshlovchi moddalar, kumarinlar, alkaloidlar boʻladi

23. Oʻzbekiston Respublikasi Sogliqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasining tarkibiga qanday qoʻmitalar kiradi

- A. farmakologiya, farmakopeya, narkotiklar nazorati, yangi tibbiy texnika qoʻmitalari
- B. farmakologiya, farmakopeya, antimonopol qoʻmitalari
- C. farmakopeya, narkotiklar nazorati, yangi tibbiy texnika, toksikologiya qoʻmitalari
- D. narkotiklar nazorati, farmakologiya, milliy etika qoʻmitalari.

24. Suvli eritmalar qaysi usulda tayyorlanadi

- A. hajmiy
- B. ogʻirlik
- C. ogʻirlik – hajm
- D. byuretkada moslamalaridan foydalanib

25. Oʻzbekiston Respublikasi Sogʻliqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasidagi qaysi qoʻmita dori vositalarini klinika oldi va klinik sinovlardan oʻtkazadi

- A. yangi tibbiy texnika qoʻmitasi
- B. farmakopeya qoʻmitasi
- C. narkotiklar nazorati qoʻmitasi.
- D. farmakologiya qoʻmitasi

26. Beta - blokatorlar farmakologik taʼsirini belgilang.

- A. avtomatizmning ortishi
- B. qisqaruvchanlikning susayishi

- C. qisqaruvchanlikning ortishi
- D. avtomatizmning susayishi.

27. Trituratlar qanday nisbatlarda tayyorlanadi

- A. 1:2; 1:1
- B. 1:5, 1:20
- C. 1:100; 1:25
- D. 1:100; 1:10

28. Dori vositalari va tibbiy buyumlarni sifat standartlari talablarini bajarilishi, sertifikatlangan mahsulotlarni ishlab chiqarish, tayyorlash, sifatini nazorat qilish, saqlash, tashish, sotish va qo'llash jarayonida nazoratni amalga oshiradi;

- A. farmakopeya qo'mitasi
- B. farmnazorat bo'limi
- C. narkotiklar nazorat qo'mitasi
- D. sertifikatlashtirish bo'limi.

29. Mahsulot, jarayon yoki xizmatning belgilangan talablarga muvofiqligini yozma ravishda tasdiqlash jarayoni – bu:

- A. attestatsiya
- B. akkreditatsiya
- C. sertifikatlashtirish
- D. litsenziyalashtirish.

30. Remarketing qanday talab sharoitida qo'llanadi

- A. yuqori talab
- B. yashirin talab
- C. negativ talab.
- D. susaygan talab

31. Qo'llanuvchi vositalarni belgilang.

- A. dibazol, papaverin, magniy sulfat
- B. dibazol, papaverin
- C. nitroglitserin, natriy nitroprussid
- D. pentamin, furosemid.

32. Bozorni o'rganish (tashqi muhit, raqobatchilar va boshq.); iste'molchilarni o'rganish; bozorning firmaviy tuzilmasini o'rganish; tovarni o'rganish; korxonaning ichki muhitini o'rganish – bu marketingning qaysi funksiyasiga tegishli

- A. ishlab chiqarish funksiyasi
- B. analitik funksiyasi
- C. sotuvlarni tashkil qilish funksiyasi
- D. boshqaruv va nazorat funksiyasi.

33. Dorixonada tayorlangan dori turlari qaysi buyruqqa asosan sifati nazorat qilinadi

- A. 2000-yil 24-aprel 194-son
- B. 2000-yil 22 aprel 194-son
- C. 2000-yil 21-aprel 195-son
- D. 2000-yil 23-aprel 195-son.

34. Mahsulotlar tarkibidagi organik aralashmalar nimalardan iborat

- A. boshqa o'simlik somoni, qum, kesak
- B. temir parchalari, somon, qipik va xashak
- C. shu o'simlikning mahsulot bo'lmagan boshqa organi va boshqa o'simlik somoni, qipigi, xashagi
- D. boshqa o'simlik xashagi, qipigi va qumlar

35. Jag'-jag' maxsulotining kimyoviy tarkibi

- A. asosiy tasir qiluvchi moddasi vitamin S
- B. asosiy tasir qiluvchi moddasi vitamin R
- C. asosiy tasir qiluvchi moddasi saponinlar
- D. asosiy tasir qiluvchi moddasi vitamin K

36. Marketingning asosiy subyektlari

- A. bemorlar, shifokorlar, dorixonalar, korxonalar
- B. byemorlar, reklama, narx, korxonalar
- C. bozor, bemorlar, korxonalar
- D. korxonalar, bemorlar, narx, vositachilar.

37. 0,5 % li protargol eritmasidan 50 ml tayyorlash uchun qancha protargol va suv olinadi

- A. 0,5 g protargol va 50 ml suv
- B. 0,25 g protargol va suv 49,75ml
- C. suv olinmaydi
- D. 0,25 g protargol va 50 ml suv

38. 10 yildan kam bo'lmagan ish stajiga ega bo'lgan, yuqori nazariy va amaliy kasbiy tayyorgarlikka ega bo'lgan, farmatsevtik fan va amaliyotning zamonaviy yutuqlaridan mukammal ravishda xabardor bo'lgan oliy ma'lumotli farmatsevtlarga qanday toifa beriladi

- A. oliy toifa

- B. birinchi toifa
- C. **ikkinchi toifa**
- D. uchinchi toifa.

39.– aniq iste'molchilarning ehtiyojini qondirishga qaratilgan, mahsulot ishlab chiqarish va sotishni tashkil etishning majmualari (kompleks) tizimi bo'lib, bunda bozorni o'rganish, istiqbolini belgilash, korxonaning ichki va tashqi muhitini tahlil qilish, marketing dasturlari asosida strategiya va taktikani ishlab chiqish asosida foyda olish ko'zda tutiladi.

- A. menejment
- B. audit
- C. litsenziyalash.
- D. marketing

40. Antisklerotik dori vositalarini aniqlang.

- E. verapomil, dilteazim
- F. simarin, konvullotoksin
- G. klofibril, lipostabil
- H. dipiridamol, aspirin.

41. Marketing qanday tizim

- A. ishlab chiqarish tizimi
- B. sotish tizimi
- C. ishlab chiqarib sotish tizimi
- D. reklama qilish.

42. Salomatlik uchun zararli tovarlarga bo'lgan talab, ya'ni giyohvandlik illati sababli narkotik dori vositalariga bo'lgan talab.

- A. manfiy talab
- B. noma'qul talab
- C. to'la-to'kis talab.
- D. yashirin talab

43. Iste'molchilar tomonidan tovarning rad etilishi

- A. manfiy talab
- B. noma'qul talab

- C. yashirin talab
- D. nomuntazam talab.

44. Kaliy ionining yurak faoliyatiga ta'sirini belgilang.

- A. impuls o'tishini yengillashtiradi
- B. impuls o'tishini qiyinlashtiradi
- C. ekstrasistoliya chaqiradi
- D. bradiaritmiya chaqiradi.

45. Noma'qul extiyojlarni qondiruvchi tovarlarga bo'lgan talabni antireklama (iste'molchilarni o'zlarining odatlaridan voz kechishga ko'ndirish yo'li) yordamida kamaytiradigan yoki yo'qotadigan marketing turi.

- B. remarketing
- C. demarketing
- D. qarshi ta'sir ko'rsatuvchi marketing
- E. sinxromarketing.

46. O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi qoshidagi farmakologiya qo'mitasi qachon tashkil topgan

- B. 1990 yil
- C. 1991 yil
- D. **1992 yil**
- E. 1994 yil.

47. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Dori vositalari va tibbiy ashyolar ishlab chiqaruvchi maxalliy korxonalarni qo'llab quvvatlash to'g'risida» gi Qarori qachon qabul qilingan.

- A. 2010 yil 13 may 91-sonli Qarori
- B. 2006 yil 14 iyul 416-sonli Qarori
- C. 2002 yil 5 dekabr 427-sonli Qarori
- D. 2003 yil 31 oktyabr 477-sonli Qarori

48. OITS kasalligini yuqish yo'llari.

- A. havo tomchi yo'li orqali
- B. teri orqali
- C. og'iz orqali.
- D. jinsiy, qon orqali

49. Tez buzilib qoladigan va turg'un bo'lmagan dori turlariga nimalar kiradi

- A. ammiak eritmasi yod eritmasi
- B. faqat yod va amdopirin eritmalari
- C. kumush nitrat va sulfat kislota eritmalari
- D. xlorid kislota eritmasi.

50. Vazirlar Mahkamasining Farmatsevtika faoliyatini litsenziyalash tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida Qarori qachon qabul qilingan

- A. 2010 yil 13 may 91-sonli Qarori
- B. 2009 yil 1 noyabr 172 –sonli Qarori
- C. 2011 yil 25 dekabr 144 –sonli Qarori
- 2007 yil 15 mart 71 –sonli Qarori

VII-variant

1. Tibbiyotda ishlatiladigan yod qanday manbadan olinadi?

- A) yodidlardan
- V) yodatlardan
- S) minerallardan
- D) burg'u suvlaridan

2. Osh tuzini tozalashda sulfatlar va fosfatlar qanday reaktiv yordamida cho'ktiriladi?

- A) bariy xlorid
- V) magniy sulfat
- S) bariy nitrat
- D) ammoniy molibdat

3. Osh tuzini tozalashda magniy tuzlari qanday reaktiv bilan cho'ktiriladi?

- A) natriy karbonat
- V) natriy sulfid
- S) ammoniy vanadat
- D) natriy fosfat

4. Kaliy xlorid qanday mineraldan olinadi?

- A) asharit
- V) kalsiy
- S) appatit
- D) silvinit

5. Bor kislota qanday mineraldan olinadi?

- A) asharit
- V) kalsiy
- S) silvinit
- D) kirezit

6. Yodoform sintezida quyidagi birikmalarndan qaysi biri ishtirok etadi?

- A) metil spirti
- V) propil spirti
- S) etil spirti
- D) izopropil spirti

7. Ftoratan olishda qanday xom ashedan foydalaniladi?

- A) 1, 1-diftor-2-xlor-2-ftor etan
- V) 1-ftor-1-xlor-2, 2-diftoretan
- S) 1, 1, 1-triftor-2-xlor etan
- D) 1, 1, 1-tirftor-2-xlor etanol

8. Uglevodning etil spirtigacha achishida qaysi ferment ishtirok etadi?

- A) amilaza
- V) maltoza
- S) zimaza
- D) fruktaza

9. Glitserin qanday olifendan olinadi?

- A) etilen
- V) propilen
- S) buten-1
- D) butadiyen

10. Formaldegid sintezida oksidlovchi nima?

- A) kislorod
- V) havo kislorodi
- S) marganey IV-oksidi
- D) bixromat kaliy

11. Formaldegid sintezida qaysi katalizator ishlatiladi?

- A) mis
- V) temir
- S) rux
- D) kumush

12. Urotropinning olinishidagi reaktivlarni ko'rsating?

- A) natriy sulfid
- V) askorbin kislota va ammiak
- S) limon kislota va formalin
- D) ammiak va formaldegid

13. Xloralgidrat olish uchun 1 mol xloralga necha mol suv qo'shish kerak?

- A) 0,5 mol
- V) 1 mol
- S) 1,5 mol
- D) 2 mol

14. Urotropin sintezida necha mol formaldegid ishtirok etadi?

- A) 2ta
- V) 3 ta
- S) 4 ta
- D) 6 ta

15. Geksametilentetramin sintezida necha mol ammiak ishtirok etadi?

- A) 1 ta
- V) 2 ta
- S) 3 ta
- D) 4 ta

16. Urotropin sintezida necha mol suv ajralib chiqadi?

- A) 2
- V) 3
- S) 4
- D) 6

17. Geksametilentetramin qanday tuzilishga ega?

- A) alifatik
- V) aromatik
- S) alitsiklik
- D) terpen

18. Geksametilentetramin tuzilishiga ko'ra qanday birikmalarga yaqin?

- A) terpenlar
- V) beta-laktamidlar
- S) aminoglikozidlar
- D) adamantanlar

19. Glyutamin kislota sintezida ishtirok etadigan reaktivlarni ko'rsating.

- A) molon kislota va vodorod sianid
- V) aminomolon kislota va vodorod sianid
- S) aminomolon efiri va akrilonitrol
- D) aminomolon efiri va vinilnitril

20. Aminokapron kislotasini olishda qanday qayta guruhlanish reaksiyasi qo'llaniladi?

- A) Klayzen
- V) Mannix
- S) Sakaguchi
- D) Bekman

21. Glutamin kislotasini eng ko'p saqlovchi manbani ko'rsating?

- A) kazein
- V) laktoglobulin
- S) miozin
- D) bug'doy kepagi

22. Dietil efirini olish jarayonida qanday yot modda hosil bo'lmaydi?

- A) etilen
- V) etiliden peroksidi
- S) sirka angidridi
- D) vodorod peroksidi

23. Amilnitril va nitroglitserin nitrobirikmalar guruhiga kiritilishi kimyoviy jihatdan to'g'rimi?

- A) to'g'ri
- V) noto'g'ri
- S) to'g'ri, chunki amilnitril to'yingan uglevodorodlar guruhiga kirmaydi
- D) to'g'ri, chunki amilnitril to'ynmagan uglevodorodlar guruhiga kiradi

24. Amilnitrit sintezida qanday oraliq reaktiv ishlatiladi?

- A) xlorid kislota
- V) sirka kislota
- S) chumoli kislota
- D) sulfat kislota

25. Erinitda nechta nitroguruh mavjud?

- A) 1 ta
- V) 2 ta
- S) 3 ta
- D) 4 ta

26. Nitroglitserin tarkibida qanday xususiy yot aralashma mavjud?

- A) etilenglikol dinitrat
- V) glitserin mononitrat
- S) dietilenglikol dinitrat
- D) glitserin dinitrat

27. Fenol va rezorsin sintezida olinadigan xom ashyo bir xilmi?

- A) bir xil
- V) bir xil emas

- S) har xil
- D) hamma javob noto'g'ri

28. Fenol sintezida sulfolanish reaksiyasi qanday reaktivdan foydalaniladi?

- A) xlorulfon kislota
- V) xlor tianili
- S) sulfat kislota
- D) sulfat kislota

29. Timol sintezida dastlabki xom ashyoni ko'rsating

- A) toluol
- V) benzol
- S) etilbenzol
- D) m-krezol

30. Fenofalein sintezida ishtirok etadigan reaktivlarni ko'rsating

- A) ftal kislota va rezorsin
- V) ftal kislota va fenol
- S) ftal kislota va o-krezol
- D) ftal angidridi va fenol

31. Salitsil kislota Kolbe-Shmidt usuli bilan olishda ishtirok etadi:

- A) fenol, natriy ishqorisi
- V) fenol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid
- S) benzol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid
- D) fenol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid, xlorid kislota

32. Salitsilamid olishda xom ashyoni ko'rsating.

- A) benzol
- V) fenol
- S) salitsil kislota
- D) metilsalitsilat

33. Oksafenamid sintezida xom ashyoni ko'rsating.

- A) benzol
- V) fenol
- S) salitsil kislota
- D) salol

34. Trimekain nimaning hosilasi?

- A) atsetanilidni
- V) 2-metil atsetanilidni
- S) 2, 4-dimetilatsetanilidni
- D) 2, 4, 6-trimetilatsetanilidni

35. Anestezin sintezidagi xom ashyoni ko'rsating?

- A) nitrobenzol
- V) toluol
- S) p-nitrotoluol
- D) m-nitrotoluol

36. Anestezin sintezida qanday oksidlovchi ishlatiladi?

- A) kislorod
- V) havo kislorodi

- S) xlorli axak
- D) kaliy bixromat

37. Davlat reyestri nima?

- A) tibbiyotda ishlatish uchun ruxsat etilgan dori vositalari qayd etilgan ro'yxat bo'lib, qonuniy statusga ega
- V) oddiy yoki murakkab tarkibga ega bo'lgan dori shakllari ro'yxati
- S) me'yoriy-texnik hujjatlar ro'yxati
- D) tibbiyot buyumlari ro'yxatidan iborat rasmiy hujjat

38. Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining ma'lumotiga ko'ra, u yoki bu Davlatda sog'liqni saqlash tizimini yo'lga quyish uchun taxminan qancha dori vositasi ro'yxatga olinishi lozim.

- A) 2000-3000
- V) 3500-10000
- S) 3500-4000
- D) 2500-5000

39. AQSH, Italiya, Fransiya davlatlarining farmakopeyasida taxminan qanchagacha dori vositalari qayd etilgan?

- A) 11000-24000
- V) 10000-20000
- S) 150000-250000
- D) 15000-25000

40. Dori vositalari va tibbiyot texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qoshida nechta qo'mita faoliyat ko'rsatadi?

- A) 2 ta, farmakologiya laboratoriya
- V) 1 ta laboratoriya
- S) 3 ta laboratoriya, farmakopeya, farmakologiya
- D) 4 ta: 1) farmakologiya; 2) farmakopeya; 3) tibbiyot texnikasi; 4) narkotiklarni nazorat qilish qo'mitasi

41. Dori vositalarining ekspertizasi va standartizatsiyasi Davlat markazi qoshida nechta laboratoriya faoliyat ko'rsatadi?

- A) 4 ta, farmatsevtik tahlil, farmakologik, mikrobiologik, tibbiyot texnikasini tekshirish laboratoriyalari
- V) 1 ta mikrobiologik
- S) 3 ta farmatsevtik tahlil, farmakologiya, mikrobiologiya
- D) 2 ta mikrobiologik, farmatsevtik tahlil

42. Dori vositalari sifatiga bo'lgan talabni belgilovchi me'yoriy hujjatlarni ko'rsating?

- A) VFM, texnik hujjat
- V) FM, litsenziya
- S) VFM, FM, TSH
- D) VFM, FM, texnik hujjat, korxona standarti, DF, KSt, TS

43. Farmakopeya maqolalari necha yil muddat kuchga ega bo'ladi?

- A) 6 yil
- V) 7 yil
- S) 5 yil

D) 3 yil

44. O‘zbekiston Respublikasida “Standartlash to‘g‘risidagi qonun” qachon qabul qilingan?

A) 1993 yil 28 dekabr

V) 1993 yil 1 dekabr

S) 1995 yil 28 dekabr

D) 1995 yil 1 dekabr

45. O‘zbekiston Respublikasida Sog‘liqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qachon tashkil etilgan?

A) 1993 yil 28 dekabr

V) 1993 yil 1 dekabr

S) 1995 yil 5 may

D) 1995 yil 1 dekabr

46. Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasining asosiy vazifalarini ko‘rsating?

A) soha bo‘yicha standart va texnika shart-sharoitlarini ishlab chiqish, tasdiqlash, ro‘yxatdan o‘tkazish va nashr etish

V) dori vositalarini ro‘yxatdan o‘tkazish

S) sotsial-iqtisodiy, ilmiy-texnik dasturlar va loyihalarni amalga oshirish

D) tibbiyot mahsulotlari, tibbiyot buyumlari, dori vositalari hamda Respublika sanoatida ishlab chiqarilgan va import qilingan dori vositasi tarkibidagi inson salomatligi uchun zararli moddalar miqdorini aniqlash masalalari

47. O‘zbekiston Respublikasining “Dori vositalari va farmatsevtik faoliyat haqidagi qonun” qachon qabul qilingan?

A) 1997 yil 25 may

V) 1997 yil 25 aprel

S) 1997 yil 25 iyun

D) 1995 yil 25 may

48. Farmakopeya bu:

A) dori vositalarini tayyorlanishi va sifatini nazorat qilish bo‘yicha davlat standartlarining yig‘indisi

V) dori vositalarini farmakologik xossalarini ko‘rsatuvchi davlat standartlari yig‘indisi

S) dori vositalarini tayyorlanishini ko‘rsatuvchi davlat standartlari yig‘indisi

D) standartlash ishlarini tashkil etish bo‘yicha yo‘riqnoma

49. Dori vositasini ro‘yxatga olish uchun farmakopeya qo‘mitasiga tavsiya etish lozim bo‘lgan hujjatlarni ko‘rsating.

A) yo‘llanma xat, dori vositalarining tayyorlanish texnologiyasi, FM loyihasi, tushuntirish xati, yaroqlilik muddati bo‘yicha ma‘lumotlar, dori vositasining analitik pasporti, dori vositasining namunalari, ishlatilishi bo‘yicha ma‘lumotlar

V) yo‘llanma xat va farmakopeya maqolasi

S) yo‘llanma xat, dori vositasining farmakopeya maqolasi va namunasi

D) to‘g‘ri javob yo‘q.

50. Qanday dori vositasi dastlabki nazoratdan o‘tkaziladi?

- A) seriyalab ishlab chiqarilayotgan dori vositasi
- V) seriyalab ishlab chiqarish uchun mo'ljallanayotgan dori vositasi
- S) yangi texnologiya bo'yicha ishlab chiqarilayotgan dori vositalari
- D) yangi dori shaklida taklif etilayotgan dori moddasi

VIII-variant

1. Davlat reyestri nima?

- A) tibbiyotda ishlatish uchun ruxsat etilgan dori vositalari qayd etilgan ro'yxat bo'lib, qonuniy statusga ega
- V) oddiy yoki murakkab tarkibga ega bo'lgan dori shakllari ro'yxati
- S) me'yoriy-texnik hujjatlar ro'yxati
- D) tibbiyot buyumlari ro'yxatidan iborat rasmiy hujjat

2. Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining ma'lumotiga ko'ra, u yoki bu Davlatda sog'liqni saqlash tizimini yo'lga quyish uchun taxminan qancha dori vositasi ro'yxatga olinishi lozim.

- A) 2000-3000
- V) 3500-10000
- S) 3500-4000
- D) 2500-5000

3. AQSH, Italiya, Fransiya davlatlarining farmakopeyasida taxminan qanchagacha dori vositalari qayd etilgan?

- A) 11000-24000
- V) 10000-20000
- S) 150000-250000
- D) 15000-25000

4. Dori vositalari va tibbiyot texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qoshida nechta qo'mita faoliyat ko'rsatadi?

- A) 2 ta, farmakologiya laboratoriya
- V) 1 ta laboratoriya
- S) 3 ta laboratoriya, farmakopeya, farmakologiya
- D) 4 ta: 1) farmakologiya; 2) farmakopeya; 3) tibbiyot texnikasi; 4) narkotiklarni nazorat qilish qo'mitasi

5. Dori vositalarining ekspertizasi va standartizatsiyasi Davlat markazi qoshida nechta laboratoriya faoliyat ko'rsatadi?

- A) 4 ta, farmatsevtik tahlil, farmakologik, mikrobiologik, tibbiyot texnikasini tekshirish laboratoriyalari

V) 1 ta mikrobiologik

S) 3 ta farmatsevtik tahlil, farmakologiya, mikrobiologiya

D) 2 ta mikrobiologik, farmatsevtik tahlil

6. Dori vositalari sifatiga bo'lgan talabni belgilovchi me'yoriy hujjatlarni ko'rsating?

A) VFM, texnik hujjat

V) FM, litsenziya

S) VFM, FM, TSH

D) VFM, FM, texnik hujjat, korxona standarti, DF, KSt, TS

7. Farmakopeya maqolalari necha yil muddat kuchga ega bo'ladi?

A) 6 yil

V) 7 yil

S) 5 yil

D) 3 yil

8. O'zbekiston Respublikasida "Standartlash to'g'risidagi qonun" qachon qabul qilingan?

A) 1993 yil 28 dekabr

V) 1993 yil 1 dekabr

S) 1995 yil 28 dekabr

D) 1995 yil 1 dekabr

9. O'zbekiston Respublikasida Sog'liqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qachon tashkil etilgan?

A) 1993 yil 28 dekabr

V) 1993 yil 1 dekabr

S) 1995 yil 5 may

D) 1995 yil 1 dekabr

10. Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasining asosiy vazifalarini ko'rsating?

A) soha bo'yicha standart va texnika shart-sharoitlarini ishlab chiqish, tasdiqlash, ro'yxatdan o'tkazish va nashr etish

V) dori vositalarini ro'yxatdan o'tkazish

S) sotsial-iqtisodiy, ilmiy-texnik dasturlar va loyihalarni amalga oshirish

D) tibbiyot mahsulotlari, tibbiyot buyumlari, dori vositalari hamda Respublika sanoatida ishlab chiqarilgan va import qilingan dori vositasi tarkibidagi inson salomatligi uchun zararli moddalar miqdorini aniqlash masalalari

11. O'zbekiston Respublikasining "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyat haqidagi qonun" qachon qabul qilingan?

A) 1997 yil 25 may

V) 1997 yil 25 aprel

S) 1997 yil 25 iyun

D) 1995 yil 25 may

12. Farmakopeya bu:

A) dori vositalarini tayyorlanishi va sifatini nazorat qilish bo'yicha davlat standartlarining yig'indisi

V) dori vositalarini farmakologik xossalarini ko'rsatuvchi davlat standartlari yig'indisi

S) dori vositalarini tayyorlanishini ko'rsatuvchi davlat standartlari yig'indisi

D) standartlash ishlarini tashkil etish bo'yicha yo'riqnoma

13. Dori vositasini ro'yxatga olish uchun farmakopeya qo'mitasiga tavsiya etish lozim bo'lgan hujjatlarni ko'rsating.

A) yo'llanma xat, dori vositalarining tayyorlanish texnologiyasi, FM loyihasi, tushuntirish xati, yaroqlilik muddati bo'yicha ma'lumotlar, dori vositasining analitik pasporti, dori vositasining namunalari, ishlatilishi bo'yicha ma'lumotlar

V) yo'llanma xat va farmakopeya maqolasi

S) yo'llanma xat, dori vositasining farmakopeya maqolasi va namunasi

D) to'g'ri javob yo'q.

14. Qanday dori vositasi dastlabki nazoratdan o'tkaziladi?

A) syeriyalab ishlab chiqarilayotgan dori vositasi

V) seriyalab ishlab chiqarish uchun mo'ljallanayotgan dori vositasi

S) yangi texnologiya bo'yicha ishlab chiqarilayotgan dori vositalari

D) yangi dori shaklida taklif etilayotgan dori moddasi

15. Qanday dori vositasi arbitraj nazoratdan o'tkaziladi?

A) syeriyalab ishlab chiqarilayotgan dori vositasi

V) seriyalab ishlab chiqarish uchun mo'ljallanayotgan dori vositasi

S) yangi texnologiya bo'yicha ishlab chiqarilayotgan dori vositalari

D) sifati bo'yicha kelishmovchilikka sabab bo'lgan dori vositalari

16. Farmakopeya loyihasidagi "Yorliqlash" qanday hujjat asosida rasmiylashtiriladi?

A) RH 19-11

V) tarmoq standarti

S) korxona standarti

D) VFM

17. Inyeksion dori shakllari sifatini nazorat qilish qaysi ko'rsatkichlari aniqlanadi?

A) tasvirlanishi, chinligi, miqdoriy tahlili

V) sterilligi, pirogenligi, zaharliligi, mexanik qo'shimchalar, yot aralashmalar, gistaminsimon ta'sir etuvchi moddalar, to'ldirilish hajmi, tasvirlanishi, chinligi, miqdoriy tahlili

S) sterilligi, mexanik qo'shimchalar, yot aralashmalar, gistaminsimon ta'sir etuvchi moddalar, to'ldirilish hajmi, tasvirlanishi, chinligi, miqdoriy tahlili

D) pirogenligi, zaharliligi, mexanik qo'shimchalar, yot aralashmalar, gistaminsimon ta'sir etuvchi moddalar, tasvirlanishi, chinligi, miqdoriy tahlili

18. Organik erituvchilar qoldig'ini bo'lishi dori vositalarining me'yoriy-texnik hujjat ga qachon kiritiladi?

A) dori vositasi tayyorlash texnologiyasida zaharli erituvchilardan foydalanilganda

V) dori shaklini ishlab chiqarishda

S) dori moddasini olish jarayonida

D) doimiy ravishda

19. VFM, FM va KFM ning qayd qilish raqami:

- A) O‘zR SSV indeksi, hujjat tartib soni va tasdiqlangan yili
- V) hujjat tartib soni va tasdiqlangan yili
- S) O‘zR SSV indeksi va tasdiqlangan yili
- D) hujjatga berilgan tartib soni

20. Dori vositasining sertifikatida deganda nima tushuniladi?

- A) dori vositasining pasporti
- V) dori vositasining sifatsizligi to‘g‘risidagi hujjat
- S) dori vositasini sifatli to‘g‘risidagi guvohnoma
- D) dori vositasining sifat va miqdoriy ko‘rsatkichlari me‘yoriy-texnik hujjat talablariga mos ekanligini tasdiqlovchi hujjat

21. Tarmoq standartlarida (TSt) :

- A) dori moddalarni tayyorlash, qadoqlash, manzilga yetkazish, qabul qilish, saqlash sharoitlari, xavfsizlikni ta‘minlash va V) to‘g‘risida tegishli ko‘rsatmalar berilgan bo‘ladi
- V) qadoqlash, qabul qilish, saqlash sharoitlari to‘g‘risida tegishli ko‘rsatmalar berilgan bo‘ladi
- S) manzilga yetkazish, xavfsizlikni ta‘minlash, dori moddalarni tayyorlash to‘g‘risida tegishli ko‘rsatmalar berilgan bo‘ladi
- D) dori moddalarni yetkazib berish bo‘yicha tegishli ko‘rsatmalar berilgan bo‘ladi

22. Dori vositalari sifat standarti loyihasining tushuntirish xatida:

- A) me‘yoriy-texnik hujjat ning ishlab chiqqan korxonaning nomi, dori moddani olish texnologiyasi, tahlil usullari haqida ma‘lumotlar beriladi
- V) me‘yoriy-texnik hujjat ning ishlab chiqqan korxonaning nomi, dori moddani olish texnologiyasi, sifatini nazorat qilish usullari, uning chet el farmakopeyalaridagi o‘xshashlari, qayd etilganligi, dori vositasining yangiligi haqida ma‘lumotlar beriladi
- S) dori vositasining yangiligi va tahlil usullari haqida ma‘lumotlar beriladi
- D) faqat dori moddani olish texnologiyasi, yangiligi va tahlil usullari haqida ma‘lumotlar beriladi

23. Umumiy farmakopeya maqolasi bu:

- A) dori vositasi va tibbiyot buyumlari sifatiga qo‘yilgan talablarni belgilovchi me‘yoriy texnik hujjat
- V) dori vositasiga qo‘yilgan asosiy talablarni o‘z ichiga olgan yoki nazoratning standart usullari tasvirlangan davlat sifat standarti
- S) O‘zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo‘mitasi tomonidan tasdiqlangan keng miqyosda ishlab chiqariladigan dori vositasi uchun 5 yilga mo‘ljallangan davlat sifat standarti
- D) keng miqyosda ishlab chiqariladigan yangi dori vositasi va dorivor o‘simlik xomayosining dastlabki turkumi uchun tuzilgan O‘zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo‘mitasi tomonidan tasdiqlangan davlat sifat standarti

24. Farmakopeya maqolasi bu:

- A) dori vositasi va tibbiyot buyumlari sifatiga qo‘yilgan talablarni belgilovchi me‘yoriy texnik hujjat

V) dori vositasiga qo'yilgan asosiy talablarni o'z ichiga olgan yoki nazoratning standart usullari tasvirlangan davlat sifat standarti

S) O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan keng miqyosda ishlab chiqariladigan dori vositasi uchun 5 yilga mo'ljallangan davlat sifat standarti

D) keng miqyosda ishlab chiqariladigan yangi dori vositasi va dorivor o'simlik xomayosining dastlabki turkumi uchun tuzilgan O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan davlat sifat standarti

25. Vaqtinchalik farmakopeya maqolasi bu:

A) dori vositasi va tibbiyot buyumlari sifatiga qo'yilgan talablarni belgilovchi me'yoriy texnik hujjat

V) dori vositasiga qo'yilgan asosiy talablarni o'z ichiga olgan yoki nazoratning standart usullari tasvirlangan davlat sifat standarti

S) O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan keng miqyosda ishlab chiqariladigan dori vositasi uchun 5 yilga mo'ljallangan davlat sifat standarti

D) keng miqyosda ishlab chiqariladigan yangi dori vositasi va dorivor o'simlik xomayosining dastlabki turkumi uchun tuzilgan O'zR SSV ning DVTTSNQBB ning farmakopeya qo'mitasi tomonidan tasdiqlangan 3 yilga mo'ljallangan davlat sifat standarti

26. Farmakopeya qo'mitasi bu:

A) standart va texnik shartlarini, dori vositalari va tibbiyot buyumlari sifatiga qo'yilgan talablarni ishlab chiqaruvchi muassasa

V) standartlarni ro'yxatdan o'tkazuvchi muassasa

S) standartlarni tasdiqlovchi muassasa

D) dori vositalari va tibbiyot buyumlari sifatiga qo'yilgan talablarni belgilovchi me'yoriy texnik hujjatlarni tasdiqlovchi rasmiy ekspert muassasa

27. O'zR "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyati haqidagi qonun"dagi asosiy tushunchalardan biri bo'lgan "dori vositasi" tushunchasi bu:

A) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan dori preparatlarni qo'llashga ruxsat etilgan toza biologik faol moddalar

V) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan, kasallikni oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun qo'llashga ruxsat etilgan vositalar

S) belgilangan farmakologik faollikka ega bo'lgan, klinik sinov obyektlari hisoblanadigan muayyan dori shaklidagi modda yoki moddalar aralashmasi

D) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan vositalar

28. O'zR "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyati haqidagi qonun"dagi asosiy tushunchalardan biri bo'lgan "dori moddalari" tushunchasi bu:

A) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan dori preparatlari qo'llashga ruxsat etilgan toza biologik faol moddalar

V) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan, kasallikni oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun qo'llashga ruxsat etilgan vositalar

S) belgilangan farmakologik faollikka ega bo'lgan, klinik sinov obyektlari hisoblanadigan muayyan dori shaklidagi modda yoki moddalar aralashmasi

D) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan vositalar

29. O'zR "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyati haqidagi qonun"dagi asosiy tushunchalardan biri bo'lgan "dori shakli" tushunchasi bu:

A) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan dori preparatlarni qo'llashga ruxsat etilgan toza biologik faol moddalar

V) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan, kasallikni oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun qo'llashga ruxsat etilgan vositalar

S) belgilangan farmakologik faollikka ega bo'lgan, klinik sinov obyektlari hisoblanadigan muayyan dori shaklidagi modda yoki moddalar aralashmasi

D) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan vositalar

30. O'zR "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyati haqidagi qonun"dagi asosiy tushunchalardan biri bo'lgan "farmakologik vositalar" tushunchasi bu:

A) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan dori preparatlarni qo'llashga ruxsat etilgan toza biologik faol moddalar

V) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan, kasallikni oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun qo'llashga ruxsat etilgan vositalar

S) belgilangan farmakologik faollikka ega bo'lgan, klinik sinov obyektlari hisoblanadigan muayyan dori shaklidagi modda yoki moddalar aralashmasi

D) kelib chiqishi tabiiy va sun'iy bo'lgan bir yoki bir necha dori moddalari (substansiya) hamda yordamchi moddalar asosida olingan vositalar

31. UFM, FM, VFM va KFM tasdiqlanganidan so'ng O'zR SSV ning Farmakopeya qo'mitasi tomonidan berilgan belgida nimalar qayd etiladi?

A) O'zR SSV ning indeksi, hujjatning tartib soni

V) O'zR SSV ning indeksi, hujjatning tartib soni, tasdiqlangan yili

S) O'zR SSV ning indeksi, tasdiqlangan yili

D) O'zR SSV ning indeksi, hujjatning tartib soni, tasdiqlangan yili, korxona kodi

32. Standart namunalari bu:

A) dori moddalar tarkibidagi faqat yot aralashmalarni tekshirish uchun foydalaniladigan moddalardir

V) dori moddasi fizik-kimyoviy va biologik usullar yordamida tahlil qilinganda solishtirish uchun foydalaniladigan moddalardir

S) faqat me'yoriy texnik hujjat talabiga javob beradigan substansiya namunasi

D) farmakopeya maqolasi tasdiqlanib, Davlat standart namunasining katalogiga kiritilgan standart namuna

33. Davlat standart namunalari bu:

A) dori moddalar tarkibidagi faqat yot aralashmalarni tekshirish uchun foydalaniladigan moddalardir

V) dori moddasi fizik-kimyoviy va biologik usullar yordamida tahlil qilinganda solishtirish uchun foydalaniladigan moddalardir

S) faqat me'yoriy texnik hujjat talabiga javob beradigan substansiya namunasi

D) farmakopeya maqolasi tasdiqlanib, Davlat standart namunasining katalogiga kiritilgan standart namuna

34. Ishchi standart namunalari bu:

A) dori moddalar tarkibidagi faqat yot aralashmalarni tekshirish uchun foydalaniladigan moddalardir

V) dori moddasi fizik-kimyoviy va biologik usullar yordamida tahlil qilinganda solishtirish uchun foydalaniladigan moddalardir

S) faqat me'yoriy texnik hujjat talabiga javob beradigan substansiya namunasi

D) farmakopeya maqolasi tasdiqlanib, Davlat standart namunasining katalogiga kiritilgan standart namuna

35. Guvoh moddalarning standart namunalari bu:

A) guvoh moddalarning standart namunalari sifatida Davlat standart namunalari yoki ishchi standart namunalardan foydalanish mumkin

V) dori moddasi fizik-kimyoviy va biologik usullar yordamida tahlil qilinganda solishtirish uchun foydalaniladigan moddalardir

S) faqat me'yoriy texnik hujjat talabiga javob beradigan substansiya namunasi

D) farmakopeya maqolasi tasdiqlanib, Davlat standart namunasining katalogiga kiritilgan standart namuna

36. Davlat standart namunalarining saqlanish sharoitlarini ko'rsating.

A) salqin, og'zi yashxi berkiladigan idishda, yorug'lik tushmaydigan joylarda

V) namlik va yorug'likdan himoyalangan holda, +5eS haroratda, konteynerlarda, payvandlangan ampulalarda

S) namlik va yorug'likdan himoyalangan holda, +5eS haroratda

D) salqin, og'zi yashxi berkiladigan idishda, yorug'lik tushmaydigan joylarda, maxsus ro'yxat bo'yicha

37. Tahlil natijalarini interpretatsiyalash necha bo'limdan iborat?

A) 3 bo'limdan: 1) ketma-ket olingan qiymatlarning mosligini baholash 2) bajarilishi lozim bo'lgan tahlil sonini hisoblash 3) mahsulot sifatini kafolatlash

V) 2 bo'limdan: 1) mahsulot sifatini baholash 2) bajarilish lozim bo'lgan tahlil sonini hisoblash

S) 3 bo'limdan: 1) nisbiy xatolik; 2) absolyut; 3) sistematik

D) hamma javob to'g'ri

38. Fisher mezoni qanday belgi bilan belgilanadi?

A) U

V) R

S) R

D) F

39. Standart cheklanish qanday belgi bilan belgilanadi?

A) U

V) R

S) R

D) S

40. Farmatsevtik tahlilda ruy beradigan xatoliklarni sanab o‘ting.

- A) tasodifiy, sistematik, qo‘pol xatoliklar
- V) tasodifiy, sistematik, absolyut
- S) sistematik, nisbiy, absolyut
- D) absolyut, nisbiy, qo‘pol

41. Razmax varirovaniya qanday belgi bilan belgilanadi?

- A) S
- V) W
- S) U
- D) R

42. Olingan natijalarning bir xilligi qanday aniqlanadi?

- A) absolyut xatolik qiymatiga ko‘ra
- V) nazorat mezonining qiymatiga ko‘ra
- S) nisbiy xatolik qiymatiga ko‘ra
- D) sistematik xatolik qiymatiga ko‘ra

43. Subyektga bog‘liq bo‘lmagan, tahlil usubi shartlarining ba‘zilarini ma’lum bir sabablarga ko‘ra buzilishi tahlil natijalarini hisobini olib borishda qanday xatolik ro‘y beradi?

- A) sistematik
- V) tasodifiy
- S) qo‘pol xatolik
- D) absolyut xatolik

44. Qaysi xatolik – subyektiga–shaxsning kayfiyati, diqqat-e’tibori, uskunaning me’yorda ishlamasligiga bog‘liq?

- A) absolyut
- V) qo‘pol
- S) nisbiy
- D) tasodifiy

45. Tahlil aniqligi deb nimaga aytiladi?

- A) 1 vaktida olingan natijalarning bir biriga mosligi
- V) qo‘pol xatolikka yul kuyilmaganligi
- S) olingan qiymatlarning ulchangan qiymatga kanchalik yaqinligi
- D) nisbiy xatoliklar qiymati

46. Bir xil sharoitda bir xil moddalar turkumida bir xil tahlil uslubida olingan natijalarning bir-biriga yaqinligi nima deb ataladi?

- A) tahlilning aniqligi
- V) tahlilning qaytaruvchanligi
- S) qo‘pol xatolik
- D) tahlil natijalarining mosligi

47. Bir xil moddalarning har xil seriyalarda turli vaktida turli usullar bilan olingan tahlil natijalarining bir-biriga yaqinligi qanday ataladi?

- A) qo‘pol xatolik
- V) tahlilning qaytaruvchanligi
- S) tahlilning aniqligi
- D) tahlilning ishonarliligi

48. Dori moddalarni matematik - statistik tahlil qilish usullari natijasida nimalarni aniqlash mumkin?

A) tahlil natijalarining ishonarliligi, aniqligi, olingan natijalarining bir - biriga mosligi

V) qo‘pol xatolarga yo‘l qo‘yilmaganligi

S) bir necha tahlil natijalarining aniqliligi, tahlil usulining yaroqliligi

D) barcha javob noto‘g‘ri

49. Styudent mezoni qaysi belgi bilan belgilanadi?

A) A

V) U

S) R

D) $t(R, f)$

50. Turg‘un bo‘lmagan dori vositasini ko‘rsating.

A) natriy tiosulfatning 40 % eritmasi

V) natriy salitsilatning 10% eritmasi

S) natriy bromidning 20% eritmasi

D) perekis vodorod 3% eritmasi.

IX-variant

1. Biologik usullar farmatsevtik tahlilda qanday maqsadlarda ishlatiladi?

A) dori moddalarning chinligini aniqlash uchun

V) dori moddalarning tozaligini aniqlash uchun

S) dori moddalarning miqdorini aniqlash uchun

D) dori moddalarining faolligi bo‘yicha miqdorini aniqlash uchun

2. Qaysi gurux dori moddalar biologik usul bilan tahlil qilinadi?

A) alkaloidlar, antibiotiklar, gormonlar

- V) antibiotiklar, yurak glikozidlari, gormonlar
- S) yurak glikozidlari, vitaminlar, gormonlar, antibiotiklar
- D) antibiotiklar, yurak glikozidlari, sulfanilamidlar

3. Yurak glikozidlarining biologik faolligi ularning qaysi xossasiga asosan baholanadi?

- A) jonivorlar yuragini sistola holatida to'xtataoladigan xossasiga
- V) jonivorlar yurak urishini sekinlashtiraoladigan xossasiga
- S) jonivorlar yurak urishini tezlashtiraoladigan xossasiga
- D) inson yuragini sistola holatida to'xtataoladigan xossasiga

4. Yurak glikozidlarining biologik faolligi qanday jonivorlarda aniqlanadi?

- A) kuchuk, quyon, baqa
- V) baqa, mushuk, kabutar
- S) quyon, baqa, kabutar
- D) sichqon, kuchuk, mushuk

5. Antibiotiklarning biologik faolligi qanday aniqlanadi?

- A) jonivorlar yuragini sistola holatida to'xtataoladigan toksik dozasini aniqlash bo'yicha
- V) inson yuragini sistola holatida to'xtataoladigan toksik dozasini aniqlash bo'yicha
- S) mikroblar o'sishini to'xtatish xususiyatini o'rganish bo'yicha
- D) jonivorlar yuragini diastola holatda to'xtataolish xususiyati bo'yicha

6. Gormonlarning biologik faolligi qanday aniqlanadi?

- A) jonivorlar yuragini sistola holatida to'xtataoladigan toksik dozasiga qarab
- V) inson yuragini sistola holatida to'xtataolish xususiyatini aniqlash bo'yicha
- S) mikroblar testini o'stirmasligiga qarab
- D) dori moddasining biologik faolligini quyonlarda yoki kalamushlarda aniqlab

7. Gormonlar, antibiotiklar va zardoblarning sterilligi qanday aniqlanadi?

- A) mikroblar testining o'sish intensivligini aniqlash bo'yicha
- V) dori moddasi yuborilgandan so'ng, quyon haroratining o'zgarishi bo'yicha
- S) mikroblar testini o'stirmasligiga qarab
- D) membranali filtrlash usulida

8. Qanday dori vositalari pirogenlikka tekshirib turiladi?

- A) poroshoklar va miksturalar
- V) surtma dorilar va ko'z tomchilari
- S) tozalangan suv va inyeksion eritmalar
- D) inyeksiya uchun ishlatiladigan suv va inyeksion eritmalar

9. Pirogenlikka tekshirish qanday bajariladi?

- A) mikroblar testining o'sishiga qarab
- V) dori vositasi ta'sirida quyon tanasining harorati o'zgarishiga qarab yoki LAL-test bo'yicha
- S) mikroblar testining o'stirmasligiga qarab

10. Qanday dori vositalarining mikrobiologik tozaligi aniqlanadi?

- A) tozalangan suv, ko'z tomchilari, tabletkalar, granulalar, eritmalar, ko'z tomchilari
- V) ko'z tomchilari, kapsulalar, ekstraktlar, inyeksion eritmalar, siroplar

S) Tabletkalar, kapsulalar, granulalar, eritmalar, siroplar, surtma dorilar va boshqa dori turlari

D) steril dori turlari, inyeksion eritmalar, ko'z tomchilari, chaqaloqlar uchun tayyorlangan miksturalar

11. Mikrobiologik tozalik qanday aniqlanadi?

A) bakteriyalar va zamburuglarning miqdori, ayrim turdagi mikroblarning yo'qligiga qarab

V) dori vositasi ta'sirida mikroblar testining o'sish intensivligi aniqlanadi

S) dori vositasi ta'sirida mikroblar testining o'sishining kamayishiga qarab

D) dori vositasi ta'sirida quyon tanasining harorati o'zgarishi aniqlanadi

12. LAL-testdan farmatsevtika amaliyotida qanday maqsadda foydalaniladi?

A) toksiklikni aniqlash uchun

V) sterillikni aniqlash uchun

S) pirogenlikni aniqlash uchun

D) zaharlilikni aniqlash uchun

13. Qanday hollarda dori moddalarning miqdori biologik usullarda aniqlanadi?

A) fiziko-kimyoviy usullarda tahlil qilish imkoniyati bo'lmaganda

V) fizik usullarda tahlil qilish imkoniyati bo'lmaganda

S) kimyoviy usullarda tahlil qilish imkoniyati bo'lmaganda

D) biologik usulda tahlil qilish iqtisodiy samarali bo'lganda

14. Vitaminlarning biologik faolligini aniqlashda qanday hayvonlardan foydalaniladi?

A) kalamushlardan

V) dengiz cho'chqalaridan

S) kabutarlar, baqalar, mushuklardan

D) hamma javob to'g'ri

15. Yurak glikozidlarining biologik faolligi qanday hayvonlarda aniqlanadi?

A) kalamushlarda

V) dengiz cho'chqalarida

S) kabutarlar, baqalar, mushuklarda

D) hamma javob to'g'ri

16. Insulinning biologik faolligi qanday hayvonlarda tekshiriladi?

A) kalamushlarda

V) dyengiz cho'chqalarida

S) kabutarlar, baqalar, mushuklarda

D) quyonlarda

17. Pirogenlikni aniqlashda qanday hayvonlardan foydalaniladi?

A) kalamushlardan

V) dengiz cho'chqalaridan

S) kabutarlar, baqalar, mushuklardan

D) quyonlardan

18. Dori moddalarining miqdori biologik usulda tahlil qilinganda ularning miqdori qaysi birlikda ifodalanadi?

- A) mg
- V) mkg
- S) %

D) TB (YED) /mg

19. Yurak glikozidlarining biologik faolligi qanday ifodalanadi?

- A) mg
- V) mkg
- S) %

D) baqa TB, kabutar TB, mushuk TB

20. Antibiotiklarning biologik faolligi qanday ifodalanadi?

- A) mg
- V) mkg
- S) %

D) TB (YED)

21. Dori moddalarining pirogenligini aniqlash usullarini ko'rsating.

- A) fizikaviy usul
- V) kimyoviy usul
- S) LAL-test
- D) fiziko-kimyoviy usul

22. Pirogen moddalar deb:

- A) yuqori molekulali lipopolisaxaridlar
- V) yuqori molekulali birikmalar
- S) yuqori molekulali polipeptidlar
- D) quyi molekulali birikmalar

23. Dori moddalarining pirogenligini aniqlashning LAL-test usuli nimaga asoslangan?

- A) amyobalar lizatining (qon hujayralari) gramm-manfiy bakteriyalar endotoksinlari bilan reaksiyaga kirishishiga
- V) planariyalar lizatining (qon hujayralari) gramm-manfiy bakteriyalar endotoksinlari bilan reaksiyaga kirishishiga
- S) planariyalar lizatining (qon hujayralari) gramm-manfiy bakteriyalar ekzotoksinlari bilan reaksiyaga kirishishiga
- D) gidraning gramm-manfiy bakteriyalar ekzotoksinlari bilan reaksiyaga kirishishiga

24. Antibiotiklarning biologik tahlil usuli nimaga asoslangan?

- A) mikroorganizmlar o'sishini to'xtatish xususiyatini aniqlashga
- V) giperavitaminozni chaqirish xususiyatini aniqlashga
- S) yurakni sistolik sharoitda to'xtatish xususiyatini aniqlashga
- D) mikroorganizmlarning o'ldirishga asoslangan

25. Vitaminlarning biologik tahlil usuli nimaga asoslangan?

- A) mikroorganizmlar o'sishini to'xtatish xususiyatini aniqlashga
- V) gipoavitaminozni chaqirish xususiyatini aniqlashga
- S) gipoavitaminozni davolash xususiyatini aniqlashga
- D) mikroorganizmlarning o'ldirishga asoslangan

26. Insulinning biologik tahlil usuli nimaga asoslangan?

- A) mikroorganizmlar o'sishini to'xtatish xususiyatini aniqlashga
- V) gipoavitaminozni chaqirish xususiyatini aniqlashga
- S) gipoavitaminozni davolash xususiyatini aniqlashga
- D) qondagi qand miqdorini kamayishini aniqlashga

27. Dori moddalarning sterilligini aniqlash usulini ko'rsating.

- A) mikroorganizmlar o'sishini to'xtatish usuli
- V) to'g'ridan-to'g'ri ekish usuli, membranali filtrlash usuli
- S) kimyoviy usul
- D) vizual usul

28. Yurak glikozidi saqlagan preparatlarning ta'sir kuchini baholash nimaga asoslangan?

- A) ularning eng kam dozasi hayvonlarda yurak ishini "sistola" holatida to'xtatib qo'yish xossasiga asoslangan
- V) ularning eng kam dozasi hayvonlarda yurak ishini "diastola" holatida to'xtatib qo'yish xossasiga asoslangan
- S) ularning eng katta dozasi hayvonlarda yurak ishini "sistola" holatida to'xtatib qo'yish xossasiga asoslangan
- D) ularning eng katta dozasi hayvonlarda yurak ishini "diastola" holatida to'xtatib qo'yish xossasiga asoslangan

29. Yurak glikozidi saqlagan preparatlarning biologik faolligi

- A) ma'lum dozadagi miqdor kuchini toza preparatdan tayyorlangan standart namunaning eng kam miqdordagi dozasining ta'sir kuchi bilan taqqoslash orqali baholanadi
- V) eng kam toksik dozadagi miqdor kuchini toza preparatdan tayyorlangan standart namunaning eng kam miqdordagi dozasining ta'sir kuchi bilan taqqoslash orqali baholanadi
- S) eng ko'p dozadagi miqdor kuchini toza preparatdan tayyorlangan standart namunaning eng kam miqdordagi dozasining ta'sir kuchi bilan taqqoslash orqali baholanadi
- D) baholanmaydi

30. Baqaga ta'sir etuvchi birlik, ya'ni baqa ta'sir birligi deb:

- A) botqoq erkak baqasining yurak ishini sistola holatida bir soat davomida to'xtatib qo'yadigan yurak glikozidining eng kam miqdoriga
- V) o'rmon erkak baqasining yurak ishini sistola holatida bir soat davomida to'xtatib qo'yadigan yurak glikozidining eng kam miqdoriga
- S) botqoq erkak baqasining yurak ishini sistola holatida bir minut davomida to'xtatib qo'yadigan yurak glikozidining eng kam miqdoriga
- D) o'rmon erkak baqasining yurak ishini sistola holatida bir sekund davomida to'xtatib qo'yadigan yurak glikozidining eng kam miqdoriga

31. Qondagi qand (glyukoza) miqdori quyida keltirilgan usullarning qaysi biri yordamida aniqlanadi?

- A) permanganatometriya
- V) FEK usuli
- S) Xagendorn-Yensen usuli
- D) Fisher usuli

32. Inyeksiya uchun suv va eritmalarning pirogenligini aniqlashda quyonlarning uch marta o'lgan tana haroratining yig'indisi

- A) 2,2 eS dan oshmasligi kerak
- V) 2,2 eS dan kam bo'lmashligi kerak
- S) 1,4 eS dan oshmasligi kerak
- D) 1,8 eS dan oshmasligi kerak

33. Dori preparatlarining zaharlilik xususiyati

- A) 6 ta sichqonda (har bir seriya uchun) aniqlanadi
- V) 5 ta sichqonda (har bir seriya uchun) aniqlanadi
- S) 10 ta sichqonda (har bir seriya uchun) aniqlanadi
- D) 15 ta sichqonda (har bir seriya uchun) aniqlanadi

34. Inyeksiya uchun suv va eritmalarning tarkibidagi pirogen moddalarni aniqlash:

- A) vazni 2,0-3,5 kg, tana harorati 38,5-39,5 eS bo'lgan quyonlarda olib boriladi
- V) vazni 2,0-3,5 g, tana harorati 38,5-39,5 eS bo'lgan quyonlarda olib boriladi
- S) vazni 2,0-3,5 kg, tana harorati 38,5-39,5 K bo'lgan quyonlarda olib boriladi
- D) vazni 2,0-3,5 kg, tana harorati 38,5-39,5 eS dan yuqori bo'lgan quyonlarda olib boriladi

35. Insulin preparatining biologik ta'sir kuchi

- A) qondagi qand miqdorini kamaytirish xususiyati bo'yicha aniqlanadi
- V) qondagi qand miqdorini oshirish xususiyati bo'yicha aniqlanadi
- S) qondagi qand miqdorini kamaytirish xususiyati toza insulindan tayyorlangan standart namuna bilan taqqoslab aniqlanadi
- D) qondagi fruktoza miqdorini kamaytirish xususiyati toza insulindan tayyorlangan standart namuna bilan taqqoslab aniqlanadi

36. Yurak glikozidlarining biologik faolligini aniqlashda tajribalar baqaning

- A) teri ostiga, mushak ichiga, to'g'ri yuragiga yuborib aniqlanadi
- V) teri ostiga, to'g'ri yuragiga, vena tomiriga yuborib aniqlanadi
- S) teri ostiga, mushak ichiga, to'g'ri yuragiga yuborib aniqlanadi
- D) to'g'ri yuragiga yuborib aniqlanadi

37. JSST ma'lumotlariga ko'ra qalbakilashtirilgan dori vositalari muomalaga kirib kelishiga sabab bo'luvchi omillar.

- A) taklifga nisbatan talabning ko'p bo'lishi
- V) dori vositalarining muomalasini me'yorlashtiruvchi qonunlardagi kamchiliklar va kuchsiz jazo choralarining qo'llanilishi
- S) dori vositalari narxining balandligi
- D) Barcha javoblar noto'g'ri

38. Qalbakilashtirilgan dori vositalarini farmatsevtika bozoriga kirib kelishidan ko'zatiladigan noxush holatlar.

- A) haqiqiy dori vositasi ishlab chiqaruvchi firma va dori vositasiga nisbatan iste'molchilarda ishonchsizlik uyg'onishi
- V) ishlab chiqaruvchi firma va davlat tashkilotlariga yetkaziladigan iqtisodiy zarar
- S) bemor organizmiga zararli va unga kerak bo'lmagan biologik faol moddalarning kiritilishi

D) Barcha javoblar noto'g'ri

39. Dori vositalarining qalbakilashtirilgan obyektlarini belgilang.

A) ta'sir etuvchi moddalar

V) dori shakli, joylanishi

S) yaroqlilik muddati, seriya raqamlari

D) Barcha javoblar noto'g'ri

40. Nechanchi yilda JSST tashabbusi bilan dori mahsulotlarining sifati haqida muammolar xalqaro savdoda global miqyosga ko'tarildi?

A) 1950 y.

V) 1948 y.

S) 1989 y.

D) 1965 y.

41. Qalbakilashtirilgan dori vositalari necha guruhga bo'linadi?

A) 8

V) 10

S) 6

D) 5

42. Qalbakilashtirilgan dori vositalarini aniqlash usullarini ko'rsating.

A) vizual

V) fizik-kimyoviy

S) hujjatlarni tekshirish

D) Barcha javoblar noto'g'ri

43. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining "birinchi guruhi"ning asosiy xususiyati nima?

A) deyarli xavfsiz, lekin davolovchi samaraga ega emas

V) bemor organizmiga kuchli ta'sir ko'rsatadi.

S) byemorga davolovchi ta'sir ko'rsatib, boshqa kasalliklar keltirib chiqaradi.

D) V) S)

44. Tarkibida ta'sir etuvchi moddasi bo'lmagan dori vositalari qanday nomlanadi?

A) platsebo, po'kak-preparat

V) po'kak-preparat

S) implantant, po'kak-preparat

D) yordamchi modda

45. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining "ikkinchi guruhi"ga qanday dorilar kiradi?

A) yorliqda ko'rsatilmagan yoki ularni imitatsiyalovchi ta'sir ko'rsatuvchi moddalar saqlovchi preparatlar

V) ta'sir etuvchi moddasi arzonroq, ammo samarasiz moddaga almashtirilgan

S) arzon preparat o'rami qimmatroq o'ramga almashtirilgan

D) Barcha javoblar noto'g'ri

46. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining "ikkinchi guruhi"ga kiruvchi dori vositalarining o'ziga xos tomonlari

A) ta'sir etuvchi moddasi arzonroq, ammo samarasizroq moddaga almashtirilgan

V) arzon preparat o'rami qimmatroq o'ramga almashtirilgan

S) A) V)

D) to'g'ri javob yo'q

47. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining "uchinchi guruhi"ga kiruvchi dori vositalarining o'ziga xos tomonlari

A) yorliqda ko'rsatilmagan ta'sir etuvchi moddalardan farqlanuvchi ta'sir etuvchi moddalar saqlagan preparatlar

V) ta'sir etuvchi moddalari bo'lmagan preparatlar

S) ta'sir etuvchi moddasi miqdori ko'p bo'lgan preparatlar

D) V) S)

48. Qalbakilashtirilgan dori vositalarining qaysi guruhiga kiruvchi preparatlardan ishlab chiqaruvchi zarar ko'radi?

A) 1

V) 2

S) 3

D) 4

49. Qalbakilashtirilgan dori vositalarning qaysi guruhiga kiruvchi preparatlar yarim falsifikat deyiladi?

A) birinchi

V) ikkinchi

S) beshinchi

D) to'rtinchi

50. Qalbakilashtirilgan dori vositalarning oltinchi guruhiga kiruvchi preparatlar qanday ataladi?

A) nusxa preparatlar

V) yarim falsifikat

S) platsebo

D) A) V) S)

X-variant

1. Tibbiyotda ishlatiladigan yod qanday manbadan olinadi?

A) yodidlardan

V) yodatlardan

S) minerallardan

D) burg'u suvlaridan

2. Osh tuzini tozalashda sulfatlar va fosfatlar qanday reaktiv yordamida cho'ktiriladi?

A) bariy xlorid

V) magniy sulfat

S) bariy nitrat

D) ammoniy molibdat

3. Osh tuzini tozalashda magniy tuzlari qanday reaktiv bilan cho'ktiriladi?

A) natriy karbonat

V) natriy sulfid

S) ammoniy vanadat

D) natriy fosfat

4. Kaliy xlorid qanday mineraldan olinadi?

A) asharit

V) kalsiy

S) apatit

D) silvinit

5. Bor kislota qanday mineraldan olinadi?

A) asharit

V) kalsiy

S) silvinit

D) kirezit

6. Yodoform sintezida quyidagi birikmalarndan qaysi biri ishtirok etadi?

A) metil spirti

V) propil spirti

S) etil spirti

D) izopropil spirti

7. Ftoratan olishda qanday xom ashedan foydalaniladi?

A) 1, 1-diftor-2-xlor-2-ftor etan

V) 1-ftor-1-xlor-2, 2-diftoretan

S) 1, 1, 1-triftor-2-xlor etan

D) 1, 1, 1-triftor-2-xlor etanol

8. Uglevodning etil spirtigacha achishida qaysi ferment ishtirok etadi?

A) amilaza

V) maltoza

S) zimaza

D) fruktaza

9. Glitserin qanday olifendan olinadi?

A) etilen

V) propilen

S) buten-1

D) butadiyen

10. Formaldegid sintezida oksidlovchi nima?

A) kislorod

V) havo kislorodi

S) marganey IV-oksidi

D) bixromat kaliy

11. Formaldegid sintezida qaysi katalizator ishlatiladi?

A) mis

V) temir

S) rux

D) kumush

12. Urotropinning olinishidagi reaktivlarni ko'rsating?

A) natriy sulfid

V) askorbin kislota va ammiak

S) limon kislota va formalin

D) ammiak va formaldegid

13. Xloralgidrat olish uchun 1 mol xloralga necha mol suv qo'shish kerak?

A) 0,5 mol

V) 1 mol

S) 1,5 mol

D) 2 mol

14. Urotropin sintezida necha mol formaldegid ishtirok etadi?

A) 2ta

V) 3 ta

S) 4 ta

D) 6 ta

15. Geksametilentetramin sintezida necha mol ammiak ishtirok etadi?

A) 1 ta

V) 2 ta

S) 3 ta

D) 4 ta

16. Urotropin sintezida necha mol suv ajralib chiqadi?

A) 2

V) 3

S) 4

D) 6

17. Geksametilentetramin qanday tuzilishga ega?

A) alifatik

V) aromatik

S) alitsiklik

D) terpen

18. Geksametilentetramin tuzilishiga ko'ra qanday birikmalarga yaqin?

A) terpenlar

V) beta-laktamidlar

S) aminoglikozidlar

D) adamantanlar

19. Glyutamin kislota sintezida ishtirok etadigan reaktivlarni ko'rsating.

A) molon kislota va vodorod sianid

V) aminomolon kislota va vodorod sianid

S) aminomolon efiri va akrilonitrol

D) aminomolon efiri va vinilnitril

20. Aminokapron kislotasini olishda qanday qayta guruhlanish reaksiyasi qo'llaniladi?

A) Klayzen

V) Mannix

S) Sakaguchi

D) Bekman

21. Glutamin kislotasini eng ko'p saqlovchi manbani ko'rsating?

A) kazein

V) laktoglobulin

S) miozin

D) bug'doy kepagi

22. Dietil efirini olish jarayonida qanday yot modda hosil bo'lmaydi?

A) etilen

V) etiliden peroksidi

S) sirka angidridi

D) vodorod peroksidi

23. Amilnitril va nitroglitserin nitrobirikmalar guruhiga kiritilishi kimyoviy jihatdan to'g'rimi?

A) to'g'ri

V) noto'g'ri

S) to'g'ri, chunki amilnitril to'yingan uglevodorodlar guruhiga kirmaydi

D) to'g'ri, chunki amilnitril to'yingan uglevodorodlar guruhiga kiradi

24. Amilnitrit sintezida qanday oraliq reaktiv ishlatiladi?

A) xlorid kislota

V) sirka kislota

S) chumoli kislota

D) sulfat kislota

25. Erinitda nechta nitroguruh mavjud?

A) 1ta

V) 2 ta

S) 3 ta

D) 4 ta

26. Nitroglitserin tarkibida qanday xususiy yot aralashma mavjud?

A) etilenglikol dinitrat

V) glitserin mononitrat

S) dietilenglikol dinitrat

D) glitserin dinitrat

27. Fenol va rezorsin sintezida olinadigan xom ashyo bir xilmi?

A) bir xil

V) bir xil emas

S) har xil

D) hamma javob noto'g'ri

28. Fenol sintezida sulfolanish reaksiyasi qanday reaktivdan foydalaniladi?

A) xlorulfon kislota

V) xlor tianili

S) sulfat kislotaning xlor angidridi

D) sulfat kislota

29. Timol sintezida dastlabki xom ashyoni ko'rsating

A) toluol

V) benzol

S) etilbenzol

D) m-krezol

30. Fenofalein sintezida ishtirok etadigan reaktivlarni ko'rsating

- A) ftal kislota va rezorsin
- V) ftal kislota va fenol
- S) ftal kislota va o-krezol
- D) ftal angidridi va fenol

31. Salitsil kislotani Kolbe-Shmidt usuli bilan olishda ishtirok etadi:

- A) fenol, natriy ishqorisi
- V) fenol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid
- S) benzol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid
- D) fenol, natriy ishqorisi, karbonat angidrid, xlorid kislota

32. Salitsilamid olishda xom ashyoni ko'rsating.

- A) benzol
- V) fenol
- S) salitsil kislota
- D) metilsalitsilat

33. Oksafenamid sintezida xom ashyoni ko'rsating.

- A) benzol
- V) fenol
- S) salitsil kislota
- D) salol

34. Trimekain nimaning hosilasi?

- A) atsetanilidni
- V) 2-metil atsetanilidni
- S) 2, 4-dimetilatsetanilidni
- D) 2, 4, 6-trimetilatsetanilidni

35. Anestezin sintezidagi xom ashyoni ko'rsating?

- A) nitrobenzol
- V) toluol
- S) p-nitrotoluol
- D) m-nitrotoluol

36. Anestezin sintezida qanday oksidlovchi ishlatiladi?

- A) kislorod
- V) havo kislorodi
- S) xlorli axak
- D) kaliy bixromat

37. Davlat reyestri nima?

- A) tibbiyotda ishlatish uchun ruxsat etilgan dori vositalari qayd etilgan ro'yxat bo'lib, qonuniy statusga ega
- V) oddiy yoki murakkab tarkibga ega bo'lgan dori shakllari ro'yxati
- S) me'yoriy-texnik hujjatlar ro'yxati
- D) tibbiyot buyumlari ro'yxatidan iborat rasmiy hujjat

38. Jahon sog'liqni saqlash tashkilotining ma'lumotiga ko'ra, u yoki bu Davlatda sog'liqni saqlash tizimini yo'lga quyish uchun taxminan qancha dori vositasi ro'yxatga olinishi lozim.

- A) 2000-3000
- V) 3500-10000

S) 3500-4000

D) 2500-5000

39. AQSH, Italiya, Fransiya davlatlarining farmakopeyasida taxminan qanchagacha dori vositalari qayd etilgan?

A) 11000-24000

V) 10000-20000

S) 150000-250000

D) 15000-25000

40. Dori vositalari va tibbiyot texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qoshida nechta qo'mita faoliyat ko'rsatadi?

A) 2 ta, farmakologiya laboratoriya

V) 1 ta laboratoriya

S) 3 ta laboratoriya, farmakopeya, farmakologiya

D) 4 ta: 1) farmakologiya; 2) farmakopeya; 3) tibbiyot texnikasi; 4) narkotiklarni nazorat qilish qo'mitasi

41. Dori vositalarining ekspertizasi va standartizatsiyasi Davlat markazi qoshida nechta laboratoriya faoliyat ko'rsatadi?

A) 4 ta, farmatsevtik tahlil, farmakologik, mikrobiologik, tibbiyot texnikasini tekshirish laboratoriyalari

V) 1 ta mikrobiologik

S) 3 ta farmatsevtik tahlil, farmakologiya, mikrobiologiya

D) 2 ta mikrobiologik, farmatsevtik tahlil

42. Dori vositalari sifatiga bo'lgan talabni belgilovchi me'yoriy hujjatlarni ko'rsating?

A) VFM, texnik hujjat

V) FM, litsenziya

S) VFM, FM, TSH

D) VFM, FM, texnik hujjat, korxona standarti, DF, KSt, TS

43. Farmakopeya maqolalari necha yil muddat kuchga ega bo'ladi?

A) 6 yil

V) 7 yil

S) 5 yil

D) 3 yil

44. O'zbekiston Respublikasida "Standartlash to'g'risidagi qonun" qachon qabul qilingan?

A) 1993 yil 28 dekabr

V) 1993 yil 1 dekabr

S) 1995 yil 28 dekabr

D) 1995 yil 1 dekabr

45. O'zbekiston Respublikasida Sog'liqni saqlash vazirligi qoshidagi Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasi qachon tashkil etilgan?

A) 1993 yil 28 dekabr

V) 1993 yil 1 dekabr

S) 1995 yil 5 may

D) 1995 yil 1 dekabr

46. Dori vositalari va tibbiy texnika sifatini nazorat qilish Bosh boshqarmasining asosiy vazifalarini ko'rsating?

A) soha bo'yicha standart va texnika shart-sharoitlarini ishlab chiqish, tasdiqlash, ro'yxatdan o'tkazish va nashr etish

V) dori vositalarini ro'yxatdan o'tkazish

S) sotsial-iqtisodiy, ilmiy-texnik dasturlar va loyihalarni amalga oshirish

D) tibbiyot mahsulotlari, tibbiyot buyumlari, dori vositalari hamda Respublika sanoatida ishlab chiqarilgan va import qilingan dori vositasi tarkibidagi inson salomatligi uchun zararli moddalar miqdorini aniqlash masalalari

47. O'zbekiston Respublikasining "Dori vositalari va farmatsevtik faoliyat haqidagi qonun" qachon qabul qilingan?

A) 1997 yil 25 may

V) 1997 yil 25 aprel

S) 1997 yil 25 iyun

D) 1995 yil 25 may

48. Farmakopeya bu:

A) dori vositalarini tayyorlanishi va sifatini nazorat qilish bo'yicha davlat standartlarining yig'indisi

V) dori vositalarini farmakologik xossalarini ko'rsatuvchi davlat standartlari yig'indisi

S) dori vositalarini tayyorlanishini ko'rsatuvchi davlat standartlari yig'indisi

D) standartlash ishlarini tashkil etish bo'yicha yo'riqnoma

49. Dori vositasini ro'yxatga olish uchun farmakopeya qo'mitasiga tavsiya etish lozim bo'lgan hujjatlarni ko'rsating.

A) yo'llanma xat, dori vositalarining tayyorlanish texnologiyasi, FM loyihasi, tushuntirish xati, yaroqlilik muddati bo'yicha ma'lumotlar, dori vositasining analitik pasporti, dori vositasining namunalari, ishlatilishi bo'yicha ma'lumotlar

V) yo'llanma xat va farmakopeya maqolasi

S) yo'llanma xat, dori vositasining farmakopeya maqolasi va namunasi

D) to'g'ri javob yo'q.

50. Qanday dori vositasi dastlabki nazoratdan o'tkaziladi?

A) syerialab ishlab chiqarilayotgan dori vositasi

V) seriyalab ishlab chiqarish uchun mo'ljallanayotgan dori vositasi

S) yangi texnologiya bo'yicha ishlab chiqarilayotgan dori vositalari

D) yangi dori shaklida taklif etilayotgan dori moddasi

6.4 Amaliy mashg'ulot.

Bemorni qabul qilish va umumiy holatini baholash

Amaliy ko'nikmaning maqsadi:

Bemor bilan to'g'ri muloqot o'rnatish, uning umumiy holatini baholash, hayotiy

ko'rsatkichlarini aniqlash va olingan ma'lumotlarni tibbiy hujjatlarga to'g'ri qayd etish.

Amaliy ko'nikmani bajarish sharoiti:

Tibbiyot muassasasida, sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya qilgan holda.

Amaliy ko'nikmaning bajarilish tartibi (to'liq matn):

Amaliy ko'nikmani boshlashdan oldin hamshira tibbiy kiyimda bo'lishi, qo'llari toza va dezinfeksiya qilingan bo'lishi kerak. Hamshira qo'llarini sovun bilan yuvadi va quritadi.

Hamshira bemorning oldiga muloyimlik bilan kelib, salomlashadi va o'zini tanishtiradi. Bemor bilan hurmat asosida muloqot o'rnatadi. Bemorning familiyasi, ismi, otasining ismi va yoshini aniqlaydi.

Shundan so'ng bemorning asosiy shikoyatlarini so'rab biladi. Bemorni diqqat bilan tinglaydi va savollar orqali uning holatini aniqlashtiradi.

Keyin bemorning hayotiy ko'rsatkichlari o'lchanadi:

- arterial qon bosimi,
- puls,
- nafas olish soni,
- tana harorati.

O'lchash jarayonida bemorga noqulaylik tug'dirmaslikka e'tibor beriladi. Olingan ko'rsatkichlar aniq va to'g'ri qayd etiladi.

Hamshira bemorning umumiy holatini (hushi joyida yoki yo'qligi, rangi, holsizligi) baholaydi. Barcha olingan ma'lumotlarni tibbiy hujjatga yozib qo'yadi.

Agar bemor holatida og'ishlar aniqlansa, bu haqda darhol shifokorga xabar beradi.

Xulosa:

Bemorni qabul qilish va umumiy baholash hamshiraning asosiy vazifalaridan biri bo'lib, bemorga sifatli va xavfsiz tibbiy yordam ko'rsatish uchun muhim ahamiyatga ega.

Retseptni qabul qilish va tekshirish

Amaliy ko'nikmaning maqsadi:

Bemor tomonidan taqdim etilgan retseptni to'g'ri qabul qilish, uning qonuniy va

to'g'ri rasmiylashtirilganligini tekshirish hamda dorini xavfsiz berishni ta'minlash.

Amaliy ko'nikmani bajarish sharoiti:

Dorixona yoki tibbiyot muassasasida, amaldagi qoidalar asosida.

Amaliy ko'nikmaning bajarilish tartibi (to'liq matn):

Hamshira amaliy ko'nikmani bajarishdan oldin qo'llarini yuvadi va ish joyini tartibga keltiradi. Bemor bilan salomlashadi va retseptni muloyimlik bilan qabul qilib oladi.

Retseptni diqqat bilan ko'zdan kechiradi. Avvalo retseptda shifokorning imzosi va muhrining mavjudligini tekshiradi. Retsept yozilgan sana e'tibordan chetda qolmaydi, chunki muddati o'tgan retsept bo'yicha dori berilmaydi.

Keyin dori vositasining nomi, dozasi, qabul qilish usuli va davomiyligi o'qib chiqiladi. Dori nomi aniq va tushunarli yozilganligiga ishonch hosil qilinadi.

Hamshira bemordan ushbu dori vositasiga allergiyasi bor-yo'qligini so'rab aniqlaydi. Agar qarshi ko'rsatmalar mavjud bo'lsa, bu haqda farmatsevt yoki shifokorga xabar beradi.

Retsept bo'yicha dori vositasi mavjudligi tekshiriladi. Agar dori mavjud bo'lsa, belgilangan tartibda farmatsevtga topshiriladi yoki ruxsat doirasida bemorga beriladi.

Amaliy ko'nikma yakunida retsept bilan bog'liq ma'lumotlar tegishli hujjatlarga qayd etiladi.

Xulosa:

Retseptni to'g'ri qabul qilish va tekshirish bemor xavfsizligini ta'minlaydi hamda noto'g'ri dori berilishining oldini oladi.

Dori vositalarini saqlash

Amaliy ko'nikmaning maqsadi:

Dori vositalarini belgilangan talablar asosida to'g'ri saqlash, ularning sifati va xavfsizligini ta'minlash hamda yaroqsiz holatga kelib qolishining oldini olish.

Amaliy ko'nikmani bajarish sharoiti:

Dorixona yoki tibbiyot muassasasining dori saqlash xonasida, sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya qilgan holda.

Amaliy ko'nikmaning bajarilish tartibi (to'liq matn):

Hamshira ishni boshlashdan oldin qo'llarini yuvadi va ish joyining tozaligini tekshiradi. Dori vositalari qabul qilib olinayotganda ularning nomi, qadoqlanishi va yaroqlilik muddati diqqat bilan ko'zdan kechiriladi.

Har bir dori vositasining yaroqlilik muddati alohida tekshiriladi. Muddati o'tgan yoki qadoqlanishi shikastlangan dorilar darhol ajratib olinadi va foydalanishga ruxsat berilmaydi.

Dori vositalari saqlash sharoitiga qarab joylashtiriladi. Ba'zi dorilar xona haroratida, ayrimlari esa sovuq joyda yoki muzlatkichda saqlanishi kerak. Yorug'likka sezgir dorilar qorong'i joyda saqlanadi.

Kuchli ta'sir qiluvchi va zaharli dori vositalari alohida shkafda, qulflangan holda saqlanadi. Ushbu dorilar hisob-kitob asosida beriladi.

Dori vositalari guruhlarga ajratilib, tartibli joylashtiriladi. Saqlash jarayonida tozalik va tartib doimiy nazorat qilinadi.

Xulosa:

Dori vositalarini to'g'ri saqlash ularning samaradorligini saqlab qoladi va bemorlar salomatligi uchun xavfsizlikni ta'minlaydi.

Og'iz orqali dori vositasini berish

Amaliy ko'nikmaning maqsadi:

Bemorni shifokor buyruqiga muvofiq holda og'iz orqali dori vositasini to'g'ri va xavfsiz qabul qilishini ta'minlash.

Amaliy ko'nikmani bajarish sharoiti:

Tibbiyot muassasasida yoki palata sharoitida, sanitariya-gigiyena qoidalariga amal qilgan holda.

Amaliy ko'nikmaning bajarilish tartibi

Hamshira ishni boshlashdan oldin qo'llarini sovun bilan yuvadi va quritadi. Shifokor tomonidan yozilgan buyruqni diqqat bilan o'qib chiqadi. Dori nomi, dozasi va qabul qilish vaqti aniqlanadi.

Dori vositasining yaroqlilik muddati va tashqi ko'rinishi tekshiriladi. Dori tayyor holatga keltiriladi. Bemor bilan salomlashib, uning shaxsini aniqlaydi va dorining nomi hamda ta'siri haqida qisqacha tushuntiradi.

Bemor qulay holatda, o'tirgan yoki yarim o'tirgan holatga keltiriladi. Dori toza suv bilan bemorga beriladi. Hamshira bemorning dorini to'liq yutganini nazorat qiladi.

Dori berilgandan so'ng bemorning holati kuzatiladi. Nojo'ya ta'sirlar paydo bo'lsa, darhol shifokorga xabar beriladi.

Dori qabul qilinganligi tibbiy hujjatga qayd etiladi.

Xulosa:

Og'iz orqali dori berish jarayonida hamshiraning e'tibori va mas'uliyati bemorning sog'lig'i uchun muhim hisoblanadi.

Mushak orasiga ineksiya qilish

Amaliy ko'nikmaning maqsadi:

Dori vositasini mushak orasiga aseptika va antiseptika qoidalariga rioya qilgan holda to'g'ri yuborish va bemor xavfsizligini ta'minlash.

Amaliy ko'nikmani bajarish sharoiti:

Tibbiyot muassasasida, steril asbob-uskunalar yordamida.

Amaliy ko'nikmaning bajarilish tartibi (to'liq matn):

Hamshira amaliy ko'nikmani bajarishdan oldin qo'llarini sovun bilan yuvadi va qo'lqop kiyadi. Shifokor buyruqini tekshiradi. Dori vositasining nomi, dozasi va yaroqlilik muddati aniqlanadi.

Steril shprits va igna olinadi. Dori ampuladan shpritsga tortib olinadi. Havo pufakchalari chiqariladi.

Bemor qulay holatga keltiriladi. Inyeksiya qilinadigan joy tanlanadi (odatda dumba mushagi). Inyeksiya joyi antiseptik eritma bilan tozalanadi.

Igna teriga 90 daraja burchak ostida tez va aniq harakat bilan kiritiladi. Dori sekin-asta yuboriladi. Dori yuborilgandan so'ng igna ehtiyotkorlik bilan chiqariladi.

Inyeksiya joyiga steril paxta bosiladi. Ishlatilgan shprits va igna maxsus konteynerga tashlanadi.

Bemor holati bir necha daqiqa kuzatiladi. Nojo'ya ta'sirlar bo'lsa, shifokorga xabar beriladi. Inyeksiya haqida tibbiy hujjatga qayd etiladi.

Xulosa:

Mushak orasiga ineksiya qilish hamshiradan aniqlik, tozalik va mas'uliyat talab qiladigan muhim amaliy ko'nikmadir.

Allergik reaksiya kuzatilganda birinchi yordam ko'rsatish

Amaliy ko'nikmaning maqsadi:

Dori vositasiga yoki boshqa omillarga bog'liq allergik reaksiya paytida bemorning hayotini saqlab qolish va asoratlarning oldini olish.

Amaliy ko'nikmani bajarish sharoiti:

Tibbiyot muassasasida yoki shoshilinch holatlarda, zarur tibbiy vositalar mavjud bo'lgan joyda.

Amaliy ko'nikmaning bajarilish tartibi (to'liq matn):

Hamshira bemorda allergik reaksiya belgilari (toshma, qichishish, nafas qisishi, yuz va lablarning shishishi) paydo bo'lganini aniqlashi bilan darhol dori yuborishni to'xtatadi.

Bemor qulay holatda yotqiziladi. Nafas yo'llari ochiqligi tekshiriladi. Bemor tinchlantiriladi va uning holati doimiy nazorat qilinadi.

Darhol shifokor chaqiriladi yoki xabar beriladi. Shifokor kelguniga qadar zarur dori vositalari (antigistaminlar, adrenalin, gormonlar) tayyorlab qo'yiladi.

Bemorning arterial qon bosimi, puls va nafas olish holati kuzatiladi. Holat og'irlashsa, tez tibbiy yordam chaqiriladi.

Allergik reaksiya bilan bog'liq barcha holatlar tibbiy hujjatlarga qayd etiladi.

Xulosa:

Allergik reaksiya vaqtida tezkor va to'g'ri harakat qilish bemor hayotini saqlab qolishda muhim ahamiyatga ega.

Sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya qilish

Amaliy ko'nikmaning maqsadi:

Tibbiyot muassasasida infeksiyalar tarqalishining oldini olish, bemor va tibbiyot xodimlarining salomatligini himoya qilish.

Amaliy ko'nikmani bajarish sharoiti:

Tibbiyot muassasasining barcha bo'limlarida, amaldagi sanitariya-gigiyena talablariga rioya qilgan holda.

Amaliy ko'nikmaning bajarilish tartibi (to'liq matn):

Hamshira ishni boshlashdan oldin va har bir bemor bilan muloqotdan oldin qo'llarini sovun va suv bilan to'g'ri yuvadi. Zarur hollarda antiseptik vositalardan foydalanadi.

Ish joyining tozaligi doimiy nazorat qilinadi. Ish stolini, asbob-uskunalarini va ishlatiladigan buyumlarni belgilangan tartibda dezinfeksiya qiladi.

Tibbiy asboblarni foydalanilgandan so'ng darhol dezinfeksiya qilinadi va sterilizatsiyaga yuboriladi. Bir martalik buyumlar qayta ishlatilmaydi.

Tibbiy chiqindilar belgilangan rangdagi maxsus paketlar yoki konteynerlarga tashlanadi. O'tkir buyumlar alohida idishga joylashtiriladi.

Hamshira shaxsiy gigiyena qoidalariga qat'iy rioya qiladi: tirnoqlar kalta, soch yig'ilgan, tibbiy kiyim toza bo'lishi kerak.

Xulosa:

Sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya qilish har bir hamshiraning majburiy vazifasi bo'lib, xavfsiz tibbiy muhitni ta'minlaydi.

Dorixona ish joyini tayyorlash

Amaliy ko'nikmaning maqsadi:

Dorixona ish joyini sanitariya-gigiyena talablariga mos holda tayyorlash va xavfsiz ish muhitini yaratish.

Amaliy ko'nikmani bajarish sharoiti:

Dorixona savdo zali yoki tayyorlov xonasida.

Amaliy ko'nikmaning bajarilish tartibi (to'liq matn):

Farmatsevt assistent ishni boshlashdan oldin tibbiy kiyimda bo'lishi, bosh kiyim va niqob taqishi kerak. Qo'llar sovun bilan yuviladi va antiseptik bilan ishlov beriladi.

Ish stoli, tarozi, o'lchov idishlari va boshqa asbob-uskunalar tozaligi tekshiriladi. Zarur hollarda dezinfeksiya qilinadi.

Dorilarni joylashtirish uchun shkaflar va javonlar tartibga keltiriladi. Yaroqlilik muddati o'tgan dorilar aniqlansa, alohida ajratib qo'yiladi.

Ish joyi tayyor holatga keltirilgach, dorixona faoliyatini boshlashga ruxsat etiladi.

Xulosa:

Ish joyini to'g'ri tayyorlash dorixona ishining samaradorligini oshiradi va dori xavfsizligini ta'minlaydi.

Siz taqdim etgan va "farm 576.docx" hujjati asosida belgilangan 7 ta moduldan kelib chiqib, farmatsevtika yo'nalishi talabalari va mutaxassislari uchun

mo'ljallangan **amaliy ko'nikmalar (amaliy mashg'ulot topshiriqlari va algoritmlari) to'plamini** tayyorladim.

Har bir modul bo'yicha eng muhim 1 ta asosiy amaliy ko'nikma va uni bajarish bosqichlari (algoritmi) keltirilgan:

Retseptning haqiqiyligini tekshirish va dori vositasini dorixonadan berish tartibi.

- **Vazifa:** Dorixonaga kelgan mijozning retseptini me'yoriy hujjatlar (SSV buyruqlari) asosida tekshirish va dorini rasmiylashtirish.
- **Bajarish algoritmi:**
 1. Retsept blankasining turini aniqlash (oddiy yoki maxsus nazoratdagi dorilar uchun blanka).
 2. Shtamp, muhr, shifokor imzosi va shaxsiy muhrining mavjudligini ko'zdan kechirish.
 3. Retsept yozilish muddati (amal qilish muddati) o'tib ketmaganligini tekshirish.
 4. Dorining dozasi va bemorning yoshiga muvofiqligini nazorat qilish.
 5. Dori berilgach, retseptga tegishli belgilarni qo'yish va kompyuter tizimiga (elektron retsept bo'lsa) qayd etish.

ABC/XYZ tahlili asosida dorixona assortimentini optimallashtirish va mahalliy dori vositalariga talabni aniqlash.

- **Vazifa:** Mahalliy ishlab chiqarilgan dori vositalarining sotilish hajmi bo'yicha dorixona zaxirasini tahlil qilish.
- **Bajarish algoritmi:**
 1. Muayyan davr (1 oy/3 oy) ichida sotilgan dori vositalarining ro'yxati va tushgan foyda miqdorini olish.
 2. Dorilarni dorixonaga keltiradigan daromad ulushiga ko'ra guruhlash (A – yuqori, B – o'rta, C – past).
 3. Dorilarning sotilish barqarorligini aniqlash (X – doimiy, Y – mavsumiy, Z – tasodifiy).
 4. Mahalliy generiklarning guruhdagi o'rmini aniqlab, keyingi oy uchun buyurtma rejasini tuzish.

Magistral (dorixonada tayyorlanadigan) retseptlarni o'qish, tahlil qilish va lotin tilidan o'zbek tiliga tarjima qilish.

- **Vazifa:** Shifokor tomonidan lotin tilida yozilgan murakkab retsept matnini grammatik tahlil qilish va dori tayyorlash uchun ishchi varaqaga o'tkazish.
- **Bajarish algoritmi:**

1. Retseptning *Designatio materialium* (dorilar nomi) qismidagi kimyoviy birikmalar, o‘simlik qismlari va dori shakllarining kelishik qo‘shimchalarini aniqlash.
2. *Subscriptio* (shifokorning farmatsevtga ko‘rsatmasi) qismidagi fe‘l shakllarini tahlil qilish (Masalan: *Misce, ut fiat unguentum*).
3. Dori moddalarining miqdorini (gramm, tomchi, donada) o‘zbek tiliga to‘g‘ri o‘girish.
4. *Signalatura (Signa)* qismini bemor tushunadigan tilda tayyorlab, yorliqqa (etiketkaga) yozish.

Aseptik sharoitda ko‘z tomchilari yoki ineksiyon eritmalarini tayyorlash va filtrlash.

- **Vazifa:** Dorixona sharoitida sterillik talab qilinadigan suyuq dori shaklini tayyorlash.
- **Bajarish algoritmi:**
 1. Ish joyini, idishlarni va yordamchi materiallarni aseptika qoidalariga muvofiq tayyorlash (dezinfeksiya va sterillash).
 2. Dori moddalari va erituvchini (inyeksiya uchun suv) aniq tarozida tortish va o‘lchash.
 3. Moddalarni sterillangan idishda eritish.
 4. Eritmani germetik filtrlar (membranali filtrlar) yordamida mexanik aralashmalardan tozalash va filtrlash.
 5. Tayyor dorini flakonga quyish, zichlab yopish va termik usulda (avtoklavda) sterillashga yuborish.

Dorixona omboriga kelgan dori vositalarini "Muzlatgich zanjiri" (Cold Chain) talablari asosida qabul qilish va joylashtirish.

- **Vazifa:** Termolabil (issiqqa chidamsiz, masalan, insulinlar, vaksinalar) dori vositalarini qabul qilib olish va GSP standartlari bo‘yicha saqlash.
- **Bajarish algoritmi:**
 1. Yuk mashinasi yoki termokonteyner dorixonaga kelganda, datchik (termorejistrator) ko‘rsatkichlarini zudlik bilan tekshirish (harorat +2... +8 °C gacha bo‘lishi shart).
 2. Tovar hujjatlari (hisob-faktura, sertifikatlar) bilan amaldagi dori seriyalari va yaroqlilik muddatlarini solishtirish.
 3. Dorilarni tashqi harorat ta’sir qilmasligi uchun juda tezlik bilan maxsus dorixona muzlatgichlariga o‘tkazish.
 4. Saqlash xonasidagi harorat va namlik monitoringi jurnaliga (elektron yoki qog‘oz shaklida) ma’lumotlarni qayd etish.

Refraktometriya usulida dorixonada tayyorlangan glyukoza eritmasining konsentratsiyasini (miqdorini) aniqlash.

**RESPUBLIKA O'RTA TIBBIYOT VA FARMATSEVTIKA XODIMLARI
MALAKASINI OSHIRISH VA ULARNI IXTISOSLASHTIRISH MARKAZI ANDIJON
FILIALI TOMONIDAN TAYYORLANGAN "FARMATSEVT ASSISTENTI"
MUTAXASSISLIGI BO'YICHA 576 KREDITLIK ISHCHI O'QUV DASTURIGA
TAQRIZ**

Mavzuning dolzarbligi: Bugungi kunda farmatsevtika sohasi shiddat bilan rivojlanib, qonunchilik va texnologik jarayonlar yangilanib bormoqda. Taqdim etilgan ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni hamda Prezidentimizning tibbiyot va farmatsevtika ta'limi tizimini tubdan isloh qilishga oid tegishli farmon va qarorlari talablariga to'liq mos keladi. Mazkur dastur mehnat stajida 10 yildan ortiq uzilish bo'lgan "Farmatsevt assistenti" mutaxassislarini qayta tayyorlash va ularning kasbiy kompetensiyalarini tiklashda yuqori dolzarblikka ega.

Dasturning tuzilishi va mazmuni: Ishchi dastur mantiqiy ketma-ketlikda, modulli tizim asosida mukammal shakllantirilgan. Dastur jami 576 kredit hajmini qamrab olgan bo'lib, u ikki asosiy blokka "Kasbiy rivojlantirish moduli" (78 kredit) va "Mutaxassislik fanlari moduli" (492 kredit)ga ajratilgan.

DOCX+ 4

- **Kasbiy rivojlantirish blokida** sog'liqni saqlash tizimidagi islohotlar, korrupsiyaga qarshi kurash, shuningdek, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, ingliz tili hamda shoshilinch birinchi yordam ko'rsatish kabi muhim va hayotiy modullar o'rin olgan.
- **Mutaxassislik fanlari blokida** esa farmatsevtika faoliyatini tashkil etish, farmatsevtika menejmenti, dori tovarshunosligi va lotin tili terminologiyasi mukammal darajada tizimlashtirilgan.

Yutuqlari va amaliy ahamiyati: Dasturning bosh yutug'i — unda faqat nazariy bilimlar bilan cheklanib qolmasdan, dorixona sharoitida dori vositalarini tayyorlash, saqlash, hisobga olish va ularning sifatini ekspress-tahlil usullarida nazorat qilish kabi amaliy ko'nikmalarga juda katta e'tibor qaratilganidir. Shuningdek, tinglovchilarning dorixona muassasalarini boshqarish va marketing prinsiplarini qo'llay olish qobiliyatlarini shakllantirishga urg'u berilgan. Dasturda keltirilgan o'quv-uslubiy materiallar va adabiyotlar ro'yxati zamonaviy hamda amaldagi me'yoriy-huquqiy hujjatlar talablariga to'laonli javob beradi.

Taqrizchi: ADTI Farmatsiya fakulteti Farmatsevtik fanlar 1 kafedrasini mudiri, katta o'qituvchi

**RESPUBLIKA O'RTA TIBBIYOT VA FARMATSEVTIKA XODIMLARI
MALAKASINI OSHIRISH VA ULARNI IXTISOSLASHTIRISH MARKAZI ANDIJON
FILIALI TOMONIDAN TAYYORLANGAN "FARMATSEVT ASSISTENTI"
MUTAXASSISLIGI BO'YICHA 576 KREDITLIK ISHCHI O'QUV DASTURIGA
T A Q R I Z**

Dasturning zarurati va konseptual asosi: Mazkur ishchi o'quv dasturi uzoq muddat (10 yildan ortiq) davomida o'z mutaxassisligi bo'yicha faoliyat yuritmagan o'rta tibbiyot va dorishunos xodimlarni zamonaviy farmatsevtika bozori talablariga mos ravishda qayta tayyorlash maqsadida ishlab chiqilgan bo'lib, juda yuqori ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyatga ega. Dasturning konseptual asosi zamonaviy va isbotlangan tibbiyot hamda xalqaro ilmiy-amaliy ma'lumotlarga tayanadi.

Tarkibiy qismlarning tahlili: Ishchi o'quv dasturining tuzilishi o'quv soatlarini (kreditlarini) to'g'ri taqsimlanganligi bilan ajralib turadi. Unda haftalik 36 kredit yuklama belgilangan bo'lib, nazariy bilimlarning amaliy mashg'ulotlar hamda seminarlar bilan uzviyligi ta'minlangan.

Dasturning **fundamental qismida** raqamli sog'liqni saqlash (elektron tibbiy yozuvlar bilan ishlash) va sanitariya-epidemiologik barqarorlik normalari tahlil qilingan bo'lib, bu bugungi davr shifoxona ichki infeksiyalari profilaktikasi uchun o'ta muhimdir.

Dasturning **asosiy mutaxassislik qismida** dorixonalarni ochish tartibi, farmatsevtik faoliyatni litsenziyalash, assortiment siyosatini yuritish hamda mahalliy ishlab chiqarilayotgan dori vositalarining afzalliklari batafsil kiritilgan. Lotin tili va retseptura qismining mavjudligi tinglovchilarning professional savodxonligini oshirishga xizmat qiladi.

Amaliy ahamiyati va kutilayotgan natijalar: Ishchi dasturning o'ziga xosligi shundaki, o'quv kursi yakunida tinglovchilar nafaqat dorixonalarda, balki davolash-profilaktika muassasalari qoshidagi dorixonalarda buyurtmalarni to'plovchi, farmatsevt-tovarshunos hamda dori ishlab chiqarish korxonalarida tayyor mahsulotlarni qadoqlash operatori kabi ko'p qirrali lavozimlarda ishlash vakolatiga ega bo'ladilar. Dasturda mustaqil ta'lim olish va tahliliy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi to'g'ri yo'lga qo'yilgan.

Kamchiliklar yoki tavsiyalar: Ishchi dastur mazmuni bo'yicha jiddiy kamchiliklar aniqlanmadi. Biroq, kelgusida mahalliy dorivor o'simliklar xomashyosidan farmatsevtika sanoatida kengroq foydalanish prinsiplariga soatlarni yanada ko'paytirish tavsiya etiladi.

Xulosa: Respublika o'rta tibbiyot va farmatsevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi Andijon filiali tomonidan taqdim etilgan ushbu ishchi o'quv dasturi uslubiy jihatdan mukammal va tizimli yozilgan. Mazkur o'quv dasturini tasdiqlashga va amaliyotda keng qo'llashga tavsiya etaman.

Taqrizchi:

ADTI Farmatsiya fakulteti Farmatsevtik fanlar-1 kafedrasida katta o'qituvchisi.

Imza

